

Azad&Bejan

ALAN LEZAN

ROMAN

1. Bölüm || Bejan

Orta Anadolu Kürdlerinin büyük bir çoğunluğu; Rişvan, Canbeg (Cihanbeyli) ve Şeyhbızın olmak üzere üç büyük aşiret konfederasyonuna bağlıdır. Osmanlı Devleti'nin Çaldıran Savaşı'ndan sonra aşiretlere yönelik uyguladığı iskân ve yurtlandırma siyasetine uygun olarak, ana vatanları olan Kürdistan'dan uzaklaştırılıp Orta Anadolu'ya yerleştirilmişlerdir.

Türkiye'nin başkenti Ankara'nın Yenimahalle semtinde, buradaki pek çok Kürd gibi yaşam mücadelesi veren Bejan'ın anne ve babası da Şeyhbızın aşiretine mensuptur; yani bir diğer tabirle "İç Anadolu Kürdleridir". Ankara'nın Haymana ve Altındağ gibi ilçelerinde de, Yenimahalle'de olduğu gibi sürgün hayatı yaşayan yoğun bir Kürd nüfusu barınmaktadır. Buralara iskân edilen Kürdlerin büyük bir kısmı, günümüzde dahi ana dilleri olan Kürdçeyi konuşmakta ve zengin Kürd kültürünü canlı tutmaktadır.

1972 yılında Bejan, Ankara'nın Yenimahalle semtinde, yoksul bir Kürd ailesinin evladı olarak dünyaya gözlerini açar. Bejan ile birlikte ailenin toplam altı çocuğu vardır; ikisi kız, dördü erkektir. Bejan, bu kardeş sıralamasının üçüncü halkasıdır. Evdeki her çocuk gibi Bejan da baba ocağında yalnızca Kürdçe konuşarak büyür. Türkçeyi ailede sadece büyük ağabeyi ve ablası bilmektedir. Askere gittiğinde çat pat Türkçe öğrenen babası ise ömründe hiç okul yüzü görmemiştir; inşaatlarda ağır işçi olarak çalışarak ailesinin geçimini sağlamaya gayret etmektedir. Annesi ise ev

hanımıdır ve yine pek çok Kürd kadını gibi Türkçe bilmemektedir.

Bejan'ın ailesi, bundan birkaç yıl önce Haymana'nın bir köyünden göç ederek Ankara'nın Yenimahalle semtine yerleşmiştir; çünkü babanın artık köyde aileyi geçindirebilecek hiçbir imkânı kalmamıştır. Köy, bütünüyle bir Kürd köyüdür fakat toprakları, kalabalık bir ailenin karnını doyuramayacak kadar kıraç ve azdır...

Bejan, yedi yaşına bastığında ilkokula kaydedilir. Ancak ilkokulda, Türklerin işgali altında olan Kuzey Kürdistan'da olduğu gibi Kürdçe konuşmak kesinlikle yasaktır. Öğretmen, sınıftaki Türk öğrencilerden birini 'muâşeret kolu' başkanı olarak seçmiştir. Bu öğrencinin yegâne görevi, okul koridorlarında veya sınıfta Kürdçe konuşan çocukları tespit edip öğretmene ihbar etmektir. İhbar edilen çocuklara ise öğretmen acımasız ve ağır cezalar vermektedir. Öyle ki, küçük bedenlerde kalıcı hasarlar bırakabileceğini hiç umursamadan, kışın eksi 15 dereceyi bulan dondurucu soğukta, çocukları yalın ayak yarım saat boyunca dışarıda bekletmek ya da tahta cetvelle parmak uçlarına vurmak gibi zalimce yöntemlere başvurulmaktadır. Tek bir kural vardır: Hiç kimse Kürdçe konuşmayacaktır. Ana dillerinden koparılan öğrencilerin sınıfta öğretmenlerini anlamama ve anlatılanları yanlış algılama gibi ciddi sorunları baş gösterir. Bu katı disiplin ve baskı yüzünden Kürd çocukları okula hiçbir zaman seyerek gitmezler. Bejan, ağabeyinden ve ablasından derdini anlatacak kadar Türkçe öğrenmiştir; fakat maruz kaldığı bu dil baskısı yüzünden okuldan kelimenin tam anlamıyla nefret etmektedir. "Ben neden kendi ana dilimi

özgürce konuşamıyorum?” diyerek bu tek tipleştirici sisteme içten içe sitem eder. Kürd çocukları Türkçe bilmedikleri için eğitim hayatlarının başlangıcında amansız bir başarısızlığa mahkûm edilirler. Ağabeyi, Bejan’ın okuyup kurtulmasını çok istemekte ve elinden gelen her türlü desteği sunmaktadır. Fakat Bejan, “Hayır! Ben Türk okullarında okumayacağım!” diyerek ilkokulda ruhuna kazınan o psikolojik işkence ve ıstırap ortaokul ile lise yıllarında da taşımak istemez. Nihayetinde henüz 12 yaşındayken, ilkokulu bitirir bitirmez okul kapısından bir daha dönmek üzere çıkar ve hayatın acımasız çarklarına atılır. Artık Bejan, inşaatlarda ömür tüketen babasına her öğle vakti sefer tasıyla yemek taşımakta, geri kalan zamanlarında ise sokaklarda bol bol oynamaktadır. Yaşı 13-14’e geldiğinde ise o da artık babası gibi nasırlı ellere sahip bir inşaat işçisidir.

Günün çok büyük bir bölümünü toz toprak içinde, ağır inşaat işlerinde çalışarak geçirmelerine rağmen ellerine geçen para son derece azdır. Bu adaletsizlik, ister istemez insanın zihninde “Neden hayat böyle?” sorusunu doğurur. Böylece Bejan, henüz 14 yaşında bir çocukken toplumsal sistemi sorgulamaya başlar. Bu sorgulama, tamamen dışarıdan bağımsız, kendi içinden yükselen vicdani bir sestir. Ortada büyük bir haksızlığın döndüğü gün gibi ortadadır; fakat 14 yaşındaki bir çocuk, bu koca dünyaya neyi, nasıl anlatacaktır? Çalışmak mutlak bir zorunluluktur ve zaten mevcut sistemi değiştirecek gücü de kudreti de kendisinde bulamamaktadır.

Bejan, 16 yaşına kadar çok ağır ve gayriinsani şartlar altında inşaatlarda çalışmaya devam eder; kazandığı her kuruşu da

tereddüt etmeden babasına, ailesinin geçimine katkı sunması için teslim eder.

Bu amansız hayat mücadelesi içinde pek çok arkadaş edinir; bunlardan biri de Selma adında bir Kürd kızıdır. Bu Kürd kızı son derece cilveli, işveli ve öz güveni yüksek biridir. Bejan onu her gördüğünde heyecandan yüzü sararır, dizlerinin bağı çözülür. Belli ki sıırıslıklam âşıktır; hem de nasıl bir aşk! Dönemin şartları gereği evlenmeden önce cinsel bir birliktelik yaşanması zaten imkânsızdır; Bejan'ın tek arzusu en azından sevgilisini güzelce öpebilmektir. Fakat kız her defasında duvar örerek, “Git önce askerliğini yap, gel; ondan sonra evleniriz ve her istediğimizi yaparız,” demektedir.

Ama dünya haliydi bu; ölüm vardı, kalım vardı. Askerliğin bitmesine daha upuzun 18 ay vardı. Üstelik kendisi henüz 16 yaşındaydı; yasal olarak askere gidebilmesi için bile önünde dört koca sene duruyordu. Ölme eşeğim, yaz gelsin!

2. Bölüm || Azad

Akşam saat 21:00 sularındaydı. Azad bilgisayarın önüne oturmuş, dünya problemleri üzerine bir şeyler yazıyordu. Einstein'ın, insanların üç boyutu kavrayabileceklerini, dördüncü ve yukarı boyutları ise kavrayamayacağını anlatan satırlarını okuyordu. Bunları okurken aniden tavana doğru yükselmeye başladı. Dokuzuncu boyuttaydı. Kafasıyla odanın tavanına değiyor, tavanı delip gidecekti sanki.

Bir ses peş peşe: “Lütfen bizi bu dünyada yalnız bırakma!” diyordu. Bu ses, dünyadaki aç ve susuz çocukların sesiydi.

Azad tavandan yere düştü. Kardeşlerini dünyada olup bitenlerle yalnız bırakamazdı. Bayılmıştı. Uyandığında, sandalyenin yanında, masanın önünde buldu kendini. Yalnızdı. Bir yerlere gidemezdi. Kan ter içinde kalmıştı. Kalktı ve banyoya gitti.

Elini yüzünü yıkarken suyun sabun gibi olduğunu fark etti. Sade suyla lavaboyu yıkadı. Lavabo pırıl pırıl oldu. Aynayı yıkadı. Sonra duş aldı ve banyoyu güzelce sildi. Banyo mis gibi kokmaya başladı. Su! Su her şeyi temizliyordu. İçini temizlemek için bolca su içiyordu. **Su, hava ve güneş!** Bu **üçü** artık ona yetiyordu. Yemek, ekmek ya da meyve ve sebze yememeye başladı. Sadece su içiyordu.

Hayatın asıl temeli **hava, su, toprak ve güneşti**. Azad bunlardan yapılmış tabiatın çocuğuydu. Masasının önündeki sandalyeye oturdu ve başladı kara kara düşünmeye. Peki, aile neydi? **Anne, baba ve çocuk**; yani bu üçlüler insan hayatının temelini oluşturmuyor muydu? Üç renk; mavi, kırmızı ve sarının karışımıyla diğere bütün renkler oluşuyordu. Üçgen istikrarlılık, sağlamlık anlamına geliyordu. Aile de bu anlama gelmiyor muydu? Ayrıca üçgen tabiatın ve evrenin sembolüydü.

- Gökyüzü, Toprak, İnsan
- Anne, Baba, Çocuk
- Beden, Ruh, Zihin

Çeşitli kaynaklardan, inançlardan ve dinlerden üçün önemini vurgulayan sayısız örnek çıkarmak kolaydı:

- Yunan mitolojisinde denizler tanrısı Neptün'ün üç dişli asası
- Buda'nın işaretindeki üç alev

- Babil'deki üçlü Tanrı: Anu, Ea, Bel
- Asur'daki benzeri üçlü Tanrı: Brahma, Visnu, Siva
- Hristiyan dinindeki kutsal üçlü: Baba, Oğul ve Kutsal Ruh
- Yunanlılarda üç gazap tanrıçası, üç güzellik tanrıçası ve üç kader tanrıçası; 9 (3×3) sanat tanrıçası olarak adlandırıldı.

Bir yapı yapılıncaya da üç boyutun önemi büyüktü.

- Sağdan gelen bütün kuvvetlerin soldan gelen kuvvetler ile eşit olması gerekiyordu.
- Yukarıdan gelen bütün kuvvetlerin aşağıdan gelenler ile eşit olması gerekiyordu.
- Torsiyon: Yapıyı döndürecek bütün kuvvetlerin karşı kuvvete eşit olması gerekiyordu.

Bunlar olmadığı müddetçe yapının sağlam yerinde durması mümkün değildi. İnsanı hayvandan ayıran en büyük etken insanın düşünmesiydi, dolayısıyla insan:

1. Geçmiş zamanı hatırlayan
2. Şimdiki zamanı yaşayan
3. Geleceğini planlayan bir varlıktı. Hayvan ve bitkilerde tüm bunlar yoktu.

İNSAN:

1. Anne
2. Baba
3. Çocuk

Bir ve ikinin sevgisiyle üç oluşuyordu. (1+2=3)

1. *Die, sie* (O, Kadın) dişi
2. *Der, er* (O, Erkek) erkek
3. *Das, es* (O, Çocuk) nötral

Bunların hepsine Türkçede „O” denilir. Ve „O” bir dairedir; daire ise sonsuzluğu sembolize eder. Azad’a göre yaşam sonsuzdu. Çocuk; “er, sie, hetero, homo veya bi” olabilir. Bunu doğumdan evvel bilemeyiz. Ama ailenin asıl sebebi cinsini çoğaltmak içindir. Encest yasaklı olduğundan beri insanlar bunu tıpkı hayvanlar gibi içgüdüsel yapıyorlar. Neden? Bunun anlamı nedir, bilmiyordu.

İlk olarak kadın vardır, çünkü kadın insanı yaşama doğurandır. Kadın bu nedenle birinci sıradadır. „**BİR**“ tanıdığımız dokuz rakamın birinci sayısıdır ve en yüksek tanrıçayı sembolize eder. „**BİR**“ bütünlük içindir ve bu nedenle yeni gelişim için temel ve çıkış noktasıdır. „**BİR**“ orijinal, individüalist, pozitif, bağımsız, girişken, dominant ve yaratıcı anlamındadır. „**BİR**“ özün sayısıdır. „**BİR**“in gezegeni Güneş, rengi altındır.

İKİ’ ile birlikte düalitenin ve polaritenin dünyasına adım atıyoruz. Karşıtlık, değişiklik ve zıtların olduğu, ışık ve gölge, sevgi ve nefret, iyi ve kötü, dişi ve erkek dünyasıdır; uyumluluk, anlayış, nazik, ince düşünceli, dikkatli; önder veya lider değil, peşinden gidendir. „**İKİ**“nin gezegeni Ay, rengi beyazdır.

Azad, numerolojiye göre erkeklerin kadınlar üzerindeki egemenliğini anlamaya çalışıyordu. „**BİR**“in kadın olduğunu, olması gerektiğini düşündü. Kadın birinci sırada olmalıdır, çünkü kadın yaşamın kendisidir. „**İKİ**“ erkektir. Ama ikideki erkek nazik, ince düşünceli; önder veya lider değil, peşinden gidendir. Belki de anaerkil çağında bu böyleydi. Belki de

gelecek 500, 1000 yıl sonra bu böyle olur diye düşündü. Kadın ve erkek birbirine zıt değil, tam tersine birbirlerini bütünleyen iki varlıktır. Biri olmadan diğeri olmaz. Azad, erkeğin kadın üzerindeki egemenliğini anlamaya çalışıyordu ama anlayamıyordu. İnsan annesini, kız kardeşini, sevgilisini nasıl döver, horlar, ezer, eşit haklar tanımaz, anlayamıyordu. Ne absürt!

„ÜÇ“ü çocuk için seçti. Çocuk nötrdür. „ÜÇ“ insanda beden, zihin ve ruh anlamına geliyor. Bazı insanlara göre de „ÜÇ“ kuvvet çizgisinin başlangıcıdır: 3, 6, 9 vs. „ÜÇ“ aracılık, bütünlük, başlangıç, orta ve son, Tanrısal güç, yaratıcı, konuşkan, dramatik, çok yönlü, hoşsohbet, sempatik anlamına da geliyor. „ÜÇ“ün gezegeni Jüpiter, rengi sarıdır.

„DÖRT“ Kabalaya göre materyal olguları gerçekleştirmede en önemli sayıdır. „BİR“deki düşünce „İKİ“de form alıyor, „ÜÇ“te konkret projeye dönüşüyor ve „DÖRT“te materyal bazda gerçekleşiyor. Doğruluk, adalet, dünya, form, iş, konstrüksiyon, istikrar, disiplin, pratik yetenekler, dayanıklılık bu sayının özellikleridir. „DÖRT“ün gezegeni Uranüs, rengi altındır.

Derken Azad bütün sayıları alt üst etti. Onun için en önemli sayı artık „ÜÇ“tü. İnsan çocukluk yaşında doğru yetişmeliydi. Bir insan yedisinde neyse yetmişinde de oydu. Sıralamasını yeniden yaparak televizyon kanallarını “BEŞ”e kadar ayarladı. 1. Program Kadınlar içindi 2. Bilim ve Teknoloji 3. Çocuk 4. Sanat ve Kültür 5. Eğitim. Diğer kanallar olmasın diyordu.

1. Kadın
2. Bilim, Teknoloji
3. Çocuk
4. Sanat ve Kültür
5. Eğitim
6. Makro kozmos
7. Evren'in tümü [Tanrısal güç (3) ile dünya (4'ün) toplamı] Ya da Tanrının dünya ile bileşimi.
8. Sağlamlık
9. (3×3) ya da tüm sayıların özü
10. Sonu olmayan bir dizinin başlangıcı.

Erkekler yerine bilim ve teknoloji olsun dedi. Erkeklerin dünyasını beğenmiyordu. Erkekler en sona gelsinler dedi. Ya da gelmesinler, önemli değildi. Erkekler dünyasına bakmak yeterliydi.

Azad, iş hayatını da düzene sokmalıydı. 8 saat yerine 6 saat çalışmalıydı. 6 saat uyku, her gün 3 saat öğrenme, 9 saat de alışveriş ve eğlenme olmalıydı.

Azad'ın üzerine en çok kafa yorduğu çocuklardı. Çocukluk yaşlarında her çocuğun iki ana dili olmak üzere ÜÇ dil öğrenmesi gerektiğini düşünüyordu: Bir lisan, bir insan. Kürdistan'da çocukların ana dilleri Kürdçe ve İngilizce olmalıydı. Üçüncü bir dil de ya komşu bir dil ya da herkesin isteğine bağlı yabancı bir dil olmalıydı. Ama her insan en azından üç dil bilmeliydi.

Çocukların eğitime büyük önem verilmeliydi; eğitim, üniversite veya meslek okulları bitene kadar parasız olmalıydı. Çocuklar geleceğimizdi. Çocuk yapmak büyük bir sorumluluk gerektiriyordu. Onlarca çocuk yapıp çocuklar ile ilgilenmemek büyük bir sorumsuzluktu.

Azad bu soruyu cevaplayamıyordu. Aslında bir yeterdi. Ama kardeş, dayı, teyze ve amca da gerekliydi. Bu nedenle belki iki optimaldi. Yani bir aile dörtten oluşuyordu. „**DÖRT**“ doğruluk, adalet, dünya, istikrar, disiplin demekti.

Azad tüm bunları kavramaya çalışırken kulağının arkasında ince ve sakin konuşan bir kadın sesi duymaya başladı ve adeta bir robot gibi, ses ona ne diyorduysa Azad onu yapıyordu. Ses Azad’a dışarı çıkmasını söyledi. Azad kalktı ve en güzel elbiselerini giyerek dışarı çıktı. Kapıyı açık bıraktı. Azad artık şimdiki zamanı değil, bin yıl sonraki bir zamanı yaşıyordu. Evine kim girebilirdi ki? Ve neden birisi evine girsin ki? Herkese her şey yeterince vardı. Merdivenleri yavaş yavaş inerek dışarı çıktı. Dış kapı otomatikman kapandı. Ses Azad’a Kilise’ye doğru yürümesini söyledi. Azad sola dönerek Kilise’ye doğru yürüdü.

Ses Azad’a; „Demirden olan anahtarlarını doğaya geri ver! İlk iş demir, doğadan çalınan bütün madenleri geri verin!“ dedi. Azad anahtarlarını çıkardı ve yanı başındaki ağacın yanına attı. Ses devamla Azad’a “Nüfus cüzdanını da at!” dedi. Azad nüfus cüzdanını çıkararak, kredi kartlarıyla birlikte bir dükkânın önüne bıraktı. Azad’ın sudan başka hiçbir şeye ihtiyacı yoktu. Nüfus cüzdanı ne için lazım olacaktı ki? Kim olduğu önemli miydi?

Hava çok güzeldi.

Azad sadece su içtiğinden kendini çok hafif hissediyordu. Neredeyse uçacaktı. Başladı sokakta dans etmeye. İlk yavaşça, sonra biraz daha hızlı koşmaya başladı. Koşarken adeta akrobatlık yapıyordu. Azad son üç gün sadece su içmiş

ve gece gündüz jimnastik/Kung-Fu yapmıştı. Vücudu lastik gibiydi. Azad'ı görenler şaşırıyordu.

Azad, kilisenin en ön tarafına geçti, ayaklarının arkasını birbirine çarptı, sağ ayağının ön tarafını sağa, sol ayağının ön tarafını sola, yani bir „V” yaptı. Kendisini mimar teorisyeni Vitruv sandı. Başladı Kilise'yi baştan sona parmaklarıyla ölçmeye ve: "Her şey mükemmel! Bu yapı kalmalıdır!" dedi. Derken sokak sokak dolaştı ve o bölgede olan bütün binaları orantı kanununa göre ölçtü, biçti ve hangisinin yıkılması, hangisinin kalması gerektiğine eliyle işaret verdi. Eğer sol elinin beş parmağını açıp kapatırsa binalar yıkılacak, yumruk yaparsa binalar kalacaktı.

Sesler Azad'ı rahat bırakmıyordu. Sıra şimdi arabalardaydı. Arabalar da demirden oluşuyordu ve arabadan çıkan gaz çevreyi oldukça kirletiyordu. Azad Kilise'nin arka tarafındaydı. Orada bir otopark yeri vardı. Azad şiddet nedir bilmezdi. Fakat insanları üç kez uyardıktan sonra ve onlar hâlâ "yanlış" bir şey yapıyorsalar şiddet kullanmak meşruydü. Azad çok iyi Kung-Fu biliyordu. Anahtarları elinde bir adam geldi, evine gidiyordu. Azad uzaktan Kung-Fu yaparak: „Pşşt!" dedi.

Adam, Azad'a baktı. Azad: „Anahtarlarını yere at! Demir doğaya aittir!" dedi. Adam anahtarları yere bıraktı ve bekledi.

Sonra birkaç araba daha geldi. Azad bütün arabaları park yerinden kovaladı. Bu arada birisi polise telefon etmiş olacak ki, polis geliyor. Azad polis arabasını görür görmez yanlarına doğru gidiyor, kendilerine iyilikle gitmelerini salık veriyor. Demir anamız dünyaya ait olduğundan araba kullanmayın diyor. Polisler Azad'ı dinler mi hiç? On beş-yirmi polis Azad'ın üstüne çullanırlar ve linç edercesine döverler. Sonra

Azad'ı zorla polis arabasına bindirmek isterler. Azad direnir ve bütün gücüyle yeri kucaklayarak AX! AX! AX! diyerek sesinin son nefesine kadar bağırır.

Bu olay gece saat **03:00** sularında oluyor. Azad polis hücreğine atılır ve orada Azad'a bir iğne vurulur. Hücrede inanılmaz şeyler oluyor. Azad hasta olduğunun farkında değil ve filmine devam ederek yüzüstü yere yatıyor, basıyor yüzünü yere ve başlıyor insanlığa anlatmaya. Bütün dünyadaki televizyonlarda ateş ve güneşin sembolünün eşliğinde Azad'ın sesi duyuluyor. Azad o kadar güzel, o kadar sakin ve rahat konuşuyor ki, dünyadaki insanların büyük çoğunluğu onu dinlemektedir. Azad'ın sesi her ülkede o ülkenin diliyle konuşuyor. Kimse Azad'ı görmüyor. Azad "Ben sizden biriyim" diyor.

Ertesi gün Azad hücreden dışarı bırakılıyor. Polis Azad'ın evine 7 km uzakta. Azad başlıyor yürüyerek sokakları temizlemeye. İlk sokaklar temizlenmeli, beton kaldırımlardan yalın ayak dolaşacağımız kumlu yollar yapılmalı diyor. Kimse kaldırıma çöp atmasın. Kaldırım çöplük değil, yürümek içindir diyor.

Azad'ın hali hal değil. Polisler Azad'ı fena dövmüş. Beline kadar uzanan saçlar karmakarışık, kafasından kan akmış, elbiseleri yırtık pırtık bir berduş gibi. Yaşlı bir kadın görüyor kendisini ve hemen ağlıyor. Azad, evine gelene kadar 7 km uzunluğundaki kaldırımın sağ tarafını tertemiz yapıyor. Azad kilisenin önündedir. Oturur ve eline bir ağaç yaprağı alır. Yapraktan iki yol gözüktüyor. Biri eve doğru, biri de sola doğru. Azad eve gelmeye karar veriyor.

Azad eve girmek istiyor, fakat dış kapının anahtarı yok. Yanı başındaki dükkâna giriyor. Dükkâncı bu haliyle Azad'ı

görünce şok geçiriyor ve Azad'a dış kapıyı açıyor. Azad yukarı çıkıyor. Evin kapısı halen açık duruyor. Bilgisayarın önüne oturuyor ve üç link tıklıyor:

- Çevre
- Silahlanmaya son!
- Çocuk eğitimi

Azad'a göre insanlar kendisini uydular üzerinden takip ediyorlar ve bu insanlar onun kulağının arkasına bir yonga takmışlar, öyle ki sokakta giderken onlarla durmadan sesli konuşmaktadır. Azad duş alıyor, banyoyu ve evini temizliyor, başka güzel ve Goa-Trance müziği dinleyen ve giyinenler gibi modern elbiseler giyerek tekrar sokağa fırlıyor. Neredeyse her şey Azad'ın istediği gibi. Yollar kumdan. Azad ayakkabılarını çıkarıyor ve başlıyor yalın ayak, sportif giyimiyle yavaş yavaş koşturmak. Koşarken akrobatlık yapıyor.

Hava son günlerde olduğu gibi çok güzeldi.

Hayvanlar bahçesine doğru dans ederek yürüyor. Neler görmüyor ki? Suyun üstünde yürüyen ve oynayan çocuklar, binbir çeşit çiçekler. Hayvanlar bahçesi bir cenneti andırıyor.

Azad göle doğru gidiyor ve elbiseleriyle göle giriyor. Su inanılmaz derecede çok temiz. İnanılacak gibi değil. Azad gölde su içiyor. Aslında su çok mu çok kirli ama Azad göldeki suyu tertemiz görüyor. Azad'ı gölün çevresindekiler hiç ilgilendirmiyor. O kendi halindedir. Çıkıyor gölden. Pantolonunu ve tişörtünü çıkarıp gölün önündeki heykel-tıraşın üstüne atıyor ve üstünde bir külotuyla uzanıyor güneşe.

Azad, iki gözü ile tam güneşin içine bakmaktadır. Arada bir kirli figürler görüyor. Sol elinin beş parmağını açıp kapatıyor. “Öldürün!” diyor. „Kirli ve kötü bütün ne varsa öldürün!“ Atıyor pantolonunu ve tişörtünü omzunun üstüne ve sokaktaki kalabalık içinde eve doğru yürüyor. Evde oturuyor bilgisayarın önüne:

Yukarıdan aşağı yavaş yavaş. Aşağıdan yukarı yavaş yavaş... Bütün paralar yok edilsin! Bütün mağazalar herkese açık tutulsun! Herkesin ihtiyacına göre! Kimseye haksızlık yapılmamasın!

Azad bilgisayar ekranının onun gibi düşünen insanlar tarafından görüntülendiğini ve bilgisayarın ekranına yazdığı her notun onlar tarafından okunduğunu ve söylediklerinin yapıldığını düşünüyor. Sadece su içtiğinin dokuzuncu günündedir. Öyle hafifleşmiş ki canı uçmak istiyor. Ama zaten kendisi neler görmüyor ki? Duvarlarda çok güzel resimler. Bütün orantı kanununa ters düşen binalar yıkılmış, yerine yenileri yapılıyor. Sokaklar tertemiz. Dünya cennetleşiyor. Azad çatı katına çıkıyor ve oradan uçmak istiyor. Çok hareketlidir. Dönüp duruyor. Sokaktaki insanlar onu görüyorlar. İtfaiye geliyor. Azad’ı ikna etmek zor. Azad aşağı atlıyor ve itfaiye ekibi Azad’ı yakalıyor. Azad psikiyatriye getiriliyor.

3. Bölüm || Bejan

Ankara’nın Yenimahalle semtinde faaliyet gösteren bir “yapı dekorasyonu” bürosu vardı. Bu büroda, bir yapının banyo ve mutfak da dâhil olmak üzere, iç ve dış tüm boyama işleri projelendirilip hayata geçiriliyordu. Bejan’ın ağabeyinin bir tanıdığı bu iş yerinde çalışmaktaydı. Bu tanıdık vasıtasıyla

büroya adım atan Bejan, henüz 16 yaşındayken orada çırak olarak işe başladı. Kendisine ödenen para oldukça cüzi bir miktardaydı; fakat kalıcı bir meslek edinmek, onun gözünde altından da paradan da çok daha kıymetliydi. Bejan, bu bilinç ve niyetle işe koyulduğu için son derece mutluydu. Zaten o dönemde bütün kardeşleri ve arkadaşları da bir işin ucundan tutmuş, geçim derdine düşmüştü; sanki kimsenin normal, dertsiz bir yaşam sürmeye vakti yoktu.

Hafta sonları geldiğinde, diğer arkadaşlarıyla bir araya gelip canlarının istediği yerlere giderlerdi. Yaşları henüz küçük olmasına rağmen, bir yolunu bulup bazı disko ve kulüplere girip çıkıyorlardı; tam anlamıyla çapkınlık çağlarındaydılar. Türkiye'nin başkenti Ankara, o yıllarda 5 milyon nüfusu barındıran devasa bir şehirdi. Metropol hayatının pek çok avantajı vardı elbette; fakat şehrin kuytu köşelerinde kriminal olayların ardı arkası kesilmiyordu. Sokaklarda patlak veren kavgalar ve dövüşler kimi zaman kız meselesi yüzünden başlasa da, ekseriyetle siyasi kökenliydi.

O günlerde devletin tüm televizyon kanallarında, radyolarda ve gazetelerde durmadan teröristlerden bahsedilmekteydi. Bejan'ın annesi bile yüreği ağzında, “Aman oğlum! Kendinize çok dikkat edin, sakın o teröristlere bulaşmayın; sizi bir yakalarlarsa hapishaneye atarlar, bir daha da gün yüzü göremezsiniz,” diyerek sürekli nasihat ederdi. Devletin yürüttüğü Anti-Kürd politikaları, Bejan'ın annesi gibi neredeyse tüm Kürd ailelerin içine derin bir korku salmıştı. Annesi, babası ve yakın çevresindeki pek çok tanıdığı Kürd olmalarına rağmen, Kürdlük bilincinden ve siyasi şuurdan tamamen mahrumdular. Zaten büyük bir çoğunluğu ya sadece ilkokul mezunuydu ya da okuma yazmayı bile sonradan çat pat öğrenmiş insanlardı.

Buna karşın Bejan ve akranları, Kürd olduklarının fazlasıyla ayırdına varmışlardı. Çünkü çevrelerindeki pek çok Türk, hem kendilerini açıkça aşağılıyor hem de “Kürd” diye bir milletin tarihte ve dünyada asla var olmadığını iddia ediyordu. “Kürd” denilen topluluğun özünde Türk olduğunu ve Türkiye sınırları içinde Türk’ten başka hiçbir milletin yaşamadığını hararetle savunuyorlardı. Karşı taraf bu inkârcı tezi ne kadar sert savunursa, Bejan ve Kürd arkadaşları da kendilerine o derece güçlü sarılıyor, Kürd kimliklerini daha da pekiştiriyorlardı. Kürdler; kendilerine has dilleri, kadim coğrafyaları ve köklü kültürleriyle homojen bir halktı. Türkler bu yalın gerçeği neden inkâr ediyorlardı? İşte Bejan, zihnini kurcalayan bu soruya bir türlü mantıklı bir cevap bulamıyordu.

Nitekim bir hafta sonu katıldıkları düğünde, Bejan ve arkadaşları tam da bu mevzu üzerine hararetli bir tartışmanın ortasında kalmışlardı... Düğün nihayete erdikten sonra Bejan, evinin yolunu tuttu. Gece saat 24:00 sularında sokakta yavaş yavaş, kendi halinde yürürken, aniden yanında karanlık bir minibüs durdu. Araçtan hızla inen beş altı kişi, hiçbir şey söylemeden Bejan’a acımasızca saldırdı. Genci evire çevire dövdükten sonra, öldüğünü düşünüp kanlar içinde sokağın ortasında bıraktılar ve geldikleri minibüse binerek hızla gözden kayboldular.

Bejan, aslına bakılırsa öyle çok politik bir insan sayılmazdı. Amcasının siyasi bilgisi ondan katbekat fazlaydı fakat o da şehrin bambaşka bir semtinde ikamet ediyordu. Amcasından öğreneceği çok şey vardı elbette; ne var ki onunla da çok nadir bir araya geliyorlardı. Görüştikleri kısıtlı zamanlarda ise yalnızca hal hatır sorulur, derin siyasi konulara pek girilmezdi. Bir insan sırf “Ben Kürd’üm!” dediği için neden böylesine vahşice dövülür, neden hor görülürdü; Bejan bu

adaletsizliği bir türlü kavrayamıyordu. Kürd doğmak neden bir suç, neden kötü bir şey oluyordu? Bunu anlamaya gücü yetmiyordu.

Yaşı 18'e bastığında, artık elinde iyi para kazanabileceği sağlam bir mesleği vardı; fakat tam bu sırada askerlik kapıya gelip dayanmıştı. Devlet yetkilileri, yasa gereği kendisini askerlik şubesine çağırıldılar. Şubede yapılan gerekli sağlık kontrolleri ve mülakatların ardından yetkililer Bejan'a dönerek: "Sen Kayseri 1. Komando Tugayı'na gideceksin!" dediler.

Bejan, Kayseri'nin namını daha önce duymuştu ama orası ve gideceği askeri birlik hakkında en ufak bir bilgiye sahip değildi. Nasıl bir şehre ve nasıl bir birliğe adım atacağını merak ederek görevliye, "Kayseri nasıl bir yerdir?" diye sordu. Görevli memur ise gülümseyerek, "Vallahi iyi bir yerdir, seni orada çelik gibi yaparlar," yanıtını verince ikisi birlikte gülüşmeye başladılar.

Ertesi gün, onunla birlikte askere gidecek olan onlarca genç, otobüslere dolduruldu. Sokaklarda yankılanan marşlar eşliğinde, "En büyük asker bizim asker!" ve "Ne mutlu Türküm diyene!" sloganlarıyla Ankara'dan büyük bir coşkuyla uğurlandılar.

Otobüs Kayseri'ye varıp şehre indiklerinde, -Kayseri'nin nüfusu resmi kayıtlarda 1 milyon 300 bin kişi olmasına rağmen- bu yer Bejan'ın gözüne adeta küçük bir köy gibi göründü. Otogardan bir minibüse binerek kışlanın yolunu tuttu ve nizamiyeden içeri girip teslim oldu; artık o da resmen bir askerdı. Kışladaki rütbeliler, acemi askerleri durmadan bir yerden başka bir yere, adeta bir davar sürüsü gibi peş peşe getirip götürüyorlardı. Kimi zaman da anlamsızca,

koridorlarda ya da bahçede uzun süreler boyunca bekletiyorlardı.

Acemi askerler, bu bitmek bilmeyen bekleme anlarını fırsat bilerek fısıltıyla da olsa kendi memleketlilerini, hemşhri-lerini aramaya koyuluyorlardı. Bir süre sonra hepsini kalabalık gruplar halinde geniş bir odaya topladılar ve askeri elbise dağıtımına başladılar. Ancak kıyafetler tamamen gelişigüzel, ölçülmeden dağıtılıyordu. Bejan’a verilen ne pantolon bedenine uydusu, ne gömlek sırtına oturdu ne de botlar ayağına oldu.

Askerlik, sivil hayattan tamamen farklı, bambaşka bir dünyaydı. Aynı tip askeri üniformanın altında herkes tek bir renge bürünmüştü, birbirinin kopyası haline gelmişti. Öyle ki, çok iyi tanıdığı ve hemen yanı başında dikilen arkadaşını bile ayırt edemeyip, kalabalık içinde bulabilmek için adını avazı çıktığı kadar bağırarak zorunda kalanların sayısı azımsanamayacak kadar çoktu.

Rütbeliler, daha sonra hepsini yine gruplar halinde başka bir odaya sevk ettiler ve orada herkesi anadan doğma, çıırılçıplak soydurdular. Ardından sert bir komut yükseldi: “Gözlerinizi kapatın!”. Bir sıhhiye subayı tarafından önden, arkadan detaylıca muayene edildikten sonra nihayet kalacakları koğuşlara götürüldüler. Orada kendilerine yatakların nasıl açılacağı, nevresimlerin nasıl gergin yapılacağı gibi pratik askeri kurallar gösterildi. Hemen ardından berbere götürölüp saçları sıfıra vuruldu, peşinden de hamama sokularak topluca yıkan- dılar.

Kışladaki ilk gece, koğuşlardaki çift katlı ranzalarda geçti. Bejan için bu ilk gece adeta bitmek bilmedi; çünkü etrafındaki her şey yepyeni, yabancıydı ve kendisi ranzanın alt

katında yatıyordu. Üst katta yatan askerin de gözüne uyku girmemiş olacak ki, sabaha kadar durmadan yatağın içinde sağa sola dönüp duruyor, ranzayı gıcırdatıyordu. Bejan tam gözlerini kapatıp dalacağı sırada, nöbetçinin kulak tırmalayan bağırması koğuştaki yankılandı ve herkesi saat 05.00’te ayağa dikti. Herkesin saniyeler içinde yatağını toplaması, giyinmesi ve dışarıda içtima alanında hazır bulunması gerekiyordu. Bu telaş, Bejan gibi biri için tam anlamıyla bir rezillığe dönüştü; zira bir yandan üstüne uymayan bol elbiselerle uğraşüyor, diğer yandan o yoğun panik içinde hızlıca hazırlanamıyordu; eli ayağına dolanıyor, bir türlü beceremiyordu. Ancak bu karmaşayı yaşayan yalnız Bejan değildi; onun gibi çaresizce çırpınan pek çok acemi asker daha vardı.

Koğuşa giren onbaşılar ve çavuşlar, avazları çıktığı kadar bağırarak ağır küfürler savuruyorlardı: “Hadi lan, çabuk bitirin ve defolun dışarı, it oğlu itler!”

Aslında çavuşlar ve onbaşılar da özünde birer askerdi; ancak rütbe almış ve kışlaya daha önce gelmiş oldukları için, adı üstünde, kıdemli sayılıyorlardı. Bu ayrıcalıklı konumun verdiği güçle alt dönemlerine buyruklar yağdırıyor, onları acımasızca dövüyor, gerektiğinde her türlü hakareti ve küfrü savurmaktan da geri durmuyorlardı...

Acemiler, kışlada adeta insan yerine konmuyor, hayvan muamelesi görüyorlardı. Tıpkı bir koyun sürüsü gibi her içtimada baştan aşağı sayılıyorlar, ardından gruplar halinde, uygun adım ve marşlar eşliğinde yemekhaneye sokuluyorlardı. Karınlarını alalecele doyurduktan sonra, yine zoraki marşlar eşliğinde eğitim alanının yolunu tutuyorlardı. Söylenen bu askeri marşların içeriği, tamamen katı bir Türkçülük ve şovenist milliyetçilik ideolojisiyle bezeliydi. Askerlerin ağzından yükselen nakaratlar hep aynıydı: “Arş ileri, marş

ileri, Türk askeri dönmez geri! Öcalan'ın kafatasını söküp getireceğiz!" Ya da: "Arş ileri, marş ileri, Türk askeri dönmez geri! Bekaa'ya Türk bayrağını dikeceğiz... Türküm, doğruyum, çalışkanım. İlkem; küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak, yurdumu, milletimi özümnden çok sevmektir. Ülküm; yükselmek, ileri gitmektir. Ey büyük Atatürk! Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim! Varlığım Türk varlığına armağan olsun! Ne mutlu Türküm diyene!"

Bu basmakalıp marşların bir kısmını Bejan henüz ilkokul yıllarından çok iyi hatırlıyordu ve o günlerden beri bu sözlerden adeta nefret ediyordu. Fakat burada iradesinin hiçbir hükmü yoktu, yapılacak hiçbir şey de yoktu.

Kayseri 1. Komando Tugayı'nda çok sayıda bölük bulunmaktaydı ve her bölük aşağı yukarı 400-500 kişilik devasa bir acemi birliğinden oluşuyordu. Bu zorlu acemilik dönemi tam 45 gün sürecekti. Özellikle ilk haftalarda, insanı fiziken tüketen son derece ağır askeri eğitimler yaptırılıyordu. Gençler, keskin dikenlerin ve sert taşların içerisinde saatlerce sürünmek zorunda kalıyordu.

Bir defasında, bölük komutanının askerlere hitaben bir konuşma yapacağı gerekçesiyle tüm taburu geniş bir meydana topladılar. Askerler saatler boyunca o kızgın güneşin altında hareketsizce bekletildi ancak komutan bir türlü meydanda görünmüyordu. Zemin tamamen kumluktu ve Kayseri'nin 36-40 dereceyi bulan kavurucu sıcağında, gençlerin ayakları postalların içinde adeta kor ateşin üzerine basmış gibi alev alev yanıyordu. Sıcağın ve susuzluğun etkisiyle askerlerin beyinleri bulanmaya, algıları kapanmaya başlamıştı; nitekim pek çok asker bu ağır işkenceye daha fazla dayanamayarak birer birer bayılıp yere serildi. Ancak

bayılarak yere düşen o halsiz askerlere merhamet gösterilmesi bir yana, çavuşlar ve onbaşılar hemen üzerlerine çullanyor, ağır hakaret ve küfürler eşliğinde çocukları linç edercesine dövüyorlardı. Bölük komutanı nihayet gelip, kısa konuşmasını tamamlayıp gidene kadar askerlerin kelimenin tam anlamıyla canı çıktı; hepsi dünyaya geldiklerine bin pişman oldular ancak sistem karşısında elleri kolları bağlıydı. Onlar nihayetinde birer emir kuluydular. Yapılan bu zulme sözde "askeri eğitim" deniliyordu fakat yaşanan sahneler eğitimden ziyade planlı birer işkenceyi andırıyordu. Üst rütbeliler tüm inisiyatifi deneyimsiz çavuşlara devretmişti; çavuşlar da altlarındaki askerlere son derece gaddarca muamele ediyor, her fırsatta dayak, hakaret ve küfre başvuruyorlardı.

Ertesi gün bölük komutanı, tüm acemi birliklerini yeniden meydanda topladı ve gür bir sesle: “Kimin elinde bir mesleği var?” diye sordu.

Bejan bu soru karşısında çıtını çıkarmadı, sessizce bekledi. Çünkü askere gidip gelmiş olan arkadaşları ona kışlaya teslim olmadan önce, “Şayet orada mesleğinin ne olduğunu sorarlarsa sakın ola ağzını açma, tek kelime söyleme! Senin mesleğin inşaat ve dekorasyon üzerine olduğu için, sana kışlada en ağır, en zor ve pis işleri yüklerler; askerlik boyunca büyük sıkıntı çekersin,” diyerek sıkı sıkıya tembihlemişlerdi. Komutan meydanın sağ tarafına doğru yürüyerek, “Mesleği olanlar derhal buraya gelsin!” talimatını verdi. Bu çağrı üzerine askerlerin büyük bir kısmı heyecanla sağ tarafa doğru akın etti; kimi aşçı, kimi duvar ustası, kimi berber, kimi marangoz olduğunu söyleyerek alanı kısa sürede doldurdu. Meydanda Bejan ile birlikte geriye kalan çok az sayıda asker kalmıştı. Bejan durduğu yerde derin derin düşündü, durumu tarttı: “Zaten her gün maruz kaldığımız bu

eğitimler çok ağır ve adeta birer işkence gibi; bizi bu kavurucu güneşin altında resmen öldürüyorlar. Sabahın köründe, saat 5:00'te başlayan bu eziyet akşama kadar sürat kesmiyor. En azından bildiğim işi yaparsam, kışlada kendi kafama göre keyfi hareket ederim,” diye düşündü ve hamle yapmak için beklemeye başladı.

Komutan o esnada grubun sol tarafında duran dört askeri, boyacı oldukları gerekçesiyle diğerlerinden ayırmış, öylece bekletiyordu. Bejan şimdi ortaya çıkıp “Ben de boyacıyım” dese, muhtemelen kadronun dolduğu söylenerek geri çevrilecekti. Bejan, hiç duraksamadan ve zerre tereddüt etmeden öne doğru bir adım attı: “Komutanım! Bu adamların gerçekten boyacı olduğunu nereden biliyorsunuz? Müsaade ederseniz küçük bir test yapalım, ne dersiniz?” diye seslendi.

Komutan, bu beklenmedik çıkış karşısında büyük bir şaşkınlıkla Bejan’a döndü: “Senin mesleğin nedir bakayım?” diye sordu.

Bejan kendinden emin bir sesle: “Ben de profesyonel boyacıyım komutanım!” cevabını verdi.

Komutan: “İyi o zaman, geç karşılarına, test et bakalım şunları; gerçekten boyacı mıdırılar görelim,” diyerek yetkiyi ona verdi.

Bejan, boyacı olarak kenara ayrılan o dört askere doğru döndü ve sert bir tonla: “Açıklayın bakalım, yağlı macun nasıl hazırlanır?” diye sordu.

Bu teknik soru karşısında dört askerden de çıt çıkmadı. Ne söyleyeceklerini bilemeyerek ilkin başlarını öne eğdiler, ardından çaresiz gözlerle sağı solları süzmeye başladılar.

Durumu gören komutan öfkeyle köpürerek, “Ha siktirin lan! Ne biçim boyacısınız siz?” diye bağırdı ve ardından Bejan’a dönerek sertçe ekledi: “Tamamdır! Bu beceriksizlerin içinden işine yarayacak olanları seç, yanına al ve doğruca inşaat alanına geçin.”

Bejan, seçtiği elemanları da arkasına takarak vakit kaybetmeden kışladaki inşaat bölgesine gitti. İlk iş olarak askeri koşulları boyamakla işe koyuldular. Bejan, işin başında durarak hangi malzemenin nasıl kullanılacağını, boyanın nasıl vurulacağını tek tek anlatıyor; yanındaki askerler de onun sözünü ikiletmeden, emirlerini harfiyen yerine getiriyorlardı. Kısa sürede ortaya son derece profesyonel ve kusursuz işler çıkardılar.

Bölük komutanı aslen Konyalıydı; tesadüf bu ya, Bejan’ın ailesinin Ankara’ya göç etmeden önce yaşadığı o eski Kürd köyü de idari olarak Konya’ya bağlıydı. Komutan, Bejan’ın sevk ve idaresindeki ekibin ortaya koyduğu bu nizamı ve profesyonel boya işçiliğini gördükçe gence karşı derin bir sempati beslemeye başladı; ona son derece ayrıcalıklı ve iyi davrandı. Hatta bir ara çavuşları sertçe uyararak, “Bu çocuğa çok iyi bakın, ileride bize çok lazım olacak; ne ihtiyacı, ne ricası varsa anında yerine getirin!” talimatını verdi.

Komutanın çavuşlara bizzat “Bejan’ın her dediğini yapın!” emrini vermesiyle birlikte, kışladaki tüm güç dengeleri bir anda değişti ve Bejan’ın eline büyük bir yetki geçmiş oldu. Genç, hayatta uğradığı haksızlıkların ve kışlanın ilk günlerinde maruz kaldığı o kötü muamelenin intikamını şimdi altındaki rütbelilerden tek tek alıyordu. Her istediğini çavuşlara yaptırmaya başlamıştı; öyle ki, o sert çavuşlar artık Bejan’a yaranabilmek için adeta etrafında pervane oluyor, yalakalık yapıyorlardı. Onu özel olarak kendi rütbeli

odalarına çağırıyor, önüne sıcak çaylar demliyor, neredeyse elini ayağını öpecek kadar hürmet gösteriyorlardı.

Ve böylece, Bejan için diğerlerinden biraz daha ayrıcalıklı geçen acemilik süreci nihayete ermiş oldu.

Acemi birliğinin resmen bitmesiyle birlikte, tüm askerler usta birliklerini tamamlamak üzere Türkiye'nin dört bir yanındaki farklı şehirlere sevk edilmeye başlandı. Bu dağıtım yerlerinden biri de, Kayseri 1. Komando Tugayı'na bağlı olan ve Erciyes Dağı eteklerinde konumlanan Kayseri Usta Birliği'ydi. Burada askerlere terör örgütlerine karşı dağ şartlarında çok özel ve ağır eğitimler veriliyor, ardından da sıcak çatışmalara girmeleri için doğrudan Kürdistan'a, yani Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesine gönderiliyorlardı. Bölük komutanı, Bejan'ı çok sevdiği için bir gün onu yanına çağırdı ve: "Oğlum Bejan! Sen hiçbir yere gitmeyeceksin; askerliğin bitene kadar bu kışlada, benim yanımda kalacaksın," dedi. Bejan bu karar karşısında şaşkınlığa uğradı ve: "Neden komutanım?" diye sordu. Komutan babacan bir tavırla: "Bak oğlum, sen burada doğru dürüst askeri eğitim görmedin; tüm vaktini koğuşları tertemiz boyamakla geçirdin ve biz senin bu güzel, temiz işlerine çok alıştık. Şayet buradan ayrılıp Erciyes'teki usta birliğine gidersen, oradan seni gözünü kırpmadan Şırnak'a, sıcak savaşın göbeğine gönderirler. Bu da senin gibi bir genç için hiç iyi olmaz. Bu nedenle ben senin burada, emniyette kalmanı istiyorum. Hadi, çek git şimdi koğuşuna!" diyerek kestirip attı.

Bejan, her ne kadar rahat olsa da kaldığı bu kışladan ve burada verilen o tek tiplleştirici eğitim sisteminden içten içe nefret ediyordu. Komutanın yanından ayrılıp koğuşuna döndü; bütün gün ve gece boyunca, bu kasvetli kışla duvarlarından kendisini nasıl kurtaracağını derin derin

düşünüp durdu. Ertesi sabah erkenden yeniden komutanın odasına çıktı ve kararlı bir tonla: “Komutanım!” dedi, “Eğer beni Erciyes’teki usta birliğine göndermez de burada tutmaya zorlarsanız, yemin ederim ya burada intihar ederim ya da kışladan firar ederim!” Komutan şaşkınlık ve öfkeyle sordu: “Niye oğlum, derdin nedir senin?” Bejan hiç düşünmeden, gözlerinin içine bakarak yanıt verdi: “Komutanım, size olan sevgim ve saygım sonsuzdur ancak ben bu kışlayı, bu ortamı hiç sevmedim. Benim burada yapabileceğim tüm boya badana işleri de artık nihayete erdi; sizin bana burada daha fazla ihtiyacınız kalmadı. Ben ne olursa olsun Erciyes’e gitmek istiyorum.”

Bejan’ın asıl gizli amacı, bu durağan kışladaki o baskıcı atmosferden tamamen sıyrılmak ve en önemlisi, Kürdistan’a giderek orada süregelen o kanlı savaşı bizzat yerinde görmek, kendi gözleriyle deneyimlemektir. Kışlada, Doğu’da gerillaya karşı sıcak çatışmalara girip geri dönmüş rütbeli subaylar, genç teğmenler vardı. Hepsi de her fırsatta göğüslerini kabartıp, dağlarda nasıl kahramanca savaştıklarını bol bol övünerek anlatıyorlardı. Büyük bir merak dürtüsüyle hareket eden Bejan, dağda gerillaya karşı savaşmanın, o ölüm kalım çizgisinde yaşamının ne demek olduğunu bizzat tecrübe etmek adına ille de Şırnak’a gitmek için yanıp tutuşuyordu. Komutan, gencin bu sarsılmaz kararlılığı karşısında çaresiz kalarak içini çekti: “Tamam oğlum! Madem kafana koydun ve bu kadar ısrar ediyorsun, hadi git bakalım, yolun açık olsun!” diyerek izin verdi.

Ertesi gün gerekli tüm resmi işlemler ve sevk evrakları tamamlandı. Bejan, vakit kaybetmeden Kayseri 1. Komando Tugayı’na bağlı olan Erciyes Dağı’ndaki Kayseri Usta Birliği’ne teslim oldu. Erciyes’teki askeri ortam, o vadadaki o kasvetli Kayseri kışlasından çok daha farklı bir çehreye

sahipti. Havaşı son derece temizdi; etrafı saran gür ağaçları ve yeşillikleriyle göz alıcı, muazzam bir dağ manzarasına sahipti. Devasa arazide Hava İndirme, Topçu ve Komando taburlarının kendilerine ait bağımsız eğitim alanları konuşlandırılmıştı. Askerlerin dinlenebileceği, oturup gezebileceği görece rahat yerler de mevcuttu. Ancak burası, sunduğu bu güzel manzaranın ardında, zorlu coğrafyası ve amansız, sert iklim şartlarıyla aslında tam anlamıyla bir sıcak savaş bölgesine ön hazırlık kampı niteliğindeydi.

Buradaki askeri koğuşlar ilkinden çok daha konforluydu; alt dönemlere emir veren çavuşlar da nispeten daha merhametli ve insancıl davranıyordu. Fakat katı askeri disiplin ve hiyerarşi, tüm ağırlığıyla burada da hüküm sürmeye devam ediyordu.

Erciyes'e gelişinin üzerinden yaklaşık bir hafta geçmişti ki, bir sabah askeri kamyonlar kışlaya yanaştı; tüm mühimmat ve şahsi eşyalar süratle toplandı. Tabur, askeri konvoy halinde Kayseri'den yola çıkarak uzun ve yorucu bir yolculuğun ardından Şırnak'a vardı. Şırnak'taki ana üsse ulaştıklarında üst rütbeli komutanlar karşılarına çıktı. Kayseri'den sevk edilen tüm askerleri tek tek isim okuyarak bölüklere ayırdılar; Bejan'ın içinde bulunduğu askeri grup da 2. Tabur'un 3. Bölüğü'ne tahsis edildi.

Mevsim kışın tam ortasıydı ve bölgede insanı iligine kadar donduran, amansız bir soğuk hüküm sürüyordu. Tabur, intikal ettikleri bu ilk bölgede iki üç gün boyunca konaklamak zorunda kaldı; Bezda Dağı'nın hemen karşısındaki çıplak arazide kurulan askeri çadırlara yerleştiler. Bu kısa bekleme süresi zarfında tüm askerlere ağır silahlar ve mühimmat dağıtımı gerçekleştirildi. Hemen ardından çevre

dağlarda gerçek operasyonların provası niteliğinde askeri tatbikatlar başlatıldı.

Bejan'ın bağlı olduğu bölük henüz bölge şartlarına yabancı ve acemi olduğu için, rütbeliler tarafından kendilerine silahların zorlu hava şartlarında nasıl kullanılacağı, tutukluk yaptığında nasıl temizleneceği gibi hayati bilgiler uygulamalı olarak öğretiliyor; geri kalan zamanlarda ise kampın diğer ağır temizlik ve lojistik işleri bu gençlere yaptırılıyordu.

Şırnak'taki üçüncü günün sonunda bölük komutanı aniden içtima topladı ve sert bir sesle: "Yukarıdan kesin istihbarat alındı, operasyona çıkıyoruz," diyerek emri tebliğ etti.

Gelen istihbarat raporlarına göre, Şırnak sınırları içinde bulunan yakın bir köy, dağdaki terörist unsurlara lojistik destek ve yataklık sağlamaktaydı. Bu nedenle tüm askeri hazırlıklar süratle tamamlanacak, gece karanlığında o köye ani bir baskın düzenlenerek köy tamamen ortadan kaldırılacaktı.

Operasyon gününün sabahında hava şaşırtıcı derecede güzel ve sakindi. Güneş ışınları dağların ardındanki karları parlatıyor, masmavi gökyüzünde tek bir bulut lekesi bile göze çarpmıyordu; fakat askeri plan gereği baskın, akşamın ilerleyen saatlerinde, zifiri karanlıkta gerçekleştirilecekti. Tüm hazırlıklar bu gizlilik esasına göre yürütüldü.

Ancak akşama doğru hava aniden yön değiştirdi; gökyüzü kurşuni bulutlarla kapandı ve ortalık bir anda kapkaranlık bir atmosfere büründü. Peşinden dondurucu bir kar yağışıyla birlikte şiddetli bir yağmur ve dolu fırtınası patlak verdi. Dağda öyle amansız, öyle şiddetli bir kasırga koptu ki, askeri birlik neye uğradığını şaşırarak büyük bir panik yaşadı.

Rüzgârın şiddetine dayanamayan devasa çadırlar birer birer yırtılıp havaya uçtu; ortalığı dağlardan sel gibi akan sular bastı ve kamp alanı adeta göle döndü; sanki yer yerinden oynamıştı. Dondurucu soğuk nedeniyle askerlerin parmakları hissizleşmiş, tetik tutamaz hale gelmişti. Sel sularının ve eriyen çamurlu karların içine batan ayaklar buz kesmişti; kimi bahtsız askerler rüzgârın şiddetiyle üzerlerine yıkılan ağır çadır direklerinin ve brandaların altında kalarak ezilmişti. Fırtınanın yarattığı o büyük kargaşada ağır silahların ve mühimmatın büyük bir kısmı çamurun içinde kaybolup gitti. Zifiri karanlığın ortasında göz gözü görmez olmuştu. Genç askerler, dondurucu ayazın altında tarifi imkânsız acılar çekiyorlardı. Islanan çadır brandaları iyice ağırlaştığı için, o fırtınanın ortasında direkleri yeniden ayağa kaldırmak ve çadırları dikmek neredeyse imkânsız bir hal almıştı. Bu cehennemvari durum sabaha kadar kesintisiz devam etti; askerlerin morali ve psikolojisi tamamen sıfıra inmişti. Bejan, ömrü boyunca sivil hayatta bile bu denli vahşi ve çaresiz bir doğa olayıyla karşı karşıya kalmamıştı.

Ertesi sabah güneşin ilk ışıkları dağların arkasından doğar doğmaz, herkes can havliyle çamurların arasında kaybolan silahını aramaya koyuldu; bu esnada binbir güçlükle, rüzgârdan korunaklı bir alanda zor belayla bir iki çadırı yeniden dikmeyi başardılar. Ayağa kaldırılan bu çadırlardan birinin içinde seyyar ocak yakılmış, üzerine de sıcak çay konmuştu.

Bejan, o dondurucu gecenin cehenneminden sağ salım "kurtulduk" düşüncesiyle, hem biraz olsun kemiklerini ısıtmak hem de o sıcak çaydan bir yudum içebilmek ümidiyle çadıra doğru ilerledi ve sessizce kapı brandasını aralayarak içeri sızdı. Ancak onun içeri girdiğini gören rütbeli bir uzman çavuş, öfkeyle kaşlarını çatarak: "Oğlum!" dedi, "Sen ne

hakla, nasıl böyle palas pandıras giriyorsun çadıra? İnsan içeri adım atarken önce bir askeri selam verir!”

Bejan çaresizce ve titreyen bir sesle: “Komutanım, dışarıda ortalık darmadağın, her yer sel içinde; dondurucu soğuktan donarak ölmek üzereyiz!” der demez, uzman çavuş öfkeyle gencin sözünü kesti. Hemen yanı başında dikilen ve Bejan ile birlikte kışladan gelen bir başka ere dönerek: “Oğlum, vur şunun suratına okkalı bir şamar!” emrini verdi. Emir alan asker öne doğru fırladı ve hiç duraksamadan, var gücüyle Bejan’ın suratına çok sert bir tokat indirdi. Bejan, uğradığı bu ani şiddet karşısında neye uğradığını şaşırarak sarsıldı. Aynı kaderi paylaştığı, yan yana omuz omuza durduğu arkadaşının kendisine böylesine acımasızca ve sert vurması gururuna, ruhuna çok ağır dokundu. Karşısındakinin de bir emir kulu olduğunu, sistemin çarkları arasında ezildiğini çok iyi biliyordu elbette; fakat vururken bu kadar insafsızca yüklenmeyebilir, vuruşunu hafifletebilirdi. Madalyonun diğer yüzünde ise şu acı gerçek duruyordu: Şayet o arkadaşı bu emri yerine getirmeseydi, komutan o tokadı bir başkasına çok daha vahşice dövdürerek attıracaktı; Bejan askeri nizamın bu acımasız kuralını artık çok iyi öğrenmişti.

Fırtına nedeniyle büyük çadırlar bir türlü kurulamadığı için kamp alanında düzenli bir yemekhane de oluşturulamamıştı. Taburun tüm lojistik eşyaları ve erzakları çamurun içinde darmadağın bir halde saçılmıştı. Çadırların hemen yanı başındaki kuytu bir köşede, taş duvarlardan kabaca örülmüş küçük bir kulübeden bozma derme çatma bir kantin bulunuyordu. Askerler parasıyla oradan bisküvi, çikolata gibi hazır yiyecekler satın alıp karınlarını bastırmaya çalışıyorlardı; fakat Bejan, cüzdanını koyduğu askeri sırt çantasını o karmaşada bir türlü bulamıyordu. Nitekim onun gibi çantasını ve parasını kaybeden pek çok asker, çadırlar

tamamen kurulup askeri nizam yeniden tesis edilene kadar iki üç gün boyunca dağ başında tamamen aç ve perişan kaldılar.

Aşağı yukarı bir haftalık zorlu bir sürenin ardından, Bezda Dağı'nın karşısındaki bu uğursuz kamp alanından tamamen ayrılarak Doğu istikametine doğru harekete geçtiler. Şırnak kent merkezinin hemen alt tarafında yer alan, stratejik açıdan geniş bir düzlüğe ulaştıklarında, bölgede kalıcı bir askeri üs kurmak ve çevre dağlara yönelik kapsamlı operasyonlar yürütmek amacıyla büyük çadırlarını yeniden kurmaya başladılar.

4. Bölüm || Azad

Psikiyatri kliniğinde Azad, yatağa eli kolu bağlanarak sabitlenir. Azad durmaksızın haykırmaktadır:

“Ben tabiatın bir çocuğuyum!”

“Ben tabiatın bir çocuğuyum!”

“Ben tabiatın bir çocuğuyum!”

Sol elini havaya kaldırıp beş parmağını açarak “SSS” der.

Azad, zihninden dökülen her cümleyi, adeta mekanik bir arıza yaşayan bozuk bir robot gibi tam üç defa tekrarlamaktadır. Etrafı kadın ve erkek doktorlardan oluşan kalabalık bir heyetle çevrilidir. Beyaz önlüklü kadın doktorlardan biri, elindeki şırıngayla yavaşça Azad’a yaklaşır. O an Azad’ın yırtınan sesi aniden kesilir; çünkü o, kadınlara sonsuz bir güven duymaktadır. Bilim eğer bir kadının şefkatli ellerindeyse, kendisine asla bir kötülük gelmeyeceğini düşünür ve sakinleşir. Enjekte edilen ağır sıvıyla birlikte derin bir komaya girer; tam üç gün üç gece

boyunca bilincini yitirerek uyur. Zaten Azad, bu krizden önce son iki hafta boyunca gözüne tek bir damla uyku koymamıştır.

Uykusunun üçüncü gününde, takvimler 21 Mart 2000 tarihini gösterirken gözlerini açar ve kuruyan dudaklarının arasından, “Su,” sözcüğü dökülür. Görevli hemşire ona hemen bir bardak su getirir. Azad, bu üç günlük derin uyku boyunca zihninin dehlizlerinde inanılmaz rüyalar görmüş; cenneti de cehennemi de bizzat tecrübe etmiştir. Rüya aleminde; özgürlük, bağımsızlık, hak ve hukuk uğruna canını feda edenlerin, yeryüzünde dosdoğru yaşayanların ve haksızlığa karşı göğsünü siper edenlerin hepsinin amelsizce, doğrudan cennete kabul edildiğine şahit olmuştur. Üstelik bu cennet, vadedilen öbür dünyada değil; bizzat yeryüzünün, dünyanın kendisindedir. İçinde bulundukları 2000 yılında insanlık, tam olarak cennet ile cehennemin arafında, yani ortasında bir yerde durmaktadır. Ancak 3000 yılına gelindiğinde dünya tamamen bir cennete dönüşecek, geçmişte ölüp de cennete gitmeye hak kazananlar yeryüzünde yeniden uyanacaklardır. Cehenneme mahkûm olanlar ise evrenin sınırları dışındaki zifiri, karanlık bir bölgeye sürgün edilmektedir. Azad, rüyasında o cehennemliklerin çektiği azapları bizzat görmüştür ve o sahneleri dehşetle hatırlamak bile istememektedir. Dünya şu an, yani 2000 yılında, iyilik ile kötülüğün, cennet ile cehennemin kaotik bir karışımıdır ve büyük evrim hâlâ devam etmektedir. Şayet gerçek bir cennet kurulacaksa, bu ancak dünyada ve 3000 yılından sonra var olacaktır.

Peki ama gözlerini açtığı o günün, yani 21 Mart tarihinin gizemli anlamı neydi? Bir ve iki yan yana geldiğinde yine üç sayısını doğuruyordu; üstelik “Mart” ayı da takvimin üçüncü ayıydı. Bu muazzam matematiksel dizilim, asla alelade bir tesadüf olamazdı. 21 Mart; kadim Kürd, Fars, Osmanlı ve

Asuri takvimlerine göre hem yeni bir ayın başlangıcı hem de kutsal bir yılbaşıydı. O anki zihniyle sadece bu kadarlık bir bilgiye vakıftı.

Duvar saat sabahın dokuzunu vuruyordu. “**Dokuz**”, numero-lojide tüm sayıların özü, mutlak bilgelğin simgesiydi. Sevgi, dert ortaklığı, tolerans, sabır, evrensellik ve özveri; yani dünyaya ait son derece güzel ne kadar haslet varsa, hepsini bünyesinde barındırıp sembolize ediyordu.

Klinikteki bakım personeli, Azad’ı günlük vizite odasına çağırır. Vizitenin yapılacağı küçük oda; doktorlar, hastane personeli, tıp öğrencileri ve stajyerlerle hıncahınç doludur. Azad yavaşça içeri girer. Arkasından kapıyı kapatır ve odada oturan kalabalığa doğru dönerek, iki elinin beş parmağını da sonuna kadar açıp ellerinin iç yüzünü onlara doğru gösterir. Hemen ardından iki elini birden kapatıp öne doğru hürmetle eğilerek iki başparmağını saygıyla öper ve gür bir “SSS” çekerek boş sandalyeye oturur.

Erkek doktor, Azad’ın oryantasyonunu ölçmek amacıyla bugün hangi gün olduğunu sorar. Azad, mesafeli bir tonla, “Salı,” yanıtını verir. Özünde Azad, erkeklere karşı derin bir güvensizlik beslemekte, bu yüzden bildiği büyük sırları onlardan titizlikle gizlemektedir. O yalnızca kadınların şefkatine inanır, zihnindeki o devasa evrensel bilgileri sadece kadın doktorlara anlatmak ister.

Erkek doktor, meraklı gözlerle, “Girerken ‘SSS’ dediniz Azad Bey, bunun anlamı nedir?” diye sorar. Azad ilkin bu erkeğe cevap vermek istemez, sessizce yan taraftaki kadın doktora bakar. Kadın doktor, güven veren bir tebessümle ona hafifçe göz kırpar. Azad, bu işaretle erkek doktorun da

aslında kötü biri olmadığını, kendi safında yer aldığını sezer ve içindikileri bir çırpıda anlatmaya başlar:

„SSS” demek; **Selam, Sevgi ve Saygı** demektir. Her insanın kalbinde bir diğ er insana karşı derin bir sevgi olmasa bile, en azından aralarında sarsılmaz bir saygı ve samimi bir selam bulunmalıdır!“ der. „Dünya üzerindeki ermiş kişilerin ruhunda bu üç kutsal haslet bir aradadır. Ben yaşayan bir Buddha’yım, yani Living Buddha’yım; bu yüzden benim benliğimde üç ‚SSS‘ yan yana durur. Evren için yanlış hiçbir şey yaptığ ıma inanmıyorum. Zamanında Hitler, bu kutsal ‚S‘ harflerini kendi ş er emelleri için kötüye kullandı. Canı cehenneme, bir daha bu dünyaya geri gelmemek üzere yok olsun! Onun kendi ari halkına karşı belki selamı ve bir nevi askeri saygısı vardı ama ruhunda zerre insani sevgi barındırmıyordu. İşte bu yüzden onlarda sadece ‚SS‘, yani yalnızca ‚Selam ve Saygı‘ vardı ki, bu çarpık ‚SS‘ler diğ er mazlum halklar için sadece kanlı bir terör ve vahş i bir katliam anlamına geliyordu. Ayrıca onların bir de ‚SA‘ denilen birlikleri vardı. Bana göre buradaki ‚SA‘, asıl manasından koparılmış bir ‚Selamün Aleyküm‘d r. Buradaki ‚S‘ ve ‚A‘ harfleri, insanlık tarihinin en yanlış, en karanlık yerinde konumlandırılmıştır. Oysa bendeki “S” harfi doğ rudan Sevgi demektir; ben bu yüzden üç ‚SSS‘ harfini yan yana getirerek o karanlık geçmişteki feryat eden ‚A‘yı özgürlüğüne kavuşturdum. ‚A‘, ortak alfabemizin ilk ve en kutsal harfidir; dikkat ederseniz üç bağımsız çizgiden oluş r. Ve bu harf, benim bu dünyadaki varlığımın, ismimin de ilk harfidir: “Azad“

Doktorlar aralarında fısıldaşarak bu kadarlık açıklamanın teşhis için yeterli olduğunu belirtirler. Zira Azad, damarlarında dolaş an o ağır nöroleptik ilaçların etkisiyle artık kelimeleri toparlamakta, konuşmakta güçlük çekmektedir.

Erkek doktor, “Peki Azad, zihninde hâlen o yabancı sesleri duymaya devam ediyor musun?” diye sorar. Azad, başını hafifçe iki yana sallayarak, “Hayır! Kulağımın arkasına yerleştirdikleri o gizli yongayı ameliyatla çıkardılar,” der.

Odadan çıkan Azad, kliniğin ortak oturma salonuna geçer. Salonun köşesinde eski bir piyano durmaktadır. Azad, piyano taburesine oturur ve tuşlara dokunarak çalmaya başlar. Parmaklarından öyle muazzam, öyle büyüleyici bir melodi dökülmektedir ki, kliniğin bahçesindeki kuşlar bile bu armoniye dayanamayıp onunla birlikte cıvıldaarak ötmeye başlar. Müziğin ritmiyle birlikte Azad’ın zihnindeki her şey daha da berraklaşmaktadır:

Evrensel armoni denilen şey neydi?

Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si

A, B, C, D, E, F, G

Peki bu yedi sayısı ne anlama geliyordu?

Tarihteki orijinal Avesta metinleri tam üç büyük bölümden oluşuyordu ve bu bölümlerin her biri kendi içinde yedişer kitaba ayrılmıştı; yani toplamda kutsal 21 kitap ediyordu. Yedi rakamı, hem dünyanın yaratılışında hem de insanın varoluş tarihinde her zaman hayati bir rol oynamıştı. Bir hafta 7 günden ibaretti ve bir koskoca yıl tam 52 haftaydı; bu iki rakamı topladığımızda ($5+2=7$) yine aynı gizemli sayıya ulaşıyorduk.

Zihnini kemiren bu şifrelerin hepsini tek tek çözmesi gerekiyordu fakat klinikte kendisine verilen ağır ilaçların yan etkileri yüzünden beyni uyuşuyor, hiçbir şey yapamıyordu.

Doktorlar karşısına geçip, "Sen hastasın," demişlerdi. Azad ise bu yaftayı asla kabul etmiyordu. 'Hayır' diyordu kendi kendine, 'İçinde yaşadığımız bu çarpık, bu adaletsiz toplum baştan aşağı hastadır; ben hasta değilim.' Azad, hayatında çok fazla düşünmüş, durmaksızın çalışmış, yoğun bir entelektüel strese girmişti; bunun neticesinde beynindeki hayati sıvılar olan Dopamin, Serotonin ve Glutamat dengesizce çoğalmış, derken beyin sinapsları birbirinden bağımsız hale gelmişti. İşte bu fizyolojik kırılma yüzünden Azad, artık nesnel gerçeklik ile rüya alemini birbirinden ayırt edemez olmuş, dünyayı salt duyuşsal olarak algılama yetisini kaybetmişti. Tıp dünyasındaki doktorlar bu klinik tabloya şizofreniform psikoz ve iki uçlu duygu durum bozukluğu (manik-depresif) teşhisi koyuyorlardı. Oysa Azad, kendisini hasta ya da aciz hissetmiyordu; tam aksine, zihninin kapıları sonuna kadar açılmış bir dahi gibi görüyordu kendini.

Azad'ın gaipten sesler duyması, çıplak duvarlarda rengarenk figürler, resimler görmesi gibi sıra dışı durumlar, bu akıl hastalığının seyrinde son derece doğal semptomlardı. Bu derin sanrılarının ve hastalığın yatışmasının tıp dilindeki tek çaresi ise ağır kimyasal ilaçlardı. Şayet klinikte o güven veren kadın doktorlar olmasaydı, Azad bu hapların tek birini bile yutmayacaktı; fakat kendisini o kadın hekimlerin ellerinde tamamen emniyette ve huzurlu hissediyordu. Klinik koridorlarında ne zaman bir kadın ya da masum bir çocuk görse, hemen iki elinin beş parmağını birbirine sımsıkı yapıştırır, iki başparmağını öne doğru saygıyla eğilerek öper, onlara adeta bir saygı duruşunda bulunduktan sonra yanlarından geçerdi.

Bir an, zihninin derinliklerinde yine mazlum Kürd halkını düşündü. Kürdler için küresel çapta bir şeyler yapmak, onun omuzlarında hissettiği kutsal bir görev gibiydi. Bunu sırf

kendisi de Kürd olduğu için değil, saf bir insan olduğu için istiyordu. O, evrensel bir bilinçle –dünyanın neresinde, hangi coğrafyasında olursa olsun– her türlü ezilmişliğe, sömürüye, haksızlığa ve egemen baskılara sonuna kadar karşıydı.

Kadim Kürd bayrağında tam dört kutsal renk mevcuttu; yukarıdan aşağıya doğru sırasıyla kırmızı, beyaz, yeşil ve tam ortasında parıldayan 21 ışınlı sarı bir Güneş yer alıyordu.

- **Kırmızı:** Hem sömürgecilere karşı verilen o zorlu özgürlük mücadelesini temsil ediyor hem de kutsal Ateş'i simgeleyerek Kürd halkının tarih boyu sergilediği yiğitliğin ve kahramanlığın sarsılmaz sembolü oluyordu. Kırmızı, aynı zamanda saf sevginin, cesur yürekli insanların ve coşkulu yaşamın rengiydi.
- **Yeşil:** Doğrudan kutsal tabiatı ve bereketi simgeliyordu; yani Kürd halkının üzerinde asırlardır kök saldığü kadim ülkesi Kürdistan'ı temsil etmekteydi.
- **Beyaz:** Evrensel barışı, sükûneti ve insanın kutsal doğa ile olan kusursuz uyumunu simgeliyordu.
- **21 ışınlı sarı Güneş:** Mutlak aydınlığın, samimiyetin, yaratıcı gücün ve kadim inançlarda ilahi varlığın yeryüzündeki yansımasıydı. Güneş, yaşamın yegâne kaynağıydı; hem insan ruhunu hem de fani bedeni sembolize ediyordu. Bireyselliğin, yani individüalizmin bu dünyada nasıl onurlu bir şekilde yaşanması gerektiğini tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyordu.

Azad'ın felsefesine göre kırmızı, aynı zamanda karşılıksız sevginin ve gözü pek insanların ortak rengiydi. Peki ama nasıl oluyordu da, Kürdler dünya üzerinde 60 milyona varan devasa nüfuslarına rağmen hâlâ bağımsız tek bir devlete bile sahip olamıyorlardı? Kürdler, bu yeryüzünde diğer özgür halklardan farklı olarak fazladan ne talep ediyorlardı ki?

Neden Kürd halkı asırlardır inanılmaz, vahşi bir soykırımla karşı karşıya bırakılıyor; dünyadaki 7,5 milyar insanın canlı gözleri önünde amansız bir zulme ve işkenceye maruz kalırken kimseden, hiçbir modern devletten çıt çıkmıyordu?

Azad, zihnini kemiren bu kahredici sorulara hiçbir mantıklı cevap bulamıyordu. Belki de Kürdler, bu yalan dünyada en son özgürleşecek, bu yüzden tarihi çileyi en derininden çekmeye mahkûm edilmiş talihsiz bir halktı. Yaşanan bu büyük trajedinin evrensel bir anlamı olmalıydı.

Bir sabah Azad odasındaki üç beş parça eşyasını alelacele topladı ve hemşirelere, "Ben artık evime gidiyorum," dedi. "Müzikteki o kusursuz harmoninin nasıl oluştuğunu mutlaka çözmeliyim. Yahudilerin ve Kürdlerin bayraklarındaki gizli sembolleri yeniden ve yeniden en ince ayrıntısına kadar incelemeliyim. Dünyada neden bu denli büyük haksızlıklar dönüyor, hepsinin kökenini öğrenmeliyim." Fakat klinik doktorları, Azad'ın bu haliyle hastaneden çıkıp gitmesine kesinlikle müsaade etmediler. Tıbbi prosedür gereği en az 6 hafta daha psikiyatri servisinde yatılı olarak kalması gerekiyordu.

6 hafta mı?

Peki bu 6 rakamı ne anlama geliyordu?

Yoksa o dillerden düşmeyen „666” sahiden Şeytan'ın uğursuz sayısı mıydı?

Komplo teorisyeni Jan van Helsing bu konuda kesinlikle yalan söylüyordu; dünyadaki o dijital ağ ağını, yani „www”yi bulanlar iddia edildiği gibi Yahudiler değildi. “www = 666” şifresinin arkasında bambaşka, çok daha derin bir evrensel

anlam yatıyor olmalıydı. Jan van Helsing'e göre güya Yahudiler tüm dünyayı tek merkezden yönetebilmek adına bu "www" sistemini icat etmişlerdi. Azad'a göre bu sığ iddia asla doğru olamazdı.

Peki ya kadim Mithra öğretisi, kutsal Homa ritüeli, Hristiyanlıktaki Teslis inancının o gizemli üçüncü zarfı ya da efsanevi Pink Floyd grubunun o meşhur „The Wall” filminde gözümüze çarpan üç büyük „XXX” işareti gerçekte neyi sembolize ediyordu?

Taşıdığımız isimler, harflerden oluşan alfabe, dünyaya gözümüzü açtığımız o doğum tarihleri gerçekte hangi manalara geliyordu?

Derken Azad'ın yaralı kafasındaki bu sorular zinciri ucu bucağı görünmez bir labirent gibi uzayıp gitmeye başladı. Bu dünyada öğrenmesi, keşfetmesi gereken o kadar çok gizem vardı ki, işe tam olarak nereden başlayacağını bilemiyordu. Kendi kendine sakinleşmeye çalışarak, 'Yavaş, yavaş,' dedi içinden. Gün gelecek, belki de evrendeki her sır bir güneş gibi aydınlanacaktır. Ya da tam tersi; haksızların haklı sayıldığı bu zalim dünya düzeninde, belki de her şey sonsuza dek kapkaranlık bir dehlizde kalacaktır. Ama Azad, her şeye rağmen bilimin ışığına ve teknolojinin gücüne inanıyordu; geleceğe dair hâlâ umutluydu.

Azad, insanlığın ürktüğü o ezoterik sembollerin hiçbirinden korkmuyordu. Çünkü o çok iyi biliyordu ki, evrendeki her sembolün arkasında rasyonel bir anlam yatıyordu; sadece derinlemesine bilmek, şifreyi çözmek gerekiyordu. Ama şu an hastaydı; bu uyuşmuş bedenle bunu nasıl başaracaktı? Aldığı o ağır antipsikotik ilaçların yan etkileri, uzuvlarını kilitlemiş, kendisini adeta kımıldamaz bir heykel haline

getirmişti. Zihinsel olarak kurtulmanın en iyi yolu bu kimyasal ilaçları tamamen bırakmaktı. Ancak kadın doktorlar her vizitede karşısına geçip, bu hastalığının öyle geçici bir mevsim olmadığını, hayatı boyunca bu ağır ilaçları düzenli olarak kullanması gerektiğini üzerine basa basa söylüyorlardı. Bu dertten tamamen iyileşen hastalar da mevcuttu elbet; fakat bu maraz kiminde hafif, kiminde ise son derece ağır seyrederdi. Ne yazık ki bu hastalık Azad'ın bünyesinde çok ağır, çok yıkıcı bir fırtına şeklinde seyretmekteydi. Azad her ne kadar doktorlara karşı direnip, "Ben hasta falan değilim," dese de, hekimler haklı olarak, "Şayet hasta olmasaydın, o gün o çatı katına çıkıp kendini aşağıya fırlatmazdın," diyerek acı gerçeği yüzüne vuruyorlardı. Ve gerçekten de Azad'ın o gün sergilediği davranış, ölümle burun buruna geldiği son derece tehlikeli bir eylemdi. Eğer o an itfaiye ekipleri branda açıp onu havada yakalamasaydı, insanlar arkasından çaresizce "Azad intihar etti" diyeceklerdi. Oysa Azad, hayatı boyunca intiharı zihninden bir an bile geçirmemiş, intihar fikrine tamamen yabancı bir insandı. Azad, fani yaşama köklerinden gelen büyük bir tutkuyla bağlıydı ve bu dünyayı çok seviyordu; o gün sadece özgürce uçmak, gökyüzüne yükselmek istemişti.

Azad, klinikte geçirdiği 6 zorlu haftanın ardından ilaç dozlarının ayarlanmasıyla birlikte yavaş yavaş biraz kendine geldi. Hastanedeki o kasvetli zaman aslında onun için bir nevi inziva olmuş, iyi geçmişti. Orada kendisini derinlemesine anlayan, ruh ikizi sayılabilecek bir iki iyi arkadaş edinmeyi de başarmıştı. Bu dostlardan biri de Maya'ydı. Maya, ruhu inceliklerle dolu, son derece güzel bir kadındı ve klinikte geçirdikleri süre zarfında Azad'a sıırılsıklam âşık olmuştu. Azad, kadınların gözünde tam anlamıyla modern bir derviş, adeta yeryüzünde yürüyen bilge bir Living Buddha gibiydi. Azad'ın içinde muazzam bir insan sevgisi, derin bir

tabiat tutkusu ve şefkatli bir hayvan sevgisi çağlıyordu. Fakat bir kadına bedenlen âşık olamıyordu. Azad yalnızca bilime, evrensel sanata ve yüksek müziğe sırılsıklam âşıktı. O insanları, sokaktaki hayvanları ve kırdaki bitkileri, daha doğru bir tabirle tüm makro kozmosu sade, beklentisiz bir ruhla seviyordu. Bir kadınla cinsel ilişkiye girmek, nefsinin bu şekilde basitçe tatmin etmek sığ geliyordu ona. Bu hayatta çocukları olsun, konvansiyonel bir aile kursun istemiyordu. Kendi kendine, "Ben bu kırık dökük halimle, bu adaletsiz dünyaya asla masum bir çocuk getiremem," diyerek direniyordu. Çocuk sahibi olmak, bir canın mesuliyetini üstlenmek belki de insanlığın en büyük, en ağır sorumluluğuydu. "Benim bu dünyada kendime ait hiçbir şeyim, dikili bir ağacım bile yok ki bir çocuğum olsun," diyordu içinden. Ben doğacak çocuğuma geleceğe dair ne vaat edebilirim ki? Üstelik şimdi bir de bu amansız akıl hastalığı gelip yakama yapıştı; bu saatten sonra neden masum çocukların ya da seveceğim bir kadının günahına, vebaline gireyim? Azad, bu felsefi sorgulamaların neticesinde, yalnız yaşamayı mutlak bir tercih haline getirdi.

Sadık bir dost olan Maya, Azad'ı tüm eksileriyle, tüm fırtınalarıyla olduğu gibi seviyor ve onu bu haliyle kabul ediyordu. Gelecekte bir çocuklarının olup olmaması onun için zerre önem arz etmiyordu; Azad ile aynı gökyüzünün altında, yan yana yaşamak onun dünyasına fazlasıyla yetiyordu. Ama Azad, yalnız yaşamayı seçtiği için vicdanen tamamen rahattı. Hem bu dünyada sömürülen, aç ve susuz kalan binlerce masum çocuk yok muydu zaten? İşte o çocukların bir ikisi, zaten Azad'ın öz evladı demekti. Azad, bu dünyada biyolojik bir baba olmak yerine, manevi bir vaftiz babası olmayı kafasına koymuştu. İleride durumu düzeltir düzeltmez Kürdistan'da yaşayan yoksul ve kimsesiz iki veya üç fakir çocuğu bulacak, onların tüm eğitim masraflarını, okulları

tamamen bitene kadar bir bursla karşılayarak para yardımında bulunacaktı.

Nihayet klinikten taburcu olan Azad, dışarıdaki “normal” yaşamına geri döndü. Geçmişte Mimar Mühendislik fakültesini başarıyla bitirmişti ve serbest mimar olarak kendi adına çalışıyordu. Bu amansız hastalığın pençesine düşmeden evvel, boş zamanlarında durmaksızın kitaplar okur, klasik müzikler dinler, tuval üzerine ressamlık yapar, arkadaş gruplarıyla kafelerde buluşur ve geceleri kulüplerde çılgınca dans etmeye giderdi. Ama şimdi ağır hastaydı, beyni uyuşmuştu ve eski entelektüel aktivitelerinin hiçbirini gerçekleştiremiyordu. Bütün günü; mahallede uzun yürüyüşler yapmakla, kulaklığını takıp müzik dinlemekle, birkaç sayfa bir şeyler okumakla ve ekseriyetle evinde yalnız kalıp derin derin düşünmekle geçiyordu. Devletin kendisine bağladığı ufak bir malulen emeklilik maaşı vardı; bu cüzi parayla kendi yağıyla kavrulup geçinip gidiyordu. Başını yastığa koyduğunda hep aynı felsefi gerçeği mırıldanıyordu: ‘Ben dünyaya tamamen yalnız ve çıırılçıplak geldim, günü geldiğinde bu dünyadan yine öylece, yapayalnız ve çıplak gideceğim.’

5. Bölüm || Bejan

Askerler Kürdistan’da operasyona çıkmadan evvel, akşamları düzenli olarak siyasi eğitimler alırlardı. Bu eğitimler her ne kadar yüzeysel bir propaganda gibi görünse de, aslında askerlerin bilinçaltına Kürdlere karşı derin bir kin ve nefret tohumu yerleştirmeyi amaçlayan dolaylı yollardı. Rütbeli subaylar teröristlerden bahsederken, Kürdlerin ne denli vahşi ve medeniyetten uzak bir halk olduğunu öne sürer; örneğin Kürd erkeklerinin kadınlarıyla sevişirken memelerinden

öpmelerinin haram sayıldığı, Kürd erkeklerinin bıyıklarına asla dokunulamayacağı gibi Kürd halkını aşağılayan, akla mantığa sığmayan uydurma yalanlar anlatırlardı. Bejan, anlatılan tüm bu şeylerin koca birer yalandan ibaret olduğunu, şayet kendi kültürlerinde böyle absürt adetler olsaydı en başta kendisinin bilmesi gerektiğini haykırmak istedi; fakat kışla şartlarındaki korkudan ötürü sesini çıkaramayıp sustu. Subayların, henüz 20-21 yaşlarında olan ve aslen çocuk denilebilecek gençlerin beyinlerini neden bunca yalanla yıkadıklarını bir türlü anlamıyordu.

Yine zaman zaman kışlada Ahmet Kaya dinlemek isteyen bazı askerler çıkardı. Ancak komutanlar anında müdahale ederek, “Bu tür müzikler dinlemeyin, bunları söyleyenler vatan hainidir!” diyerek bu ezgileri kesin bir dille yasaklıyorlardı. Oysa kanunlara göre yasal olarak basılmış bir müziği rütbelerinden güç alarak yasaklamaya hiçbir komutanın hakkı yoktu. Yaşanan bu küçük kışla örneklerinden bile açıkça anlaşılıyordu ki, Türkiye’yi özünde faşist askeri cunta zihniyeti yönetmekteydi. Her ne kadar parlamentonun kurulması için seçimler demokratik yollardan yapılıyor gibi görünse de, ülkede hemen her şey doğrudan askeriye’nin katı denetimi altındaydı.

Askeri birlikler operasyon amacıyla köylere yaklaştığında, köylüler askeri konvoyu daha uzaktan görür görmez büyük bir paniğe kapılırlardı; köyün bütün kadınları bir araya toplanır ve sanki evlerinden bir cenaze çıkmış gibi feryat figan ağıtlar yakmaya başlardı. Çünkü o mazlum insanlar, askerin bir köye girdiğinde neler yapabileceğini geçmiş acı tecrübelerinden çok iyi biliyorlardı. Askerler bir köye adım attığı anda, orada devlet de, hukuk da, kanun da anlamını yitirir; irade bütünüyle onların eline geçerdi. Rütbeliler, canlarının istediği her türlü zorbalığı yapmakta sınırsız bir

özgürlüğe sahipti. Keyiflerine göre köylüyü tokatlayıp döver, istediklerini kırbaçtan geçirip hakaret ve küfürlerle aşağılardı. Kendilerine zerre karşı çıkanı ise gözlerini kırpmadan hemen orada öldürüyorlardı. Erkekler, kendi öz kadınlarının ve evlatlarının gözü önünde onurları kırılarak aşağılanırdı. Bölgede onur simgesi olan bıyıkları, zorla kendi çocuklarına ya da kadınlarına çektirilir, kopartılırdı. Kadınlar meydanda zorlanarak, kendi erkeklerinin cinsel organlarına ipler bağlamaya mahkûm edilir; köyün ortasında evlatlarının, komşularının gözü önünde, arkalarından tüfek dipçikleriyle vurularak saatlerce utanç içinde dolaştırılırlardı. Bazı köylülere askeri baskıyla zorla insan dışkısı yedirtilir, bazılarının ise köyün tam ortasında namusuna leke sürülür, ırzına geçilirdi. Diğer askerler ise evlerin içine postallarıyla dalar, içerideki eşyaları baltalarla darmadağın eder, hatta hınçlarını alamayıp evin taş duvarlarını bile yıkarlardı. Terör örgütüne yardım ettiğinden şüphelendikleri şahısları, askeri araçların arkasındaki demirlere iplerle bağlar ve dağ yollarından askeri üsse kadar acımasızca yerde sürüklerlerdi. Bazı şüpheliler ise askeri araçların kasasına fırlatılır ve üs bölgesine varana dek yol boyunca her türlü vahşi işkenceye maruz kalırdı. Burnunu kırma, kafasına tüfek dipçigiyle vurma, postallarla tekmeleme, yüzüne tükürme gibi bir insanın aklına hayaline gelmeyecek her türlü gayriinsani işkenceyi yaparlardı.

Gözlerinin önünde yaşanan tüm bu ıstırap ve işkencelere Bejan'ın temiz yüreği dayanmıyordu; fakat elinden ne gelirdi ki? Sadece bir Kürd olarak değil, saf bir insan olarak düşünüyor; bir insanın nasıl olup da başka bir insana tüm bu vahşeti reva görebildiğine akıl erdiremiyordu. Bir an, içinde oturduğu o askeri aracın kasasında öfkeyle ayağa kalktı; elindeki silahın mekanizmasını düzeltti ve oradaki tüm işkenceci rütbelileri kurşuna dizip cehenneme yollamayı aklından geçirdi. Ancak tam o sırada her ne olduysa oldu,

derin bir iç çekerek yeniden yerine oturdu; çünkü çok iyi biliyordu ki bu ani cinnet, hayatının ve kendisinin de mutlak sonu olacaktı. Sonuçta sistem karşısında tamamen çaresizdi ve tüm bu pisliğe rağmen hayata dönebilmek için ne pahasına olursa olsun yaşmalıydı.

Askeri üs bölgesine yaklaştıklarında, köyden yaka paça beraberlerinde getirdikleri beş kişiden biri, maruz kaldığı o ağır işkencelere daha fazla dayanamayarak kamyon kasasında can verdi. Geriye kalan diğer dört sivil insanı ise üsse varınca iyice dövdükten sonra ellerini kollarını arkadan sımsıkı bağlayıp karanlık bir hücre çadırına kapattılar. Bejan, yaşadığı bu dehşet sahneleri karşısında hâlâ ağır bir şok altındaydı. Kitaplarda yazan devlet kavramı, normalde kendi halkını koruması gereken kutsal bir mekanizmaydı; fakat burada halkı korumak bir yana, ortada amansız bir zorbalık ve sistemli bir işkence hüküm sürüyordu. Devlet kanun tanımaz bir canavara dönüşmüş; hâkim, savcı, avukat tamamen askerin kendisi olmuştu ve mazlum halka her istediğini yapıyordu. Vahşi bir çavuşun eline, insanların hayatını karartacak böylesine sınırsız bir yetki neden veriliyordu? Bejan, zihninde bunu anlamlandırmakta büyük güçlük çekiyordu.

Ertesi gün şafak vakti, yine yakınlardaki bir başka Kürd köyünü bastılar. İstihbarat birimlerinden gelen raporlara göre, köyde yaşayan yaşlı bir köylünün öz oğlu dağda gerilla saflarındaydı. Öfkeli askeri çavuş, yaşlı köylüyü tüfeğin dipçiğiyle acımasızca darbederek, “Oğlun nerede saklanıyor? Çabuk söylemezsen seni şuracıkta gebertiriz!” diye adamın yaşlı yüzüne tükürerek avazı çıktığı kadar bağıırıyordu.

Yaşlı köylü çaresizlik içinde yalvarıyor, acıyla sızlayarak gözyaşı döküyordu: “Benim oğlum çalışmak için İstanbul’a

gitti,” diye cevap verince, çavuş öfkeyle kükredi: “İstanbul’un neresinde lan?” Köylü hıçkırarak yalvarmaya devam etti: “Ben bilmiyorum komutanım! Nereden bileceğim, aylardır kendisinden hiçbir haber alamıyorum,” diyordu; fakat zalim çavuş durmadan yaşlı adamın ak saçlı başına tüfeğin dipçigiyle vuruyor, yüzüne nefretle tükürüyordu. O esnada diğer askerler de arama bahnesiyle evin içine daldılar. Evin köşesinde, köylünün çetin kış ayları için binbir emekle biriktirdiği dolu beş un torbası duruyordu. Çavuş unları görünce şüpheyle sordu: “Bu unlar dağdakiler için mi, kimin için saklıyorsunuz bunları?” Köylü diz çöküp yalvardı: “Bu unları kışın çoluk çocuk aç kalmayalım diye biriktirdik, ne olursunuz, ayağınızı öpeyim yalvarıyorum size, kışlık rızkımıza karışmayın!” Çavuş, yanındaki dört beş askerle birlikte süngülerini çıkarıp un torbalarını vahşice yırtıp paramparça etti; unlar tamamen bitene kadar hepsini sokağın tozuna toprağına, sağa sola acımasızca saçıp dağıttılar. Bejan bu zulmü canlı gözlerle görüyor ama yine her zamanki gibi sistem karşısında elinden hiçbir şey gelmediği için çaresizce kalakalıyor, içten içe derin bir duygusallık yaşıyordu. Bejan, kendi öz dedesinin köyünden çok iyi biliyordu; köylüler her zaman çetin kış şartlarına hazırlık amacıyla sonbaharda amansız bir hazırlık yaparlardı. Un, kuru yemiş, bakliyat gibi temel gıda maddelerini toplayıp kilerlerinde depolarlardı. Kış geldiğinde dağ yolları yoğun kardan tamamen kapandığı için şehre inip alışveriş yapmak imkânsız hale gelirdi. Ayrıca bu yaşlı adamın, hayatında belki de yeniden o kadar un satın alabilecek tek bir kuruş parası dahi yoktu... Zavallı köylü bu çetin kış ortasında ne yapacak, çocuklarına ne yedirecek diye düşünerek kahroluyordu; fakat çaresizdi. Hiçbir şey yapamıyordu. O an Bejan, öfkeden ya tamamen cinnet geçirecek, yani elindeki silahla önüne çıkan her rütbeliyi vuracak ya da her şeyi göze alıp askeri birlikten firar edecekti. Artık bu denli bir zulme, bu denli vahşi bir zorbalığa dayanacak

gücü kalmamıştı; zira çaresizlik ruhunu tamamen kemiriyordu.

Ardından askerler köyün hayvan ahırlarına daldılar. Ahırlarda halkın geçim kaynağı olan ne kadar küçükbaş ve büyükbaş hayvan varsa, hepsini vahşice katletmeye başladılar. Üstelik hayvanları öldürürken doğrudan beyinlerine ya da kalplerine nişan alıp tek kurşunla acısız öldürmüyorlardı; gelişi güzel, sadistçe tam bir şarjör mermiyi hayvanların üzerine boşaltıyorlardı. Zavallı hayvanlar ahırın içinde çok büyük acılar çekerek, kanlar içinde yavaş yavaş ölüyorlardı. Bazen bu acı dolu ölümler bir iki hafta, hatta bir ay sürüyordu; çünkü askerlerin sığıdığı mermiler genellikle hayvanların iç organlarında kalıyor, onları içten içe çürütüyordu. Oysa Kürd köylüleri son derece fakir insanlardı. Zaten ellerinde geçimlerini sağlayan o birkaç hayvandan ve dağ yamacındaki bir iki çorak tarladan başka hiçbir varlıkları yoktu. Sahip oldukları bu kıraç araziler ve üç beş hayvan, ancak sadece hayatta kalabilmek, çocuklarının karnını doyurabilmek içindi; evlerinde ne tek bir lüks eşya ne de fazladan bir birikim bulunuyordu.

Aynı günün gecesı, saat 23:00'e doğru yine yakınlardaki bir başka Kürd köyüne baskına gittiler. Gelen askeri istihbarat duyumlarına göre, bu köyün tamamı dağdaki gerillaların yataklık edip yardım sızlıyordu. Askerler yine köyün tam ortasındaki meydanda tüm köylüleri zorla topladılar. Köylüler bu ani gece baskınına tamamen hazırlıksız yakalanmıştı; kimi üstündeki pijamasıyla, kimi külotuyla, kimi terliğiyle, kimi ise yalın ayak dondurucu ayazda, öylece sıcak yataklarından yaka paça çıkarılıp meydana getirilmişti. Çavuş, halkın karşısına geçip ana avrat en ağır küfürleri düzdükten sonra askerlere dönerek, "Bütün evleri ateşe verin, yakın!" emrini verdi. Askeri araçlar kerpiç evlerin diplerine

yanıştı; yanlarında getirdikleri benzin bidonlarını evlerin duvarlarına, çatılarına dökerek her yeri ateşe verdiler. Köylüler can havliyle ağlayıp sızlıyor, bağırarak komutanların ayaklarına kapanıp yalvarıyorlardı; ama zavallı köylülerin feryat eden sesini bu dağ başında ne duyan ne de bir kuruma şikayet eden vardı. Evler, içindeki tüm anılarla ve eşyalarla birlikte alev alev yanarken; köylüler o dondurucu dağların başında, yarı çıplak bir halde küle dönen yuvalarına bakıp kalmışlardı ve hayatta artık ne yapacaklarını, nereye sığınacaklarını bilemez durumdaydılar.

Bejan'ın bağlı olduğu bu askeri bölükte, buna benzer trajediler her gün en azından bir kez yaşanıyordu; ortam tamamen korkunçtu.

Bejan artık nihai kararını kesin olarak vermişti: Ne pahasına olursa olsun bu kışladan firar edecekti.

Bölükte Ankaralı, aslen Karadenizli bir Laz asker vardı. Bu genç, askerlikten önce oldukça demokrat ve liberal bir aile ortamında yetişmişti ve kışlaya adım attığı günden beri Bejan'ın en güvenilir, en yakın arkadaşı olmuştu. Bejan ona ruhuyla tamamen güveniyordu. Bir gün تنها bir köşede dertleşirlerken bu Laz genç, sanki Bejan'ın zihninden geçen firar düşüncelerini gözlerinden okumuş gibi aniden: “Ben dağlarda halka yapılan tüm bu vahşeti artık daha fazla görmek istemiyorum. Her şeyi bırakıp gitmek istiyorum buradan; ama dünyaya nasıl, nereye kaçacağız?” diye sordu.

Bejan'ın yüzünde umut dolu bir tebessüm belirdi: “Sahi mi söylüyorsun Ekana?” diye fısıldadı.

Ekana kararlıca: “Evet, hem de nasıl, canıma tak etti artık!” dedi.

Bejan derin bir nefes alıp biraz düşündükten sonra: “Şu karşı dağın ardındaki uzak ışıkları görebiliyor musun?” diye sordu.

Ekana gözlerini kısarak karanlığın içindeki o titrek ışıklara dikkatlice baktı: “Evet, görüyorum,” dedi.

Bejan, sağ elinin başparmağıyla o uzak yönü işaret ederek fısıldadı: ”İşte o ışıkların olduğu yer Zaho’dur, yani Güney Kürdistan sınırıdır. Sınırı aşp oraya bir geçebilirsek, paçayı kurtardık demektir.”

Ekana, o an geleceğinden endişe eden mazlum bir çocuk gibi başını önüne eğdi ve hüznle, “Peki oraya geçerse, ömür boyu ailemizden, dostlarımızdan ve tüm yakınlarımızdan uzakta, sürgünde mi yaşayacağız?” diye sordu.

Bejan ona güç vermek ister gibi gülümsedi. “Hayır!” dedi, “Oraya ulaştığımızda, kendimize hemen bir iş bulup bir süre güvenle çalışacağız. Yeterince para biriktirdikten sonra bir şebekeden sahte pasaportlar temin ederiz; ardından o sahte kimliklerle normal bir vatandaş gibi istediğimiz zaman Türkiye’ye girer, istediğimiz zaman çıkarız.”

Ekana bir süre sessizce düşündükten sonra endişeyle sordu: ”Peki ya dağlarda sınırdan geçerken askere yakalanırsak ne yapacağız?”

Bejan sakın bir tonla: ”Merak etme, araziyi iyi kollarsak kolay kolay yakalanmayız. Zaten sivil hayata tam döndüğümüzde Türkiye’ye gizlice gelip yakın akrabalarımızı ziyaret eder, sonra tekrar güvenli bölgemize geri döneriz,” diyerek onu teskin etti.

Askerden kaçıp firar etmek özgürlük için harika bir düşünceydi; ancak Ekana ailesinden, doğup büyüdüğü dostlarından ve arkadaşlarından uzakta, yabancı topraklarda ömür boyu kaçak bir korkuyla yaşama fikrini tam olarak içine sindiremiyordu. Bejan için ise durum çok daha farklıydı; Bejan en nihayetinde bir Kürd'tü, dili biliyordu. Orada bir süre çalışıp para biriktirdikten sonra dünyanın başka ülkelerine de iltica edebilirdi.

Ertesi gün sabahın erken saatlerinde bölük, Gabar bölgesine doğru kapsamlı bir operasyona çıktı. Üst rütbeli komutanlar, askeri nizam gereği askerlere bu dağ operasyonlarında tam olarak kaç gün kalacaklarını asla söylemezlerdi. Bejan operasyonun en fazla üç dört gün süreceğini tahmin ediyordu. Gabar dağlarının dik yamaçlarından firar etmek neredeyse imkânsızdı; zira sınır hatlarının hemen her tarafı askeri birliklerce ölümcül mayınlarla döşenmişti. Sınırı geçmeyi başarsalar bile, üstlerindeki askeri komando elbiseleriyle doğrudan dağdaki gerilla unsurlarının kucağına düşeceklerdi. Gerilla saflarında kendilerini tanıyan tek bir tanıdıkları olmadığı için, kışladaki zulümden ötürü bilinçli olarak kaçtıklarını söyleseler dahi bu iddiaları gerillaya ilk başta hiç inandırıcı gelmeyecekti. Neticede Gabar dağlarında tam altı çetin gün boyunca kalmak zorunda kaldılar ve iki arkadaşın özgürlük için kurduğu firar planı tam altı gün boyunca mecburen ertelendi.

Bu zorlu dağ operasyonları esnasında, gerilla güçleri ile askeri taburlar arasında çok sayıda şiddetli ve kanlı çatışmalar patlak verdi. Askerlerin ayakları, postalların içinde dağ yollarının keskin taşlarından ötürü yara bere içinde kalmış, ayak derileri tamamen sökülmüş ve artık yürüyemeyecek raddeye gelmişlerdi. Taburda çok sayıda ölü ve ağır yaralı vardı. Gabar'daki bu kanlı sürecin ardından bölük geçici

olarak ana üs bölgesine döndü ve komutanlık operasyonlara üç gün ara verdi. Bu kısa mola boyunca Bejan, Ekana'nın yanından bir an olsun ayrılmıyor; her تنها fırsatta dağdan düzlüklere nasıl ve hangi rotadan kaçacaklarını hararetle tartışıyorlardı. Tam planı netleştirecekleri sırada bölük komutanı aniden çadıra girip sert bir sesle, 'Asker, toparlanın! Birazdan yeniden Gabar'a operasyona çıkıyoruz!' diye bağırdı ve geldiği gibi hızla gözden kayboldu."

Bejan'ın zorunlu askerlik görevinin bitmesine daha 6 ay vardı; fakat bu dağ başındaki 6 ay, ruhuna sanki bitmek bilmeyen 6 asır, 6 sene gibi geliyordu. Bejan artık firar fikrini beynine tamamen kazımıştı; ne yapıp edecek, bir yolunu bulup bu vahşet ortamından sivil dünyaya kaçacaktı. Son planları ise şuydu: Doğrudan Zaho'ya sığınacaklardı. Ancak Zaho'ya ulaştıklarında gerilla şüphesinden tamamen kurtulabilmek ve halkın arasına karışabilmek için mutlaka normal kıyafetler temin etmeleri gerekiyordu. Ayrıca sınırlardaki tüm stratejik yollar Türk ordusu tarafından mayın tarlasına dönüştürülmüştü; bu yüzden ölümcül mayınlara basmamak için adımlarını son derece dikkatli atmaları lazımdı. Bejan kafasında bu detayları kurarken, Ekana titreyen adımlarla Bejan'ın yanına sokuldu. Bejan kurduğu firar planını heyecanla Ekana'ya anlatmaya başladı; ancak Laz gencin o an korkudan benzinin kaçtığı, yüzünün sapsarı kesildiği gözlerden kaçmıyordu. "Ağabey, ne olur kusuruma bakma, beni affet!" dedi titrek ve ağlamaklı bir sesle, "Ben ailemi bir daha görememekten çok korkuyorum, seninle bu ölüme gelemem!" Bejan dostça omzunu sıktı: "Canın sağ olsun be kardeş, sakın üzülme! Hele bir şafak söksün, bakarız başımızın çaresine," diyerek onu anlayışla teskin etti.

Bejan, Ekana'nın elindeki askeri dürbünü yavaşça aldı ve sınır hattındaki dağ geçitlerine uzun uzun baktı; kafasındaki

sorular o anda çığ gibi büyümeye başladı. Dağ başında nereden bir elbise bulacaktı? Mayınlardan temizlenmiş güvenli bir patikayı nasıl tespit edecekti? Sınırdaki gerilla nöbetçileri onu fark ederse, güven vermek için ne söyleyecekti? Zaho'ya sağ salım ulaştığında ilk olarak nereye sığınacaktı? Bu hayati soruların her birine zihninde tek tek mantıklı bir cevap arıyordu.

Derin bir nefes aldı. İçinden, 'Tamam... karar verilmiştir,' dedi. Önce bir yolunu bulup sınırı geçecek, Zaho'ya bir mülteci gibi ulaşacaktı. Oraya varır varmaz bir telefonda Ankara'daki ağabeyine ulaşacak, hayata tutunabilmesi için acilen para göndermesini isteyecekti. Para eline ulaşana dek Zaho'daki yerel Kürd birliklerine gidip resmî olarak teslim olacak, kendisine bir iş ve kalacak küçük bir yer arayacaktı. Nasıl olsa Kürdçeyi ana dili gibi biliyordu; oradaki insanlarla kolayca anlaşacağı, yeni hayata kısa sürede uyum sağlayacağı kesindi.

Bejan kafasında bu kurtuluş planlarını en ince ayrıntısına kadar incelerken, ansızın kışlada askeri borazan çalındı; tüm bölük ayağa kalkmış, yeni operasyon intikali için tam teçhizatlı hazır bekliyordu. Derken askeri konvoyla uzak bir Kürd köyüne gittiler ve evlerde didik didik arama başlatıldılar. Köyün arazisinde; toprağın, irili ufaklı taşların ve kumların altına alelacele gizlenmiş çok sayıda yasa dışı silah ele geçirdiler. Silahlar köylüler tarafından son derece basit ve acemice saklanmıştı; askerler ellerini toprağa nereye atsalar altından mutlaka bir namlu çıkıyordu. Köyün çevresinde onlarca kaçak silah bulunması, rütbeli komutanlara hukuken sınırsız bir yetki sağlıyor; köye adım attıkları anda devlet de, yasa da, kural da anlamını yitiriyor, irade bütünüyle onların eline geçiyordu. Böylece istedikleri her türlü baskıyı, terörü ve zulmü hiçbir engelle karşılaşmadan uygulayabiliyorlardı.

Askerler yine her zamanki gibi köyün erkeklerini, masum çocuklarını ve yaşlı kadınlarını köyün ortasındaki meydanda topladılar; akıllarına gelen en ağır küfürleri savurup, insanları dipçiklerle döverek her türlü hakareti gerçekleştirdiler. Meydanda estirilen bu vahşi zulme ve şiddete daha fazla dayanamayan iki yaşlı kadın ile bir pirifani yaşlı adam, halkın gözleri önünde geçirdikleri ani kalp krizi neticesinde oracıkta can verdiler. Geriye kalan köylülerin büyük bir çoğunluğu yaka paça gözaltına alındı ve bu bahtsız yerleşim yeri de tarihteki binlerce diğer Kürd köyü gibi askeri benzinle tamamen yakılarak küle döndürüldü. Gözaltına alınan o bitkin köylüler, askeri araçlarla üs bölgesine sevk edildi ve asıl korkunç işkenceler, denetimden uzak o üste hız kesmeden devam etti. Kâğıt üzerinde bu insanların sözde askeri mahkemeye çıkarılacağı yazılıydı; ancak kışladaki her er ve komando çok iyi biliyordu ki, bu zavallı köylülerin büyük bir kısmı üssün kuytu köşelerinde maruz kalacakları ağır işkencelerin ardından gizlice kurşuna dizilerek infaz edilecekti.

Belli bir sürenin ardından Bejan'ın bağlı olduğu bu askeri tabur, Şırnak'ın Silopi ilçesi sınırlarında yer alan stratejik bir bölgeye kalıcı olarak yerleşti. Bölgede zaten önceden konuşlanmış resmi bir askeri tabur mevcuttu; gelen yeni birliklerle birlikte taburun yanındaki geniş düzlüğe çok sayıda yeni askeri çadır açarak üssü büyüttüler. Silopi bölgesi, hem askeri hem de bölgesel açıdan son derece kritik bir hat oluşturunuyordu; çünkü dağdaki gerilla güçleri güneyden, doğudan ya da batıdan başka bir bölgeye geçmek istediklerinde, mecburen bu hattın üzerindeki dağ geçitlerini kullanmak zorundaydılar. Askeri istihbarat birimlerinden gelen çok gizli duyumlara göre, bölgedeki bu ana askeri üsse yakın zamanda gerilla tarafından çok kapsamlı, sızma bir baskın düzenlenecekti. Askerler zaten bu tehdit yüzünden

mevzilerde gece gündüz gözlerini kırpmadan ağır nöbetler tutuyorlardı; fakat bu kanlı baskının tam olarak hangi gece, saat kaçta patlak vereceğini kimse kestiremiyordu.

Yaklaşık bir haftalık gergin bekleyişin ardından, zifırı karanlık bir gece saat tam 12:16'yı gösterirken, askeri karakolun hemen üstündeki gökyüzünde peş peşe devasa aydınlatma fişekleri, flaş ışıkları patlatıldı. Mevzideki askerler o an korkudan oldukları yerde dona kaldılar; çünkü gökyüzünü kaplayan o yapay ışık, etrafı aynen bir öğlen güneşinin ışığı gibi aydınlatmış, kimin hangi mevzide, nerede durduğunu tüm çıplaklığıyla gerillanın görüş açısına sermişti. Askerler panikle korunaklı mevzilerine sindiler. Karakolun hemen karşısında çıplak bir dağ, o dağın ardında haritalarda görünen ikinci bir dağ sırası ve onun hemen eteklerinde askeri dilde “kesik tepe” olarak adlandırılan çıplak bir tepelik yer alıyordu. Bu küçük tepe, taktiksel açıdan hayati bir öneme sahipti; zira şayet gerilla güçleri dağdan sızıp o tepeyi ele geçirmeyi başarırlarsa, askeri üs doğrudan onların ağır silahlarının, özellikle de roketatarların ve kalaşnikof tüfeklerin ölümcül menziline girmiş oluyordu. Bu kritik tehdidi önlemek adına bölük komutanı, o kesik tepeye her Allah'ın günü tam teçhizatlı askeri bir tim göndererek oranın daimi korumasını sağlıyordu. Ancak tüm bu askeri önlemlere rağmen, aniden tam da o korunan kesik tepenin zirvesinden askeri üsse doğru yoğun bir yayılım ateşi patlak verdi; üstteki komandolar neye uğradıklarını şaşırarak büyük bir şok yaşadılar. Bölük komutanı acı gerçeği o saniye anladı: Tepeyi korumakla görevlendirilen o askeri timin tamamı gerilla tarafından tamamen imha edilmişti; çünkü gerillalar şimdi o stratejik tepenin tepesine kurdukları ağır uçaksavar silahlarıyla, aşağıda kapana kısılan askeri üsse var güçleriyle amansızca saldırıyorlardı. Çevre dağlar tamamen ağaçlardan mahrum, çıplak kayalıklardan ibaretti ancak arazide sığınacak

devasa taşlar mevcuttu. Bölgede bir orman dokusu neredeyse hiç yoktu, tek tük cılız meşe ağaçları göze çarpıyordu fakat üssün önündeki ova dümdüz bir arazi gibiydi ve askerler roketatarların açık hedefi haline gelmişti. Rütbeli komutanlar, gerilla unsurlarının o dik dağ yollarından o devasa ve ağır roketatar sistemlerini kesik tepeye fark etmeden nasıl bu kadar süratle getirebildiklerine asla akıl sır erdiremiyorlardı; zira şayet o ağır silahlar karşıdaki yüksek dağın zirvesinde kalsaydı, roket menzili aşağıdaki askeri üsse asla yetişemezdi.

Patlak veren bu kanlı çatışma, sabaha karşı saat 04:00'e kadar kesintisiz ve dehşet içinde devam etti. Askeri birliğin çok sayıda ölüsü, onlarca ağır yaralı genci vardı ve kışladaki cephane, mühimmat bitmek üzereydi. Bejan, toz toprak içindeki mevzinin kuytu bir köşesine sıkışmış, elindeki tüfeğin mermileri tamamen tükenene kadar korkudan durmaksızın havaya, karanlığa doğru ateş ediyordu. Tam o esnada bölük komutanı siperlerin arasında sürünerek geldi ve avazı çıktığı kadar, "Herkes silahını indirsin, ateş etmeyi kesin!" diye bağırdı. Bejan can havliyle, "Neden duruyoruz komutanım, üzerimize mermi yağıyor?" diye sorunca, komutan öfkeyle yüzüne bağırarak: "Eğer bu zifiri karanlıkta bilinçsizce ateş etmeye devam ederseniz, namlunuzdan çıkan izli mermiler karanlıkta yerinizi kabak gibi ortaya çıkarıyor; adamlarda o namlu izinin çıktığı noktaya doğrudan roket atıyorlar! Hepiniz geberirsiniz, sinin aşağıya!" uyarısında bulundu.

Bejan'ın hemen sağında solunda, can çekişerek ölen devreleri ve acıyla inleyen çok sayıda yaralı asker yan yana yatıyordu. Birkaç aydır birlikte askerlik yaptığı, kısa sürede en yakın dostu hâline gelen Karadenizli Ekana da o yoğun yayılım ateşinde omzundan ağır şekilde yaralanmıştı. Kamp alanın-

daki askeri çadırların neredeyse tamamı, üzerlerine yağın şarapnel parçaları ve mermiler yüzünden delik deşik olmuş, adeta kevgire dönmüştü.

Şafağın sökmesine yakın, dağlardaki o kulakları sağır eden silah sesleri aniden bıçak gibi kesildi. Yaklaşık yarım saatlik derin ve tekinsiz bir sessizliğin ardından dağların arkasından gün doğmaya başladı; askerler komutanın kesin emriyle silahlarını doğrultup geniş bir arazi taraması faaliyeti başlattılar. Kuruyan dere kenarlarına, dik dağ yamaçlarına, o kanlı kesik tepenin dört bir yanına ve gece boyunca üsse ateş açılan her noktaya didik didik baktılar; ancak ne tek bir gerilla izi, ne taşların üzerinde tek damla kan ne de bir tek ölü veya yaralı gerilla gövdesi bulabildiler. Gerilla güçleri, sanki masallardaki cinler ve periler gibi saniyeler içinde doğanın içinde tamamen kaybolup gitmişti; yaşanan bu gizemli durum kışladaki askerleri ve komutanları kelimenin tam anlamıyla çıldırtıyordu. Aldığı bu yenilginin hırsıyla çılgına dönen bölük komutanı öfkeyle askere dönerek, “Namruları derhal yakındaki Gürüm köyüne ve çevre mezralarına çevirin!” emrini tebliğ etti; komandolar bu kez hiçbir suçu günahı olmayan Gürüm köyünü ve masum mezralarını ellerindeki ağır havan topları ve silahlarla yoğun bir ateş altına tuttular. Köyden askerlerin üzerine tek bir misilleme kurşunu dahi gelmiyordu; zira köylülerin hepsi korkudan kerpiç evlerin kilerlerine, sığınaklarına saklanmıştı, dışarıda tek bir insan bile göze çarpmıyordu. Askerler evlere dalarak o masum insanları yaka paça meydanda topladılar; her zamanki gibi onurlarını kırarak feci şekilde dövdüler, ağır işkencelerden geçirdiler. İçlerinden gerillaya yataklık ettiğinden şüphelendikleri 7 talihsiz köylüyü linç edencesine döverek feci şekilde hırpaladılar; ardından tüm insan haklarını hiçe sayarak adamları askerî zırhlı araçların arkasındaki demirlere bağladılar ve dağ yollarındaki taşın toprağın üstünde sürük-

leyerek karakol üssüne kadar götürdüler. Bu hırpalanan 7 insandan üçü, o bozuk dağ yollarında araçların arkasında sürüklenirken yolda feci şekilde can verdi. Geriye kalan ağır yaralı diğer 4 köylünün ise ellerini kollarını arkadan zincirleyerek karakolun altındaki o nemli hapisane hüccresine fırlattılar.

Daha sonra askerler, köyün camisinin yaşlı imamını sırf sünnetsiz olduğu iddiasıyla “Bu adam aslında gizli bir Ermeni’dir” diyerek yaka paça yakaladılar; talihsiz din adamını 40 dereceyi bulan o kavurucu yaz sıcağının altında linç edencesine dövdükten sonra, üssün bahçesinde aç ve susuz bir hâlde ölene kadar güneşin altında beklettiler. Zaten o bölgedeki en vahşi işkence yöntemi; şüphelileri meydanda evire çevire dövdükten sonra günlerce 40–45 derece sıcaklık altında, susuzluktan ciğerleri kavrularak ölene kadar açık arazide güneşin altında bırakmaktan ibaretti. Bu amansız, bu vahşi işkenceye normal bir insan bedeninin dayanması mümkün değildi; kurbanlar acı içinde can veriyordu. Bu kanlı baskından iki gün sonra tabur, operasyon rotasını yeniden Gabar dağlarına doğru çevirdi. Askerler iki üç gündür ana yolların olmadığı sarp dağ patikalarında intikal hâlindeydi ve yanlarındaki içme suyu stokları tamamen tükenmişti. 40–45 dereceyi bulan kavurucu bir sıcakta, susuzluktan bitap düşmüş hâlde o dik patikaları tırmanmak genç askerlere tarif edilemez bir işkence gibi geliyordu. Bejan ise fiziken ve ruhen zaten tükenmişti; havanın boğucu sıcaklığı, durmadan terlemesi ve vücudunun aşırı su kaybetmesi bedenini mahvetmiş, dizlerinde yürüyecek hâl bırakmamıştı.

Binbir güçlkle, adeta sürünerek dağın en yüksek noktasına ulaşmayı başardı; ardından biraz nefes alabilmek umuduyla arka yamaca doğru hafifçe indi. Susuzluktan ve halsizlikten bilincini yitirmek, oracıkta bayılmak üzereydi. Serinletici bir

rüzgâr namına tek bir yaprak bile kıpırdamıyordu; hava adeta kızgın bir fırın gibiydi ve yakıcı güneş tam tepesinden başına alev alev vuruyordu. O an dağda ufacık bir esinti bile ruhuna buz gibi bir pınar suyu içmiş kadar ferahlık verecekti.

Dağın dik eteğinin hemen yanında, masa büyüklüğünde kocaman, düz bir kaya parçası duruyordu. Bejan, vadiden gelebilecek en ufak rüzgârı hissedebilmek için o büyük taşın üzerine tırmandı. Bölükteki o sevecen komutan onu taşın üstünde görünce endişeyle bağırdı:

“Oğlum Bejan! Sakın o çıplak taşın üstüne çıkıp hedef olma, orası keskin nişancılar için çok tehlikelidir!”

Bejan, askerlikten önceki hayatından beri kışlada bu babacan komutanla çok iyi anlaşıyordu. Bejan çaresizce arkasına döndü: “Komutanım! Ucunda mutlak ölüm bile olsa o taş çıkacağım, çünkü susuzluktan artık nefes alamıyorum, boğuluyorum!” dedi.

Bejan taşın üzerine çıktı; askerî üniformasının üst kısmını ve sırtındaki ağır kamuflajı çıkarıp çıplak teniyle kayanın üzerine oturdu. Vadiden esen hafif, tatlı bir rüzgâr vücuduna ve yüzüne yeni yeni dokunmaya başlamıştı ki, tam o anda bacaklarının hemen arasındaki taşın yüzeyinde bir kurşunun çarpıp kıvılcım çıkardığını fark etti ve can havliyle taştan aşağı, toprağa doğru fırladı. O kayadan aşağı atlar atlamaz, saniyeler önce oturduğu taşın üzeri karşı dağdan yağın düzinelerce keskin nişancı kurşunuyla delik deşik oldu.

Gerilla nişancıları tam karşıdaki sarp dağın zirvelerine konuşlanmıştı; aralarında uzaktan bakıldığında upuzun, derin bir vadi uzanıyordu. Mesafe normal şartlarda bile son derece uzundu. 40–45 dereceyi bulan o boğucu sıcakta, karşıdaki

nişancılar ne kadar profesyonel olursa olsun hedefi tek kurşunla vurmak zordu; çünkü vadideki aşırı sıcak havanın yarattığı yoğun basınç dalgaları, namludan çıkan merminin rotasını hafifçe kaydırıyordu.

Bejan o gün talihinin yardımıyla mutlak ölümden kıl payı kurtulmuştu; şayet aradaki o derin vadi olmasaydı ve hedef biraz daha yakın olsaydı, o taşın üstünde kesin olarak hayatına veda edecekti.

Tugayın tarihindeki en büyük ve en önemli harekâtlarından biri de efsanevi Cudi operasyonuydu. Cudi Dağı, coğrafi olarak ucu bucağı görünmeyen son derece geniş bir alanı kaplıyordu. Cudi'nin güneydeki belli bir silsilesi doğrudan Batı ve Güney Kürdistan topraklarına açılıyor; yani bir nevi sınır hattını oluştuyordu.

Düzenlenen bu devasa Cudi operasyonuna Kayseri 1. Komando Tugayı tüm personeliyle katılmış, ek askerî takviye olarak Bolu 2. Komando Tugayı ile Türkiye'nin diğer şehirlerinden sevk edilen binlerce piyade ve lojistik destek birlikleri dâhil edilmişti. Ordu komutanlığının yegâne amacı, dağdaki tüm gerilla unsurlarını tamamen temizlemek ve ardından sınır ötesine bir harekât düzenlemektir.

Harekât bölgesi askeri birliklerce tam üç farklı cepheden ablukaya alındı ve bölgeye tarihin gördüğü en büyük askeri mühimmat yığınağı yapıldı. Skorsky helikopterlerle karşı dağların en sarp zirvelerine devasa obüs topları ve ağır toplar konuşlandırıldı. Batı kışlalarında çok sıkı askeri eğitimlerden geçirilmiş binlerce elit komando, üç stratejik cepheye yerleştirildi. Operasyonun ilk safhasında, gerillanın sığınabileceği tüm stratejik mağaralar ve bölgeler savaş uçaklarıyla, ağır toplarla havadan ve karadan amansızca bombalandı.

Cudi bölgesi tam üç gün üç gece boyunca bu yoğun bombardımanla durmaksızın dövüldü; dağ taş darmadağın edildi, her yer delik deşik bir krater alanına çevrildi.

Bu devasa askerî operasyonda, ordu saflarında binlerce köy korucusu da aktif olarak yer alıyordu. Köy korucuları, herkesin bildiği üzere devlet tarafından kendi köylerinden devşirilerek silahlandırılmış, aylık maaşa bağlanmış Kürd köylülerinden oluşuyordu. “İti ite kırdırmak!” anlayışı, devletin asırlardır uyguladığı bir asimilasyon politikasıydı ve bölgede maalesef tıkr tıkr işliyordu. O yıllarda Kuzey Kürdistan genelinde devlet adına silah kuşanmış 100 bini aşkın resmî köy korucusu bulunmaktaydı. Bu silahlı korucuların yegâne görevi, kendi soydaşları olan dağdaki gerillaya karşı bizzat savaşmak ve kendi köylerinde gerillaya sempati duyan, onlara gıda yardımı yapan akrabalarını anında devlete ihbar etmekten ibaretti.

Cudi operasyonu tüm vahşeti ve hızıyla devam ederken, dağdaki gerillalar askerî birliklerin frekanslarını tespit edip telsiz hatlarına girerek komandoları sürekli farklı yollarla tahrik ediyorlardı. Günlerdir süren o devasa bombardımana rağmen telsizden, “Biz hâlâ buradayız, diri olarak yaşıyoruz; hani o övündüğünüz elit komandolar nerede, neden karşımıza çıkmıyorsunuz!” gibi alaycı mesajlar geçiyorlardı. Bu meydan okuma sahneleri telsiz başında bekleyen komandoları kelimenin tam anlamıyla çileden çıkarıyor; rütbeliler telsiz mandallarına basarak gerillaya ana avrat en ağır küfürleri savuruyorlardı.

Bejan, siperde oturup bu konuşmaları dinlerken içten içe büyük bir şaşkınlık yaşıyordu; çünkü o koca komandolar telsiz başında adeta çocukça, ergence hareket ediyor ve askerî olarak hiçbir şey başaramıyorlardı. Oysa devlet bu harekât

için milyonlarca liralık devasa bütçeler harcamış; jet uçakları, obüs topları ve ağır tanklarla üç gün üç gece boyunca koca bir dağı hayatı yok edercesine bombalamıştı. Ancak o adamlar sığınaklarından çıkıp gelmiş, koca Türk ordusuyla telsizden düpedüz alay ediyorlardı. Normal bir akılla bakıldığında olacak iş değildi bu.

Ovanın aksine Cudi Dağı'nın yapısı gür ormanlarla ve meşe ağaçlarıyla kaplıydı. Gerilla mevzileri çok uzakta konuşlandırıldığı için, askerler orman örtüsünün sağladığı kamuflaj sayesinde bir siperden diğerine sürünmek zorunda kalmadan ayakta yürüyerek ilerleyebiliyorlardı. Bejan, diğer siperdeki bir arkadaşının yanına gitmek için bulunduğu emniyetli mevziden çıkıp açık alana adım atar atmaz, karşı ormandan üzerine adeta bir kurşun yağmuru patladı; can havliyle kendini en yakındaki kalın bir meşe gövdesinin arkasına attı. Mermilerin vurduğu dallardan kopan onlarca yaprak patır patır Bejan'ın üzerine döküldü; genç komando, ömründe bir kez daha kıl payı ölümün kıyısından dönmüştü.

Askerî birlikler günlerdir dağların zirvelerini ve alt yamaçlarını uçaklarla bombardıman etmişti; fakat o yoğun ateş çemberine rağmen gerilla güçleri ustaca sızarak, tam da askerlerin konuşlandığı dağ eteklerinin dibine kadar gelip yerleşmişti. Amaçları, havadan korumasız kalan komandoları yakın mesafeden bir kapana kısırmaktı. Yani kaçıp saklanmak yerine, tam tersine askerlerin burnunun dibine kadar sokulmuş; savunmadan çıkıp o sık orman dokusunun içinde ani bir taarruz başlatmışlardı.

Bunun üzerine askerî birlikler üç farklı cepheden eş zamanlı bir kara harekâtı başlattı. Gece zifiri karanlıktı. Komandolar, ormanın içine doğru gerillanın üzerine yağmur gibi izli kurşunlar sıkıyordu. Şarjörlerdeki her beş mermiden biri

izliydi. Bu mermiler gece karanlığında yanarak gittiği için, insan gözle rotalarını havada rahatlıkla görebiliyordu. Beşte bir oranında olmalarına rağmen, o gece gökyüzü yüzlerce, binlerce kırmızı izli merminin çizdiği ışık hatlarıyla tamamen kaplanmıştı; dağda inanılmaz bir ateş yoğunluğu vardı ve aynı anda üç bine yakın komando durmaksızın ateş püsKürdüyordu.

Altı uzun gün boyunca komandolar —binlerce askere ve ellerindeki devasa savaş teknolojisine rağmen— Cudi Dağı’nın eteğindeki o birkaç stratejik tepeyi bir türlü ele geçiremediler. Ordu telsizlerinden sürekli, “Haydi aslanlarım, haydi yiğit komandolarım, zafer temizliği için az kaldı, vurun teröristleri!” gibi moralleri yüksek tutmaya çalışan çağrılar yankılanıyordu. Gerilla güçleri ise ağır uçaksavarlar, seyyar havanlar, roketler ve mevzilere attıkları el bombalarıyla birlikleri dağda büyük bir çıkmaza sokmuştu.

Askerler üç gün boyunca canla başla uğraşarak gerilla çemberini ancak beş yüz metre kadar daraltabildiler; fakat o çizginin ötesine tek bir adım bile atamadılar. Dağın dik kayalıklarında ise zaten tutunamadılar. Neticede gerilla unsurları dağda amansız bir direnç sergiledi ve Türk birlikleri mevzilerini terk ederek geri çekilmek zorunda kaldı.

Komandolar dağdan aşağı çekilmeye başladığı anda, telsiz hatlarındaki kadın gerillalar alaycı bir üslupla askerlerle dalga geçmeye başladılar. Frekanslara girerek, “Şanlı komandolar, neden böyle arkanıza bakmadan kaçıyorsunuz, hani dağları temizleyecektiniz?” gibi mesajlar geçtiler.

Bejan, telsizden duyduğu bu mesajlar karşısında, kışladaki tüm o resmî ideoloji baskısına rağmen içten içe büyük bir sevinç duyuyor; dağdaki direnen gerillaya karşı ruhunda

gizli, derin bir sempati beslemeye başlıyordu. Kendisi de bir komando olarak batı kışlalarında önceki hayatını unutturan çok sıkı askerî eğitimlerden geçmişti ve ellerinde dünyanın en modern, en ölümcül silahları bulunuyordu; fakat tüm bunlara rağmen dağda gerillayla yüz yüze gelindiğinde, kışlada öğrendikleri teorik bilgilerin de ellerindeki modern silahların da gerçek hayatta hiçbir pratik değerinin kalmadığını çıplak gözle görüyordu.

Gerillanın dağdaki sarsılmaz azmi, mutlak korkusuzluğu, yıllara yayılan köklü coğrafi tecrübesi ve her şeyden önemlisi, kalpten inandıkları kutsal bir davaları vardı. İşte bu inanç, hayatta parayla satın alınamayacak başlı başına devasa bir güç kaynağı oluşturuyordu. Oysa kışladan zorla getirilen askerlerde bu inançtan ve bu motivasyondan eser yoktu. Ayrıca gerillanın dağ şartlarına kusursuzca uyarlanmış bir savaş taktiği ve amansız bir savaş becerisi vardı. Bejan, vicdanının derinliklerinde gerillayı sırf bu askerî dehasından ve sarsılmaz duruşundan ötürü içten içe büyük bir takdirle anıyordu.

6. Bölüm || Azad

Azad da pek çok insan gibi, tamamen tesadüf eseri Kürdistan'ın Dersim bölgesinde, Raa Haq (Hak Yolu) inancına mensup bir ailenin evladı olarak dünyaya gözlerini açmıştı. Dersimlilerin büyük bir çoğunluğu bu kadim Raa Haq inancına bağlıydı. Bu inanç yapısından ötürü Azad, çocukluğu boyunca ne camiye ne de kiliseye gitme ihtiyacı hissetti; zira bu inançta Tanrı, her insanın kendi saf kalbinde saklıydı.

Azad'ın anne ve babası Almanya'da çalışıyordu. Azad ve iki kardeşi ise dede ve ninesinin yanında kalıyordu. Azad'ın

dedesi recberdi ve hocalık yapardı; köyde birisi vefat ettiğinde cenaze namazını kıldırır, mezarı başında Kur'an'dan çeşitli dualar okurdu. Ancak okunan bu duaların tamamı Arapça olduğu için, çocuk aklıyla tek bir kelimesini dahi anlamıyordu. Dedesi bir ara kendisine Kur'an okumayı öğretmeyi denediyse de başarılı olamadı. Doğrusu Azad bu dini eğitimi hiç istememişti, dedesi de onun bu isteksizliği üzerine gitmeyerek onu fazla zorlamadı.

Köye devlet tarafından ilk kez bir ilkokul kurulduğunda Azad henüz beş yaşındaydı. Okulun öğretmeni, küçük yaştaki çocukların bir an evvel Türkçe öğrenmelerini sağlamak amacıyla onu da erkenden okula kaydetmişti. O dönem kışladaki baskılardan uzak olan diğer her çocuk gibi Azad da henüz bir "Kürd" olduğunun, bu kimliğin tam olarak bilincinde değildi. Komşu köyün ilkokul öğretmeni Türk bir kadındı; tırnaklarına renkli ojeler sürüyordu. Köyün muhafazakar kadınları, sırf bu oje alışkanlığından ötürü ona kendi aralarında "Tırk" (Türk) adını takmışlardı; çünkü algılarına göre sadece Türk kadınları tırnaklarını böyle boyardı.

Azad'ın okuldaki dersleri son derece başarılıydı. Belli bir yaşa geldikten sonra, hayatında gözleri iyice zayıflayan dedesine akşamları kandil ışığında kitaplar okumaya başladı. Okuduğu bu metinlerin aslında Alevilik felsefesi üzerine yazılmış eserler olduğunu ancak yıllar sonra öğrenecekti. Oysa Kürd kültüründe genellikle sözlü masallar ve destanlar anlatılırdı; yani edebiyat daha çok kulaktan kulağa aktarılan sözlü bir geleneğe dayanıyordu.

Azad'ın çocukluk günlerini geçirdiği o dede köyü, gözle bakıldığında adeta saklı bir cenneti andırıyordu. Özellikle ilkbahar mevsimi gelip dağlarda çiçekler açınca, tüm

manzara rengârenk bir tabloya dönüşüverirdi. Pınarlardan harıl harıl, coşkuyla akan kaynak suları, eşine rastlanmaz hafif ve özgün tatlara sahipti. Sabahın ilk güneş ışınları kayalıklara vurduğunda, yerdeki taşlar adeta birer yıldız gibi parıl parıl parlardı. Hele dağ çiçeklerinin insanı büyüleyen o baygın kokusuna ve Dersim'in masmavi gökyüzünün seyrine asla doyum olmazdı. Azad'ın s çocukluk dönemi bu eşsiz doğanın koynunda çok güzel geçti. Henüz küçük yaşta olmalarına rağmen, mahalledeki hemen her çocuğun kendine göre masum bir sevgilisi vardı.

Köyün ulaşım yolu o yıllarda henüz yeni yeni inşa ediliyordu. Köye nadiren bir motorlu araba gelip gittiğinde, yaydığı benzin kokusu temiz havadan ötürü köyün içinde tam bir hafta boyunca hissedilirdi. Yerleşim yeri öyle temiz, öyle bakirdi ki köyün güzelliği anlatmakla bitmezdi. Aslında buraya koca bir "köy" demek pek doğru sayılmazdı; yalnızca beş kerpiç evden ibaret küçük bir "köycük" demek gerçekliğe daha uygundu. Bu mütevazı evler tamamen doğal taş ve topraktan inşa edilmişti. Evlerin pencereleri stratejik olarak duvarda çok yüksekte konumlandırılmıştı; öyle ki içindeki insanlar ayakta durarak dışarıyı, sokağı göremiyorlardı. Bu durum, asırlardır bölgede düşmanlara ve vahşi doğadaki hayvanlara karşı alınmış geleneksel bir mimari tedbirdi. Ya da belki de Azad henüz boyu yetmeyecek kadar küçük bir çocuk olduğu için o yüksek pencerelerden dışarıya bakmayı başaramıyordu.

Köylüler, mevcut beş evden birini boşaltarak geçici bir köy okuluna dönüştürmüşlerdi. Çevre komşu köylerdeki öğrenciler de eğitim alabilmek adına yürüyerek Azad'ın köyündeki bu okula geliyorlardı. Küçük sınıfta aşağı yukarı 30 civarında öğrenci tek bir çatı altında ders görüyordu. Okul bölgede yeni açıldığı için, sınıftaki çocukların yaş farkı oldukça büyüktü.

Öğrencilerin ezici bir çoğunluğu zaten kendilerine kapı açması için sadece Türkçe öğrenebilmek ümidiyle bu sınıfa geliyordu.

Okulun öğretmeni de aslen Kürd'tü ve fikirleri itibarıyla sol görüşlü bir devrimciydi. Bir gün ders esnasında sınıflarına üç yabancı şahıs girdi. Onlar içeri girer girmez sınıftaki tüm çocuklar tek bir bir komutla ayağa kalktı ve hep bir ağızdan, "Kahrolsun Amerika!" diye avazları çıktığı kadar bağırdılar. Bu siyasi sloganın provasını solcu öğretmenleri çocuklara önceden defalarca yaptırmıştı. İçeri giren bu üç yabancı üniversite öğrencisiydi; Azad ve arkadaşları onların aslında birer devrimci militan olduğunu sonradan öğreneceklerdi. Bölge halkı bu tür aktivistlere doğrudan „öğrenci“ diyordu. Oysa sınıfta bağırان o küçük öğrencilerin hiçbirisi, Amerika'nın dünyada tam olarak ne olduğunu ya da haritada nerede bulunduğunu bilebilecek şuurda değildi.

Azad, köyündeki ilkokul eğitimini başarıyla tamamladıktan sonra, ortaokula devam edebilmek için Dersim'in kent merkezindeki bir ortak konuta gitti. Ancak Dersim lisesinin binasında fiziki olarak hal kalmamıştı. Kalorifer tesisatları tamamen bozuktu, sınıfların camları kırık döküktü ve okulda eğitim verecek çok az sayıda öğretmen görev yapıyordu. Bu imkânsızlıklardan ötürü derslerin büyük bir kısmı boş geçmekteydi. Duruma öfkelenen öğrenciler, haklarını aramak adına nihayet okulu boykot etme kararı aldılar. Başlatılan bu boykot süreci uzadıkça uzadı; neticede o dönem lisede akademik anlamda fazla bir şey öğrenemediler. Ama arkadaşlıklar ve geçen zaman onun anılarında çok güzel yer etti.

Dersim'deki bu öğrencilik yıllarında, dar bir odada tam beş genç bir arada kalıyorlardı. O odada ne fırtınalı anlar, ne

unutulmaz dostluklar yaşadılar, anlatmakla bitmezdi. Grubun en genci, henüz on yaşındaki çocuk haliyle Azad'dı; odanın en yaşlısı ise lise ikinci sınıfa giden, on yedi yaşında bir devrimciydi. Bu yaş büyük gencin son derece derin bir politik bilgisi ve şifreleri vardı. Nitekim Karl Marx'ın ünlü *Komünist Manifesto* adlı eserini okuması için Azad'ın eline ilk tutuşturan da odadaki bu kıdemli genç olmuştu.

Azad'ın anne ve babası işçi olarak Almanya'nın Hannover kentinde gurbette yaşadıkları için, Azad'ın Dersim merkezinde sığınabileceği yalnızca uzak akrabaları vardı. Bu arada Adana'da ikamet eden bir dayısı bulunuyordu; ortaokul ikinci sınıf eğitimini tamamlamak adına bir dönem o dayısının yanına, Adana'ya gitti.

Adana'daki büyük okulda Dersim'deki gibi boş geçen dersler yoktu; eğitim disiplini son derece katıydı. Koskoca sınıfta Azad dahil sadece üç Kürd öğrenci vardı; geri kalan çocukların hepsi aslen Türk'tü. Bu Kürd öğrencilerden biri aslen Sivaslı bir gençti; ancak onun Türkçesi pek iyi sayılmazdı. Azad bir gün bu Sivaslı çocukla okul çıkışında bir gezintiye çıktı; çocuk dışlanmışlıktan kurtulup bir dost bulduğu için sevincinden adeta havaya uçuyordu.

Sonra yol boyunca politika üzerine derin bir sohbete daldılar. Sivaslı Kürd çocuk aniden, "Ben ülkücüyüm, Türkeşçiyim," demesin mi? Bu siyasi itiraf karşısında Azad'ın kafasındaki tüm dünya bir anda yıkıldı. Üstelik bu Sivaslı genç düzenli olarak camiye gidiyor, beş vakit namaz kılıyordu. Azad bu duruma hayret ediyor, kulaklarına inanamıyordu. Aslen Kürd olan bir insan, kimliğini inkâr eden faşizan bir ideolojiyi nasıl böyle hararetle savunabilirdi? Çünkü Dersim'deki çocukluk ortamından ötürü Azad, o güne dek dünyadaki bütün Kürd-

lerin istisnasız namaz kılmayan Raâ Heq ve solcu olduğuunu sanıyordu.

Ayrıca Adana'daki o yeni sınıfında bir Kürd kızı daha vardı. Kızın memleketinin neresi olduğuunu bilmiyordu. İsmi Elif'ti; lakin okulda kendisiyle sosyal anlamda fazla bir diyalogu, yakın ilişkisi olmadığı için bu isminden başka hiçbir şey öğrenemedi.

Azad okul dersleri nihayete erdikten sonra, dönemin radikal sol örgütleri olan Devrimci Gençlik ve Halkın Kurtuluşu'nun ortaklaşa kurmuş oldukları bir gençlik derneğine gitmeye başladı. Yaşı kanunlara göre çok küçük olduğundan, dernekteki kıdemli abiler onu her zaman içeri bırakmak istemiyorlardı. Ancak Azad bir inatla her gün kapıya dayanıp gide gele dernektekilerin gözünü alıştırıldı; rütbesiz abiler de bir süre sonra onun bu kararlılığı karşısında ses çıkarmamaya, onu içeri almaya başladılar. Azad'ın ruhuyla Halkın Kurtuluşu hareketine sempati duymasının yegâne sebebi, bir efsane olarak gördüğü Deniz Gezmiş'e olan derin hayranlığından kaynaklanıyordu. O yıllarda Deniz Gezmiş'in aslında ideolojik olarak katı bir Kemalist çizgiye sahip olduğunu henüz bilmiyordu ve bölgedeki bağımsız Kürd örgütlenmelerinden de tamamen habersizdi. O fırtınalı dönemde Türkiye'de devrimci ve solcu olmak, gençler arasında bir nevi popüler modaydı. Takvimler 1979 yılını göstermekteydi...

Adana'daki sınıfta, tam önündeki sırada iki öğrenci oturuyordu. Bu iki muhafazakar çocuk, Kur'an'ı tamamen ezbere bilecek kadar dini eğitimden geçmişlerdi. Dersim'deki geçmişinden ötürü Kur'an'a dair hiçbir şey bilmeyen Azad'ı ise okulda din kültürü dersi saati yaklaştıkça bir korku ve titreme nöbeti alıyordu. Hâlbuki Dersim'den getirdiği resmi

okul tasdiknamesinde açıkça, “Din dersi okumaz, muaftır,” ibaresi yazılıydı. Dersim lisesinde din eğitimi tercihe bağlı seçmeli bir dersti ve Azad da bu hakkını kullanarak derslere hiç katılmamıştı. Zaten Dersim’deki öğrencilerin neredeyse hiçbiri din dersine adım atmıyordu. Ama Adana’daki okul kaydı esnasında dayısı, kendisine hiç danışmadan, sormadan onu zorla zorunlu din dersi listesine yazdırmıştı. Okulun müdürü aslen Malatyalı bir Alevi’ydi; evrakı görünce rahatlıkla, "Fark etmez, gitsin katılsın sınıfa," diyerek onay vermişti. Ancak laik bir ruh taşıyan Azad’ın o yobaz sınıfta, o derslerde neler çektiğini kelimelerle anlatmak son derece zordu. Dini sureleri hafızasına zorla ezberlemek, onun özgür ruhuna tam anlamıyla birer işkence gibi geliyordu... Sırf bu ezber stresi yüzünden geceleri yatağında gözüne tek damla uyku girmiyordu. Nihayet sene sonunda o zorlu din dersinden "pekiyi" derece almayı başararak bu kabusa bir son verdi ve vakit kaybetmeden yeniden öz vatani Dersim’e geri döndü.

Yeniden Dersim’e ayak bastığında, on dört yaşının heyecanı ile ortaokul üçüncü sınıf öğrencisiydi. Ancak Dersim, siyasi çehre olarak bıraktığından çok farklı, tehlikeli bir yere dönüşmüştü. Sokaklardaki hemen her gencin, her bireyin mutlaka bağlı olduğu illegal bir ideolojik örgütü vardı. Kentte taban olarak en çok Halkın Kurtuluşu örgütünün taraftarları faaliyet gösteriyordu. Bu yoğun sol damar sempatisinden ötürü Azad’ı tabi ki çok sevindirdi. O dönem "Apocular" olarak adlandırılan yeni radikal grup, Dersim’in merkezine henüz kesinlikle giriş yapamıyordu. Kentteki hakim sol güç olan Halkın Kurtuluşu ile Apocular arasında ve yine Halkın Kurtuluşu ile Halkın Sesi fraksiyonları arasında sokaklarda kanlı, silahlı çatışmalar patlak veriyordu. Bu çatışmalarda toprağa düşüp ölenlerin hepsi o bölgenin öz evlatlarıydı; yani ölenlerin de öldürenlerin de tamamı aslen Kürd’tü. Azad, yaşanan bu kardeş

kavgasının acı trajedisini ancak yıllar sonra Almanya'ya geldiğinde tam anlamıyla idrak edebilecekti. Yani o yıllarda Dersim'deki çocuk aklıyla Azad'ın kafasında net, olgun bir bağımsız Kürdistan portresi veya haritası mevcut değildi. Doğrusu bu konularda oldukça bilinçsizdi ve henüz reşit olmayan bir çocuktu.

Kentteki öğretmen derneği TÖB-DER bünyesinde durmadan "Milli Mesele" başlığı altında siyasi seminerler veriliyordu; çocuk yaşındaki Azad da bu panellere büyük bir merakla katılıyordu. O seminerlerdeki sol kürsülerden ekseriyetle, "Şayet bir gün Türkiye sınıfsal olarak tamamen özgürleşirse, ancak o zaman Kürdistan coğrafyası da özgürlüğüne kavuşabilir," tezi savunuluyordu. Bu sığ teorilerin haricinde, sokaklardaki tüm fraksiyonlar adeta birbirine amansız birer düşman kesilmişti; Troçkistinden Maoistine kadar yön vermeye çalışan her türlü marjinal sol grup mevcuttu. Dersim'de tek bir sağcı, ülkücü unsur bile barınamazdı; kentin tamamı solcuydu ancak o solcular iktidar hırsıyla sokaklarda birbirini kırıyordu.

Kamuoyunda Apocular olarak bilinen hareket, sahneye ilk çıktığında kitleler tarafından UKO'cular (Ulusal Kurtuluş Ordusu) olarak tanınmıştı. Halkın Kurtuluşu hareketi, Apocuları Kürdistan coğrafyasında Türk faşist devletinin gizli birer uzantısı, birer kontra yapılanması olarak nitelendiriyor; bu yüzden onları bildirilerle sürekli tecrit ve teşhir ediyordu. İşte tam da bu ideolojik suçlamadan ötürü Apocuların Dersim alanına girmesine kesinlikle izin vermiyor, barındırmıyorlardı. Apocular ise karşı bir hamleyle Halkın Kurtuluşu'nu, Devrimci Gençlik ve benzeri Türk sol örgütlerini Kürd ulusal sorununa kör kalmakla suçluyor, onları "sosyal şovenistler" olarak yaftalayarak topyekûn bir savaş ilan ediyordu. Dersim tarihinde Apocular ve Halkın Kurtu-

luşu arasında sokaklarda patlak veren bu amansız çatışmalarda, ne yazık ki altmışı aşkın gencecik insan hayatını kaybetti. Bu radikal örgütlerin büyük bir kısmı –Apocular hareketi dahil– örgütsel model olarak katı Stalinist bir çizgiye ve hiyerarşiye sahiptiler. Bu despotik yapıdan ötürü, kendi içlerinde farklı görüşleri savunan ya da hayata dönmek amacıyla örgütten ayrılmak isteyen öz arkadaşlarını bile hain ilan ederek gözlerini kırpmadan infaz ediyorlardı.

Derken tamamen felç eden o karanlık askerî cunta, yani 12 Eylül darbesi geldi. Askerin yönetime el koymasıyla birlikte ülkedeki her şey altüst oldu; yaşamın tüm düzeni darmadağın edildi. Azad o günlerde Dersim'deki öğrenci evinde dört arkadaşıyla aynı odayı paylaşıyordu. Evlerinde darbe hukukuyla yasaklanmış bazı sol kitaplar, dergiler ve Şemo adındaki bir arkadaşlarına ait eski, kırık dökük bir tabanca bulunuyordu.

Askerî darbenin ilk günlerinde Azad, yoldaşı Baran ile birlikte çevre köylere devrimci gazete satmak amacıyla kırsala çıkmıştı. Uğradıkları bir köyde kendilerine sarsıcı bir haber ulaştı; köyden biri nefes nefese, “Dersim merkezindeki eviniz askerler tarafından basıldı, içerideki tüm eşyalarınıza ve yasaklı yayınlara el konuldu; evde kalan diğer iki arkadaşınız yaka paça yakalanarak gözaltına alındı. Polis her yerde sizi arıyor, sakın merkeze, eve geri dönmeyin!” diye uyardı.

Zaten kaldıkları o ev, adeta resmi bir siyasi dernek gibi işliyordu; gelen gideni, sığınanı pek çoktu. Gelen bu askeri ihbarla birlikte Azad için artık geriye dönme imkânı tamamen ortadan kalkmıştı; henüz 14 yaşındaki çocuk haliyle devlet tarafından resmen aranan bir firari durumuna düşmüştü. Baran ile aynı köyün nüfusuna kayıtlıydılar; saklanabilmek

ümidiyle aceleyle kendi öz köylerine sığındılar. Ancak askeri cunta orayı da rahat bırakmıyordu, köye de durmadan silahlı askeri birlikler baskın düzenliyordu. İki çocuk, yakalanmamak için köyün arkasındaki sık ormanlık alanda, mağaralarda saklanıyor ve dağların zirvelerinde bir direniş ateşi yakmak amacıyla gizlice Newroz bayramı hazırlıkları yapıyorlardı. O karanlık cunta döneminde bölgede yüzlerce suçsuz insan askeri kamyonlara doldurularak topluca yakalandı. Ağır hücre işkenceleri ve kentin her köşesinde amansız bir devlet terörü hüküm sürüyordu; hayatlarında çok zor, çok karanlık günler yaşıyorlardı.

Dağdaki bu çaresiz kaçış sırasında solcu arkadaşları, yaşının küçüklüğünü de gözeterek Azad'ın karşısına geçip hayati bir karar tebliğ ettiler: “Senin ailen gurbette, bir yolunu bul ve derhal Almanya'ya kaç!” dediler. “Bizim sınırlardan çıkabilecek ne maddi ne de fiziki bir imkânımız var. Sen oraya kapağı atabilirsen, en azından bize oradan düzenli maddi yardımda bulunursun; bu bizim için yeterlidir. Öte yandan gerçek bir devrimcinin bu dünyada sabit bir yeri, yurdu, milliyeti yoktur; mücadeleyi Almanya'daki derneklerde de aynı inançla sürdürürsün!” diyerek ona öneride bulundular.

Askerî cuntanın o kanlı baskılarının ardından, takvimler 1982 yılını gösterirken Azad henüz lise 2. sınıf öğrencisiyken eğitim hayatını tamamen yarıda bırakmak zorunda kaldı.

Henüz 15 yaşındayken yoldaşı Baran ile birlikte kaçak yollardan Avrupa'ya, Almanya'ya ailesinin yanına geldi. Kışla faşizminden kaçtığı için artık kafasında bir okul okuma, diploma alma gibi fani bir dert kalmamıştı. O artık tüm ruhuyla kendini dünyaya adanmış küçük bir devrimciydi ve tek amacı küresel devrimi gerçekleştirmekten ibaretti. Bu

kutsal dava dururken kapitalist sistemde okuyup da ne yapacaktı? Türkiye'deki gibi bir diplomasiyle işsiz, güçsüz ve geleceksiz bir halde ortalıklarda mı dolanacaktı? Yol arkadaşı Baran'ın da öz anne ve babası uzun yıllardır Almanya'da işçi olarak ikamet etmekteydi.

Almanya topraklarına ayak bastığında yaptığı ilk iş, vakit kaybetmeden Halkın Kurtuluşu örgütünün buradaki derneğini bulup oraya üye olmak oldu. Ancak gurbetteki bu derneğin koridorlarında Türkiye'dekinden bambaşka, çok yabancı bir hava esiyordu. Dernek kadroları üzerinde belirgin bir uyuşukluk, ideolojik bir hantallık vardı. Türkiye'nin dağlarında ve sokaklarındaki o kanlı, sıcak mücadele ile buradaki konforlu hayat arasında dağlar kadar büyük bir uçurum bulunuyordu. Dernekte her Allah'ın günü, Canan ile Uğur adındaki iki üyenin ilişkisi üzerine saatler süren anlamsız toplantılar yapılıyordu. Canan, Uğur'la dernek dışında buluşmalı mıydı, yoksa devrimci ahlaka göre buluşmamalı mıydı? Koskoca siyasi toplantılar, tamamen bu iki insanın özel ilişkileri üzerine heba ediliyordu.

Azad bu sığ vizyon karşısında büyük bir şaşkınlık ve hayal kırıklığı yaşıyordu. Dünyada bir erkeğin bir kadınla flört etmesi, buluşması onun mantığını zerre ilgilendirmiyordu; zira Azad'ın ruhunu ilgilendiren tek ulvi amaç mutlak devrimdi. Onların bu yabancı topraklarda bir araya gelmelerinin ortak amacı da bu olmalıydı.

Bu ortak amaç uğruna toplanmaları gerekirken, dernektekilerin kiminle ne yaptığı, diğer üyelerin özel yaşamları onun felsefi dünyasında tamamen değersiz birer ayrıntıdan ibaretti.

Azad, Almanya'nın Frankfurt am Main kentinde kalıyordu ve orada sık sık uğradığı bir gençlik evi vardı. Dernekten umduğunu bulamayan Azad, akşamları vakit geçirmek için düzenli olarak bu gençlik merkezine gitmeye başladı. Orada göçmen ailelerin çocukları olan Türkler, Kürdler, İtalyanlar; yani hemen her dünya halkından genç insanlar bir arada sosyalleşiyordu. Azad'ın oraya gitmekteki asıl gizli amacı, kendi örgütüne yeni taraftarlar ve sempatizanlar kazandırmaktı. Ancak oradaki Türk gençlerinin büyük bir çoğunluğu fanatik faşist, ülkücü fikirlere sahipti. Hamo adındaki bir genç ve yanındaki birkaç Kürd ise radikalce bağlı "Kürdçü" gençlerdi.

Bir gün, o gençlik evinde masa tenisi oynarken Mathi adında bir Alman genciyle tanıştı. Anti-Stalinist Alman Komünist Partisi'nin (KPD) üyesi olan Mathi, entelektüel düzeyi son derece yüksek, pırlanta gibi bir insandı. Azad, hayatında ilk kez gerçek bir Almanla — Mathi'yle — Almanca konuşmayı denedi. Oysa Almanya'ya ilk geldiğinde tek bir kelime bile Almanca bilmiyordu. Mathi'yle yaptığı o kısa sohbetten sonra ertesi gün Almanca kursuna yazıldı. Tam üç ay boyunca, gece gündüz demeden, Almanca'nın gramer kurallarını hafızasına kazımak için çabaladı. Türkiye'deki lise yıllarında aldığı yabancı dil eğitimi aslında Fransızcadı; fakat derslerin çoğu boş geçtiği için onu da hakkıyla öğrenememişti. Zaten Türkiye gibi sömürgeci bir eğitim düzeninde bir gencin nitelikli bir yabancı dil öğrenmesi ne kadar mümkün olabilirdi ki? Türkiye'deki resmî devlet eğitiminin, insanları 'eğitmekten' çok onları eğitimsiz bırakmak üzere tasarlanmış büyük bir asimilasyon çarkı olduğunu ise, ancak bilinci geliştikçe acı bir şekilde fark edecekti.

Azad, Dersim'deki o kanlı ve kavurucu mücadelenin tam ortasından, barutun keskin kokusunun hâlâ tenine sindiği günlerden çıkıp gelmişti. Bu yüzden Almanya'daki hayatında da sanki hâlâ Türkiye'deymiş gibi, aynı kararlı, aynı ateşli mücadele ruhunu sürdürüyordu. Geceleri gizlice sokak aralarında devrimci bildiriler dağıtıyor, pullamalar yapıyor, kamusal duvarlara sol sloganlar yazıyor; siyasi toplantılar, seminerler, dayanışma geceleri örgütlüyordu. Henüz on beş yaşındaki o taptaze bedeniyle, hiç yorulmadan, hiç durmadan, davasının ateşiyle oradan oraya koşup duruyordu.

Almanya'ya gelişinin üzerinden henüz altı ay geçmişti ki, Frankfurt kent merkezinde Türk faşistlerinin — ülkücü grupların — büyük bir kitle gecesi düzenleyeceği duyuldu. Azad ve yoldaşları, bu karanlık gösteriyi protesto etmek ve alanı dağıtmak için topluca Frankfurt'a doğru yola çıktılar. Meydanda protestolar başlar başlamaz Alman polisi coplarla göstericilerin üzerine çullandı; bir anda şiddetli bir çatışmanın uğultusu sokaklara yayıldı. Çıkan arbedenin ortasında Azad ve sekiz devrimci arkadaşı, polis birimlerince yaka paça gözaltına alındı. Karakolun soğuk nezaret-hanesinde Alman polisinin sert müdahalesine maruz kaldılar. Olaydan bir gün sonra Azad, yasalar gereği henüz reşit olmadığı için serbest bırakıldı; fakat yaşı büyük olan diğer arkadaşları hücrelerde polis şiddetine ağır biçimde hedef olmuş, adeta linç edilerek dövülmüştü.

Azad, karakoldan çıktıktan sonra dostu Mathi'ye, kırık dökük ama büyük bir çabayla öğrendiği Almancayla başından geçenleri en ince ayrıntısına kadar anlattı. O an, aralarında zaten filizlenmiş olan dostluk, sarsılmaz bir köprüye dönüştü. Azad, tam da bu sancılı dönemde bağlı olduğu örgütün resmi ideolojisi olan Stalinizmi zihninde çözmeye, anlamaya, tartmaya çalışıyordu. Bu teorik sorgulama sürecinde

Mathi'nin katkısı hayatiydi; onun berrak Marksist perspektifi, Azad'ın bilincinde yeni bir kapı aralıyordu. Mathi, Stalinizmi tümünden reddediyor, onu tarihsel ve insani ölçütlerle mahkûm ediyordu. Azad'ın vicdanı ve aklı da, karşılaştığı bu yeni düşüncelerle birlikte artık o dogmalara sığmaz olmuştu. Tarihsel belgelerin ışığında bakıldığında Stalin, halklara karşı gaddarlığıyla anılan, milyonlarca masumun ölümünden sorumlu bir diktatördü; bir çağın üzerine çöken karanlığın en ağır simalarından biri.

Ertesi gün Azad, Erkan adındaki bir diğer Türk arkadaşını da yanına alarak Halkın Kurtuluşu dernek binasına gitti; rütbesiz komitenin karşısına geçerek Marksist literatüre uygun sert bir özeleştirici metni sundular ve örgütle olan tüm bağlarını kopararak Halkın Kurtuluşu'ndan tümünden ayrıldılar. Bu kırılmanın ardından Azad ömrü boyunca bir daha asla Halkın Kurtuluşu hareketiyle, Türk solu fraksiyonlarıyla ve milliyetçi Türklerle hiçbir ilişkisi, bağı kalmadı.

Aradan tam bir yıl geçmişti. Almanya'da, çocukluk yoldaşı Baran'la uzun zaman sonra ilk kez, sakin bir kafede yeniden buluştular. Fakat Baran artık bambaşka birine dönüşmüştü; yalnızca Kürdçe konuşuyor, ideolojik olarak ateşli, fanatik bir PKK sempatizanına — hatta bir militan adayına — evrilmişti. Baran, gözlerinin içine bakarak büyük bir coşkuyla, 'Her şeyi bırak Azad... Gel, birlikte Kürdistan dağlarına, gerillaya gidelim,' diye seslendi.

Azad ise o günlerde derin bir yeis ve ağır bir melankolinin içindeydi. Ruhunun bütün direkleri sarsılmıştı. Ne tutunabileceği bir işi, ne devam ettiği bir okulu, ne de artık inandığı bir ideolojisi kalmıştı. Dünyanın ortasında, kelimenin tam anlamıyla yapayalnızdı. Gençlik yılları boyunca uğruna canını ortaya koyduğu tüm idealler, tüm

devrimci hayaller bir gecede çökmüş, küle dönmüştü. Hayatında güvenebileceği tek bir insan kalmıştı: bilge dostu Mathi.

Sonunda Baran, tek başına, illegal yollarla dağa çıktı; gerilla saflarına katıldı. Bu ayrılıktan tam beş yıl sonra, dağdaki bir çatışmada devlet güçleri tarafından öldürüldü. Azad ise ne pahasına olursa olsun PKK saflarına katılamazdı. Çünkü onun özgürlükçü aklına göre PKK — ki uluslararası alanda şiddet eylemleri nedeniyle terör örgütü olarak tanımlanan bir yapıdır — tıpkı geçmişte bağını kopardığı örgütler gibi, katı, baskıcı ve bireysel iradeyi ezen, dogmatik bir militarist yapılanmadan ibaretti.

7. Bejan || Bejan

Şırnak ve çevresinde, Cudi Dağı'nda ve Gabar'da askeri operasyonlar tüm hızıyla devam etmekteydi. Bejan'ın zorunlu askerlik görevinin bitmesine yalnızca 2 ay kalmıştı; fakat özgürlüğüne kavuşmasını sağlayacak olan firar düşüncesi bir türlü kafasından çıkmıyordu. Çünkü kışla ortamında geçen tek bir gün, onun ruhuna adeta bir sene gibi geliyordu. Derken, intikal ettikleri kanlı bir dağ operasyonu esnasında sağ kolundan ve karnından aldığı kurşunlarla ağır şekilde yaralandı ve mutlak ölümün kıyısından bir kez daha bir şansla kurtulmayı başardı. Bejan da çatışmada yara alan diğer genç askerler gibi acilen Kayseri Askeri Hastanesi'ne sevk edilerek tedavi altına alındı. Resmi askerlik süresi tamamen dolana ve bedeni fiziken iyileşene kadar bu hastanede kalması kararlaştırıldı.

Hastanedeki o zorunlu nekahet dönemi, Bejan'ın hayatında ilk kez geniş bir zaman penceresi açmıştı. Günler ağır ağır

akarken, zihninin derinliklerinde biriken bütün hayati meseleler su yüzüne çıkıyor, her biri üzerinde uzun uzun düşünmeye başlıyordu. Kürdistan topraklarında bulunmanın, o coğrafyanın toplumsal dokusunu bizzat yerinde tanımanın kendisi için ne kadar büyük, sarsılmaz bir tecrübe olduğunu ancak şimdi tam anlamıyla idrak ediyordu.

Bir gözle o kadim köyleri, mazlum insanları, taşın toprağın içindeki bin yıllık sessizliği görmek ruhuna tarifsiz bir haz vermişti. Sömürgeci askeri mekanizmanın işleyişini, dağlardaki savaş stratejilerini çıplak gözle izlemek; bütün bu düzeni gerillanın savaş teknikleriyle kıyaslamak, onun bilincinde yeni bir kapı aralıyordu. Bir yanda rütbeli askerlerin sivillere uyguladığı sistemli şiddetin, baskının, vahşetin sahneleri duruyordu; diğer yanda ise Kürdistan'ın o asil, fakir, savunmasız insanları... İşte tam da bu insanlar, Bejan'ın hayata tutunmasını, vicdanının diri kalmasını sağlayan tek gerçek dayanak olmuştu.

Bejan, askerî hastanede iki ay kaldıktan sonra yaraları yavaş yavaş kabuk bağladı ve iyileşme aşamasına geldi; tam bu sırada resmî askerlik süresi de nihayete erdi. Terhis kâğıdını alıp Ankara'daki baba evine döndüğünde, hayata artık bambaşka, tamamen değişmiş bir insan olarak adım attı. Son derece durgun, sessiz ve olgun bir karakter edinmişti; kışlaya gitmeden önceki o eski Bejan'dan eser kalmamıştı. Yaralarının tedavisini, mahalledeki sağlık ocağına haftada bir iki kez ayakta giderek, tamamen iyileşene dek baba ocağında sürdürdü. Vücudundaki kurşun izleri tamamen kapanır kapanmaz, kendine hemen yeni bir iş buldu ve dekorasyon sektöründe çalışmaya başladı. Artık 20 yaş basamağına adım atıyordu ve bu yoksullukta ailesine daha fazla yük olmak istemiyordu. Ailesi çok fakirdi ve fani dünyada yaşayabilmek, ekmek götürebilmek için acilen paraya ihtiyacı vardı.

Bejan artık Kürdistan gerçekliğini zihninde bütünüyle kavramış, bulabildiği her kaynağa yönelerek tarihi daha derinlemesine araştırmaya başlamıştı. Kendince geçmişteki bütün Kürd ayaklanmalarını, ülkesinin sosyal ve ekonomik yapısını derinlemesine inceliyordu. Dağlarda askerlerin halka uyguladığı o korkunç vahşet sahneleri gözünün önüne her geldiğinde, öfkesinden havaya kalkıp avazı çıktığı kadar, son nefesiyle bağırarak geliyordu içinden. Sonunda mantığı onu sarsılmaz bir karara götürdü: “Bu sistem karşısında çaresiz değiliz,” dedi kendi kendine. “Onurlu bir yaşam için mutlaka bir şeyler yapmak gerek.” Zamanla Kürdistan’ın yaşadığı trajediye bakıp, o mazlum insanları bu zor durumdan kurtarmanın yollarını aramaya koyuldu.

Sömürgeci Türk devleti adına kendi öz halkına karşı zorla askere gitmiş bir genç olarak; Kürdistan’da yapılan o kanlı zorbalıklara canlı gözlerle şahitlik eden bir Kürd olarak, asıl yerinin gerilla saflarının tam yanı olması gerektiğini düşündü. Bu karar, onun gözünde salt bir Kürd milliyetçiliği basit bir duygudan ziyade çok daha yüce, insani bir görevdi; çünkü oradaki insanlara sırf Kürd doğdukları için bu vahşi zulüm reva görülüyordu. Hayatta onur taşıyan her insanın bu büyük zorbalığa karşı göğsünü siper etmesi gerekiyordu.

Yürüttüğü araştırmalar ilerledikçe Bejan, Kürdistan’ın içinde bulunduğu Mezopotamya coğrafyasının insanlık tarihinin en eski beşiklerinden biri olduğunu kavramaya başladı. Bu topraklar, çağlar boyunca birbirinden farklı halklara ev sahipliği yapmış, kendi bağrından insanlığın ilk büyük medeniyetlerini doğurmuş, yeraltı ve yerüstü zenginlikleriyle tarihin akışını şekillendirmişti. Stratejik konumu, bereketli tarım ovaları, gür suları ve dağlarının görkemiyle, her dönemde göz kamaştıran bir yaşam merkezi olmuştu.

Ne var ki bu zenginlikler, bu büyüleyici coğrafya, yüzyıllar boyunca komşu egemen güçlerin iştahını kabartmıştı. Bitmek bilmeyen emperyalist hırslar, Kürdlerin öz yurdu olan bu toprakları hedef haline getirmiş; böylece Kürdistan, sömürgeci güçlerin ardı arkası kesilmeyen işgallerine maruz kalmıştı.

Tarihi kaynakları derinlemesine taradıkça Bejan'ın karşısına kahredici bir gerçek çıktı: Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Kürdistan'da oluşan fiilî sömürge düzeni, 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması'yla uluslararası alanda resmen tescillenmişti. Böylece, asırlar önce Osmanlı ile Safevî devletleri arasında imzalanan Kasr-ı Şirin Antlaşması'yla (1639) zaten ikiye bölünmüş olan kadim Kürdistan coğrafyası, bu kez Lozan'ın kalem darbeleriyle dört ayrı devletin yapay sınırları içine hapsedilerek parçalanmıştı.

Bu sömürgeci antlaşmayı hazırlamak üzere İsviçre'nin Lozan kentinde toplanan tarihi konferansa; Türkiye, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Yunanistan, Romanya ve Sırp-Hırvat-Sloven devletleri kendi resmi delegasyonlarıyla katılmış; Rusya ve Bulgaristan ise yalnızca Karadeniz boğazlarını ilgilendiren oturumlarda yer almıştı. Amerika Birleşik Devletleri'ne ise bu büyük paylaşım masasında yalnızca 'gözlemci' sıfatı tanınmıştı.

Konferansa hem TBMM hükümetinin hem de İstanbul hükümetinin çağırılması üzerine Ankara, 1 Kasım 1922'de aldığı radikal bir kararla saltanatı kaldırmış ve böylece Osmanlı Devleti'nin hukuken sonunu tüm dünyaya ilan etmişti. Türkiye'nin yeni hükümetini temsilen Dışişleri Bakanı İsmet İnönü başkanlığındaki heyet, 21 Kasım 1922'de Lozan'daki müzakerelere resmen başlamıştı. İnönü, konfe-

ransın açılışında yaptığı konuşmada, masada ‘hem Türklerin hem de Kürdlerin ortak temsilcisi’ olarak bulunduğunu açıkça ifade etmişti.

Ne var ki Türk delegasyonu, oturumlar boyunca Kürdlerin yeni kurulacak devlette eşit bir ortak olduğunu hararetle vurgularken, bu diplomatik manevrayla Kürd haklarını güvence altına alacak bağlayıcı bir hükme girmekten ustaca kaçınmıştı. Nitekim konferansın sonunda imzalanan antlaşma metninde Türkiye’nin azınlık haklarına dair yükümlülükleri, Kürdleri tamamen dışarıda bırakarak yalnızca gayrimüslim azınlıklarla sınırlandırılmıştı.

Nitekim antlaşmanın imzalandığı gün olan 24 Temmuz 1923 tarihli resmi *Tevhid-i Efkâr* gazetesinin ilk sayfasında, manşetten büyük bir coşkuyla şu cümleler haykırılıyordu: “Bugün barış bayramıdır, hakiki kurtuluş ve İstiklal bayramıdır!” Oysa basın bu yalan zafer çılgınlıkları attığı aynı gün, bağımsızlık yanlısı efsanevi Kürd lider Şeyh Mahmud Berzenci’ye bağlı aşiret güçleri ile Kürdistan topraklarını kendi sömürgeci mandası altına almak isteyen İngiliz emperyalist ordusu, Süleymaniye yakınlarındaki sarp dağlarda kıyasıya, kanlı bir savaşa tutuşmuşlardı...

Ortada Kürd halkına karşı küresel çapta büyük bir haksızlığın ve ihanetin döndüğü gün gibi aşikârdı. Birinci Dünya Savaşı’nın galibi olan müttefik kuvvetler —başta İngiltere, Fransa ve İtalya olmak üzere— Kürdlerin bin yıllık kadim coğrafyasını cetvellerle dörde bölmüş ve kendi mandaları altındaki kukla bölge devletlerine (Türkiye, İran, Irak, Suriye) birer sömürge alanı olarak işgal ettirmişlerdi.

Bejan, odasında bu tarihsel gerçekleri internet sayfalarından okudukça, Batılı devletlerin ve Türk kamuoyunun neden

kadim Kürd topraklarını ezelden beri Türklere, Araplara ya da Farslara ait sanmakta ısrar ettiğine bir türlü anlam veremiyordu. Sanki Kürdler, başkalarının topraklarına göz dikmiş, haksız bir talepte bulunuyormuş gibi bir algı yaratılıyordu. Oysa tarih tam tersini söylüyordu: Bu topraklar asırlardır Kürd halkının öz yurduydı; Araplar, Farslar ve Türkler tarafından zorbalıkla işgal edilmişti.

Kürdler; köklü tarihleri, yerleşik coğrafyaları, kendilerine özgü dilleri ve zengin kültürleriyle bütünüyle bir ulustu. Kürdistan ise sınırları olan kadim bir ülkeydi. İşgal altındaki bu topraklarda, egemen devletlerin askerleri, ideolojik öğretmenleri ve memurları dışında yabancı bir nüfus neredeyse yoktu. Kürdistan'ın asli unsuru olan ezici Kürd çoğunluğunun yanı sıra; Asuriler, Kildaniler, Nasturiler, Süryaniler, Ermeniler, Ezidiler, Nusayriler, Şii Türkmenleri, Kakailer, Mandailer (Sabailer) ve Şabaklar gibi köklü topluluklar da yüzyıllardır bu topraklarda yaşamış, Kürdlerle uyum içinde varlıklarını sürdürmüşlerdi.

Bejan zihninde tüm bu entelektüel araştırmaları tamamlayıp mutlak bir bilince ulaştıktan sonra, Ankara'da gizli faaliyet yürüten illegal PKK hareketinin bir milisiyle temasa geçti. Bu milis, şans eseri Yenimahalle semtindeki bir gecekondu ikamet ediyordu. Bejan ile sık sık gizli köşelerde bir araya gelip uzun sohbetlere daldılar. Bejan, dağlarda ve kışlada gözleriyle şahit olduğu tüm o askeri trajedileri milise tek tek anlattı. Hayatında ekmeğini inşaatlarda amelelik yaparak kazanan bu milis; aslen yaşlı, hayatın sillesini yemiş beş çocuk babası bilge bir Kürdtü. Bejan'ı sokaklarda her uğurladığında samimi bir endişeyle, "Kendine çok ama çok dikkat et oğlum! Sokaklar, etrafımız hain çakallarla, devletin ajanlarıyla dolu," diyerek onu sıkı sıkıya tembihliyordu.

Bu sırada Bejan'ın ailesinin ondan tek beklentisi; hayatını düzene sokması, akranları gibi bir an önce evlenip yuva kurmasıydı. Nasıl olsa elinde, sektörde az çok para kazandığı sağlam bir boya-dekorasyon mesleği vardı. Fakat Bejan'ın ruhunda geleneksel bir aile kurmaya, evlilik yoluna girmeye dair en ufak bir istek bile yoktu. Bu adaletsiz dünyada ne için çocuk sahibi olacaktı ki? Henüz bu gencecik yaşında tanık olduğu o vahşet sahnelerinden sonra, hayatın dar döngüsü ona bütünüyle anlamsız görünüyordu. Belki de faniliğine bir anlam katabilmek, yüce bir amaç uğruna mücadele edebilmek için... yeniden o vahşi dağlara, gerilla saflarına dönmesi gerekiyordu.

Nitekim bir hafta sonu, şafak henüz ufku yeni yeni aydınlatırken, Bejan o ihtiyar milisi de yanına alarak Ankara'dan gizlice yola çıktı ve Güney Kürdistan sınır hattına ulaşmayı başardılar. Sınır bölgesinde onları karşılayan yerel bir milisle tanıştılar; onun rehberliğinde gizli patikalardan ilerleyerek sonunda gerillanın ana stratejik eğitim sahası olan efsanevi Bekaa Vadisi'ne vardılar.

Bejan'ın hayatındaki en tuhaf, en paradoksal anlardan biri işte orada yaşandı: Daha birkaç ay öncesine kadar dağlarda amansızca çatıştığı, düşman bellediği o insanlarla şimdi aynı yer sofrasında oturuyor, kardeşçe yemek yiyordu. Seyyar demlikten doldurulan sıcak çayları yudumlarken, hayat üzerine, mücadele üzerine uzun uzun konuşuyor, anılarını paylaşıyorlardı. Bu durum, Bejan'ın bilincinde tarifi güç bir duygu yaratıyordu. Kim bilir... Belki de o an yan yana oturup içtenlikle sohbet ettiği bu gençlerden bazıları, geçmiş operasyonlarda onu öldürmek için tetiğe basmış, hatta karnından ağır yaralayan kurşunları sıkmış kişilerdi.

Ertesi sabah güneş doğduğunda Bejan, kendisini Ankara'dan getiren o ihtiyar milisle kucaklaşıp vedalaştı ve Bekaa kampındaki gerilla akademisinin kapısından içeri adım attı. Kamp komutanlığı ve istihbarat birimleri, yeraltı ağından gelen raporlar sayesinde onun kim olduğunu, Türk ordusunda nasıl bir komando eğitimi aldığını ve kışladan hangi nedenlerle kaçarak dağlara sığınmak istediğini zaten en ince ayrıntısına kadar biliyordu. Yine de Bejan, örgütün güvenlik prosedürü gereği, çocukluğundan gençliğine uzanan tüm yaşam öyküsünü komitenin karşısında baştan sona anlatmak zorunda kaldı.

Dağdaki eğitim, kışladakinden bambaşka bir felsefeyle yürütülüyordu; Bejan, askeri disiplinin yanına şimdi de ideolojik bir çerçeve eklemek durumundaydı. Kamp deposundan aldığı yeşil gerilla kıyafetini giydiğinde, kışlada taşıdığı o tek tip, baskıcı üniformanın ağırlığının omuzlarından kalktığını hissetti. Omzuna astığı Rus yapımı Kalaşnikof, yıllarca sırtını çürüten ağır Alman G3 tüfeğine kıyasla hem hafıftı hem de hareket kabiliyeti yüksekti.

Artık o özgür kıyafetlerin içinde, elinde hafif tüfeğiyle kendini gökyüzünde süzülen bir kuş kadar hür hissediyordu. Sarp dağlar, uçurumlar, sisli vadiler... hepsi bir anda ona aitmiş gibi görünüyordu.

Bekaa Vadisi'ndeki bu zorlu eğitim süreci boyunca Bejan, kendi kaderine benzeyen hikâyeler taşıyan birçok samimi gerilla arkadaşı edindi. Oysa Türk kışlasında böylesine içten dostluklar kurmak neredeyse imkânsızdı; çünkü orada kimin ajan, kimin muhbir olduğu asla bilinmezdi ve Bejan, Kürd kimliğinden ötürü her an tetikte yaşardı. Şimdi ise bu özgür kampta kimden, neden korkacaktı ki? Etrafındaki tüm

gençler, tıpkı onun gibi, zincirlerini kırarak kendi iradeleriyle bu mücadeleye katılmış yoldaşlardı.

Bejan artık gerilla saflarında hiçbir korku tanıımıyordu; özgüveni dağlar kadar yükselmişti. Üstelik dışarıdaki şehirlerde suç sayılan ‘Ben Kürd’üm!’ haykırışını burada göğsünü gere gere söylemekten çekinmiyordu. Oysa Türk kışlasında, devlet zoruyla her etnik kökenden gence içtimalarda avaz avaz ‘Ben Türk’üm!’ dedirtiliyor; Lazlar, Çerkesler, Kürdler kendi köklerini inkâra zorlanıyordu. Sistem, gençleri kimliklerinden soyup tek bir kalıba dökmeye çalışıyordu.

Bejan, herkesin bildiği üzere İç Anadolu’nun kadim Şeyhbızın aşiretine mensuptu ve günlük dil olarak Kürdçenin o kendine özgü Şeyhbızın lehçesini konuşuyordu. Oysa gerilla karargâhında Kürdistan’ın dört bir yanından, farklı coğrafyalardan akın edip gelmiş yüzlerce insan vardı. Bejan bu çeşitliliği büyük bir avantaja dönüştürdü; Kurmanci konuşanlarla Kurmanci, Sorani konuşanlarla Sorani, Zazaki konuşanlarla Zazaki, Gorani konuşanlarla Gorani pratikleri yaparak bu zengin lehçelerin hepsini kısa sürede zihnine kazıdı.

Kampta kurdukları o muazzam, çıkarsız arkadaşlık ortamı ona tarif edilemez bir mutluluk veriyordu. Sonuçta o sarp dağlar bütünüyle onlara aitti ve gençler, şehirlerdeki baskıların aksine kendi öz yurtlarında tam anlamıyla özgürdüler. Bu mutlak özgürlüğü, bu derin huzuru ruhunda hissetmek Bejan’ın hayatında tattığı en güzel duyguydu. Artık geride bıraktığı eski yaşamın hiçbir hükmü yoktu; o, dağların arasında yetişen profesyonel bir gerillaya dönüşmüştü.

Hayattaki tek kutsal amacı; üzerinde nefes aldıkları bu ata topraklarını zalim işgalden, baskıdan ve asimilasyonun karanlığından kurtarıp bütünüyle özgürleştirmek, bağımsız bir Kürdistan'ın kapılarını aralamaktı. Üzerinde yürüdükleri bu muazzam topraklar ve dik dağlar, kadim atalarından miras kalmış binlerce yıllık kutsal bir emanetti.

Bejan, aktif gerilla mücadelesine 1994–2000 yılları arasında fiilen katıldı. Bu karanlık dönemde Türkiye'nin büyük şehirlerinde ve Kürdistan kentlerinde tam on yedi bin masum insan, 'faili meçhul' adı altında gizlenen fakat faili aslında herkesçe bilinen karanlık devlet mekanizmaları tarafından sokak ortasında katledildi. 1992–2000 yılları, gerilla güçleri ile Türk ordusu arasında en yoğun ve en kanlı çatışmaların yaşandığı amansız bir savaş dönemi idi.

Bejan bu çetin süreçte dağlarda kurulan birçok cephede sıcak çatışmanın tam göbeğinde yer aldı; örgüt adına önemli askeri başarılar elde etti ve iki kez daha şarapnel ve kurşun yaralarıyla ağır şekilde yaralandı. Savaş sahasında edindiği büyük tecrübe ve gösterdiği yetenek sayesinde komuta kademesi tarafından grup komutanlığına yükseltildi.

Gerilladaki askeri düzen, kışladaki gibi körü körüne bir otoriteye dayanmıyordu; Bejan ve yoldaşları, düzenleyecekleri her eylemin tüm ayrıntılarını önce kendi aralarında tartışır, ortak akılla karara bağlarlardı. Dağda son derece özgür, bağımsız ve esnek bir hareket kabiliyetine sahiptiler; inisiyatif tamamen kendi nasırlı ellerindeydi.

Bejan, bölgedeki üst düzey eyalet komutanlarıyla da zamanla sarsılmaz bir yoldaşlık bağı kurmuştu.

Takvimler 1999'u gösterdiğinde, PKK'nin kurucu genel sekreteri Abdullah Öcalan, uluslararası bir istihbarat operasyonu ile Kenya'da yakalanıp Türkiye'ye teslim edildi. Öcalan'ın İmralı Adası'ndaki hücreye kapatılmasının ardından, avukatları her hafta adaya giderek onunla resmi görüşmeler yaptı; bu görüşmelerde tutulan notlar 'Görüşme Notları' adıyla düzenli biçimde basınla paylaşıyordu.

Dağdaki sığınak çadırında bu notları satır satır okuyan Bejan, öfkesini zapt etmekte zorlanıyordu. Çünkü yayımlanan metinlerde Öcalan'ın dile getirdiği yeni tezler, özünde Türk Genekurmayı'nın mesajlarını onun ağzından Kürd halkına ve dağdaki gerillaya ileten açık bir teslimiyet çağrısıydı. Öcalan, İmralı'dan devlete sesleniyor, 'Eğer bana toplum içinde bir görev verilirse, devletin sadık bir eri gibi çalışmaya hazırım,' diyordu.

Yıllar boyunca Kürd halkının ayaklanmalarına önderlik etmiş kadim liderleri 'İngiliz ajanı' diye küçümseyen Öcalan'ın, geçmişte Dersim'de, Zilan'da büyük katliamlara imza atan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü İmralı notlarında övgülere boğması ise Bejan'ın zihninde derin bir kırılma yaratıyordu.

Bu derin ideolojik krizin ortasında, yeni yüzyılın hemen başında, Ocak 2000 tarihinde PKK, dağ karargâhında resmi 7. Kongresi'ni topladı. Düzenlenen bu kritik kongrede, Öcalan'ın talimatları doğrultusunda örgütün tarihi isminin değiştirilmesi kararının yanı sıra; partinin kuruluşundan beri sarsılmaz asıl hedefi olan "Bağımsız Kürdistan" idealinden bütünüyle vazgeçildiği ilan edildi. Kongre kararlarına göre, devlet tarafından genel bir af çıkarılması halinde gerillanın dağlarda silahları tamamen bırakarak teslim olacağı kararlaştırılmıştı. Bejan için bu yeni strateji, onuru ayaklar

altına alan, binlerce şehidin hatırasına ihanet eden düpedüz bir teslimiyetti. Öfkesine daha fazla hakim olamayarak kongre salonunda cesaretle söz aldı, kürsüye çıktı ve 400'ü aşkın delegeye hitaben tarihe geçecek şu sert konuşmayı gerçekleştirdi:

„Değerli arkadaşlar!

Ben bu sarp dağlara, gençliğimi ve hayatımı ardımda bırakarak yalnızca Kürd halkının mutlak özgürlüğü ve sarsılmaz bağımsızlığı için geldim. Bağımsız bir devlet kurma fikri basit bir hayal değil; aksine tarihte hiç olmadığı kadar yakındır. Eğer bu kongreden sonra artık böyle kutsal bir ulusal hedefimiz olmayacaksa, o zaman ben Türk devletinin demokrasi masalına hizmet etmek için dağlarda savaştık kadar akılsız biri değilim!

Sözde başkanımız, zindan koşullarında ruhunu devletin iradesine teslim etmiş durumda ve karşımıza geçip ‘Ben artık halkım adına bağımsızlık talep etmiyorum’ diyor. Eğer biz şehirlerde haklarımızı söküp almayacak, devletten bağımsız tek bir şey talep etmeyecek idiysek; bunca yıl bu dondurucu dağlara, bu kanlı mücadeleye niçin geldik? Türk ordusu yıllardır bizi bahane ederek kentlerde binlerce masum insanımızı katletti, halkımıza zindanlarda tarif edilemez işkenceler yaptı, Kürdistan’daki binlerce köyü ateşe verdi, milyonlarca insanımızı göç yollarında perişanlığa mahkûm etti. Çekilen tüm bu acılar, dökülen nehirler dolusu kan, Türk anayasasındaki sahte bir demokrasi için miydi, yoksa bağımsız bir Kürdistan’ın şafağı için miydi?

Madalyonun diğer yüzünde ise şu utanç duruyor: Siz hangi yüzle düşmandan bizi affetmesini istiyorsunuz? Biz bu dağlarda haklarımızı, halkımızın haklı davasını savunduk

diye ne suç işledik ki sömürgecilerden af dileyelim? Evrensel hukukta haklı olan taraf zaten biziz! Düşmanın zindanlarında rehin tutulan insanlarımız, uluslararası hukuk gereği ancak birer şerefli savaş esiridir.

Benim bu kongreye mutlak önerim şudur: Bundan böyle İmralı'da esir düşen Öcalan ile tüm ideolojik bağlarımızı ve ilişkilerimizi keselim; kendi özgürlük ve bağımsızlık yolumuzda, son neferimize kadar mücadeleye tavizsiz devam edelim!“

O yıllarda PKK hareketi içinde Öcalan'ın kararlarını eleştirmek, onun felsefesini sorgulamak mutlak bir tabuydu. İmralı'dan gelen her söz, dağdaki başkanlık konseyi tarafından tereddütsüz bir buyruğa dönüştürülüyor, hayatın her alanında harfiyen uygulanıyordu.

Bejan'ın kürsüden yükselen o sarsıcı çıkışını dinleyen dört yüzü aşkın delege, bir anda buz kesmişti. Koca kongre salonunda korkudan kimsenin nefesi bile duyulmuyordu. Sessizlik, dağların soğuğu gibi ağırdı.

Ve saniyeler sonra, başkanlık konseyinin işaretiyle içeri giren silahlı özel bir birlik, Bejan'ın arkasından çullanıp bileklerine metal kelepçeleri geçirdi. Delegelerin donakalmış bakışları arasında onu yaka paça sürükleyerek kongre alanından uzaklaştırdılar; üssün altındaki karanlık dağ zindanına fırlattılar.

Örgütün hapishane olarak kullandığı bu yer, konfordan tamamen uzak, dik kayalıkların içine oyulmuş küçük, nemli bir mağaradan ibaretti; bu mağaranın giriş kapısında tam teçhizatlı üç dört gerilla nöbetçi olarak vardiyalı nöbet tutmaktaydı. Mağaranın geniş ağzı, büyük taş duvarlar

örölerek kapatılmış, tam ortasına ise kalın ağaç kütüklerinden derme çatma bir ahşap kapı yerleştirilmişti. Taş duvarın en üst kısmına ise gözetleme amacıyla iki küçük pencere boşluğu bırakılmıştı; öyle ki içerideki mahkumlar kafalarını yukarı kaldırdıklarında o dar boşluktan masmavi gökyüzünü görebiliyor, fakat dağlardaki o gür orman örtüsünü izlemeyi başaramıyorlardı.

Bu nemli mağara hücresinde Bejan'ın yanı sıra, partinin yeni stratejik dönüşüne ve teslimiyet çizgisine karşı çıkan birkaç muhalif gerilla daha tutuluyordu. Bejan, kapıda nöbet tutan silahlı gerillalarla her fırsatta felsefi tartışmalara girip vicdanlarını uyandırmayı denese de, nöbetçiler örgütün katı disiplin kuralları gereği onunla her türlü diyalogu sertçe reddediyor, tek kelime etmeden susuyorlardı.

Bejan'ın ruhundaki tek kurtuluş umudu, hücre duvarlarının ötesinde kalan ve kendisiyle aynı düşünceleri paylaşan diğer muhalif yoldaşlarıydı. Onların karakterine, sadakatine ve cesaretine yürekten güveniyordu. Kafasında tek bir plan vardı: Bir yolunu bulup buradan kaçmak, kırsalda onlarla buluşmak ve partinin bu tasfiyeci yönetimine karşı güçlü bir direniş odağı oluşturmak.

Aslına bakılırsa Bejan'ın kongre salonunda yaptığı o tarihi konuşma, birçok delegenin bilincinde derin yaralar açmış, onları ciddi biçimde sarsmıştı. Fakat partinin acımasız, Stalinist infaz mekanizmasından duyulan korku öylesine büyüktü ki, hiç kimse cesaret gösterip Bejan'a açıkça destek vermeyi göze alamıyordu. Öcalan'ın Türkiye'ye kaçırılmasının ardından dağ karargâhında herkes birbirinden kuşkulanır hale gelmiş, paranoya neredeyse havayı zehirlemişti.

Liderliğin yeni çizgisine ya da başkanlık konseyinin emirlerine en ufak bir itirazda bulunan kadroların büyük bir kısmı, mahkeme yüzü bile görmeden ‘hain, ajan, kontra’ damgasıyla anında infaz ediliyordu. Bejan’ın dört yüzü aşkın delegenin gözleri önünde bu konuşmayı yapmış olması ise, ironik biçimde, onun hayatını kurtaran tek hamle olmuştu. Çünkü konsey, delegelerin büyük çoğunluğunun geçmişini ve cephedeki başarılarını çok iyi bildiği Bejan’ı gizlice ortadan kaldırmaya cesaret edemiyordu.

Mağaradaki iki haftalık ağır tutukluluk sürecinin ardından Bejan, örgütün kurduğu seyyar askeri mahkemenin karşısına çıkarıldı. Kürsüdeki yargıçların önünde dimdik duran Bejan, ‘Kongre salonunda dile getirdiğim her sözün bugün de arkasındayım,’ diyerek geri adım atmadı ve PKK yönetimini baştan aşağı sert bir dille yeniden eleştirdi.

Mahkeme heyeti, bu kararlı duruş karşısında Bejan’ın parti içinde yasa dışı bir ‘hizip’ oluşturduğuna hükmetti; Bejan ve aynı düşünceleri paylaşan üç yakın arkadaşı örgütten resmen ihraç edildi ve süresiz biçimde yeniden o nemli mağara zindanına atıldı. Asıl amaç, Bejan ve yoldaşlarının tabanla bağ kurarak örgüt içinde bir muhalefet dalgası yaratmalarını kesin olarak engellemekti.

Hücreye sürüklenirken Bejan’ın cebindeki son birikimi olan 200 dolar ve tüm kişisel eşyaları parti komiserleri tarafından acımasızca gasp edildi. Uğradığı bu haksızlık ve yıllarca ‘yoldaş’ dediği insanların sergilediği gaddarlık karşısında Bejan sinir krizlerinin eşiğine geliyor, aklını yitirecek noktaya sürükleniyordu.

Tam bu esnada, kırsalda Bejan’ın eski askeri grubunda yer alan ve onun gibi sömürgeciliğe karşı bağımsızlığı savunan

altı gerilla daha parti müfettişlerince sorguya alındı. Ancak bu altı genç, üzerlerine çöken ağır baskı ve ölüm tehdidi karşısında geri adım atarak müfettişlerin önünde diz çöktüler ve ‘Biz, hayatımızın her anında kutsal başkanın emrindeyiz; yegâne devrimci görevimiz, başkanın ve şanlı konseyin bize tebliğ ettiği her buyruğu eksiksiz yerine getirmektir,’ diye yemin ettiler. Bu sadakat beyanıyla mutlak bir ölümden kurtulup serbest bırakıldılar.

‘Ardan’ isimli gerilla, Bejan’ın dağlarda en yakın, en güvenilir yoldaşıydı; ne acıdır ki o da can korkusuyla diğerleri gibi mahkeme karşısına çıkıp, halkın davasına ihanet eden ajanlara ve örgütü bölmeye çalışan unsurlara karşı silahla savaşacağına dair yemin etmek zorunda kalmıştı.

O nemli dağ hapisanesinde tutulan muhaliflere, idare yalnızca hayatta kalmalarını sağlayacak kadar kuru ekmek ve birkaç yudum su veriyordu. Bejan, tüm haklarından mahrum bırakılmış halde, üç ayı aşkın bir süre boyunca o karanlık mağarada diğer tutuklularla birlikte her gün ölümü bekleyerek yaşadı.

Nihayet, berrak bir yaz gecesinde, zihninde kopan fırtınalar yüzünden gözüne tek damla uyku girmemişti. Hücresinde ayağa kalktı; parmaklıkların ardına düşen solgun ay ışığının altında taş zeminde boydan boya yürüyerek gergin adımlarla volta atmaya başladı. Mağara, örgütün tasfiyeci politikalarıyla ‘ajan’ ya da ‘hizipçi’ ilan edilmiş çok sayıda onurlu gerillayla dolup taşıyordu.

Gece yarısını biraz geçmişti ki sessizliği metalik bir gıcırta bozdu. Kalın ahşap kapı yavaşça aralandı. Eşiğe, yüzü atkı ve poşularla sıkıca örtülmüş bir adam dikildi. Fısıltısı mağaranın

karanlığında yankılandı: ‘Yoldaşlar, çabuk uyanın! Kapıdaki tasfiyeci nöbetçileri etkisiz hale getirdik. Artık özgürsünüz!’

Uykularından dehşetle sıçrayan tutuklular şaşkınlık içindeydi; bu dağ başında yeniden özgürlüğe kavuştuklarına önce inanamadılar. Kurtarıcıların yüzleri tamamen örtülüydü; karanlıkta yalnızca gözlerinin keskin parıltısı seçiliyordu. Liderleri kararlı bir tonla konuştu: ‘Yoldaşlar! Buradan hep birlikte Güney Kürdistan’ın merkezi Hewlêr’e doğru kaçacağız. Önümüzde sarp dağlardan aşacağımız uzun ve tehlikeli bir yol var. Hewlêr’e sağ salim ulaştığımızda herkes kendi yoluna bakacak. Örgüt takviye birlikler göndermeden, buralardan derhal uzaklaşmalıyız.’

Tasfiyeci nöbetçilerden ele geçirdikleri silah ve mühimmatı da yanlarına alarak, vakit kaybetmeden gece karanlığında Hewlêr istikametine doğru zorlu bir firar yürüyüşüne başladılar.

Mağaradan kaçan özgürlük grubu toplam on altı kişiden oluşuyordu. Bu kadronun dördü, yüzlerini Filistin atkılarıyla gizleyen ve az önce mağaranın kapısını cesaretle açan muhalif gerillalardı. Yürüyüş sırasında Bejan’ın yanına yaklaşan o poşulu kurtarıcılardan birinin sesini duyduğunda, onu çocukluğundan beri tanıdığı o özgün tınıdan hemen fark etti: Bu adam, canını tehlikeye atıp onu kurtarmaya gelen, kardeşi gibi sevdiği Ardan’ın ta kendisiydi.

Fakat Bejan, o anda tek kelime etmedi; Ardan’ı tanıımıyormuş gibi mesafesini koruyarak yürümeye devam etti. Çünkü çok iyi biliyordu ki, mağaradan topluca çıkarılan bu karma grubun içinde, örgütün gizli istihbarat birimlerince aralarına sızdırılmış ve firarı rapor etmek için görevlendirilmiş tehlikeli ajanların bulunma ihtimali son derece yüksekti.

O tehlikeli dağ yollarında, “Her an bir gerilla pususuna ya da Türk ordusunun operasyon timine yakalanabiliriz” korkusuyla nefes nefese ilerliyorlardı. Peşlerindeki ölüm timlerinden kurtulabilmek için bir an önce Hewlêr’in resmî sınırlarına ulaşmaları hayati önem taşıyordu. Uzun süredir hücrede tutulan Bejan ve diğer kaçakların bedenlerinde yürüyecek hâl kalmamıştı; aylarca nemli mağarada yalnızca kuru ekmek ve birkaç yudum suyla yaşamaya çalışmaktan gövdeleri incelmış, açlıktan kemikleri dışarıdan sayılacak kadar zayıf düşmüşlerdi.

Dağ patikalarında devriye gezen tasfiyeci timlerle ya da Türk operasyon birlikleriyle karşılaşmamak için haritalarda bilinen ana yolları tamamen terk ederek uçurum kenarlarına yaslanan sarp yan patikalara yöneldiler. Bu yan yollar, keskin dikenli çalılarla ve sık meşe ormanlarıyla doluydu. Coğrafyanın engelleri yüzünden düz bir hat üzerinde ilerlemek imkânsızdı. İzlerini kaybettirebilmek için dağ yamaçlarında sürekli zikzaklar çizen dolambaçlı patikalardan yürümek zorundaydılar; bu zorunluluk ise yolu uzattıkça uzatıyor, çektikleri çileyi daha da ağırlaştırıyordu.

Grubun öncülüğünü yapan Ardan, Bejan ve diğer kaçakların neredeyse tamamı, yıllara yayılan gerilla geçmişleri sayesinde bölgenin arazi yapısını ve dağ geçitlerini avuçlarının içi gibi biliyordu. Gün doğmadan hemen önce, sabaha karşı dağ yamacındaki kadim bir çeşmenin başında kısa bir emniyet molası verdiler. Günlerdir aç yürümekten mideleri feci şekilde kazanıyordu; fakat yanlarında tüketebilecekleri tek bir lokma bile yoktu.

Ardan, eski yıllardan beri güçlü bağlara sahip olduğu ve halkın kendisini sevdiği yakın bir Kürd köyüne haber ulaştırmak üzere gruptan güvendiği üç genci gizlice seçti.

Yaklaşık bir saatlik gergin ve endişe dolu bekleyişin ardından, köye sızan o üç gerilla elleri yiyeceklerle dolu ağır torbalarla çeşme başına geri dönmeyi başardılar. Köylülerin dayanışmayla doldurduğu bu torbalarda taze köy ekmeği, çökelek peyniri ve koyun tereyağı vardı.

Ardan, adalet duygusuyla torbalardaki tüm erzakı on altı kişi arasında eşit şekilde pay etti. Aylarca hücrede aç kalan o kaçaklar, dağdaki aç kurtlar gibi ekmeklere saldırarak karınlarını uzun zaman sonra ilk kez gerçek bir huzurla doyurdular.

8. Bölüm || Azad

Mathi'nin doğum günü vesilesiyle düzenlediği partiye katılan Azad, orada Marlis adında son derece şirin, güzel ve tatlı bir genç kızla tanışır. Henüz yirmi yaşında olan Marlis; anarşist düşünceleri benimsemiş, vücudunun neredeyse her tarafını dövmelemlerle ve pirsinglerle doldurmuş eksantrik bir kadındır. Azad, yaşamın alışılacelmış sıradanlığından uzak olan bu kıza ilk görüşte sıırılsıklam âşık olur; Marlis de aynı yoğun duyguyla karşılık verince birlikte olmaya başlarlar.

Aslına bakılırsa Azad'ın hayatındaki ilk aşkı, Dersim'deki dedesinin o cennetvari köyünde kalmıştı. O yıllarda kalbini kaptırdığı Rojin, kendisinden yaşça oldukça büyük ve olgundu; nitekim Azad Almanya'ya geldikten iki sene sonra Rojin memlekette bir başkasıyla evlenmişti. Hayatındaki ikinci aşkı ise ortaokul eğitimi için bir dönem gitmek zorunda kaldığı Adana'da filizlenmişti; ancak o genç kızla da mesafeler yüzünden bir iki aşk mektubu göndermekten öteye giden derin bir ilişkisi olmamıştı.

Almanya'daki yaşamında Marlis, liseyi başarıyla bitirmişti ve yükseköğrenim görmek istiyordu; bu yüzden her fırsatta Azad'ın da karşısına geçip, "Sen de geleceğin için mutlaka bir okul okumalısın!" diyerek onu teşvik ediyordu. Azad için de hayata tutunabilmek adına artık başka bir çare kalmamıştı. Doğrudan çalışıp para kazanmak istiyordu ancak yaşının henüz çok küçük oluşu, yasal prosedürler gereği bu arzusunu oldukça zorlaştırıyordu. Bu yabancı ülkede ya kurumsal bir meslek öğrenmek ya da resmi diplomalar almak mutlak bir zorunluluktuktu. Eğitim sistemi incelendiğinde; Almanya'daki okullar ortaokul seviyesi için gayet iyi olanaklar sunarken, lise basamağında oldukça katı ve zordu. Azad, Türkiye'deki o fırtınalı cunta döneminde lise 2. sınıftan ayrılmış ancak dokuzuncu sınıfı başarıyla bitirmişti; sömürgeci eğitim sisteminin bu kırık dökük evrakı yüzünden Alman resmi makamları, onun eğitim seviyesini ancak ilkökul diplomasına eş değer görerek tanımıştı. Üstelik Almanya'da doğrudan bir liseye devam edebilmek için öğrencilerin ileri derecede İngilizce ve Latince bilmesi yasal bir kuraldı.

Bu engeller karşısında tek bir çare kalmıştı: İlk olarak geçerliliği olan sağlam bir zanaat edinecek, bu mesleki eğitimi sürdürürken bir yandan da akşamları düzenlenen Almanca dil kurslarına giderek lisanını geliştirecekti. Nitekim Azad, tam üç yıl boyunca bir ustanın yanında marangozluk mesleğinin tüm inceliklerini büyük bir disiplinle öğrendi. Bu süreçte bir çırak olarak artık kendi parasını kazanmaya başlamış, gurbette yaşayan anne ve babasına maddi bir yük olmaktan tamamen kurtulmuştu. Üç yıllık çetin sürecin ardından marangozluk eğitimini başarıyla bitirdiğinde, Almanca dil becerisi ve kelime dağarcığı da oldukça zenginleşmiş, yetkin bir seviyeye ulaşmıştı. Artık yasal olarak on sekiz basamağına adım attığı gün, cesaretini toplayarak yeniden bir meslek lisesinin onuncu sınıfına resmi kaydını yaptırdı ve bu

zorlu okulu da tam iki senede başarıyla tamamladı. Okuldaki derslerini verip resmi lise diplomasını eline aldığı anda artık yirmi yaşında olgun bir gençti.

Lise yıllarında, hayatın o renkli ve özgür atmosferini solumak adına sık sık Berlin'e seyahatler düzenliyordu. O dönem Berlin, müttefik güçler tarafından devasa bir beton duvarla dört bir yandan çevrilmiş, Doğu Almanya'nın tam ortasında adeta tecrit edilmiş bir ada gibi duruyordu. Kentin gece hayatı ise sıra dışı bir cazibeye sahipti; Azad ve arkadaş grupları, hafta sonları Berlin sokaklarında partiden partiye, yeraltı kulüplerinden kulübe, entelektüel kafelerden kafeye durmaksızın gezip dolaşırlardı. Bu özgürlük ortamında Azad'ın siyah saçları da omuzlarına kadar uzamıştı; dedesinin köyündeki o masalsı, dingin çocukluk yıllarından sonra iç dünyası bambaşka bir yöne evrilmişti. Berlin'in bu asi ruhunu çok sevdiği için nihayet hayatını kalıcı olarak bu kente taşımaya, Berlin'e yerleşmeye karar verdi. Ancak bu radikal taşınma süreci, sevgilisi Marlis'ten de mecburen ayrılmasına yol açtı; çünkü Marlis de tam aynı dönemde, akademik eğitimine devam etmek ve hayatını bambaşka bir kıtada kurmak amacıyla ABD'nin Los Angeles kentine taşınmıştı.

Berlin'e yerleşen Azad, ilk radikal hamle olarak, kendi içinden geldiği Türk ve Kürd topluluklarından insanlarla olan tüm sosyal ilişkilerini bıçak gibi kesti. Kendi kabuğuna çekildiği bu tecrit dönemi yıllar boyunca kesintisiz sürdü; kentteki arkadaş çevresinin hemen hemen hepsi yabancı, Avrupalı insanlardan oluşuyordu. Ancak bu uzaklaşmaya rağmen, ruhunun derinliklerinde asil bir Kürd olduğunun bilincini ve sarsılmaz onurunu her an taşımaya devam ediyordu. Günün birinde, bir kitapçıda gezinirken tamamen tesadüf eseri Avrupa'da yayımlanan *Özgür Politika*

gazetesini keşfetti ve bu keşif onun entelektüel dünyası için harika bir dönüm noktası oldu. Gurbetteki öz ailesi haricinde Türk ve Kürd kültürüyle bağı olan tek bir kişiyle dahi diyalogu yoktu; fakat o günden sonra her sabah bayiden düzenli olarak *Özgür Politika* gazetesini satın alır, odasında satır satır okurdu. Bu gazetenin sayfaları sayesinde, sömürgeci devletlerin sansürlediği Kürdistan tarihine ve güncel gelişmelere dair çok derin, kıymetli bilgiler edindi.

Ancak gazete sayfalarını okudukça, örgüt tabanında yaratılan o dogmatik "Öcalan kültünü" mantığıyla bir türlü anlayamıyor, anlamlandırmakta büyük güçlük çekiyordu. Bir ulusun, mazlum Kürd halkının da uluslararası arenada bir liderinin, onurlu bir temsilcisinin olması şüphesiz elzem bir ihtiyaçtı. Ama Azad'ın felsefi duruşuna ve estetik anlayışına göre Öcalan; üslubu, konuşma tarzı ve feodal oturup kalkmasıyla asla böylesi yüce bir ulusal lider konumunu temsil edebilecek nitelikte bir figür değildi. Tabii ki Azad, onun bu kişisel ve sığ davranışlarından ziyade, asıl olarak Öcalan'ın kaleme aldığı siyasi teorileri ve ideolojik görüşleri merak ediyordu. Bu merakla birlikte, Öcalan'ın örgüt militanları için yazdığı teorik kitapları odasında derinlemesine okumaya başladı.

Öcalan'ın Marksist-Leninist bir dille kaleme aldığı *Zorun Rolü* ile *PKK Hareketi ve Kürdistan Gerçeği* isimli teorik eserleri, Azad'ın zihnini ve sömürgecilik algısını oldukça derinden etkiledi. Ardından, örgüt içi hesaplaşmaları anlatan *PKK'ye Dayatılan Tasfiyecilik ve Tasfiyeciliğin Tasfiyesi* adlı kitabını da satır satır inceledi; bu metinler sayesinde o yasa dışı hareketin ne denli büyük imkânsızlıklar, ne amansız zorluklar içerisinde doğup bir güce dönüştüğünü ilk kez net bir şekilde kavradı. Hele aydın Dr. İsmail Beşikçi'nin kaleme aldığı o meşhur *Devletlerarası Sömürge Kürdistan* adlı

şaheserini okuduktan sonra, Azad'ın ruhunda dağlardaki PKK mücadelesine karşı beslediği sempati ve yurtseverlik duygusu günden güne çığ gibi büyüyerek çoğaldı.

Neticede, yıllardır uzak durduğu Kürd derneklerinin kapısından içeri ilk adımını atmaya karar verdi. Berlin'de ilk uğradığı yer, yasal faaliyet yürüten "Komkar" derneği oldu. Ancak oradaki kadrolar, Kürd sorununun çözümü için sömürgeci Türk devletiyle demokratik ve yasal yollardan müzakere edilerek bir "federasyon" kurulmasını savunuyorlardı. Bu pasif strateji, Azad'ın sarsıcı tarihi gerçekleri bilen mantığına tamamen imkânsız ve sığ görünüyordu. Zira sömürgeci Türkiye Cumhuriyeti (TC) devleti; PKK'nin dağlarda yürüttüğü o amansız, o kanlı askeri mücadeleye rağmen haklar konusunda tek bir milim dahi geri adım atmaya yanaşmıyordu. Hal böyleyken, dağlarda kurşunların havada uçuştğu bir vasatta, demokratik yollarla hak elde edebilmek nasıl mümkün olabilirdi ki? Hepsinden öte; Türkiye'nin idari yapısında ve dolayısıyla işgal altındaki Kuzey Kürdistan topraklarında asgari düzeyde bile olsa bir demokrasi kırıntısı mevcut değildi. Mutlak faşizmin ve baskının hüküm sürdüğü bir coğrafyada, sömürgecilere karşı salt demokratik yollarla bir hak arama mücadelesi yürütmek, Azad'ın gözünde çocukça bir hayalden ibaretti. Kürdistan, tarihin ve coğrafyanın tescillediği kadim bir ülkeydi; uluslararası güçlerin ortak onayıyla bütünüyle işgal edilmiş, devletlerarası bir sömürge durumuna hapsedilmişti. Bu haksız, bu kanlı işgale ne pahasına olursa olsun son vermek gerekiyordu. Bu sömürgeci zincirleri kırmak ise tarihi tecrübelerle göre ancak topyekûn bir kurtuluş savaşıyla mümkündü; çünkü tarihte hiçbir işgalci sömürgeci güç, kendi rızasıyla işgal ettiği topraklardan çekilip gitmemişti. O sömürgeci postallar bu topraklardan defolup gitmeliydi.

Bu inançla birlikte rotasını Berlin'deki yasal Kürd kültür derneğine çevirdi. Burada tanıştığı gençlerin bir kısmı PKK sempatzanıydı, fakat dernek bizzat örgüte ait değildi; daha çok Kürdlerin bir araya gelip sohbet ettiği, kültürlerini yaşattığı bir buluşma noktasıydı.

Dernek binasında sohbet ettiği yeni dönem PKK kadrolarının ve sempatzanlarının büyük bir çoğunluğu, teorik tartışmalarda geçmişteki o katı Stalinizm dogmalarını ve baskıcı sosyalizm modellerini açıkça reddediyorlardı. Azad, kışla faşizminden kaçan özgür ruhuyla onların bu yeni esnekliğine son derece sevinliyordu. Berlin'deki bu dernek çatısı altında, niyetleri son derece saf, yürekleri vatan sevgisiyle çarpan pek çok PKK sempatzanı gençle tanıştı; bu insanların hepsi de ilişkilerinde gerçekten çok yurtsever, cana yakın ve fedakârdı. Elbette o illegal yapının içinde ahlaktan yoksun, karanlık tipler de mevcuttu; fakat neyse ki o kötü unsurlar Azad'ın durduğu o nezih çizgiden tamamen uzaktaydılar.

Bir gün Berlin'deki öğrenci evinde birlikte kaldığı Alman oda arkadaşlarından biri olan Michael, Azad'ın elindeki yayınları görünce ironik bir dille:

“Azad, aslına bakarsan yatıp kalkıp dua edin; iyi ki bu Öcalan denilen adam dünyadaki bütün Kürdlerin ortak, tek lideri haline gelmemiş, yoksa hep birlikte hapyutmuşunuz!” deyince Azad şaşırarak sordu: “Neden öyle söylüyorsun Michael, derdin nedir?”

Michael, elindeki Almanca basılmış kitabı ciddiyetle Azad'ın masasına doğru uzattı. Azad merakla kitaba baktı; kitabın yazarı geçmişte örgütün üst düzey kadrolarında yer almış olan aktivist Selim Çürökkaya'ydı ve kitabın kapağında Almanca büyük harflerle, “*PKK, Die Diktatur des Abdullah*

Öcalans!” yani “PKK, Abdullah Öcalan’ın Diktatörlüğü!” başlığı okunuyordu. Bu sarsıcı eser, rasyonel düşünen Alman arkadaşını derinden etkilemişti. Azad, merakına yenik düşerek Michael’in uzattığı o kitabı tek bir gecede, adeta bir çırpıda okuyup bitirdi. Geçmişte Kürd halkının özgürlüğü ve bağımsızlığı uğruna her şeyini bırakıp dağa çıkan, sömürgeci devletin zindanlarında tarifi imkansız ağır işkencelerden geçen Selim Çürükkaya; bu eserinde, PKK’nin o kapalı dağ karargâhında bizzat yaşadığı faşizan uygulamaları, liderlik diktası altında muhaliflere çektirilen o korkunç acıları ve infazları tüm çıplaklığıyla bir bir anlatıyordu.

Okuduklarından sonra Azad, PKK’nin insani sicili oldukça bozuk, anti-demokratik bir illegal örgüt olduğunu net bir şekilde idrak etti; gerçi sömürgeci düşman devlet de bu tür açıkları kullanarak hareketi küresel çapta yıpratmak için her türlü kara propagandayı yapıyordu. Ancak tüm bu karanlık örgütsel sicile rağmen Azad, tarihi bir perspektifle, Kürd halkının sömürgecilere karşı göğüs geren böyle devasa, örgütlü bir askeri gücünün bulunmasına içten içe yine de seviniyordu. Zaten toplumsal hayattaki tecrübelerinden ötürü, kabileci ve feodal kişilikli insan yapısından öyle dört dörtlük modern bir duruş beklemiyordu. PKK, küresel denklemde haddinden fazla büyük işlere imza ediyordu. Yani örgütün o sarp dağlarda kendi içinde sergilediği gaddarca iç hesaplaşmaları ve anti-demokratik olayları, Kürdistan coğrafyasının asırlardır süregelen o feodal ve geri toplumsal yapısına göre değerlendirdiği için bir süre sonra mantığıyla doğal karşılamaya, tolere etmeye başladı. Sömürgeci bir diktatörlüğe karşı yürütülen o vahşi dağ şartlarında mücadele belki de başka türlü yürütülemiyordu. Zaten Azad, illegal bir yeraltı örgütü olan PKK’nin modern, batılı ve burjuva anlamda demokratik bir hukuk hareketi olmasını da hiçbir zaman beklememişti. Dünyadaki benzer ulusal kurtuluş hareketleri olan

İrlanda'daki IRA, Filistin'deki FKÖ ya da Bask bölgesindeki ETA kendi yapıları içinde ne kadar demokrat ve insancıl iseler, dağdaki PKK de ancak o kadar demokrattı.

Azad'ın bu illegal hareket içinde en çok takdir ettiği ve hayranlık duyduğu tek şey, sergilenen o muazzam küresel örgütlenme ağıydı; derneklerdeki PKK kadroları adeta vızır vızır, gece gündüz demeden büyük bir inançla çalışıyorlardı. Üstelik o yıllarda PKK'nin ilan ettiği nihai hedef net bir şekilde "Bağımsız ve Birleşik Kürdistan" idealiydi. Örgüt, sömürgecilerin anayasalarına sığınan otonomi, federasyon ya da bölgesel özerklik gibi pasif ara çözümlerin hepsini bildirilerle kesin bir dille reddediyordu. Azad da onurlu bir Kürdistanlı olarak, bağımsızlığı savunan bu devasa askeri gücü desteklememek için ortada hiçbir haklı nedeninin kalmadığını düşündü. Böylece Azad, PKK hareketini pasif olarak desteklemeye çoktan başlamıştı bile.

Buna rağmen, dernek koridorlarında şahit olduğu o "Öcalan kültüne" rasyonalitesiyle hiçbir zaman akıllı mantığı ermiyordu. Dernekteki PKK sempatizanları, İmrallı öncesi dönemde Öcalan'ın ismini anarken adeta bir Tanrı'ya tapar gibi dogma bir inançla tapıyorlardı. Özgür düşünceye inanan bir insan, etten kemikten bir faniye nasıl böyle körü körüne bağlanabilirdi? Örgüt kadroları, basında Öcalan'ı tüm Kürdlerin mutlak "halk önderi" olarak lanse etmeye çalışıyorlardı. Oysa hukuki gerçekliğe göre Öcalan, yalnızca yasa dışı tek bir siyasi parti olan PKK'nin resmi genel sekreterinden ibaretti; asla tüm bir Kürd halkının önderi falan değildi. Anlaşılan o ki PKK yönetimi; coğrafyadaki diğer köklü Kürd hareketleri olan KDP, YNK ya da diğer bağımsız Kürd partilerinin arkasından giden milyonlarca yurtsever insanı halk kategorisinde dahi görmüyordu. Azad'ın felsefi mantığına göre, bir insana küresel çapta "ulusal önder"

denilebilmesi için; tıpkı tarihteki Mahatma Gandhi ya da Nelson Mandela örneklerinde olduğu gibi, görüş farkı gözetmeksizin bir bütün halkın, tüm fraksiyonların iradesiyle kabul görmesi gerekirdi.

Derken, tarihte büyük fırtınalar koparan o meşhur süreç başladı ve Öcalan dağ karargâhını terk ederek Avrupa'ya ayak bastı. Azad, şahsi görüşü itibarıyla Öcalan'ın sınırlardan kaçıp Avrupa devletlerine sığınma hamlesini en başından beri çok büyük, tarihi bir stratejik hata olarak görüyordu. Bunun mantıkta iki temel sebebi vardı:

Birincisi; Öcalan, sömürgeci devletlerin talebiyle Interpol tarafından kırmızı bültenle aranan illegal bir firariydi. İkincisi ve en önemlisi; uluslararası protokollerde "Lider" sıfatı taşıyan onurlu bir insan, devlet düzeyinde resmi bir diplomatik protokolle davet edilmediği yabancı bir ülkeye asla kendi kendine, palas pandıras sığınmaya gitmezdi. Öcalan, Avrupa kentlerinin lüks otellerinde sığınma aramak yerine, doğrudan vatani olan o sarp Kürdistan dağlarına intikal etmeliydi. O asil dağlar ki, asırlardır kendilerine sığınan Kürd halkına ve onun savaşçılarına bugüne dek tek bir kez bile ihanet etmemiş, onları yarı yolda bırakmamıştı. Ama ne yazık ki meşhur atasözünde denildiği gibi; otobüs bir kez devrildikten sonra doğru yönü gösteren akıl hocaları çok olurdu. Artık tarihi hata yapılmış, iş işten çoktan geçmişti; Öcalan bir kez Avrupa topraklarına ayak basmıştı ve ne pahasına olursa olsun artık orada kalıp siyasi sığınma hakkı için direnmeliydi. Ama Öcalan o direnci de sergileyemedi. Şayet bir kararlılık gösterip Almanya'ya gelmeyi göze alabilseydi, buradaki güçlü Kürd lobisinin ve Alman hukuk sisteminin imkanları sayesinde en fazla üç sene içerisinde mahkemede beraat ederek özgürlüğüne kavuşabilirdi. Tabii iradesini ortaya koyabilseydi İtalya'da da siyasi sığınmacı olarak kalıp

mücadelesini oradan yürütebilirdi. Ancak Öcalan bu yolların hiçbirini sonuna kadar zorlamadı; korkakça limanlar ararken küresel istihbarat güçlerinin kurduğu o uluslararası tuzağa saniyeler içinde kolayca yem oldu.

Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesiyle birlikte, gurbetteki Azad'ın ruhunu tarifi imkansız bir çaresizlik ve derin bir melankoli hissi kapladı. Haklı ve onurlu bir davanın sahibi olan koca bir halkın, bir Kürd insanının sığınabilmesi için haritada, koca yeryüzünde tek bir güvenli mekân bile bulunamıyordu. Azad odasında günlerce kahrolarak bu küresel adaletsizliğe, devletlerin riyakarlığına avazı çıktığı kadar lanetler yağdırdı. Ancak onun bu derin yası ve örgüte duyduğu sempati fazla uzun sürmedi. Öcalan'ın uçakta kelepçeli haldeyken rütbeli Türk subaylarının karşısında kurduğu o ilk teslimiyetçi sözler, Azad'ın bilincini adeta kökünden sarstı ve onu amansız bir hayal kırıklığının eşğine fırlattı. Ekranlarda izlediği o aciz sahnelere ilkin inanmak bile istemedi. Ardından kurulan o seyyar askeri mahkeme sahneleri, daha sonra basına sızan İmralı "Görüşme Notları" ve liderin ağzından dökülen o sözde 'Demokratik Cumhuriyet' sığ tezleri peş peşe geldi. Nitekim takvimler ilerledikçe, Azad günden güne Öcalan figüründen tamamen iğrenmeye ve ona kahretmeye başladı. Kendi kendine odasında, "Nasıl olur böyle bir şey?" diyerek haykırıyordu; "On binlerce gencin kanı üzerine kurulan onurlu bir dağ mücadelesinin ardından, tarihte ihanetin ve teslimiyetin böylesine pes doğrusu!"

Azad, maruz kaldığı bu şoka rağmen felsefi mantığıyla yine de Öcalan'ın o anki psikolojisini anlamaya, bir empati kurmaya çalıştı. O adam nihayetinde fani bir insandı; İmralı zindanında kafasına dayanan mutlak ölüm korkusuna, o can telaşına kapılmış olabilirdi. Ölümünden delicesine korkmak, her ne kadar tüm bir ulusun geleceğini omuzlarında taşıyan yüce

bir lider mertebesindeki figüre zerre yakışmasa da, nihayetinde fani ve insani bir zaaftı. Peki ama dağlarda ellerinde silahlarla bağımsızlık yemini eden o koskoca PKK hareketine, o komuta kademesine ne oluyordu? Bu binlerce silahlı gerilla, neden iradelerini ortaya koyup kendilerini zindandaki esir Öcalan'ın o teslimiyetçi emirlerinden koparmıyorlardı? Neden on binlerce şehidin vasiyeti olan o doğru, bağımsız kurtuluş yolundan yürümeye kararlılıkla devam etmiyorlardı? Yoksa dağ kadroları da yıllara yayılan bu kirli savaştan ötürü tamamen yorulmuş, inançlarını kaybetmiş miydiler?

Tarihi sonuç bugün tüm çıplaklığıyla ortadaydı: Türkiye Cumhuriyeti devletinin –söz konusu Kürd halkının hakları olduğunda– asırlardır bildiği ve uyguladığı tek bir resmi konsept vardı, o da mutlak imha, asimilasyon ve inkârdan ibaretti. Sömürgeci TC devletinin, İmralı'dan gelen o barışçıl çağrılara rağmen PKK ile bir masaya oturmak gibi bir niyeti asla yoktu; aksine onlar Öcalan'ın bu teslimiyet çağrılarını kullanarak PKK'yi dağlarda askeri olarak tamamen bitirmek ve tümünden yok etmek istiyorlardı.

Hayır! Bu saatten sonra Azad'ın vicdanıyla ve rasyonel beyniyle faşizme teslim olmuş bir PKK hareketine zerre sempatisi kalması artık imkânsızdı. Azad, ömrünün her anında onurlu bir Kürd ve saf bir insan olarak; sömürgecilerden tamamen arındırılmış özgür, bağımsız ve demokratik bir Kürdistan devletinin kurulmasından yanaydı; duruşunu bu netlikte biliyordu. Dünyadaki diğer tüm özgür halklar gibi Kürdlerin de sınırları olan bağımsız bir devleti mutlak surette olmalıydı. Onurlu bir yurtsever için yapılacak tek bir iş vardı: Egemenlerin yalan rüzgârlarına kapılmadan, yolunu şaşırmadan bağımsızlık mücadelesine kararlılıkla devam etmekten ibaretti. Esir düştüğü ilk saniyede karakteri tamamen çürük

çıkan Öcalan figürünü yazılarıyla teşhir ve tecrit etmekten başka elinden bir şey gelmiyordu.

Geriye dönüp bir muhasebe yapıldığında; PKK ve Öcalan tam on beş yıl boyunca Kürd halkını muazzam bir güçle örgütlemeyi başarmış, bu on beş yıllık askeri mücadeleyle sömürgeci TC devletinin o faşizan temellerinin dibine sarsıcı birer dinamit koymuştu; ancak bu sürecin nihayetinde sergilenen o basiretsiz liderlik hamleleri yüzünden hem o kutsal gerilla mücadelesine hem de halkın geleceğine tarifi imkansız devasa zararlar vermişlerdi. Öcalan'ın İmralı hücrelerinden dikte ettiği o sözde “Demokratik Cumhuriyet” sığ tezleri ve avukatları vasıtasıyla yayımlanan o “Görüşme Notları,” Azad'ın gözünde sömürgecilere karşı yazılmış utanç verici birer ihanet ve teslimiyet manifestosundan başka bir şey değildi. Kurtuluş arayan PKK, gidip sömürgeci Ankara'daki faşist hükümetlerle uzlaşarak aramak yerine; tam aksine kendi öz kardeşleri olan, Güney Kürdistan'da federe devlet kuran o kadim örgütlerle mutlak bir ulusal birlik aramalıydı. PKK'nin ideolojik ve askeri rotası sömürgecinin başkenti Ankara'ya değil; Kürd vatanının kalbi olan Kerkük ve Musul şehirlerine doğru çevrilmeliydi. Zira tarihe bakıldığında, asırlardır Ankara'daki sömürgeci odaklardan Kürd halkının üzerine yalnızca kanlı baskılar, asimilasyonlar, vahşi zulümler gelmiş ve nehirler dolusu kan akıtılmıştı. Buna karşın, o Güney Kürdistan'daki öz kardeş örgütlerden Kürd halkının geleceğine bugüne dek ne tür bir zarar gelmişti ki?

Öcalan, o askeri uçağa bindirildiği ilk saniyede rütbeli cellatların gözlerinin içine bakıp korkakça yaranmaya çalışmak yerine, bir kahraman gibi göğsünü kabartarak: “Ben sömürgeciliğe karşı halkımın mutlak özgürlüğü ve sarsılmaz bağımsızlığı için bu dağlarda şerefimle mücadele ettim! Siz

benim kadim ülkemi, vatanımı zorbalıkla işgal ettiğiniz için ben size karşı meşru bir savaş yürüttüm; ve siz ordularınızı toplayıp benim ülkemin sınırlarını tamamen terk edene kadar da benim halkım size karşı son neferine kadar savaşılmaya devam edecektir!” diye haykırabilirdi. Varsın bu şerefli duruş karşısında sömürgeci mahkemeler Öcalan’ı İmralı meydanında asıp idam etselerdi! Varsın bunun neticesinde tüm coğrafyada amansız bir Türk-Kürd savaşı patlak verseydi ki; o kanlı savaş zaten dağlarda ve şehirlerde tüm vahşetiyle yıllardır sürüyordu. O asil ölümden daha kötü ne tür bir savaş senaryosu yaşanabilirdi ki artık? Irkçı TC ordusu zaten Kürdistan’ın köylerinde ve dağlarında, PKK’yi bir bahane olarak kullanarak taş üzerinde taş, baş üzerinde baş bırakmamış, her yeri yakıp yıkmıştı. Hepsinden öte, küresel dengeleri bilen Azad çok iyi biliyordu ki; Ankara’daki o rütbeliler, hamileri olan ABD emperyalizminin resmi rızası ve onayı olmadan Öcalan’ı o gün asla asıp idam etmeye cesaret edemezlerdi. Öcalan bu küresel denklemde dağ başında yalnız değildi; ancak korkuları yüzünden fena halde yanıldı ve onurunu kaybetti.

Ama derneklerdeki bazı rasyonel analistlerin teorilerine göre, yaşanan bu utanç verici süreç alelade bir yanılgıdan ibaret de değildi. Bu sarsıcı teze göre Öcalan, en başından beri ABD istihbaratının gizli eliyle, misyonunu tamamlaması için resmi olarak Ankara’daki "yuvaya" geri döndürülmüştü; yani o, tarihin en başından beri sömürgeci TC devleti adına Kürd halkının o haklı, o muazzam ulusal kurtuluş direnişini manipüle etmek, ehlileştirip sistem içine çekmekle görevlendirilmiş gizli bir piyondur. Ve ne acıdır ki, feodal örgüt yapısı sayesinde bu manipülasyon görevini muazzam bir başarıyla yerine getirmişti. Örgüt içinde bağımsızlık çizgisinde direnen gerçek devrimci kadroların büyük bir kısmını ya "ajan, hain" suçlamalarıyla mağaralarda katlettirmiş ya can korkusuyla

örgütten kaçmaya zorlamış ya da pasifize ederek tamamen tasfiye ettirmişti. Küresel güç olan ABD ise bu gizli planın miyadının dolduğuna karar vererek oyunu bozmuştu. Öcalan'ı bir operasyonla resmi makamlara paketleyip teslim etmekle aslında Ankara'ya, "Biz sizin bu gizli adamınızın kim olduğunu çok iyi biliyoruz; haydi buyurun, halkın gözü önünde alın da asın bakalım, görelim şovunuzu" mesajını vermişti. Ankara'daki o derin yöneticiler de, kendi gizli planlarına sadakatle hizmet eden bu kullanışlı adamlarını pisi pisine asmamak adına; apar topar anayasayı değiştirerek idam cezasını tamamen çıkarmış, cezaları müebbet hücre hapsine çevirerek infazları sokakların kör karanlığına bırakmışlardı.

9. Bölüm || Bejan

Hewlêr'e 25 kilometre yaklaştıklarında, yüzü Filistin atkısıyla kapalı olan Ardan yavaşça Bejan'as döndü ve "Bekle!" dedi, "Bırak onlar biraz uzaklaşsınlar; biz onların peşinden giderken seninle biraz konuşalım." Bejan, dostunun bu isteğine "Olur!" diyerek karşılık verdi ve adımlarını yavaşlatıp geride kalmaya başladı. Diğer kaçaklarla aralarına belli bir mesafe girdikten sonra Bejan, Ardan'a doğru fısıldadı: "Ardan, sen misin? Seni en başından beri o özgün sesinden ve adımlarından tanıdım."

O an Ardan, poşusunun altından kollarını ardına kadar açtı ve kadim arkadaşını derin bir özlemle bağrına basarak, "Evet, benim!" dedi ve ekledi: "Biliyorsun, Hewlêr'in sokakları şu an tamamen PKK milisleriyle dolu; buralarda çok dikkatli olmamız lazım!" Bejan büyük bir heyecanla: "Biliyorum, sen hiç merak etme! Ancak hayata karışabilmem için bana acilen sivil elbiseler ve bir miktar para lazım, çünkü hücreye

atılırken her şeye el koydular. Bunu benim için temin edebilir misin?” diye sordu.

Ardan, hiç tereddüt etmeden cebinden hemen 250 Dolar nakit para çıkarıp Bejan’a uzattı; ardından onun sağ elinin içine beyaz, katlanmış küçük bir kâğıt parçası sıkıştırdı. Bejan kâğıdı avucunun içinde açıp baktığında, üzerinde bir adres ve telefon numarası yazılı olduğunu gördü. Ardan, kâğıdı işaret ederek konuyu açıkladı:

“Bu adresteki adam, hayattaki en güvenilir, en iyi dostumdur. Ben onunla daha evvel senin hakkında detaylıca konuşmuştum; bu yüzden belli bir süre onun evinde güvenle kalabilirsin. Miro son derece iyi, mert bir insandır. Evi Hewlêr’in oldukça dışında, sakın ve kuytu bir yerde bulunuyor. Orada tamamen emniyettesin ve seni kimse bulamaz. Mağaradan kaçan diğer arkadaşlara gelince; öğrendiğim kadarıyla onlar resmi Peşmerge güçlerine katılacaklar. Ben artık tam bu noktada sizden ayrılacağım. Hewlêr’e girişte, sol üst köşedeki caddenin üzerinde küçük bir butik var; orada erkek kıyafetleri de satılıyor. Kendine oradan alelacele bir mavi kot pantolon ve bir tişört satın alırsan insanlara karışman için yeterli olur. Üstündeki gerilla kıyafetlerini değiştirip normal bir görünüme kavuştuktan sonra, kapıdan bir taksiye binerek direkt Miro’nun evine gidersin.”

Bejan, yaşadığı büyük sevinci yüz hatlarında fazla belli etmemeye çalışarak, “Tamamdır!” dedi, “Dediklerini harfiyen uygulayacağım ve senin bu iyiliğini ömrüm boyunca hiçbir zaman unutmayacağım.”

İki eski yoldaş, dağların eteğinde birbirlerine son kez sarılıp hüznle vedalaştıktan sonra Bejan, vakit kaybetmeden tarif

edilen butiğin yolunu tuttu. İçeri girip Ardan'ın tembihlediği üzere mavi bir kot pantolon, yeni kıyafetler ve rahat yürüyebileceği yeni ayakkabılar satın aldı. Üzerinden çıkardığı o yeşil gerilla elbiselerini ise bir naylon torbaya sımsıkı koyarak, sokakta gördüğü ilk çöp konteynerine bıraktı. Hemen ardından gözüne çarpan bir restorana dalarak ayların getirdiği açlıkla karnını tika basa doldurdu; peşinden de caddenin köşesindeki bir telefon kulübesine giderek Miro'nun numarasına jeton attı. Telefonu Miro'nun küçük oğlu açtı ve: "Babam şu an evde değil, bir inşaat şantiyesinde çalışıyor; kendisi saat akşam ancak 19:00'da evde olur," deyince Bejan: "Tamam, sorun değil. Ben akşam tam saat 19:00'da sizi tekrar arayım," diyerek ahizeyi kapattı.

Kolundaki saate baktığında zaman henüz 14:30'a geliyordu. Dışarıda insanı boğan, çok sıcak bir hava hüküm sürüyordu; mevsim yazın tam ortasıydı ve randevu saatine daha upuzun dört buçuk saat vardı.

Bejan, geçmiş yıllardaki askeri faaliyetleri esnasında Hewlêr'e birkaç kez gizlice gelip gittiği için kentin yapısına yabancı sayılmazdı. Adımlarını yavaşlatıp son derece sakin ve sıradan bir vatandaş gibi merkeze doğru yürümeye başladı. Yol üstünde gördüğü bir berbere daldı; aylardır dağlarda uzayan saçlarını ve sakalını şehir hayatına uygun olarak tamamen kestirdi. Ruhsal olarak son derece durgun ve sakindi. Kuşkusuz ruhunun derinliklerinde her an yakalanma korkusu da mevcuttu; fakat elinden ne gelirdi ki, mecburen saatlerin ilerlemesini ve akşamın gelmesini beklemek zorundaydı. Berber koltuğundan kalkıp aynaya baktığında, yaşadığı değişim karşısında şaşırıp kaldı; saç sakal gidince adeta bambaşka bir insan olmuştu. Berberden çıktıktan sonra kentin pazarına, çarşısına gitti; zaman geçirebilmek için tezgahların arasında bol bol dolaşıp durdu.

Saat tam 18:30'u gösterdiğinde, caddeden çevirdiği bir taksiye binerek direkt Miro'nun kâğıtta yazan ev adresine geldi. Miro henüz işten dönmemişti ancak eşi ve küçük çocukları evdeydi; Bejan'ı sıcak bir misafirperverlikle içeri buyur ettiler. Evin salonunda aşağı yukarı bir saat boyunca sessizce bekledikten sonra Miro, nihayet yorgun argın eve gelebildi. Kısa bir hoş beş merasiminin ve selamlaşmanın ardından hep birlikte akşam yemeği sofrasına oturdular. Masada yemeğe eşlik eden aile son derece sakin, huzurlu bir profil çiziyordu. Miro'nun uzun boylu, siyah ve gür saçlı eşi, duruşuyla son derece güzel, asil ve iyi niyetli bir kadındı; pek konuşkan sayılmazdı, hayatını ev hanımı olarak sürdürüyordu. Evin reisi Miro ise kısa boylu, hafifçe şişman bir adamdı; şantiyelerde çalışmaktan ötürü ellerinin içi tamamen nasır bağlamış, parmakları kalın ve kısaydı; ancak tüm bu işçi çehresine rağmen son derece yakışıklı bir adamdı.

Akşam yemeğini afiyetle yedikten sonra sofraya sıcak çaylar geldi. Miro, bardağından bir yudum alarak Bejan'a döndü ve merakla sordu: "Yoldaş, tam olarak kaç yıldır o dağlarda, gerilla saflarındasın?" Bejan, hafızasını zorlamadan net bir sesle: "Tam altı yıl oldu; dağlara hayatımı arkada bırakarak 94 yılında katılmışım," yanıtını verdi. Miro duyduğu bu süre karşısında derin bir iç çekti ve başını üzüntüyle sağa sola sallayarak öfkeyle mırıldandı: "Ne adi, ne vefasız herifler bunlar!" dedi, "Sizler gibi gencecik insanlar oraya dünyasını, canını ortaya koyarak tamamen kendi özgür iradesiyle gidiyor; mutlak ölümü göze alıp davaya devasa emekler harcayarak amansızca mücadele ediyorsunuz. Gelgelelim o tasfiyeci yönetim kademesinin size reva gördüğü şu pis işe bir bak, vicdana sığar mı hiç bu yapılanlar?"

Bejan, bardağını masaya bırakıp biraz düşündükten sonra burukça: "Ben yine de geçmişimden zerre pişman değilim!"

dedi, “Belki de bilincimin olgunlaşması için tarihi olarak böyle bir kırılmanın yaşanması gerekiyordu! Ancak maalesef illegal partinin askeri tüzüğünde, tıpkı o kışladaki Türk faşistlerinin nizamında olduğu gibi ‘davadan dönen haini acımasızca vur!’ emri yürürlüktedir.”

Miro, karşısında oturan bu yaralı genci babacan bir şefkatle aşağıdan yukarıya doğru dikkatlice süzdükten sonra samimi bir tonla sordu: “Peki yoldaş, bundan sonra ne yapmayı, nereye gitmeyi planlıyorsun? Bu yabancı şehirde neyle geçineceksin, nerede kalacaksın? Benim bu mütevazı kapım sana her zaman ardına kadar açıktır elbet; fakat sen bizim bu kalabalık evimizde rahat edebilir misin, emin değilim. Gördüğün gibi bizim tam dört tane küçük çocuğumuz var ve en büyüklere neredeyse seninle aynı yaşta. İstersen sen de benim bir oğlum sayılırdın ama...”

Bejan, ev sahibinin mahcup olmasını istemeyerek sözünü nazikçe kesti ve: “Miro kardeş!” dedi, “Bu çetin günümde bana evini açıp yardım ettiğin için sana ömrüm boyunca büyük bir teşekkür borçluyum. Şayet sizin için de bir sakıncası yoksa, ben burada yalnızca iki üç hafta kadar geçici olarak kalmayı planlıyorum; söz veriyorum ondan sonra size daha fazla yük olmayacağım. Ankara’daki öz ağabeyimden beklediğim para elime ulaşır ulaşmaz, ben ya yasal yollardan yurt dışına iltica edeceğim ya da kendi kimliğimle Türkiye’ye geri döneceğim.”

Miro bu planı duyunca şaşkınlıkla kaşlarını yukarıya doğru kaldırdı; yüzündeki ve alnındaki derin çizgiler, onun hayatta her yönüyle kırk beş yaşlarında tecrübeli bir adam olduğunu açıkça gözler önüne seriyordu. Miro bu kez kaşlarını hafifçe çatarak Bejan’ın gözlerinin içine baktı: “Peki elinde geçerli olan sağlam bir mesleğin, zanaatın var mıydı?” diye sordu.

Bejan kendinden emin bir gururla: “Evet, var! Ben profesyonel bir yapı dekorasyon ustasıyım. Askere gidene kadar, yani henüz on sekiz yaşına basana dek kurumsal bir boya firmasında çırak olarak çalışıp yapı dekorasyonculuğun tüm inceliklerini öğrendim. İnşaat sektöründeki beton, kaba duvar, elektrik tesisatı ya da sıhhi su tesisatı gibi ağır işler hariç; bir yapının iç mimarisinde olan diğer her türlü ince işi ustalıklı yapıyorum. Genellikle eski binaları, evleri aslına uygun olarak restore ederim; duvar sıvası, yer fayansı döşeme ve boya badana işlerini son derece profesyonel yaparım,” açıklamasında bulundu.

Miro bu teknik detayları duyunca sevinçle gülümsedi: “Yahu öyle mi?” dedi, “Ben de bu şehirde duvarcı ustası olarak ekmeğimi kazanıyorum. Şayet çalışmak istiyorsan, sana yarın sabah bizim şantiyede hemen iyi bir inşaat işi bulabilirim. Kendi gözlerinle de göreceğin üzere, şu an koca Hewlêr inşaat sektöründen, yeni binalardan geçilmiyor. Ne diyorsun bu teklifime?” Bejan zerre duraksamadan: “Tamamdır reis! Ben her türlü çalışmaya hazırım. Benim için ilkin sağlam bir iş, ardından da başımı sokabileceğim küçük bir ev lazım,” yanıtını verdi. Miro salonda gür bir kahkahayla patladı: “Yahu ev bulmak çok kolay! Bu piyasada ev kiralamaktan basit ne var? Sen yeter ki cebindeki parayı hazır et!” diyerek Bejan’ın yüreğine su serpti.

Bejan, geçmiş yıllarından ötürü Hewlêr’de yerleşik hayat süren birkaç PKK milisini isim olarak tanıyordu. Bir an için sokaklarda onlarla temas kurup görüşmeyi aklından geçir-diye de; saniyeler sonra onların kendisini partiye ihbar edip ele verebilecekleri korkusuyla bu fikirden vazgeçti. Çünkü örgütte yaşanan o büyük stratejik u dönüşünden sonra o milislerin zihnen nasıl bir pozisyon aldıklarını, teslimiyetçi çizgiyi destekleyip desteklemediklerini kestiremiyordu.

Ertesi sabah erkenden Miro, Bejan'ı kolundan tutarak kendi çalıştığı inşaat şantiyesine götürdü. Bejan, eski hayatına döndüğü o ilk iki hafta boyunca şantiyede Miro ustanın yanında yevmiyeli yardımcı bir düz işçi olarak ter döktü. Buradaki işçiliğinin ardından, yeteneğini gören başka bir inşaat firmasında doğrudan profesyonel boya ustası olarak işe başladı; nitekim kısa sürede emeğinin karşılığı olarak eline epeyce yüklü bir nakit para geçti. Biriktirdiği bu parayla, kendisi için Hewlêr'in nispeten dışında, merkezden oldukça uzak bir banliyö bölgesinde yer alan yeni bir binadan iki odalı mütevazı bir daire kiraladı.

Bejan'ın kiraladığı bu yeni evin içi kelimenin tam anlamıyla bomboştu; banyo ve tuvalet armatürlerinden başka içeride tek bir eşya bile göze çarpmıyordu. Genç adam ilk harcaması olarak kendine sokağın başındaki dükkandan rahat bir yatak, mutfak için birkaç cam bardak ve bir küçük çaydanlık satın aldı; evindeki tüm varlığı bundan ibaretti. Yemek ihtiyaçlarını genellikle mahalledeki ucuz lokantalarda, dışarıda yiyerek karşılıyordu. Kiraladığı bu evde sadece geceleri yatıyor, ocağında sıcak çayını demliyor, banyosunda duşunu alıyor ve ihtiyaçlarını gideriyordu. Şantiyeden kazandığı diğer bütün paraları ise illegal yollardan sahte bir pasaport temin edebilmek ve bu sayede bir an evvel yurt dışına kapak atabilmek amacıyla titizlikle biriktiriyordu. Çünkü her ne kadar Hewlêr'de kendine göre sağlam bir işi ve evi kurulmuş olsa da, can güvenliği açısından burada asla emniyette ve huzurlu değildi. Sokaktaki fanatik milisler onu her an bir köşede tanıyıp yerini dağ karargâhına, PKK yönetimine ihbar edebilirlerdi. Madalyonun diğer yüzünde ise ömrünün geri kalanını herkesten gizlenerek, amansız bir kaçak korkusu içinde tüketmek istemiyordu.

Ankara'daki ağabeyinden beklediği mektup cevabı, ancak aradan iki uzun ay geçtikten sonra gizli kanallarla eline ulaşabildi. Bejan'ın ailesinin ve sevdiklerinin yüzünü görmeyeli tam altı koca yıl geçmişti; özlemin derinliğiyle annesini, ihtiyar babasını, öz kardeşlerini ve çocukluk arkadaşlarını burnunda tütercesine çok ama çok özlemişti. Ağabeyinin satırlarda bildirdiğine göre; siyasi polis ekipleri, dağ operasyonlarının ardından Ankara'daki baba evini ve abisinin dairesini defalarca postallarla basmışlar ve her arama seansında rütbeliler öfkeyle, “Bejan nerede saklanıyor, çabuk söyleyin?” sorusunu aileye sormuşlardı. Emniyet birimleri, sahadan aldıkları kesin istihbarat raporları neticesinde Bejan'ın dağda aktif gerilla saflarında yer aldığını resmi olarak öğrenmişti ve aile üyeleri üzerinde amansız bir adli baskı kuruyordu. İşte tam da bu hayati tehlikeden ötürü ağabeyi mektubun sonuna büyük harflerle, “Sakın ola buralara, Ankara'ya dönmeye kalkma! Nizamiyede veya sınırda seni anında yakalar, askeri mahkemeye sevk edip ömür boyu zindana atarlar; ne pahasına olursa olsun Ankara'dan da Türkiye'nin sınırlarından da tamamen uzak kal kardeş,” uyarısını not düşmüştü. Bejan odasında mektubu okuduğunda adeta donakaldı, geleceğine dair büyük bir çaresizlik içinde şaşırıp kaldı. Şimdi bu fani dünyada ne yapacaktı?

Ertesi sabah şantiyede durumunu bilge dostu Miro ile baş başa görüştü. Miro onun bu dramını dinledikten sonra sakallarını eliyle sıvazlayarak biraz düşündü ve: “Yoldaş, bu hayatta çözülmeyecek hiçbir sorun yoktur,” dedi, “Şantiyede biraz daha gayretle çalış, birikimini artır; yeterli parayı denkleştirdiğimizde sana şebekeden sağlam bir sahte pasaport satın alalım. Sen nasılsa mülteci olarak artık tamamen Güney Kürdistan coğrafyasına taşındın, buralı bir vatandaş sayılırsın. Ben bu yeraltı kimlik işleriyle uğraşan güvenilir bir

şahsı yakından tanıyorum. Pasaport basıldığında resmi kayıtlarda başka bir isimle öz be öz Iraklı bir Kürd vatandaşı olursun; ardından o sahte kimlikle sınır kapılarından istediğin gibi bir turist gibi Türkiye'ye girer, istediğin zaman çıkarsın. Ama Türkiye sınırlarına geçtiğin andan itibaren, kendi ailenen başka hiç kimseyle zerre irtibat kurmayacak, görüşmeyeceksin. Tam bir gizlilikle aileni ziyaret edip hasret giderecek ve vakit kaybetmeden yeniden buraya, güvenli evine geri döneceksin. Unutma ki şu an hem tasfiyeci PKK yönetimi hem de sömürgeci Türk devleti amansızca senin peşinde. Bu acı hayati gerçeği beyninden hiçbir zaman çıkarma!” uyarısında bulundu.

Bejan, maruz kaldığı bu haksızlıklar karşısında hüznle başını önüne eğdi; gözlerinden yaşlar boşanmak üzereydi, çok derin bir duygusallık yaşıyordu. Oysa daha birkaç ay öncesine kadar o sarp dağlarda idealleri, bir onuru, her şeyi mevcuttu ve ruhu son derece özgürdü... Nasıl olmuştu da kaderin cilvesiyle bu sığ, bu çaresiz sığınmacı durumuna düşmüştü? Sonra gözlerini silip Miro'nun gözlerinin tam içine bakarak kararlıca fısıldadı: “Evet abi, haklısın! Bana hayatta sığınabilmem için acilen yasal görünümlü bir pasaport lazım! Şimdi geleceğim için ilk iş bir pasaport edinmek!”

Miro dostça omzunu sıktı: “Sakın ruhunu karartıp üzülme!” dedi, “Şantiyede altı veya on ay daha dışını sıkıp para biriktirirsen, o sahte pasaport bedelini karşılamaya fazlasıyla yeter sanırım. Kazandığın paraları sakın ola fuzuli, sığ şeylere harcama; dünyada paranın değerini çok iyi bil. İçinde yaşadığımız bu pis, bu kapitalist devirde cebinde paran olmadı mı, maalesef insan yerine bile konmuyorsun.” Bejan içini çekerek: “Evet abi, maalesef dünya düzeni tam da

dediğin gibi acımasız işliyor!” dedi ve müsaade isteyerek evinin yolunu tuttu...

İki odalı evinde kelimenin tam anlamıyla yapayalnızdı. Pazardan almış olduğu o küçük seyyar radyoyu açtı; müzik istasyonlarından yükselen hafif melodilere kulak verdi. Zihni, inşaat şantiyesinde tanıştığı o diğer işçi insanların monoton hayatları üzerine yoğunlaştı. O insanların hepsi hayatta kalabilmek adına günde en az sekiz on saat boyunca ağır şartlarda çalışıyorlardı; mesai bittikten sonra çarşıdan ufak tefek mutfak alışverişi yapıyor, evlerine dönüp akşam yemeklerini yiyor, derken çoluk çocuklarıyla vakit geçirip gece en geç saat 22:00’de yataklarına uyumaya gidiyorlardı. Ertesi sabah ise daha şafak sökmeden, saat 05:30’da uyanıyorlar ve saat tam 07:00’de şantiyede baret takıp işbaşı yapıyorlardı... Bejan’ın sığınacağı konvansiyonel bir ailesi yoktu lakin onun buradaki yaşam döngüsü de aynen bu sıradan işçilerin yaşamı gibi tekdüze bir hal almıştı. Sadece çalışıyor, evinde yatıyor, gıdasını yiyip içiyordu; başkaca hiçbir sosyal aktivitesi mevcut değildi fakat yine de kışla işkencelerinden sonra bu hayatından memnundu.

Ömrü boyunca, çocukluk yıllarında mahallede sırılsıklam âşık olduğu o cilveli Kürd kızı Selma’dan başka hiçbir kadını kalpten sevmemişti. Bir an yatağında uzanırken Selma’nın o şirin yüzünü düşündü. Acaba şimdi tam olarak neredeydi, ne yapıyordu? Günün birinde sahte pasaportla gizlice Türkiye’ye, Ankara’ya gittiğinde sokaklarda onu yeniden görebilme şansı olacak mıydı?

Günlerden bir gün, Hewlêr’in çarşısında öyle kendi halinde gezintiye çıkmışken; arkasından gelen bir şahıs tarafından

adım adım takip edilmekte olduğu yönünde tekinsiz bir hisse kapıldı. İçini kaplayan bu ani paranoya ve korku nedeniyle adımlarını hızlandırıp caddede hızlı hızlı yürümeye başladı; Qazi Muhammed Caddesi'nin kavşağından aniden sağa saparak Runaki Yolu'na (*Runaki Rd*) girdi. Caddede biraz daha ilerledikten sonra, sağ tarafında bulunan eski bir binanın mimari girintisini, kuytu bir nişi fark etti ve oradaki gölgenin içine, dışarıdan görünmeyecek şekilde hızla saklandı. Arkasından gelen yabancı adam, Bejan'ın izini kaybetmemek adına tam onun saptığı o yolda, hızlı adımlarla peşinden geliyordu.

Şüpheli adam, Bejan'ın saklandığı binanın hizasına kadar yanaştıktan sonra adımlarını durdurdu; fakat Bejan gölgede pusuya yattığı için onu göremedi. Yabancı adam şaşkınlıkla ilkin caddenin sağına, ardından soluna bakındı; aradığı şahsı bulamayınca caddenin öbür tarafına geçerek oradaki bir restoranın vitrininin önünde durdu. Oradan karşı kaldırıma, sanki gözleri çaresizce Bejan'ı arıyormuş gibi tam gencin saklandığı o karanlık tarafa doğru uzun uzun baktı; nihayet takibinin başarısız olduğunu anlayarak tekrar geriye döndü, caddeden geçen bir taksiyi durdurup binerek ortamdan hızla kayboldu. Bejan, saklandığı girintiden çıkarak derin bir nefes aldı ve evinin yolunu tuttu; ancak o yabancı adam gerçekten örgüt adına kendisinin peşinde miydi, yoksa tamamen alelade bir yolcu muydu bir türlü mantiken çıkaramadı. Zaten vakit oldukça geç olmuştu. Mutfağa geçip çaydanlıkta su kaynattı ve kendine sıcak bir çay demleyerek odasında sakinleşmeye çalıştı.

Bejan, bu kötü korkulardan kurtulabilmek adına tam on uzun ay boyunca o tozlu şantiyelerde durmaksızın çalışarak sahte pasaport için gerekli olan para miktarını kuruşu kuruşuna tamamlamayı başardı. Resmi görünümlü o sahte pasaportu

şebekeden teslim aldıktan hemen sonra, çalıştığı inşaat firmasından dört haftalık bir iş iznine, tatile ayrıldı ve yasal bir yolcu gibi sınırdan geçerek Ankara'ya geldi. Ankara'nın merkezinde, gözlerden uzak mütevazı bir otelde kendine bir oda kiraladı. Otel binasının hemen yan tarafında resmi bir postane dairesi bulunuyordu. Bejan, postaneye giderek tam altı senedir yüzünü görmediği, sesini duymadığı gençlik arkadaşı Deniz Demir adındaki dosta telefon etmek istedi; ancak postanelerdeki o kalın telefon rehberinde Ankara genelinde "Deniz Demir" ismini taşıyan tam yedi farklı şahıs kayıtlıydı. Bejan, bir inatla rehberdeki o yedi numarayı da sırasıyla teker teker aramaya koyuldu; şans eseri, dördüncü sırada telefon ettiği numara tam da kendi arkadaşı Deniz Demir'in ta kendisi çıktı.

Yıllar sonra birbirlerinin sesini duyan iki eski dost, büyük bir heyecanla sözleşerek akşama doğru kentin meşhur Sakarya Caddesi'nde konuşlanan, gençlik yıllarından beri bildikleri eski bir barda buluştular. Bejan, o barın loş ışıkları altında kendini yeniden on sekiz yaşındaki o masum çiraklık günlerinde hissetti ve içten içe çok derin bir duygusallık yaşadı; ruhu sevinç çığlıkları atıyordu. Bejan, karakterine ve dostluğuna sonuna kadar güvendiği için dağlarda ve kışlada başından geçen tüm o kanlı trajedileri Deniz'e en ince ayrıntısına kadar bir bir anlattı. Deniz duyduğu bu sarsıcı hikaye karşısında büyük bir hayretler içinde kaldı; fani dünyada dostuna yardımcı olabilmek adına elinden gelen her türlü desteği sunmaya hazır olduğunu hararetle belirtti.

Bejan, samimi bir minnetle Deniz'in gözlerinin içine bakarak: "Yoldaş, senden bana el uzatman için tek bir ricam var. Benim şu an güvenlik sebebiyle ailemin yanına, eve gitmem imkansız; rica etsem abimin yanına gidip ona benim kaldığım

bu otelin adresini gizlice verir misin?” diye sordu. Deniz zerre ikiletmeden:

“Elbette, lafı bile olmaz!” dedi, “İstiyorsan senin bu rıcanı hemen şu saniye yerine getirebilirim. Benim arabam hemen caddenin karşı tarafında park halinde duruyor! Peki senin abin bu saatlerde evde bulunur mu, emin miyiz?”

Bejan: “Tam olarak bilmiyorum,” yanıtını verdi, “alışkanlıklarına göre evde olması lazım; akşam saat 20:00 civarında şantiyeden dönmüş olur, genellikle evinde akşam yemeği yer.”

Deniz, arkadaşının bu rıcası üzerine hemen masadan kalktı, arabasına atlayarak Bejan’ın ağabeyinin ikamet ettiği evin yolunu tuttu. Abisi tam da tahmin edildiği üzere evindeydi ve ailesiyle birlikte akşam yemeği sofrasındaydı. Deniz, kapıyı çalarak Bejan’ın abisini bir gizlilikle dışarıya, apartman boşluğuna çağırdı ve kendisine kardeşinin sağ salım şehre döndüğünü, başından geçen tüm detayları anlattı. Ağabeyi kardeşinin yaşadığını öğrenince büyük bir coşkuyla: “Hemen, bu gece onunla görüşmem lazım!” diyerek Deniz’e hayatını borçluymuş gibi çok teşekkür etti; yemeğini alelacele bitirdikten sonra ceketini alıp Bejan’ın kaldığı o gizli otelin yolunu tuttu.

Ertesi gün sabahın erken saatlerinde Bejan’ın ağabeyi, takibe yakalanmamaya dikkat ederek yaşlı anne ve babasını da yanına aldı ve onları hasretle yanan Bejan’ın otel odasına götürdü. Yaşlı annesi, bunca kanlı dağ operasyonunun ardından öz evladının karşısında, sağ ve diri durduğunu kendi gözleriyle görünce sevinçten adeta çılgına döndü; hıçkırıklar içinde durmadan dualar ediyor, gözyaşlarını sicim gibi tutamayıp ağlıyordu. Dikkat çekmemek adına otelden normal

kıyafetlerle hep birlikte dışarı çıktılar; kentin sakin sokaklarında biraz gezdiler, kuytu bir restoranda ailece hasret dolu bir yemek yediler ve ayrılık vakti geldiğinde otel odasında yeniden kucaklaşarak vedalaştılar. Bejan ruhunun en hassas noktasından derinden duygulanmıştı; bir yandan ailesine kavuştuğu için çok seviniyor, diğer yandan ise onlardan yeniden kopacağı için çok üzülüyordu. Ak saçlı annesini kollarıyla sımsıkı kucaklarken, tıpkı çocukluk yıllarındaki o masum, yoksul bir küçük çocuk gibi hıçkırarak ağladı durdu.

Aynı günün akşamüstü, ailesini göç yollarına uğurlayan Bejan otel odasında yapayalnız kalmıştı; zihnindeki yalnızlık baskısını dağıtmak amacıyla biraz dışarı çıkıp sokaklarda gezmek istedi. Ankara caddelerinde döndü dolaştı, ayakları onu yine çocukluğunun anılarıyla bezeli Sakarya Caddesi'ne getirdi ve orada gözüne çarpan ilk barın kapısını aralayarak içeri girdi. Bar taburesine oturduğunda, çocukluk hatıraları, çıraklık yılları ve dağlardaki o kanlı sahneler adeta bir sinema şeridi gibi gözlerinin önünden akıp geçti. Bar görevlisine sakinlikle kendisine bir bardak kırmızı şarap doldurmasını söyledi; ardından köşedeki sigara otomatına giderek madeni parayla bir paket yabancı sigara satın aldı. Oysa Bejan, ömrü boyunca marangozlukta veya dağda ciğerlerine tek bir nefes bile sigara dumanı çekmemiş, hiç sigara içmemiş bir insandı.

Tam bar tezgahının önünde tek başına oturmuş, elindeki sigarasını bir efkarla ve ehlikeyif tüttürüyor, şarabını yudumluyorken; barın kapısından içeriye son derece dikkat çekici, alımlı bir sarışın kadın adım attı. Sarışın kadın, mekanda bir tanıdığını arıyormuş gibi ilkin gözleriyle salonun sağına, ardından soluna baktı; kimseyi bulamayınca gelip tam Bejan'ın hemen yan tarafında duran boş ahşap bar taburesine oturdu. Bejan gözlerini önüne dikmiş, kederiyle

baş başaydı, oldukça üzgündü. Yabancı kadın, yanındaki bu sessiz gence bir merakla göz attı; tam o saniyede Bejan da bakışlarını ona doğru çevirdi, kadın hafiften Bejan'ın yüzüne doğru sıcak gülümsedi. Bejan da nezaket kuralları gereği, ister istemez kadına hafiften utangaç bir gülümsemeyle karşılık verdi.

Barın hoparlörlerinden dünyaca ünlü Dave Brubeck Quartet'in efsanevi caz klasiği *"Take Five"* parçası soft bir tonda çalıyordu ve salonda müşteri olarak pek fazla kimse göze çarpmıyordu. Sarışın kadın, Bejan'ın o efkarlı duruşuna bakarak dostça sordu:

"Ne o yoldaş, yoksa Karadeniz'de gemilerin mi battı?"

Bejan bu deyim karşısında hafifçe şaşırdı. Karadeniz mi? Ticaret gemileri mi? Sonra bir iç çekerek, "Evet," dedi, "Ruhsal olarak biraz öyle sayılır!" Bejan'ın ruhu aslında o an hiç konuşmak, bir sosyalleşmeye girmek istemiyor, sadece şarabıyla yalnız kalmayı arzuluyordu; ama ne olduysa oldu, içinden gelen ani bir dürtüyle kadına doğru döndü ve: "Mekanda birileriyle mi buluşacaktın?" diye sordu.

Kadın rahat bir tavırla: "Evet!" yanıtını verdi, "Yakın bir kız arkadaşımınla burada buluşmak üzere sözleşmiştik ama biraz erken gelmişim. Bu arada benim adım Sandra! Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum."

Bejan sahte pasaportundaki kimliğine sığınarak hemen: "Benim adım da Milad. Ben de çok memnun oldum," diyerek elini uzattı.

Tam o esnada, birkaç müşteri daha barın kapısından içeriye neşeyle giriş yaptı. Gelen bu yeni grubun içerisinde,

Sandra'nın buluşmayı beklediği kız arkadaşı Şirin de yer alıyordu. Sandra arkadaşını görür görmez hemen bar taburesinden ayağa kalktı, Şirin'e doğru adımlarla yürüdü; kollarını açarak Şirin'i bir samimiyetle kucakladı ve ardından geleneksel olarak sağ ve sol yanağından birer öpücükle öptükten sonra elinden tutarak:

“Gel hele şuraya, bak seni bar tezgahında tanıştığım yeni dostum Milad ile tanıştırayım,” dedi.

İki kadın beraberce Bejan'ın oturduğu bar köşesine geldiler. Şirin barmene bir içki olarak kendine bir cin-tonik siparişi verdi; derken oradaki masada derin ve koyu bir sohbeta daldılar.

Bejan, gecenin ilerleyen saatlerinde yapılan tüm o entelektüel konuşmalardan ve detaylardan öğrendi ki; Şirin, aslen Haymana ilçesinde hayatını sürdüren Kürd kökenli bir devlet öğretmenin kızıydı. Alımlı Sandra'nın ise annesi bir Kürd, babası ise bir Hollandalıydı; Sandra Ankara'daki anne tarafı akrabalarını ziyaret etmek amacıyla gurbetten bir tatile gelmişti. Konuşurken kullandığı Türkçe kelimelerdeki o hafif yabancı aksanından, bu lisanın onun ana dili olmadığı çok rahat bir şekilde fark ediliyordu. Sandra, yaşamını sürdürdüğü Hollanda'da büyük bir mağazada satış danışmanı olarak çalışmaktaydı. Bejan da geçmişini gizleyerek kadınlara, inşaat dekorasyon mesleğini öğrendiğini ve şu an Güney Kürdistan şantiyelerinde inşaat restorasyon projelerinde çalıştığını söyledi.

Gece tam saat 02:00 sularına gelene dek; hayata, kültüre, müziğe dair hemen her konu üzerine hararetle konuşup tartışılar. Bejan da kadınlar gibi alkolün etkisiyle epeyce sarhoş olmuştu. Normalde karakteri itibarıyla son derece

utangaç, çekingen birisiydi; ancak damarlarında dolaşan kırmızı şarabın etkisiyle o an zihninde hiçbir sosyal engel, fobi tanıımıyordu. Geçmişindeki o kanlı gerilla hayatından ve kışla travmalarından başka her şey üzerine özgürce konuşuyordu. Saat tam 02:00'yi vurduğunda nezaketle vedalaştılar ve birbirlerine cep telefon numaralarını not ettiler. Bejan, gecenin karanlığında otele doğru yürürken içten içe büyük bir sevinçle güldü; ruhu uzun yıllar sonra ilk kez bu denli hafif ve mutluydu.

Ertesi gün otel odasında uyandığında saat sabah çoktan 10:00 olmuştu. Yataktan kalktı, banyoda sıcak bir duş aldı, kıyafetlerini temizleriyle değiştirdi ve sokağa çıkıp köşedeki bir kafede güzel bir sabah kahvaltısı yaptıktan sonra tekrar emniyetli otel odasına geri döndü. Yatağına boylu boyunca uzandı ve zihninde derin derin düşünmeye başladı. Dün gece tanıştığı o kadınları, özellikle de Sandra'yı aramalı mıydı, yoksa mesafesini koruyup hiç aramasa mıydı? Tam kafasında bu ikilemleri tartarken, aniden komodinin üzerindeki telefonu büyük bir gürültüyle çaldı. Telefonun dijital ekranına baktığında, arayan şahsın isminde "Sandra" yazdığını gördü. Bejan bir heyecanla telefonu sağ kulağına sımsıkı yapıştırdı ve:

"Merhaba Sandra!" dedi.

Sandra hattın öbür ucundan bir kahkahayla: "Dün gece o kadar şaraptan sonra, otelinin yolunu sağ salim bulabildin mi bari?" diye sordu.

Bejan da bir tebessümle: "Yahu sokaklarda kaybolmadan zor bela da olsa buldum!" yanıtını verdi.

Sandra bir merakla: "Peki Milad, bugün Ankara programında neler var, ne yapıyorsun?" diye sordu.

Bejan biraz düşündükten sonra mesafeli bir tonla: "Hiçbir planım yok, boşum," dedi, "Ya senin ne planın var?"

Sandra büyük bir neşeyle: “O halde bugün benimle birlikte Hattuşaş antik kentine bir gezi yapmaya ne dersin?” teklifinde bulundu.

Bejan şaşırarak: “Hattuşaş antik kenti mi?” diye mırıldandı. Sonra beyninde durumu hızlıca tarttı; ruhunun derinliklerinden gelen gizli bir ses ona net bir şekilde, *“Durma git, o alımlı kadınla hayatın tadını çıkar, hemen git!”* diye adeta kulağına fısıldadı. Bejan sesini toparlayarak: “Harika fikir, olur!” dedi, “Peki ne zaman yola çıkıyoruz?” “Hemen şimdi, vakit kaybetmeden!” dedi Sandra, “Ben Şirin’in arabasıyla seni kaldığın otelin kapısından almaya geleceğim; oradan seyahatimize beraberce başlarız artık.”

Hattuşaş kenti, tarih kaynaklarında bilindiği üzere kadim Hitit medeniyetinden günümüze miras kalmış, dünyada mutlak surette görülmesi gereken devasa bir antik şehirdi. Sandra, gezi için kız arkadaşı Şirin’in hususi arabasını ödünç alarak direksiyona geçmişti. İki genç, saatler boyunca Hattuşaş’ın tarihi kalıntıları, taş kapıları ve surları arasında yan yana dolaştılar; yürüyüş esnasında hayata, felsefeye ve kendi geçmişlerine dair uzun uzadıya, derinlemesine sohbetler gerçekleştirdiler, böylece birbirlerini çok daha yakından tanıma fırsatı buldular. Öğleden sonra saat tam 16:00’yı gösterdiğinde, antik kentin yakınlarındaki bir restorana geçerek güzel bir akşamüstü yemeği yediler.

Plan gereği Sandra’nın, Şirin’in emanet arabasını aksatmadan sahibine geri teslim etmesi gerekiyordu. Sandra, Bejan’ı büyük bir nezaketle kaldığı otelin kapısına kadar sağ salım bıraktıktan sonra arabayla Şirin’in evine doğru hareket etti, ancak ayrılmadan önce akşama otel çıkışında beraberce bir sinema seansına gitmek üzere kesin olarak sözleşmişlerdi. Bejan, otel dairesine girdiğinde yine yatağına uzandı ve tavanı seyrederek her şey ve bilhassa geleceği üzerine derin

derin düşünmeye başladı. Nedense kalbinin derinliklerinden gelen bir dürtüyle, hayatındaki her saniyeyi, her dakikayı Sandra ile birlikte geçirmek istiyordu. Ama bu aşkı fani dünyada nasıl realize edecekti? Hakkındaki askeri arama kararlarından ve polis baskısından ötürü Türkiye sınırlarında, Ankara’da kalıcı olarak yaşaması imkânsızdı. Güney Kürdistan’ın ortamı, Hewlêr’deki işi ve evi aslında bir yaşam kurabilmek için tam aradığı mükemmel yerd; lakin hayatını karartan o illegal PKK hareketinin tasfiyeci ajanlarından, dağdaki o kanlı gölgelerden kendini tamamen nasıl kurtaracaktı?

10. Bölüm || Azad

Azad’ın anne, baba, kardeş, dayı ve yakın akrabalarının tamamı Almanya’nın Hannover kentinde ikamet etmekteydi. Hannover’den sık sık Berlin’e seyahatler düzenlediği için bu iki kenti zihninde kıyaslıyor; Hannover onun gözüne adeta küçük bir köy gibi görünüyordu. Nitekim Hannover o yıllarda 500 bin civarında bir nüfusu barındırırken, Batı Berlin’de yaklaşık 2 milyon insan yaşam sürüyordu. Üstelik Berlin’in gece hayatı tek kelimeyle harikaydı; eğlence mekanları ve kulüpler gece gündüz kesintisiz açık kalabiliyordu. İnsan canının istediği her saatte dans etmeye, eğlenmeye büyük bir özgürlükle gidebiliyordu.

Kentteki ilk hayati işi kendine kalacak bir ev aramaktı. Ancak bu yabancı şehirde tek başına oturmak istemediğinden, birkaç kişinin paylaştığı ortak bir konutta oda aramaya koyuldu. Almanlar bu tür *ortak daire* veya ev modellerine doğrudan “WG” yani “*Wohngemeinschaft*” adını veriyorlardı.

Azad Berlin'e yerleşmeden evvel, şehirde yaşayan iki Alman gençle tanışma fırsatı bulmuştu. Bu iki gencin ikisi de ağır uyuşturucu maddeler tüketiyordu; eroin hariç neredeyse aklı gelen her türlü kimyasalı —Extasy, LSD, kokain, MDA, marihuana— kullanmaktaydılar. Aslında ikisi de son derece iyi niyetli ve sivri zekâlı insanlardı; lakin Azad, bu zararlı alışkanlıklarından ötürü onlarla uyuşturucu zemininde bir ilişki kurmak istemiyordu. Zaten Berlin'de gece hayatını yaşayan hemen herkesin şu ya da bu şekilde uyuşturucu kullanması, gittiği yeraltı partilerinde son derece normal ve sıradan karşılanıyordu.

Kiralık ilanları için gazeteleri didik didik aradı taradı; nihayet kentin Schöneberg semtinde, eskiden fabrika olarak kullanılan mimari açıdan çok güzel bir binada, beş odalı devasa bir ortak konut bulmayı başardı. Azad ilan için telefon ettiğinde, evde yaşayan sakinler onu hem tanışmak hem de odayı göstermek amacıyla keyifli bir sabah kahvaltısına davet ettiler.

Gidip evdekilerle sıcaklıkla tanıştı. Kendisine teklif edilen oda tam 40 metrekare büyüklüğündeydi, tavanı son derece yüksek ve pencereleri devasaydı; yani oda da evin genel yapısı da tam düşlediği estetik standartlardaydı. Evde kalan sakinlerin her biri farklı disiplinlerde entelektüel eğitimler görüyordu: Andreas üniversitede Japonoloji bölümünde okuyordu. Hans-Jürgen ise teoloji eğitimi alıyordu, yani gelecekte bir Hristiyan papazı olmayı hedeflemekteydi; kendisi inançlı bir dindar olmasına rağmen son derece neşeli, hoşgörüsü yüksek bir gençti. Janina politoloji, Lisa sanat tarihi, Azad ise geleceğini kurmak adına mimarlık fakültesinde akademik eğitim alıyordu.

Akşamları ortak konutun o kocaman mutfağında bir araya geldiklerinde, ev sakinlerinin dışarıdan getirdiği misafirlerin de katılımıyla muazzam, derin entelektüel tartışmalar yürütülürdü; ortamda sanki her akşam bir parti veriliyor gibiydi. Evdeki mutfak ve banyo alanlarını bir nizamla ortaklaşa kullanıyorlardı; dairenin bu paylaşımcı yapısı adeta küçük bir komünü andırıyordu.

Oda arkadaşı Andreas, eğitiminin bir yılı kapsayan döneminde Japonya'da ikamet etmişti ve Japonca'yı son derece akıcı konuşabiliyordu. Azad, onunla mutfakta çay içerken Japonya'nın kadim kültürü ve felsefesi üzerine pek çok yeni bilgi edindi; özellikle Japonların yemek kültürünü, egzotik tatlarını ondan öğrendi. Bugün hafızasında o yemeklerin birçoğunun adını net hatırlayamasa da, damaklarında bıraktığı o özgün lezzetler hâlâ taptaze duruyordu.

İnançlı Hans-Jürgen ise sohbetlerde ekseriyetle dünya dinlerinin tarihi gelişimlerinden bahsederdi. Ev sakinlerinin felsefi ideolojileri incelendiğinde; kimi ateist, kimi agnostik, kimi de Hans gibi samimi bir dindardı. Fakat bu köklü inanç farklarına rağmen hepsi birbirine karşı son derece toleranslı ve saygılıydı; birbirlerinin inançlarına ve yaşam biçimlerine sarsılmaz bir hürmet gösteriyorlardı. Azad, sokakların karmaşasından sıyrılıp bu eve her ayak bastığında ruhunda derin bir huzur hissederdi.

Mutfaktaki sohbetlerde arada bir Kürdistan realitesinden, sömürgeci devletlerin baskılarından bahsettiği de olurdu; evde bu etnik konuyla en yakından ilgilenen kişi politoloji öğrencisi Janina'ydı. Janina, Berlin'deki sokak eylemlerinde aktif yer alan radikal bir otonomcuydu. Azad, Lisa ile de mimarlık tarihi ve sanat felsefesi üzerine hararetli tartışmalar yürütürdü. Evdeki entelektüellerin hepsi tek bir ortak

paydada hemfikirdi: Kürd halkı bir birlik kurmalı ve topraklarını işgal eden o sömürgeci güçleri ülkelerinden tamamen kovmalıydı. Lakin Kürdler sahada bunu tam olarak nasıl, hangi stratejiyle başaracaklardı? İşte bu, akılla çözülmesi son derece zor, muazzam bir kördüğündü. Kürd sorununa Avrupa'nın içinden, dışarıdan objektif bir perspektifle bakmak çok farklı bir deneyimdi.

Ortak konuttaki yabancı arkadaşların hepsi Kürdlerin birliğini ve mutlak özgürlüğünü kalpten arzulamaktaydı. Gelgelelim Kürd halkı gerçeklikte bu ulusal birlik fikrinden fersah fersah uzak, amansızca darmadağın bir manzara sergiliyordu. Ne yazık ki Kürd kitlelerinin büyük bir çoğunluğunda ulusal bir bilinç, ortak bir yurtseverlik şuuru mevcut değildi. Bu sıklıkla, Kürdlerin tarihte asırlardır yaşadığı en büyük, en kahredici ulusal trajedilerden biriydi.

Azad'ın üniversitede mimarlık fakültesini okumaya başlaması, onun tüm yaşam döngüsünü ve dünyaya bakışını kökten değiştirdi. Mimarlık disiplini, artık Azad'ın ömründe her şeyin üzerinde, yegâne tutkusu haline gelmişti. Kitaplarda Leon Battista Alberti ve Vitruvius gibi kadim mimarlık teorisyenlerini tanıdı. Modernist usta Le Corbusier'in şehir planlamasındaki ünlü "Güneş, alan ve yeşillik" teorilerini derinlemesine inceledi. Özellikle radikal Bauhaus ekolünün kurucuları ve temsilcileri olan Walter Gropius, Erich Mendelsohn, Ludwig Mies van der Rohe ile modern çağın dâhileri Zaha Hadid ve Daniel Libeskind gibi isimlerin mimari felsefelerine kelimenin tam anlamıyla hayran, âşık olmuştu. Azad'ın mimari estetikte en çok hayranlık duyduğu, kusursuz bulduğu anıtsal yapı; Mies van der Rohe'nin Berlin'in göbeğinde inşa ettiği o meşhur Ulusal Galerî (*Neue Nationalgalerie*) binasıydı.

Gelecekteki yegâne büyük düşü; günü geldiğinde öz vatani Kürdistan'a bir mimar olarak gitmek ve orada dünyanın en modern şehirlerini, en estetik evlerini kendi elleriyle inşa etmekten ibaretti. Kürd halkının da dünyada onur duyacağı, estetik değeri yüksek güzel şehirleri olmalıydı. Kafasında tamamen ekolojik ve otonom ev projeleri tasarlıyordu; bu yapılar enerjisini doğrudan güneş panellerinden üretecek, temiz su ihtiyacını yağmur sularını filtre ederek depolayacak ve dış dünya ile olan iletişim bağına uydular üzerinden tamamen kablolu sağlayacaktı. Evlerin etrafında devasa yeşil bahçeler kurulmalı, buralarda halk için kimyasallardan uzak, tertemiz meyveler ve sebzeler yetiştirilmeliydi... Ancak tüm bu estetik projeler, sömürge altındaki bir ülke için şimdilik birer hayalden ibaretti; Azad mantığıyla bu acı gerçeğin fazlasıyla bilincindeydi.

Fani dünyada yapay sınırların tamamen ortadan kalkması, insani sömürünün kalıcı olarak bitmesi ve sınıfsız, ideal bir toplum düzeninin kurulması sahiden mümkün müydü? Bu ve buna benzer sarsıcı ütopyaları mutfakta sabahlara kadar arkadaşlarıyla tartışıyorlardı. Solcu Janina; insanın insanı sömürmediği, sınıfsal sömürünün ve yapay sınırların tamamen yok olduğu böyle bir dünya düzeninin evrimsel süreçte ancak 500 yıl sonra var olabileceğine kalpten inanıyordu. "Bu konu, toplumların zihinsel gelişimiyle ilgili bir evrim ve zaman sorunudur," diyerek tezini savunuyor, "Gün gelecek, insanlık bu aşamaları tek tek geçerek yeryüzünü, dünyayı bir cennete dönüştürecek," diyordu. Tabii ki 500 yıl sonra, küresel kapitalizmin fırtınaları arasında dünyada hâlâ "insan" adını taşıyan biyolojik bir canlı varlık kalmayı başarabilirse...

Azad ise tecrübeleri ışığında; sınıfsız, sömürsüz ve sınırsız bir dünya toplumu düşüncesinin gerçekleşmesi imkânsız sığ

bir rüyadan, çocukça bir ütopyaadan ibaret olduğunu düşünüyordu. Öz kardeşin bile kendi öz kardeşiyle barışçıl ve adil bir şekilde bir arada yaşamadığı bu kötü dünyada; sınırlar dahilinde yüzlerce tamamen farklı milletin, zıt kültürlerin ve çatışan dogmatik dinlerin barındığı bir yeryüzünde, sömürünün tamamen bitmesi nasıl mümkün olabilirdi ki? Onur duyulması gereken asıl mekanizma; serbest piyasa ekonomisinin nizamı ile hukukun üstünlüğü ilkesine dayalı, vatandaşını koruyan sosyal bir devlet yapısının tesis edilmesinden ibaretti. **Hak, adalet ve hukuk**, bir toplumun nefes alabilmesi için olmazsa olmaz yegâne temel sütunlardı. Bu yasal güvence sağlandıktan sonra, toplumda geriye kalan bireylerin özel hayatlarında ne yaptıkları, nasıl yaşadıkları otoriteyi zerre ilgilendirmemeliydi. Demokrasi kavramı zaten özünde, bireyin mutlak düşünce ve ifade özgürlüğüyle eş değer bir manaya sahipti. Her bağımsız birey, kendi özel yaşam sınırları içerisinde tamamen özgür olmalıydı. İnsanlar, marjinal tercihlerini başkalarının gözünün içine sokarak bir provokasyona dönüştürmediği müddetçe dilediklerini yapmakta hür olmalıydılar; çünkü gerçek özgürlük, bir başka insanın haklarını ve konforunu rahatsız etmeden her şeyi yapabilme yetisinden ibaretti!

Azad, gençlik yıllarında peşinden koştuğu o sömürsüz, sınıfsız ve sınırsız dünya ütopyalarına olan inancını artık tamamen yitirmişti; dahası derneklerdeki sığ kadroların bu tür dogmatik düşüncelerini artık düpedüz "çocukça" buluyordu. Ancak bu hayal kırıklığına rağmen, içinde yaşadığımız bu çağda her onurlu **bireyin özgürlük, adalet ve eşitlik** mücadelesine kararlılıkla omuz vermesi gerektiğine inanmaya devam ediyordu. İnsanların yetenekleri ve doğaları gereği tabiatta hepsinin tek bir tip, tamamen bir olması elbette imkânsızdı; lakin her bir fert, devlet mekanizması karşısında tamamen eşit anayasal haklara sahip olabilirdi. Öte

yandan, asla gerçekleşmeyecek afaki bir ütopya uğruna ömrünü heba etmenin de mantıken hiçbir manası yoktu. Radikal komünistler, teorileriyle yeryüzünü güya bir cennete çevirmek istiyorlardı; fakat bu ulvi amaca ulaşmak için toplumlar üzerinde uyguladıkları o totaliter yöntemler baştan aşağı tamamen yanlıştı. Azad, Marksist literatürdeki o meşhur proletarya diktatörlüğü teorisi dâhil olmak üzere, insan iradesini ipotek altına alan her türlü diktatörlük modelini ruhuyla şiddetle reddediyordu. Bireyler, baskılardan arınmış tamamen özgür, demokratik bir ortamda doğmalı, haklarıyla büyümeli ve entelektüel olarak gelişmeliydiler.

Azad, geçmiş cunta yıllarında Dersim köylerinde yoldaşı Baran ile birlikte devrimci gazeteler satmaya çıktığı o çocukluk günlerini anımsadı; o dönem mazlum köylüler, karşılarına geçen Azad ve arkadaşlarına bir bilgelikle, “Evlat, elinizi açıp bir bakın; beş parmağın beşi bir olur mu hiç?” diyorlardı. “Siz solcular daha dağ başında kendi aranızda onlarca farklı fraksiyona, illegal gruba bölünmüşsünüz; ilkin siz kendi içinde birleşmeyi başarın, ondan sonra gelin ki biz köylüler de tüm gücümüzle sizin bu davanızı destekleyelim,” diyerek bir eleştiri sunuyorlardı. Azad da o çocuk aklıyla köylülere devrimci bir tonla, “Bizim bu mücadeledeki asıl amacımız, eldeki beş parmağın sık bir şekilde tek bir tip, tamamen bir olması değildir; biz o beş parmağın her birinin yasalar karşısında tamamen eşit haklara ve onura sahip olması için bu kavgayı yürütüyoruz!” yanıtını veriyordu.

Yıllar sonra Berlin'deki odasında düşündüğünde, sol fraksiyonlar arasında yaşanan bu ideolojik bölünmelerin aslında toplumsal evrim silsilesinde son derece doğal olduğunu anlıyordu; zira insanların hepsinin tek bir merkezden, tek tip düşünmesi rasyonel olarak imkânsızdı. Gün gelecek, kitleler belki de asgari ortak talepler etrafında bir uzlaşıyla

birleşeceklerdi; ya da tarihin cilvesiyle hiç birleşmeyeceklerdi. Süreç içerisinde bazı güçlü siyasi gruplar büyüyüp kitleselleşerek gelişirken, bazı sığ dogmatik fraksiyonlar ise tamamen marjinal kalarak tarihin çöplüğünde yok olup gidecekti. Ve nitekim Avrupa ve Türkiye tarihindeki sol hareketlerin akıbeti tam da bu öngörüye uygun şekilde neticeleniyordu.

Sol cenahın kendi içindeki bu ideolojik ve sınıfsal ayrılıkları teoride bir yere kadar anlaşılabilirdi; fakat Kürd halkının ulusal birliği meselesi mantıkta bambaşka bir hayati ehemmiyete sahipti. Kürdler; kadim coğrafyalarıyla bir ulus, Kürdistan ise resmi sınırları işgal edilmiş talihsiz bir ülkeydi. Hal böyleyken; onur ve yurtseverlik taşıyan her Kürdistanlı bireyin, aralarındaki tüm ideolojik fikir ayrılıklarını bir kenara bırakarak, kendi öz vatanlarının bağımsızlığı için sömürgecilere karşı omuz omuza savaşması, bu ulvi hedef uğruna kurumlarda canla başla çalışması tarihi bir görevdi.

Durumu batılı bir ulus üzerinden rasyonel olarak kafasında şekillendirdi: Örneğin şayet yarın Rus ordusu gelse ve Almanya topraklarını vahşice işgal etmeye kalkışsa, Alman ulusu bu sömürgeci tehdit karşısında nasıl bir refleks sergilerdi? Şüphe yok ki Alman halkının içinden çıkan sağcısından en radikal solcusuna, kilisedeki dindarından en katı ateistine, sokaktaki faşistinden komünistine kadar her bir birey, ideolojisini rafa kaldırarak silah elde, kendi öz vatanının bağımsızlığı ve namusu için sömürgeci Rus ordusuna karşı tek bir cepheye ölümüne savaşırdı. İşte Azad'ın mantığını kahreden asıl muamma buradaydı: İşgal altındaki Kürd halkında neden asırlardır böyle asil, böyle ortak bir ulusal refleks, bir birlik şuuru baş göstermiyordu?

Dağdaki illegal PKK hareketi tek başına, kendi sığ ideolojisiyle böyle devasa bir ulusal kurtuluşu başarmaya asla muktedir olamazdı. Aynı şekilde, Güney'deki konvansiyonel KDP ya da YNK örgütleri de güçleriyle bu küresel sömürge zincirini tek başlarına kırmaya yetemezlerdi. İşte tam da bu askeri ve coğrafi imkânsızlıklardan ötürü, bu köklü hareketlerin bir çatı altında, ulusal bir kongreyle birlikte hareket etmeleri kaçınılmaz tarihi bir zorunluluktur. Süreç içinde tarihi denklemlere göre şöyle bir senaryo da gelişebilirdi: Dağdaki PKK hareketi sergileyeceği hatalar neticesinde tabanındaki tüm kitlesel gücünü Güney'deki KDP/YNK ittifakına kaptırır ve bu sayede Güney yönetimi uluslararası arenada Kürd halkı adına kayda değer, devasa tek bir meşru güç haline gelebilirdi; ya da tam tersi bir altüst oluş yaşanırdı. Şayet tarihte böyle mutlak tek bir kitlesel güç odağı oluşmayı başarabilseydi, o zaman sığ siyasi birlik tartışmalarına zaten gerek kalmazdı; zira meydana gelen o irili ufaklı, marjinal diğer küçük partileri uluslararası diplomaside zaten hiç kimse hesaba katıp muhatap almazdı.

Doğrusu Azad, ruhunun ve yurtseverliğinin en derin noktasından, sapına kadar bir Kürdistan partisi özlemiyle yanıp tutuşuyordu. Yani Kürd halkının ezici çoğunluğunu tek bir asil çatı altında, ortak bir milliyetçi şuurla bağrında toplayabilen; sömürgeci devletlerin sığ anayasal vaatlerine kanıp onlarla yeraltı masalarında uzlaşmaya asla yanaşmayan; kuruluşundaki o asil "Tam Bağımsız Kürdistan" hedefinden ne pahasına olursa olsun tek bir milim dahi taviz vermeyen; batılı değerlere açık, liberal demokratik çizgiye sahip, aynı zamanda savaşçı ve sarsılmaz bir ulusal parti hayal ediyordu. Ama ne yazık ki coğrafyanın hiçbir parçasında böyle nitelikli bir parti mevcut değildi. Güney'deki geleneksel KDP/YNK oluşumlarından sömürgecilere karşı sarsıcı bir bağımsızlık sesi yükselmiyordu. Öte taraftan illegal PKK hareketi;

Avrupa kentlerindeki ana otobanları barikatlarla kapatarak, binaları ve meydanları militanca işgal ederek kendi sesini ve eylemlerini küresel kamuoyuna bir şekilde duyurmayı başarmıştı elbet; fakat geline tarihi noktada PKK de İmralı süreciyle birlikte kuruluşundaki o tüm kutsal ulusal ideallerinden tek bir gecede vazgeçmiş, sömürgecilerin dümenine girerek tarihi bir ihanete ve teslimiyete bulaşmıştı.

Üstelik örgüt militanlarının Avrupa'nın, özellikle de Almanya'nın stratejik otobanlarını yasa dışı barikatlarla işgal etmesi rasyonel bir akılla bakıldığında; Avrupa kamuoyunda asırlardır ezilen mazlum Kürd halkının o asil, o haklı imajına tarifi imkansız çok büyük zararlar vermiş, Kürd algısını tamamen bozmuştu. Bu barbarca eylemler yüzünden, normalde Kürdlere sempati duyabilecek pek çok sıradan Alman vatandaşı, Kürdlerden kelimenin tam anlamıyla nefret eder hale gelmişti. Zira modern bir Alman bireyi için hayat standartlarında, o kurallarla örülü otoban şeritleri ve garajındaki arabası her şeyden önce gelen, kutsal konfor alanlarıydı. Dağdaki o sığ feodal kadroların, Avrupa'da siyaset yürütürken batı toplumunun bu hassas sosyolojik gerçeğini en başından çok iyi bilmeleri gerekirdi!

Madalyonun bir diğer karanlık yüzünde ise şu tarihi olasılık duruyordu: İlegal PKK hareketi, izlediği o katı bağnaz politikalar neticesinde adeta Orta Doğu'daki radikal Taliban örgütü gibi gerici, bağnaz dinci bir terör hareketine de dönüşebilirdi. Azad bir dönem bir tarih mecmuasında sarsıcı bir anekdot okumuştum. Bu iddiaya göre örgüt lideri Öcalan, henüz gençlik yıllarında Ankara'da sol eylemlere karışmadan evvel resmi makamlarca yakalanıp kısa süreliğine nezarete atılıyor; o hücre sürecinde şans eseri eline geçen "sosyalizm" konulu teorik bir kitabı satır satır okuyor ve okumayı tamamladığı an, kaba bir Marksist özgüvenle hücre duvarla-

rına karşı, „Marks’ın teorisiyle çölün bilge peygamberi Muhammed’i nihayet yendim!“ Haykırışında bulunuyor ve o günden sonra tüm ideolojik safını radikal Marksizm dogmalarından yana tayin ediyordu.

Azad’ın siyaset felsefesine göre en ideal, en doğru olanı; Kürd ulusal kurtuluş mücadelesinin ne kokuşmuş katı bir Marksizm dogmasının ne de yobaz bir dincilik bağınazlığının önderliğinde sahaya sürülmesiydi. Kürd Ulusal Hareketi’nin en başından beri vizyon olarak liberal demokratik değerleri savunan, özgürlükçü, ilerici, rasyonel bilime inanan ve yüzü tamamen modern Batı dünyasına dönük bir kulvarda var olması; küresel diplomaside Kürd halkının meşru haklarını dünyaya kabul ettirebilmesi açısından çok daha estetik, çok daha muazzam sonuçlar doğurur, mazlum Kürdlerin geleceğine hayati derecede yarar sağlardı. Ama ne yazık ki tarihte Kürd halkının makus talihi ve şansı bu konularda hiçbir zaman yaver gitmiyordu.

Öte taraftan dernek çevrelerinde yıllarca efsaneleştirilen o meşhur hikâye — yani “Öcalan’ın gençliğinde nezarete bir gecede okuduğu bir sosyalizm kitabıyla anında sosyaliste dönüştüğü” anlatısı — gerçekte örgüt propagandasının kitleleri romantik bir mitolojiyle etkilemek için ürettiği abartılı bir söylemden ibaretti. Zira entelektüel literatürde insanı bir gecede dönüştürecek, salt “Sosyalizm” adını taşıyan sihirli bir eser hiçbir zaman mevcut olmadı. O dönemin en bilinen temel kaynakları olsa olsa Leo Huberman’ın mütevazı *Sosyalizmin Alfabetesi* kitabı, Stalin’in *Anarşizm mi, Sosyalizm mi?* makalesi ya da Che Guevara’nın kısa risaleleri olabilirdi.

Ne var ki Öcalan’ın yıllara yayılan konuşmaları ve metinleri incelendiğinde, klasik sosyalist literatürle derinlikli bir

temasının bulunmadığı izlenimi belirgin biçimde ortaya çıkıyordu; çünkü yazın tarihinde evrensel sosyalizm teorisini eleştiren, geliştiren ya da özgün bir tez ortaya koyan tek bir satıra rastlamak neredeyse imkânsızdı.

Ayrıca kimi çevrelerde yıllardır fısıltı halinde dolaşan iddialara göre, Öcalan'ın gençlik yıllarında anlatıldığı gibi uzun bir "zindan süreci" hiç yaşanmamış; kamuoyuna sunulan o karanlık dönem, gerçekte devletin istihbarat birimlerinden yürütülen gizli bir gözetim ya da yönlendirme safhasının üzerini örten bir perde olabilirdi. Bu söylentiler hiçbir zaman bağımsız kaynaklarla doğrulanmadı; fakat yeraltı dünyasının loş koridorlarında, zaman zaman yükselip alçalan bir uğultu gibi varlığını hep sürdürdü.

Yaşanan tüm bu örgütsel hayal kırıklıklarının ardından, Azad'ın yaralı ruhunda geleceğe dair canlı tutabildiği tek umut ışığı, haritada federe statü kazanan o Güney Kürdistan yönetimiydi. Çünkü sömürgecilik tarihini bilen mantığıyla çok iyi idrak etmişti ki; bundan sonra Güney topraklarında siyasi olarak yaşanacak en küçük olumlu bir gelişme, sömürge altındaki diğer üç mazlum parçayı da sarsıcı bir şekilde olumlu etkileyecekti. Bu ulusal vizyon bağlamında, parçalanmış Kürd halkı için yapılacak en mantıklı, en onurlu hamle; Kürdistan'ın sömürge altındaki diğer tüm makus coğrafi parçalarını da stratejilerle adım adım "güneyleştirmek", yani Güney'deki gibi federe birer özgürlük alanına dönüştürmekten ibaretti.

Ancak derin felsefi sorgulamalarının neticesinde acı bir aydınlanmayla fark etti ki, Kürd ulusunun küresel arenadaki işi haddinden fazla zordu ve kendisi gibi tek bir bağımsız bireyin, bu devasa sömürge çarkları karşısında tek başına yapabileceği hiçbir şey yoktu. Bu yalın, bu kahredici gerçeği

entelektüel bilincine mutlak bir yasa olarak kazıdıktan sonra; Azad, ömrünü tüketen o kirli, o riyakâr siyasi derneklerden ayağını tamamen çekti, politikadan sonsuza dek uzak durma kararı aldı ve hayatının geri kalan tüm enerjisini asıl aşkı olan asil mimarlık mesleğine adanarak kendi kabuğunda yaşamaya başladı.

11. Bölüm || Bejan

Sandra akşama doğru Bejan'ı otelden aldı ve birlikte sinemaya gittiler. Sinema çıkışında ilkin bir restorana geçip yemek yediler; yemeğin ardından ise ilk tanıştıkları barın yolunu tuttular. Bejan her zamanki gibi kendisine bir bardak kırmızı şarap söylerken, Sandra ise bir cin-tonik ısmarladı. Gecenin ilerleyen saatlerine kadar derin bir sohbete daldılar ve birbirlerini çok daha yakından tanıma fırsatı buldular.

Bejan artık yirmi sekiz yaşındaydı; gençlik yıllarında Selma'yla yalnızca masumca öpüşmüş, fakat onunla asla cinsel bir birliktelik yaşamamıştı. Ömrünün çok uzun bir bölümünü ilkin kışlada, ardından da sarp dağlarda gerilla saflarında geçirdiği için neredeyse sekiz sene boyunca doğru dürüst bir kadın yüzü bile görmemişti. Zira gerilla yapılanmasında kadınlar ve erkekler tamamen ayrı cephelerde savaşıyorlardı; üstelik dağ kanunlarına göre kadın-erkek ilişkileri de tıpkı alkol gibi kesinlikle yasaktı.

Tam o esnada Bejan, aniden Sandra ile öpüştüğünün farkına vardı; bunun nasıl, hangi ara geliştiğini kendisi de tam olarak bilmiyordu. Günlerden cumartesiydi ve bar hıncahınç insanla doluydu. Bejan barın içindeki o gürültülü kalabalığı da, hayatın o ağır sorunlarını da tek bir saniyede tamamen unutuvermişti. İçinden, “E, şimdi ne olacak?” diye geçirir-

ken; o sırada Sandra, sanki gencecik adamın zihninden geçen o kararsız düşünceleri okuyormuş gibi aniden ayağa kalktı. Kadının kararlı bir tonla, “Kalk, otele gidiyoruz!” demesiyle birlikte Bejan’ın utançtan yüzü kıpkırmızı kesildi. Bejan büyük bir şaşkınlıkla, Sandra’yı yukarıdan aşağıya doğru süzerek, “Otele mi gidiyoruz?” diye mırıldandı. Sandra ise kendinden emin bir şekilde, “Evet, otele gidiyoruz!” yanıtını verdi; derken bardan dışarıya çıktılar ve otelin yolunu tuttular.

Sokakta kol kola, sarmaş dolaş bir halde, yolda öpüşe öpüşe ilerlediler. Otelin lobisine vardıklarında soluklanıp birer kahve ve sigara içtiler; ardından yavaş yavaş odalarının bulunduğu yukarı kata çıktılar. Odadan içeri girip kapıyı arkalarından kapatır kapatmaz, adeta vahşi hayvanlar gibi ihtirasla birbirlerinin üzerine çullanarak öpüştüler, oynastılar ve sabaha kadar çılgınca seviştiler. Bejan, ömründe ilk kez deli gibi, gerçek anlamda bir kadına âşık olmuştu ve âşık olmanın bu derece büyüleyici, bu derece güzel bir duygu olduğunu daha önce asla bilmiyordu. Kısa bir süreliğine beyni sanki durmuş, mutluluktan ayakları yerden tamamen kesilmiş gibiydi.

Ertesi sabah ancak geç saatlerde uyanabildiler; otelde güzelce kahvaltı yaptıktan sonra Ankara sokaklarında tekrar gezmeye çıktılar. Bu arada emanet aldıkları Şirin’in arabasını da bir nizamla sahibine geri teslim ettiler. İki sevdalı tam iki hafta boyunca hayatın tüm dertlerinden uzak, muazzam güzel günler yaşadılar; fakat nihayetinde ayrılık vakti gelip çatmıştı, zira Sandra’nın gurbetten aldığı izin süresi tamamen nihayete ermişti. Bejan, Sandra’yı uğurlamak üzere havaalanına gittiğinde ruhu inanılmaz bir kederle kaplıydı, çok üzgündü. Sandra yaşamını Hollanda’nın Amsterdam kentinde sürdürmekteydi. Bu arada, o günlerde polis ekipleri

yine Ankara'daki baba evine ve abisinin dairesine baskınlar düzenlemiş, Bejan'ın nerede saklandığını aileye öfkeyle sormaya devam etmişlerdi.

Bejan, sevgilisi Sandra'yı gurbete uğurladıktan sonra tam bir gizlilikle iki hafta daha Ankara'da kalmaya devam etti. Kentteki bazı eski çocukluk arkadaşlarını ziyaret etti; emniyetli köşelerde tekrar ve tekrar annesiyle, abisiyle, yakın akrabalarıyla gizlice görüştü. Ankara'da gençlik yıllarında çırak olarak ter döktüğü, boya badana yaptığı o eski semtleri duygusal bir nostaljiyle ziyaret etti ve anılarla bezeli sokakları tek tek gezdi.

Dört haftalık izni bitip de sahte pasaportuyla yeniden Hewlêr'deki evine döndüğünde, ruhunun derinliklerinde inanılmaz bir üzüntü, tarifi imkansız bir burukluk hissetmekteydi. Hayatı tek bir aşk hamlesiyle tamamen değişmişti. Şantiyeye gitmek, çalışmak, canı hiçbir şey yapmak istemiyordu. Acı bir tecrübeyle anladı ki gerçek aşk; her saniye, her dakika onu yanında görmek istemekten ibaretti. Zihninde yalnızca Sandra'yı düşünüyor, onun şirin yüzünü kuruyordu. Evindeki bilgisayarını açtı ve dijital Messenger programı üzerinden Sandra ile gurbetten gurbete görüşmeye başladı. Fakat coğrafyada Amsterdam neredeydi, Hewlêr neresiydi?

Fani dünyada yaşayabilmek ve ideallerini gerçekleştirebilmek için şantiyede çalışmak zorundaydı. Amsterdam'a gidip Sandra'yı kendi vatanında ziyaret edebilmesi için cebine çok ciddi oranda para girmesi lazımdı. Bu motivasyonla her sabah erkenden işe gidiyor, mesai bitimi şantiyeden evine geliyor ve akşamları da bilgisayar ekranının önüne oturuyordu. Saatler boyunca internetteki sanal Kürd forumlarına giriyor, sömürgecilik üzerine yazılar okuyor ve bir yandan da Messenger'dan Sandra ile hasret gideriyordu.

“Bejan da tıpkı Berlin’deki adaşı Azad gibi, internet ağları üzerinden dünyanın dört bir yanındaki insanlarla tanışıyor, Messenger’ın çevrimiçi odalarında onlarla buluşuyordu.”

“Sanal” dünyada illegal PKK hareketine yakın, onların propagandasını yapan tek bir forum sitesi bile mevcut değildi. İnternetteki forumların ezici bir çoğunluğu, partinin o tasfiyeci ve antidemokratik politikalarını çok sert dillerle eleştiren platformlardan oluşuyordu.

Bejan bu “sanal” odalarda deşifre olmamak adına tamamen farklı, gizli mahlaslar kullanarak yazılar kaleme alıyordu. Yazılarında, onurunu zindanda teslim eden Öcalan figürünü ve onun çarpık tezlerini tamamen reddediyordu; fakat dağlardaki o kutsal PKK mücadelesini ve canını ortaya koyan mazlum gerilla gerçeğini ruhuyla hâlâ hararetle savunmaya devam ediyordu. Azad ise internette başka yapay isimlere sığınmıyor, doğrudan kendi duruşunu simgeleyen “Azad” mahlasıyla açıkça yazıyordu. Azad, teorik yazılarında hem tasfiyeci PKK hareketini hem de teslimiyetçi Öcalan’ı bir bütün olarak tümünden reddedip mahkûm ediyordu; lakin dağda dökülen gerilla kanına saygı duyuyor ve Kürdistan’ın tam bağımsız devlet ideali doğrultusunda sarsılmaz bir yurtseverlik savunusu yürütüyordu. Bu iki ismin dışında, forumlardaki diğer yazarların büyük bölümü PKK’ye kökten karşı olan, ideolojik olarak Batı dünyasının siyasal çizgisine yakın duran katı Kürd milliyetçilerinden oluşuyordu.

Sanal odalardaki bu entelektüel tartışmalara tahammül edemeyen fanatik PKK militanları ve taraftarları da zaman zaman forumlara akın ediyorlardı; ancak onlar rasyonel bir fikir sunmak yerine, yazarlara en ağır hakaretleri ve galiz küfürleri savuruyor, sayfaları basmakalıp askeri sloganlarla doldurup anında çıkıp gidiyorlardı. Öte taraftan, o sağcı ve

Batıcı Kürd milliyetçileri de felsefelerinden ötürü hem Azad’a hem de Bejan’a klavyeden inanılmaz hakaretler yağdırıyor, en ağır küfürleri ediyorlardı; çünkü milliyetçiler, dağdaki o onurlu mücadeleyi tasfiye eden PKK hareketinin adını sanal dünyada çoktan “İhanet Partisi” olarak tescillemişlerdi.

12. Bölüm || Azad

Azad, Temmuz 1993’te, henüz yirmi altı yaşındayken mimarlık yükseköğrenimini başarıyla tamamladı ve hayata adım atarak bir mimarlık bürosunda profesyonel olarak işe başladı. Mezuniyetinin getirdiği rahatlama ile aynı yıl, kız kardeşiyle birlikte Portekiz’in başkenti Lizbon’a iki haftalık bir tatile gitti. Kız kardeşinin haricinde bir de ağabeyi mevcuttu. Ağabeyi meslek olarak makine mühendisiydi; Türkiye’deki eğitim nizamında liseyi bitirdikten sonra Almanya’ya, Azad gibi anne ve babasının yanına yerleşmişti. Burada bir sene boyunca üniversiteye ön hazırlık kurslarına devam edip ileri düzeyde Almanca öğrendikten sonra akademik kariyerine başlayabilmişti. Azad’ın kız kardeşi Leyla ise doğrudan Almanya’da doğup büyümüş, son derece güzel ve zeki bir genç kızdı; liseyi yeni bitirmişti fakat gelecekte hangi fakültede okuyacağına henüz kesin bir karar vermemişti.

İki kardeş Lizbon’a vardıklarında, kentin tarihi dokusuyla ünlü Bairro Alto semtindeki mütevazı bir otele yerleştiler. Lizbon, Portekiz’in başkenti ve nüfus bakımından en büyük şehriydi. Tejo Nehrinin suları ile oluşturduğu devasa bir haliç üzerine kurulu olan bu liman kenti, Atlantik Okyanusu kıyısında konumlanmıştı. Avrupa coğrafyasının mimari açıdan en renkli başkentlerinden biri olarak kabul ediliyordu.

Tıpkı kadim Roma ve İstanbul gibi yedi tepe üzerine kurulmuş sarsıcı bir topoğrafyaya sahipti. İki kardeşin konakladığı Bairro Alto (Yukarı Mahalle), Lizbon'un en merkezî yerlerinden biriydi ve halk tarafından hem yerleşim hem alışveriş hem de eğlence bölgesi olarak ortaklaşa kullanılıyordu. Portekiz başkentinin gece hayatının kalbinin attığı asıl merkez burasıydı ve Lizbon gençliğinin en gözde uğrak noktası konumundaydı. Şehrin asi kültürünü yansıtan Punk, Gay, Metal, Goth, Hip Hop ve Reggae tarzlarındaki alternatif barları ile kulüpleri tamamen bu mahallenin dar sokaklarında yer almaktaydı. Tabii ki Portekiz halkının silsileden gelen ünlü ulusal müziği “fado” da bu gece hayatının ayrılmaz, akustik bir parçasıydı.

İki kardeş, akşama doğru kentin restoranlarından birine geçerek keyifli bir akşam yemeği yediler. Yemek bittikten sonra, meydandaki tarihi bir kilisenin taş merdivenlerinde oturup birer efkar sigarası tüttürdüler. Mevsim sonbahardı fakat hava insanı sarmalayan cinsten çok güzeldi. Gökyüzünde tek bir bulutçuk dahi göze çarpmıyordu, gök masmavi ve berraktı. İki kardeş kilisenin önünde birer gözlemci gibi oturmuş, sokaktan gelip geçen insanların kıyafetlerine, dış görünüşlerine bakarak kendi aralarında esprili yorumlar yapıyorlardı. Tam o esnada, önlerinden sakın adımlarla iki genç kız gelip geçti. Leyla, abisi Azad'ın kolunu dürterek muzipçe, “Bak abi, biri sana biri bana,” dedi, “Ama bu yabancı şehirde onlarla nasıl tanışacağız?”

Leyla lezbiyen bir kadındır. Bahsettiği kızların ikisi de estetik ölçülerde son derece güzeldi. Leyla coşkuyla, “Soldaki fıstık benim! Sağdakini de bir kıyak olarak sana devrediyorum,” deyince iki kardeş sokakta gürültüyle güldüler. Leyla'nın beğendiği soldaki kızın saçları simsiyah ve beline kadar upuzun uzanıyordu; sarsıcı, kocaman güzel gözleri vardı.

Azad'ın payına düşen sağdaki kızın saçları ise kısa kesim ve alev kırmızısıydı; yüzünde sevimli kahverengi çiller barındırıyordu ama çehresiyle çok tatlıydı. Kızlar sokakta yürüyüp gözden kaybolduktan sonra iki kardeş yerlerinden kalktı ve kentin ünlü eğlence mekanı olan “Incognito” adlı kulübe doğru yavaş yavaş yürümeye başladılar.

Incognito kulübünün kapısından içeri adım atar atmaz, mekanın hemen arka tarafındaki tuvalet koridorundan çıkan o iki güzel kızın, dans pistini geçerek tam da Azad ve Leyla'nın dikildiği bar tezgahının yanına doğru geldiklerini hayretle gördüler. Tanışabilmek için fırsat tam bu fırsattı. Leyla, heyecanla abisi Azad'ın kulağına doğru fısıldadı: “Ne diyorsun abi? Bir bahaneyle gidip bunlara bir şeyler sorayım mı?” Azad ise temkinli mantığıyla: “Acele etme, bekle biraz! Nasılsa buradalar, yanımızdalar. Hem durup dururken ne soracaksın ki?” dedi. Leyla ise cesur karakteriyle hiç düşünmeden hemen kızlardan birinin yanına sokuldu ve İngilizce olarak: “Özür dilerim, rahatsız ettim. Biz bu şehirde, Lizbon'da birer yabancıyız. Buralarda gidilebilecek başka iyi, hareketli kulüpler var mı, bize önerebilir misiniz?” diye sordu.

Kızlardan beline kadar simsiyah ve uzun saçlı olanı, gözlerini Azad'a doğru çevirerek kibarca yanıt verdi: “Aslına bakarsanız biz de bu mekanda fazla kalmayı düşünmüyoruz. Şehirde bildiğimiz başka bir kulüp var ki orası burasından çok daha güzeldir. Sanırım sizin de zevkinize hitap eder, hoşunuza gider. İsterseniz hemen buradan birlikte çıkalım; zira bu saatte buraya pek kimse gelmez, kendi gözlerinizle de gördüğünüz üzere kulüp neredeyse bomboş kalmış,” dedi. Derken, güzel bir uyum yakalayan bu dört genç beraberce kulübün kapısından dışarı çıktılar ve adımlarla “Fragil” adı verilen bir başka popüler kulübe doğru yürümeye başladılar.

Yol boyunca bir strateji yürüten Azad, Leyla'nın hoşlandığı o uzun saçlı kızla sohbet ederken; Leyla da tam tersine Azad'ın estetiğine hitap eden o çilli, kırmızı saçlı kızla derin bir diyaloga girdi.

Fragil kulübünün kapısından içeri girdiklerinde, vakit çok erken olduğu için içeride henüz öyle çok fazla kimse göze çarpmıyordu; fakat mekanın arka odalarında müzik sesi kulakları tırmalayacak kadar yüksek değildi ve insanlar birbirleriyle rahatça iletişim kurup konuşabiliyorlardı. Bu sakin ortamda iki Portekizli kız isimlerini bahşederek kendilerini tanıttılar. Leyla'nın etkilendiği o uzun saçlı kızın ismi Vanessa'ydı; Azad'ın beğendiği kırmızı saçlı kızın ismi ise Joana'ydı. Fakat her ne hikmetse, içeri geçip sohbete daldıklarında Leyla'nın ilgisi ve odağı garip bir şekilde Joana'ya doğru kaydı; Azad ise bir çekimle kendini tamamen Vanessa ile konuşurken buldu. Gecenin geç saatlerinde, gelecekte yeniden buluşabilmek adına birbirlerinin telefon numaralarını not ettikten sonra iki kardeş kalbî bir huzurla otellerine döndüler ve yataklarında mışıl mışıl uyudular.

Ertesi gün saat tam 12:00'de uykularından uyandılar; banyoda güzelce duş alıp kıyafetlerini değiştirdikten sonra Lizbon'un tarihi sokaklarını birer turist gibi keşfe çıktılar. Adımları onları sahil şeridine, deniz kenarına ulaştırdığında saat çoktan 14:00'e geliyordu. Tam bu esnada, caddenin kalabalığı arasında tamamen şans eseri Vanessa ile yüz yüze karşılaştılar. Vanessa, sokakta yanındaki bir başka kız arkadaşıyla birlikte yürüyüş yapıyordu. Ayaküstü gerçekleştirilen o samimi sohbetin ardından Vanessa, iki kardeşe dönerek: "Şayet planlarınız uygunsa, yarın hep birlikte şehrin ünlü Modern Sanat Müzesi'ni gezmeye gidelim, ne dersiniz?" teklifinde bulundu. İki kardeş büyük bir sevinçle: "Tabii ki, harika olur! Severek katılırız," diyerek memnuniyetlerini

açıkça belli ettiler. Varış planına göre Vanessa, ertesi sabah saat tam 10:00'da onları kaldıkları otelin kapısından alacak ve oradan yürüyerek hep birlikte müzeye intikal edeceklerdi; nitekim plan tam da konuşulduğu gibi tıkır tıkır işledi.

Gezi esnasında Leyla, her fırsatta abisi Azad'a şakalarla takılarak: "Abi, bakıyorum da bence bu Vanessa sana sırılsıklam âşık oldu; şimdi geleceğinde ne yapmayı planlıyorsun, onun için buralara, Lizbon'a mı taşınacaksın?" diyerek onunla eğleniyordu. Aslına bakılırsa Azad'ın da duygularıyla Vanessa'ya körkütük âşık olduğu her bir davranışından açıkça belli oluyordu; fakat gurbetteki hayatın getirdiği zorluklar karşısında bu aşkı nasıl organize edeceğini, neyi nasıl yapacağını o an hiç düşünmüyordu. Çaresizce, "Artık kaderde nasıl olacaksa, öyle yaşanıp görülecek," diyerek geçiştiriyordu.

Lizbon'daki o büyüleyici iki haftalık tatil süresi adeta su gibi akıp çok hızlı geçti; ancak tatilin sonunda anlaşıldı ki, Leyla'nın ilgi gösterdiği Joana lezbiyen bir kadın değildi. Dolayısıyla Leyla bu flört girişiminden tamamen eli boş dönmüştü. İki kardeşi uğurlamak üzere Lizbon Havaalanı'na kadar götüren kişi ise Vanessa oldu. Havaalanı terminalinde vedalaşırlarken, genç kızın duruşundan Azad'a ne denli büyük bir aşkla bağlı olduğu gün gibi besbelli ortadaydı. Vanessa henüz on sekiz basamağındaydı; liseyi yeni tamamlamıştı ve üniversitede sahne ve tiyatro dekoru tasarımı bölümünde akademik eğitim almayı arzuluyordu. Bu yeteneğinden ötürü de el sanatlarında, resim çiziminde son derece başarılı, muazzam görsel eserler üreten bir karakterdi.

İki kardeş, Berlin'e uçaktan indikten sonra doğrudan Schöneberg'deki o fabrika bozması ortak konutlarına geri döndüler ve mutfakta kendilerine yorgunluk atmak için sıcak birer

kahve demlerdiler. Dairede o an sakinlerden yalnızca politoloji öğrencisi Janina mevcuttu; diğer oda arkadaşları dışarıdaydı. Leyla, mutfak masasında Janina'nın karşısına geçerek Lizbon'da başlarından geçen tüm o aşk maceralarını, detayları tek tek anlattı ve kızlar bir neşeyle dakikalarda kahkahalar atarak çok güldüler. Tam o neşeli saniyede, mutfak duvarındaki sabit telefon büyük bir gürültüyle çaldı. Ahize Azad'ın elinin hemen yanı başındaydı. Azad uzanıp, "Alo!" der demez, hattın öbür ucunda Vanessa'nın o narin sesini duydu ve ruhu tarifi imkansız bir sevinçle kaplandı.

O sarsıcı telefon konuşmasının ardından, tam iki ay boyunca kesintisiz olarak her Allah'ın günü Lizbon'daki Vanessa'yı arıyor; yetmiyor, ona Berlin'den aşk dolu uzun mektuplar ve şehrin mimari manzaralarını barındıran kartpostallar postallıyordu. Vanessa da Portekiz'den aynı yoğunlukla mektup ve kartlarla ona karşılık veriyordu. Azad'ın takvimde kullanabileceği resmi bir iş izni, tatili kalmamıştı; Vanessa'yı yeniden görme isteği, ruhunda sessizce başlayan bir çıgın giderek büyüyen uğultusuna dönüşmüştü. Bu aşk baskısına dayanamayarak, çalıştığı mimarlık bürosundaki işine tek kalemde son verdi, istifasını bastı ve cebindeki tüm nakit parası son kuruşuna kadar bitene dek yeniden Lizbon'un yolunu tutup orada Vanessa ile yaşadı.

O tarihi dönemde küresel siyasi arenada Berlin Duvarı halkların öfkesiyle yıkılmış, Doğu ve Batı Berlin idari olarak resmen birleşmişti. Kentteki bu devasa birleşme, beraberinde muazzam bir kentsel yıkım, yeniden yapım ve inşaat hamlesini getirmişti; dolayısıyla Berlin'de mimarlık ve mühendislik kadroları için iş olanakları haddinden fazla çoktu. Bu yüzden Azad, Portekiz'deki aşk sığınğından Berlin'e geri döndüğünde, yeni ve dolgun ücretli bir mimarlık işi bulmakta zerre zorluk çekmedi.

Azad, Lizbon'a ikinci kez gittiği o dönemde, Vanessa'nın ailesiyle de resmen tanışma şansı bulmuştu. Vanessa'nın ailesinin, Lizbon'a oldukça yakın bir sahil kasabasında, deniz kenarında muazzam güzellikte yazlık bir evleri mevcuttu. İki sevdalı genç, dünyadan izole bir şekilde bu yazlık evde sanki bir cennetteymiş gibi tam iki ay boyunca aşklarını özgürce yaşadılar; bu sürecin nihayetinde ise hayatlarını Berlin'de birleştirmek üzere el ele vererek birlikte Almanya'ya geldiler.

Azad, sevgilisi Vanessa ile Berlin'e ayak basar basmaz kariyeri için iş aramaya koyuldu ve şansı yaver giderek hemen bir ay içerisinde kentin büyük, kurumsal bir mimarlık bürosunda iş buldu. Vanessa'nın ise Berlin'deki devlet sanat akademisine resmi kayıt yaptırabilmesi için; yetenek sınavlarında kurulun karşısına çıkaracağı sanatsal çizim ve resim çalışmalarından oluşan profesyonel bir başvuru klasörü hazırlaması yasal bir zorunluluktur. Bu hazırlık döneminin ilk iki ayı boyunca Vanessa, Schöneberg'deki o ortak konutta Azad'ın 40 metrekaarelik odasında onunla birlikte kaldı. Ancak bir süre sonra Azad, hem kendi konforları hem de ilişkilerinin geleceği adına Prenzlauer Berg semtinde üç odalı, bağımsız, güzel bir daire kiralarak oraya taşındı; çünkü Vanessa iradesiyle kesin kararını vermişti, ömrünün geri kalanını Berlin'de Azad ile geçirecekti.

Vanessa, Lizbon'daki eğitim hayatı boyunca kurumsal bir Alman okuluna devam ettiği için, Almanya'da günlük yaşamda herhangi bir dil veya entegrasyon sorunu yaşamıyordu. Azad'ın ise eğitiminden ötürü yalnızca sınırlı bir İngilizce dil bilgisi mevcuttu; nitekim gelecekte eğer Portekiz'e yerleşme kararı alırlarsa orada sıfırdan Portekizceyi de hayatına katması gerekecekti. Aslına bakılırsa Azad'ın kafası o yıllarda zaten Almanca dilinin o karmaşık gramer yapısıyla büyük bir derttendi; çünkü Almanca onun dünyadaki öz ana

dili değildi. Diğer yandan, profesyonel mimarlık disiplninde lisan bilgisi değl, çizim ve teknik tasarım dehası ön planda tutuluyordu. Azad'ın el yeteneği, mimari çizim gücü haddinden fazla kuvvetli ve estetik olduğu için, dil kusurlarına bakılmaksızın her mimarlık bürosunda anında iş bulabiliyordu. Üstelik o tarihi dönemde mimarlar için bugünkü gibi dijital bilgisayar çizim programları (CAD) henüz icat edilip sektöre yayılmamıştı. Bütün mimari tasarımlar, projeler ve planlar devasa çizim masalarında, Mayline cetvelleriyle tamamen elle, büyük bir emekle çiziliyordu. Projelerin kurumsal yazışmaları, idari dil detayları ile ilgili geriye kalan her türlü bürokratik işi ise bürodaki Alman şefleri bizzat üstlenip hallediyordu.

Dil yetersizliği konusunda Azad, ruhunun derinliklerinde kendini asırlardır süregelen sömürge politikasından ötürü her zaman "özürlü, eksik" hissediyordu. Çocukluk döneminde, memleketi Dersim'de henüz beş yaşına basana kadar yalnızca kendi öz lisanı olan Kürdçeyi öğrenip konuşmuştu; ancak beş yaşından sonra Kürdçe, sömürgeci Türk devleti tarafından anayasal yasalarla tamamen yasaklanmış, asimilasyon çarkları devreye sokulmuştu. Bu faşizan dil yasağı yüzünden, zorunlu okul yıllarında on altı yaşına kadar sistem zoruyla Türkçe öğrenmek ve hayatını bu yabancı dille yürütmek zorunda kalmıştı. On altı yaşından sonra ise bir mülteci olarak Almanya'ya sığınmış ve bu kez de sıfırdan Almanca öğrenme cenderesine fırlatılmıştı. Almanya'da on sekiz yaşına bastığında kayıt yaptırdığı Meslek Lisesi müfredatı gereği, tam üç yıl boyunca bir de yabancı dil olarak İngilizce öğrenmek için ter dökmüşü.

Sömürge şartlarından ötürü bu dillerin hiçbirini kendi öz ana dili gibi kusursuz, yetkin bir seviyede tam olarak bilmiyordu. Almanca literatürde öğrenilmesi son derece zor bir lisandı;

gelgelelim Berlin'deki arkadaş çevresinin, sevgilisinin ve iş ortaklarının hemen hepsinin öz be öz Alman olmasından mütevellit, Azad'ın Almancası pratik sayesinde fena sayılmayacak bir seviyeye ulaşmıştı. Sokakta akıcı konuşurdu lakin kurduğu edebi cümlelerin bazen gramer yapısında hatalar, şive kusurları göze çarpıyordu. Çünkü bir dil, kuramsal kitaplardan ziyade ancak sokakta konuşularak tam anlamıyla öğrenilebiliyordu. Uzun süredir pratik etme şansı bulamadığı İngilizcesi ve faşist yasaklar yüzünden kekeleydiği Kürdçesi ise konuşma alanları yaratılmadığı için pek iyi durumda değildi.

Azad'ın felsefi inancına göre; bir halkın, bir insanın kendi öz diliyle, kültürüyle ve tarihten gelen diğer tüm varlık değerleriyle özgürce eğitim ve öğretim görme hakkı elinden alınmışsa; o mazlum milletin entelektüel olarak gelişmesi, çağa uygun evrensel değerlere kavuşması kesinlikle imkansızdı. Kendi dili yasaklanan bir halkın, kendi kuşağındaki modern milletlerle küresel çapta sağlıklı bir iletişim ve kültürel alışveriş içinde bulunması, dünya ortak kültürüne özgün katkılar sunması rasyonel olarak olanaklı değildi. Egemen sömürgeci devletler de tam olarak bu sosyolojik bilince sahip oldukları için; Kürd halkının öz dilini, edebiyatını ve kadim kültürünü asırlardır şiddetle yasaklıyor, Kürd kitleleri üzerinde amansız, sistemli bir asimilasyon baskısı uyguluyorlardı.

Ne yazık ki, tarihte Kürdistan'ın federal statü kazanan Güney parçası hariç tutulduğunda; sömürgeci diğer üç devletin sınırları içinde Kürdçe dilinde eğitim-öğretim yürütecek tek bir yasal kurum bile mevcut değildi ve bu hakkı talep etmek anayasal olarak yasaktı. İşte tam da bu hukuki zorbalık yüzünden, Kürd dilinin ve kültürünün modern dünyada gelişip serpilmesi, büyük tarihsel zorluklarla karşı karşıya

kalmasının da fersah fersah ötesinde, kelimenin tam anlamıyla "imkânsızlık" kelimesiyle ifade edilecek feci bir durumdaydı.

Üstelik pedagojik bir gerçeklik vardı ki; şayet bir insan çocukluğunda kendi öz ana dilini edebi olarak tam iyi öğrenememişse, geleceğinde yabancı bir başka dili kusursuz öğrenmekte de her zaman çok büyük zorluklar çekiyordu. Azad aslında pratik olarak tam dört farklı dili —Kürdçe, Türkçe, Almanca, İngilizce— konuşabiliyordu; lakin bu dört dilin hiçbirini sömürge travmalarından ötürü entelektüel manada “mükemmel” derecede bilmiyordu.

Almanya’nın metropolü Berlin’e yirmi yaşında genç bir insan olarak ayak basmıştı ve yirmi altı basamağına gelene dek, gurbetteki ailesi hariç dünyada hiç kimseyle tek bir kelime dahi Türkçe konuşmamıştı. Kendi kabuğuna çekildiği bu dönemde, ailesinden de sadece yaşlı annesiyle ayda birkaç kez telefon hatları üzerinden hal hatır sorar; altı ayda bir de Hannover’deki aile ocağını ziyaret ederek orada en fazla bir hafta kadar kısa süre kalırdı. Kız kardeşi Leyla ile yan yana geldiklerinde ise Leyla tamamen Alman okullarında büyüdüğü için Türkçesi hiç iyi değildi; bu yüzden iki kardeş kendi aralarında mecburen tamamen Almanca dilinde iletişim kuruyorlardı.

Azad, büyük aşkı Vanessa ile birlikte Prenzlauer Berg’deki o yeni üç odalı evine taşındığı ilk günlerde ruhunda kelimenin tam anlamıyla muazzam bir mutluluk yaşıyordu. Ne var ki takvim ve kariyer basamakları açısından tam olarak mesleki başarıyı yakalaması, geleceğini garanti altına alması gereken en kritik zamandı. Bürodaki mesaisine her sabah saat tam

09:00'da başlar; projeleri yetiştirebilmek adına akşam saat 20:00 veya 21:00'e kadar şantiyede ya da ofiste günde 10-12 saat boyunca aralıksız ter döktüğü, büyük emek harcadığı zamanlar olurdu.

Akşam geç saatlerde evine döndüğünde kemikleri kırılırcasına çok yorgun olduğu halde; sırf sevgilisi yalnız kalmasın diye Vanessa ile mutfakta yemeğini yedikten sonra fedakarlık yaparak ya bir gece sinemasına, ya modern bir tiyatro oyununa ya da hafta sonları sokaklardaki çılgın bir partiye eğlenmeye giderdi. Oysa Vanessa, bütün gün boyunca o üç odalı evde yapayalnızdı. Berlin'de henüz herhangi bir sektörde çalışmıyordu ve sanat akademisindeki yüksek-öğrenimine de henüz fiilen başlamamıştı.

Azad ise kurumsal bürolara bağlı kalmaksızın tamamen serbest (*freelance*) mimar olarak çalışıyordu ve bu yüzden piyasa koşullarına göre ofisinde bazen haddinden fazla çok, bazen de can sıkıcı derecede az iş yükü oluyordu. Genellikle marjinal taşeron olarak büyük mimarlık büroları için fason projeler çizdi. Firmalardan eline büyük bir proje işi teslim edildiğinde, sözleşme gereği o tasarımı kesin olarak belirlenen vade tarihine kadar eksiksiz bitirip teslim etmesi hukuki bir zorunluluktuktu. Bu baskı altında projelerini yetiştirebilmek için bazen kiraladığı mimarlık bürolarında, bazen de evindeki küçük çalışma odasında sabahlara kadar uykusuz kalıp çalışırdı.

Piyasada kendine yer açabilmek adına, kendisine patronlar tarafından tebliğ edilen her türlü zorlu mimari işi zorunlu olarak, zerre itiraz etmeden yapıyordu. Azad'ın omuzları üzerinde, bu yabancı ülkede mutlak bir başarı gösterme, rüşünü ispat etme adli ve sosyal baskısı haddinden fazla büyüktü. Burası onun yoksul ve mazlum memleketi Kür-

distan toprakları değil; acımasız kapitalist çarkların döndüğü modern Avrupa'ydı ve Avrupa hayatında her bir meslek erbabı, sektörde tutunabilmek adına birbirini ezerek 'en iyisi, en başarılısı' olmak için amansız bir yarışın içinde koşuyordu.

Vanessa ise Berlin'e gelişinin üzerinden tam bir koca yıl geçmesine rağmen, okul başvurusu için hazırlaması gereken o yetenek klasörünü tembelliği yüzünden hâlâ tamamlayıp teslim edememişti. Bütün gün boyunca evde bomboş oturuyordu. Zamanla şehirde kendine birkaç yeni arkadaş çevresi edinmişti; gününü sokaklarda onlarla birlikte kafelerde gezip tozarak hoyratça tüketiyordu. Portekiz'deki varlıklı babası da kızına destek olmak adına her ay düzenli olarak gurbete 500 Euro harçlık gönderiyordu.

Prenzlauer Berg'deki o üç odalı dairenin yüksek kira bedelini ve faturalarını ise tamamen Azad tek başına emeğiyle çalışarak ödüyordu. Azad, hem evi geçindirecek parayı kazanmak için büro projelerine koşturuyor hem de prestij elde edebilmek adına uluslararası mimarlık yarışmalarına projeler hazırlayıp katılıyordu. İş hayatı öyle yoğun, öyle boğucu bir hal almıştı ki, kendine ayıracak tek bir saniyelik zamanı bile kalmamıştı. Koskoca günün 24 saati, projelerini tamamlaması için artık onun zaman algısına az, yetersiz geliyordu.

Zorlu geçen haftanın bir pazartesi günü Vanessa, sokaktan edindiği kız arkadaşının evinde oturuyorken, oradan Azad'ın cep telefonunu aradı ve neşeyle: "Azad, ben bugün arkadaşım Ana ile birlikte vizyondaki yeni bir sinema filmine gideceğim. Sen de işlerini bırakıp bizimle gelmek, eğlenmek ister misin?" diye sordu.

Azad ise masasının başındaki teknik çizimlerin ortasından, bir yorgunlukla ve stresle hiç düşünmeden: “Yahu Vanessa, kusuruma bakma ama bu akşam kesinlikle sizinle gelemem; sen de çok iyi biliyorsun ki şu an uluslararası çok büyük bir mimarlık yarışmasına proje hazırlıyorum ve bu tasarımları en geç perşembe sabahına kadar eksiksiz bitirip kargoyla resmi komiteye göndermem yasal olarak şart. Umarım içinde bulunduğum bu mesleki baskıyı bir olgunlukla, anlayışla karşılırsın!” yanıtını verdi.

Bu tür yarışmalar Azad’ın fani ömründeki bütün zamanını, tüm yaşamsal enerjisini adeta bir sülük gibi emip alıyordu. Azad’ın arkadaşlarıyla oturup eğlenmek, nefes almak için saniye dahi vakti yoktu. Telefonun ucundaki Vanessa bu gerekçeler karşısında zerre sesini çıkarmadı, kırgın bir tonla telefonu yüzüne kapattı ve o pazartesi gece yarısı Prenzlauer Berg’deki ortak evlerine uyumak için geri gelmedi. Ertesi gün salı olduğunda da genç kız ne bir haber yolladı ne de merakla bekleyen Azad’a tek bir telefon açtı.

Azad, ruhunu kaplayan kıskançlık ve endişe baskısına daha fazla dayanamayarak, Vanessa’nın arkadaşı Ana’yı telefonla aradı ve sevgilisinin tam olarak nerede olduğunu sordu. Arkadaşı Ana ise bir soğuklukla: “Yeminle tam olarak bilmiyorum Azad!” dedi, “Dün gece tamamen bendeydi, sığınmıştı; fakat bugün sabah evden çıktı, şu an nerede geziyor inan hiç bilmiyorum.” Azad büyük bir endişeye ve kuşkuya kapıldı; fakat elinden ne gelirdi ki, mesleki zorunluluk gereği masasına dönüp mimari işine devam etmek zorunda kaldı.

Nitekim salı günü akşama doğru Vanessa, dairenin kapısını anahtarla açıp içeri girdi. Vücudu bir travmanın etkisiyle tir tir titriyordu. Azad zaten iki gündür meraktan ve endişeden

ölme raddesine gelmişti: “Vanessa, yahu bu ne hal, ne oldu sana? Sokakta başına kötü bir şey mi geldi, çabuk söyle!” diye haykırdı.

Vanessa oturma odasındaki yatağın kenarına çöktü ve tıpkı suç işlemiş günahsız bir küçük çocuk gibi hıçkırarak: “Azad, ben o tiple, o garson adamla yattım, birlikte oldum!” dedi.

Bu sarsıcı itirafı kulaklarıyla duyan Azad, oturduğu yerde adeta yıldırım çarpmışçasına donup kaldı. Bilinci kilitlenmişti; hayatında ilk kez maruz kaldığı bu ihanet karşısında ne yapacağını, sevgilisine karşı nasıl bir tepki verip nasıl davranacağını o an mantıken zerre kestiremiyordu. Öfkesini bastırmak adına adımlarla mutfığa geçti; alelacele bir sigara yaktı ve elleri titreyerek kendine bir fincan kahve yaptı.

Tam o kahrılı saniyede, dairenin dış kapısının zili büyük bir gürültüyle çaldı. Gelen, üniversite yıllarından beri Azad’ın en yakın, en güvenilir sarsılmaz dostu Elias’tı. Azad, içinde bulunduğu o derin şoktan ötürü Elias’ın o akşam evine geleceğine dair yaptığı randevu planını tamamen hafızasından silip unutmuştu. Elias kapıdan içeri adım atar atmaz, arkadaşının yüzündeki o cenaze havasını fark etti; Azad kahve fincanlarını da yanına alarak dostunu bir gizlilikle evdeki küçük çalışma odasına götürdü. Azad’ın feleği, dünyası kelimenin tam anlamıyla şaşmış, zihni altüst olmuştu. Elias, dostunun ellerindeki titremeyi görünce samimi bir endişeyle: “Arkadaş, sen hiç iyi görünmüyorsun, iyi misin? Şayet evde özel bir durum varsa, istersen başka bir gün, daha sakın bir zamanda buluşup konuşalım?” teklifinde bulundu. Oysa Azad’ın o akşam kariyeri gereği üniversite-deki gece derslerine de katılması yasal olarak lazımdı. Azad sesini dik tutmaya çalışarak: “Yo, hayır yok! Hiçbir şeyim yok, iyiyim,” dedi; lakin morali kelimenin tam anlamıyla

sıfırın altına inmişti ve ihanetin acısıyla hâlâ bütün vücudunda derin titremeler hissediyordu.

Tam o esnada çalışma odasının kapısına kadar gelen Vanessa, bir soğuklukla içeriye doğru “*Ciao!*” dedi ve kapıyı çarpıp sokakların karanlığına doğru çekip gitti.

O kadının evden çekip gitmesinin ardından Azad, dostu Elias’ın varlığı sayesinde kendisini biraz olsun toparlamayı başardı; odada baş başa otururken uğradığı ihaneti Elias’a en ince ayrıntısına kadar bir bir anlattı. Konuşmanın ardından, zihnini dağıtmak ümidiyle yasal zorunluluk olan üniversite-deki akşam dersine, amfiye girdi; lâkin o derse kafaca hiç girmemiş olsaydı geleceği açısından çok daha hayırlı olurdu; zira amfi sıralarında otururken sanki tüm dünyası başına yıkılmış gibi hissediyor, profesörün anlattığı mimari teorilerin tek bir kelimesini bile zihni kavrayamıyordu..

Ders biter bitmez öfkeyle Prenzlauer Berg’deki evine döndü. Eve girer girmez gardırobu açıp Vanessa’ya ait ne kadar kıyafet, eşya, resim fırçası ve özel evrak varsa hepsini büyük karton kolilere hırsla doldurdu. Ardından o kolileri tek tek alıp apartmanın dördüncü kattaki merdiven sahanlığı üzerine bıraktı. Zaten kiraladıkları daire çatı katının hemen altında olduğundan, bu katta aşağı yukarı neredeyse hiç insan dolaşmıyordu.

Eşyaları merdiven sahanlığına bıraktıktan sonra Vanessa’nın o şüpheli arkadaşı Ana’yı aradı ve telefonda buz gibi bir sesle, “O yanındaki ihanetçi Vanessa’nın evdeki bütün eşyalarını kolileyip dördüncü kattaki merdiven sahanlığına bıraktım. Ona hemen söyle, gelsin eşyalarını alsın; yoksa gerçekten sokağa atacağım,” dedi ve telefonu kadının yüzüne sertçe kapattı.

Bu hamlenin ardından masasına geçip yeniden yarışma çizimlerine, işine odaklamayı denediyse de öfkeden tek bir çizgi bile çizemiyor, çalışamıyordu. Sürekli beyninin içinde, *"Bu güzel aşk hikayesi nasıl oldu da bu denli kalleşçe, pis bir ihanetle neticelendi?"* sorusunu evirip çevirerek düşünüp duruyordu.

Aslına bakılırsa Vanessa, Berlin hayatında kendini haddinden fazla yapayalnız, bir tecrit içinde hissediyordu. Şehirde kendine birkaç yüzeysel arkadaş bulmuştu elbet; fakat o, bir bencillikle günün 24 saati Azad'ın mutlak ilgisini, onun sevgisini kendi üzerinde istiyordu. Dünyadaki konvansiyonel kadınların psikolojik beklentisi tam da bu yöndeydi. Azad ise hayatının en kritik virajında, kariyerinin tam başında olan bir gençti; sömürgecilik komplekslerini yenmek için gece gündüz çalışmaktan başka kendine ait özel bir yaşam alanı, bir lüksü kalmamıştı.

İhanetin yaşandığı haftadan bir önceki hafta Vanessa eve gelmiş ve Azad'a bir barda bir adamın musallat olduğunu, durmadan kendi peşinden koştuğunu anlatmıştı. Genç kızın anlattığına göre bu ısrarcı adam, mahalledeki bir eğlence barında alelade bir garson olarak çalışmaktaydı ve estetik ölçülerde son derece çirkin, sevimsiz bir insandı. Vanessa o gün Azad'ın güvenini sömürmek adına kendinden son derece emin bir edayla: "O sefil garson benden bir yakınlık koparmak istiyor, gölge gibi hep peşimde dolanıyor; ama yemin ederim ben onun gibi çirkin bir adamla asla bir şey yapmam, yüzüne bile bakmam!" diyerek uyutmuştu. Azad da sevgilisinin bu beyanatına ve sadakatine sonuna kadar güvendiği için o gün konunun üzerinde durmamış, kıskançlık yapıp tek bir kelime bile etmemişti. Rasyonel mantığa göre şayet Vanessa abisini gerçekten kalpten seviyor olsaydı, sokaktaki o sefil garsonla zaten herhangi bir cinsel

birlikteliğe kalkışmazdı. Vanessa o çirkin garsonla yatıp da ne elde edecekti ki zaten?

Hatta o olaydan birkaç gün önce Vanessa, caddede yürürlerken Azad'ı kolundan tutup ısrarla o garsonun çalıştığı barın kapısından içeri sokmaya, onu orada ağırlamaya çalışmıştı; fakat Azad'ın inadı yüzünden bu hamlesi gerçekleşmemişti. Azad o dönem o salaş barın ortamını zerre sevmiyordu; oysa Vanessa'nın oradaki asıl gizli amacı, yanındaki entelektüel mimar arkadaşını o çirkin garsona çıplak gözle göstererek bir gövde gösterisi yapmak ve adama dolaylı yoldan, "Bak, benim sevgilim işte bu başarılı mimardır, peşimi derhal bırak!" mesajını vermek istemesinden ibaretti. Lakin Azad, o günlerde iş yoğunluğundan ötürü Vanessa'nın neden o bara gitmekte ısrar ettiğini beyniyle tam olarak idrak edip anlayamamıştı.

Vanessa, arkadaşı Ana'nın evinde otururken onun ağzından Berlin'deki o üç odalı dairededeki eşyalarının yaka paça sokak kaldırımına fırlatılıp atıldığını duyduğu an öfkeden kelimenin tam anlamıyla çılgına döndü. Bu yabancı şehirde cebinde tek bir kuruş nakit parası yoktu, bir işi ve gelir kapısı mevcut değildi, sığınacak hiçbir şeyi kalmamıştı. Berlin'de hangi dostunun evine taşınacağını, kimin yanında sığınmacı olarak kalacağını zihnen hiç bilmiyordu.

Bu sırada öfkesi dinmeyen Azad, o garsonun çalıştığı eğlence barının resmi telefon numarasını bulup ahizeyi kaldırdı ve telefona çıkan o garson adama karşı hırsıyla çok ağır tehditler savurdu: "Bak ulan şerefsiz! Eğer bundan sonra sokaklarda bir kez daha o Vanessa'nın peşine düşüp onu rahatsız etmeye kalkarsan; Berlin'de yeraltında tanıştığım çok tehlikeli, gözü kara PKK militanı Kürdleri senin üzerine salarım, onlar da o

barda senin kamışını kökünden bıçakla keserler!” diyerek gürledi.

Sokak jargonuyla savrulan bu kanlı tehdit karşısında sarsılan garson adam, korkudan kelimenin tam anlamıyla donuna etti ve telefonda kekeleyerek: “Yahu beyefendi, yemin ederim benim o Vanessa denilen kadınla hiçbir özel ilişkim, hiçbir bağım yoktur!” dedikten sonra Azad telefonu onun yüzüne öfkeyle kapattı.

Bu gözdağının üzerinden henüz bir saat bile geçmemişken Vanessa, öfkeyle Azad’ı aradı ve telefonda avazı çıktığı kadar bağırarak: “Eğer bir kez daha benim Andre’me, o bar kulübüne gidip tek bir kötü söz söylersen, seni bu Almanya’da resmi Alman polisine şikâyet eder, adli dava açtırırım!” diyerek güya "yüzüne bile bakmam" dediği o sığ garson Andre’ye bir siper olup arka çıkıyordu. Ama bu sığ tehditler, asil mimarlık kariyerine odaklanan Azad’ın zerre umurunda değildi. Nitekim saatler ilerledikçe Vanessa tıpış tıpış geldi, eşya kolilerini sırtlayarak arkadaşı Ana’nın mütevazı evine taşımak zorunda kaldı. O sefil garson Andre ise Azad’dan aldığı o kanlı yeraltı tehdidinin korkusundan ötürü, Vanessa ile olan tüm irtibatını bıçak gibi kesti, genç kadını Berlin’in göbeğinde tamamen ortada, tek başına bıraktı.

Vanessa, uğradığı bu aşk ihanetinin ardından hem sevgili-sinden hem de kaçış kapısı gördüğü o garsondan darbe yiyerek çok büyük bir üzüntüye kapıldı; neye uğradığını şaşırduğu bir sinir krizi esnasında Berlin caddesinde güpegündüz yere yığılarak baygınlık geçirdi. Caddeden geçen vatandaşlar duruma insaniyet namına müdahale ederek acil ambulans çağırdılar; genç kız resmi bir hastanede tam bir gün

boyunca müşahede altında kaldıktan sonra taburcu edilerek yeniden arkadaşı Ana'nın evine sığındı.

O buhranlı günlerde Azad'ın öz kuzeni olan bir Kürd genci, Berlin Üniversitesi'nde tıp fakültesinde akademik eğitim alıyordu ve Vanessa'yı da yakinen tanımaktaydı. Tıp okuyan kuzenin şehirde kiraladığı üç odalı geniş bir dairesi vardı ve bu dairenin odalarından birisi tamamen boş durmaktaydı. Azad, bir vicdan azabıyla kuzenine telefon açtı ve durumu anlattı; kuzeni de yurtsever bir duruşla: "Azad, lafı bile olmaz elbet; eğer o yabancı kız Vanessa gerçekten çok zor durumdaysa gelsin, bu şehirde kendine düzgün bir ev bulana kadar benim dairedeki o boş odada güvenle konaklasın," yanıtını verdi.

Bu güvenceyi alan Azad, vakit kaybetmeden Vanessa ile emniyetli bir köşede yüz yüze görüştü; aslına bakılırsa Azad, ruhunun en derin noktasından bu kadını hâlâ deliller gibi çok seviyordu ve onun Prenzlauer Berg'deki o üç odalı sıcak evine tekrar geri dönmesini canıgönülden arzuluyordu. Ancak ihanet psikolojisindeki Vanessa başını öne eğerek: "Asla olmaz Azad!" dedi, "Ben senin o temiz sevgini, o asil duruşunu zerre hak etmedim ve kendimi senin o kutsal aşkının karşısında son derece kirli, iğrenç hissediyorum!" diyerek teklifi ağlayarak reddetti.

Azad ise modern bir yaklaşımla ve aşkın getirdiği büyük bir hoşgörüyü Vanessa'ya sarılmak isteyerek: "Yahu Vanessa, benim mantığım için geçmişte yaşanan o hatanın zerre ehemmiyeti yok; hem geçmişe bakıldığında ben de seninle tanışmadan evvel bakire bir erkek değildim. Kirlenmek ne demek yahu, insanız nihayetinde ve fani dünyada herkes büyük hatalar, sığ yanlışlar yapabilir!" yanıtını verdi. Ancak Azad ne tür bir entelektüel dil döktüyse, ne yaptıysa yapsın

Vanessa'yı o eski aşk yuvasına geri getirmeyi bir türlü başaramadı. Vanessa iradesiyle kendi yolunu çizdi; Berlin'de kendine geçinebilecek bir iş buldu ve yarım kalan üniversite resim kaydını da başarıyla tamamlayarak akademik hayatına başladı.

Böylece Azad, Prenzlauer Berg semtindeki o geniş üç odalı evinde kelimenin tam anlamıyla bir başına, yapayalnız kaldı. Ömrünün muhasebesini yaptığında, hayatında ilk kez 30 yaş barajını geçtikten sonra bir dairede tek başına tekil yaşama deneyimi tecrübe ediyordu. İlk evin masraflarını hafifletmek adına boş kalan bir odasını bir öğrenciye kiraya vermeyi ciddi ciddi düşündüyse de; ruhunun dinginliği için daha sonra bu fıkristen tamamen vazgeçti. Ardından, neredeyse tüm sosyal çevreyle, derneklerle ve insanlarla olan ilişkisini bıçak gibi keserek mutlak bir inzivaya çekildi. Ömrünü yalnızca işe gidip gelmeye, uluslararası mimarlık yarışmalarına projeler çizmeye ve üniversitedeki akademik mimarlık konferanslarına delege olarak katılmaya adanarak siyasetten tamamen koptu.

Azad'ın bilişim dünyası ve bilgisayar teknolojisiyle olan ilk teknik ilişkisi, 1984 yılında, meslek lisesinde okuduğu henüz 18 yaşındaki o çıraklık döneminde başlamıştı. O yıllarda piyasaya sürülen Commodore 64 modeli, teknoloji tarihinde tüm zamanların en çok satan, devrim niteliğindeki kişisel bilgisayar (PC) modeli olarak evlere girmekteydi. Azad 1987 yılında üniversitede mimarlık mühendisliği fakültesine başladığı o ilk senelerde; dünyada henüz modern internet ağları, web siteleri ya da cep telefonları gibi teknolojik imkanlar kesinlikle icat edilmemişti. Ancak teknik laboratuvarlarda o dönem 'Ribcon' adı verilen bir CAD programı sayesinde, bilgisayar ekranı üzerinden mimari

izimler ve geometrik planlar yapmayı yeni yeni öğreniyorlardı.

Tarihler 1990'lı yılları gösterdiğinde, küresel çapta uluslararası bir bilgi iletişim ağıının (*World Wide Web*) hızla yaygınlaşmasıyla birlikte internet teknolojisi, modern insan hayatının tam merkezinde, sarsılmaz temelinde yerini almış ve fani dünya tümünden evrilerek değişmişti. Hele 1995 yılında yazılım devi Microsoft tarafından Windows 95 işletim sisteminin büyük bir reklamla piyasaya sürölmesiyle, kişisel bilgisayarlar artık Azad'ın da evindeki çalışma masasının başköşesine yerleşmişti. Takvimler 1998'lere doğru ilerlediğinde ise sanal dünyada tartışma forumları, kurumsal web siteleri ve bir bütün olarak küresel enformasyon ağları çığ gibi çoğalarak büyüdü.

Azad yalnızlığının getirdiği buhranla, bazen haftalar boyunca dışarı çıkıp tek bir canlı insanla dahi yüz yüze görüşmüyor; tüm vaktini evinde, o katodik tüplü bilgisayar ekranının başında internette sörf yaparak tüketiyordu. Dahası; bankacılık, haberleşme ve araştırma işlerini artık tamamen internet ağları üzerinden yürütmekteydi. O teknolojik dönemde henüz bugünkü gibi Facebook veya Twitter tarzı kitlesel sosyal medya platformları kesinlikle icat edilmemişti. Sanal dünyadaki iletişim, ekseriyetle eski tarz klasik forum siteleri üzerinden sağlanıyordu. Türkiye'deki asimilasyon politikaları yüzünden, Kuzey Kürdistanlı Kürd nüfusunun çok büyük bir kesimi tamamen Türkçeleştirilmiş olduğu için; internetteki o Kürd forum sitelerinin ortak yazışma dili de ezici çoğunlukla tamamen Türkçe kelimelerden oluşuyordu.

Azad, her gün mesai bitimi akşamları bu forum sitelerine şifresiyle giriş yapıyor; Kürd halkının tarihi trajedileri ve sömürgecilik teorileri üzerine bilgisayar başında bol bol

yurtsever yazılar yazıyor, hararetli tartışmalar yürütüyordu. Üstelik sanal dünyada bir dürüstlük sergileyerek, yazdığı her fikir yazısının, her makalenin altına kendi şahsi e-mail adresini de açıkça not bırakıyordu. Takvimler 1999 yılına ulaştığında ise bilişim dünyasında efsanevi „MSN Messenger“ programı piyasaya sürüldü. Bu Messenger yazılımı sayesinde insanlar, internet hattı üzerinden tek bir kuruş ücret ödemeden, bedava bir şekilde dünyanın her bir farklı köşesindeki insanlarla anlık olarak yazışıp buluşup konuşabiliyorlardı.

Ancak Azad'ın kendisini dış dünyadan, Berlin sokaklarından tamamen izole ederek geceli gündüzlü yalnızca bilgisayar ekranının başında kalması; şantiyedeki yoğun projelere ek olarak sanal dünyada da haddinden fazla yoğun çalışması ve ruhsal olarak ağır bir strese girmesi, 2000 yılında, henüz otuz dört basamağındaiken bedeninin ve beyninin ağır bir şekilde hastalanmasına neden oldu. Bu ilk atak hastalığının ardından klinikte tedavi gördü ve taburcu olduktan sonra tam yedi ay boyunca sektörde son derece normal, sakin bir tempoyla mimarlık yapmaya devam etti. Ancak o yedi ayın nihayetinde bürodaki büyük mimari proje tamamlanıp iş bittiği için, piyasa koşulları gereği bir süre tamamen işsiz kaldı. İşsiz kalmanın getirdiği o ağır maddi ve manevi depresyon baskısı yüzünden, beynindeki o kronik hastalık nüksetti ve Azad ikinci kez yatağa düşerek ağır şekilde hastalandı.

Her hastalık atağında, devlet hastanesinin resmi psikiyatri kliniği servisinde en az altı hafta boyunca kapalı kapılar ardında ağır adli ve tıbbi tedaviler görüyor, bilincini uyuşturan çok ağır psikolojik ilaçlar, antipsikotikler tüketiyordu. Bu ikinci klinik yatışının ardından doktorlar tarafından reçete edilen günlük ilaç dozları ve kimyasallar haddinden fazla artırıldı; öyle ki Azad artık o uyuşmuş beyniyle şantiyeye

gidip mimari bir proje çizebilecek, çalışabilecek zihinsel ve fiziki halden fersah fersah uzaklaşmıştı. Derken, takvimde bir sene daha geçtikten sonra, evinde geçirdiği ağır bir krizle birlikte üçüncü defa psikiyatri kliniğine yatırılarak ağır hastalandı.

Bu üçüncü yıkımın ardından, artık mesleğini bir daha asla icra edemeyecek derecede tümünden çalışamaz, malulen engelli bir hale geldi. Geçmiş yıllarda marangozluktan ve mimarlıktan banka hesabında titizlikle biriktirdiği tüm parası da bu üç yıllık tedavi masrafları ve işsizlik sürecinde tamamen eriyip bitince; Azad hayatta onurunu kıran en acı noktaya düştü, devletin resmi sosyal yardım dairesinin eline düşerek yardıma mahkûm oldu. Ömrü boyunca peşinden koştuğu bütün o parlak mimarlık vizyonları, kariyer hedefleri, geleceği ve konforlu hayatı; yalnızca üç kısa sene içerisinde adeta bir iskambil kağıdından kule gibi tamamen yıkılarak yok olmuştu.

Azad, uğradığı bu ani yıkım karşısında neye uğradığını şaşırmış bir halde derin bir şok yaşıyordu. Prenzlauer Berg'deki o geniş üç odalı dairenin kira bedeli, sosyal yardımdan gelen cüzi parayla ödenemeyecek kadar pahalı olduğu için; mecburiyetten evin boş kalan bir odasını üniversite öğrencisi olan Michael adındaki bir Alman kiraya vermek zorunda kaldı. Maddi ve manevi olarak kelimenin tam anlamıyla çok trajik, çok zor bir durumun tam göbeğindeydi. Resmi sosyal daireden banka hesabına yatırılan yardım ödeneği miktar olarak haddinden fazla azdı. Her ay bu cüzi yardımdan evin yüksek kirası, telefon faturası, internet abonelik bedeli ve yasal hastalık sigortası primleri otomatik olarak düştüğünde; Azad'ın eline bu bir ay boyunca yaşayabilmesi, karnını doyurabilmesi için yalnızca 330 Euro nakit para kalıyordu.

Bir ay boyunca koskoca Berlin metropolünde sadece 330 Euro ile bir insan ne yapabilirdi ki? Bu meblağ, piyasa koşullarında onun sadece asgari mutfak masraflarını karşılamaya bile ucu ucuna yetmiyordu. İçinde bulunduğu bu sefalet zincirini kırabilmek adına tekrar ve tekrar mimarlık bürolarında serbest çalışmayı denediyse de, beynindeki o sarsıcı hasar yüzünden asla başarılı olamıyordu. Ruhunda ve beyninde, tıp dilinde majör depresyon denilen çok ağır klinik depresyon nöbetleri hüküm sürmekteydi; düşünceleri her an adeta darmadağınaktı ve çizim masasının başında tek bir mimari detaya bile yoğunlaşma, konsantre olabilme yetisini tamamen kaybetmişti.

Günlük yaşantısında, en basit projelerin teknik detaylarını bile hatırlamakta ve hayatıyla ilgili en ufak kararları almakta muazzam derecede zorlanıyordu. Tüm bedenini esir alan kronik bir halsizlik, fiziksel bitkinlik ve yaşamsal enerji azlığı musallat olmuştu. Biyolojik ritmi tamamen bozulduğu için geceleri yatağında tek bir saniye bile gözünü kırıp yatamıyordu. *"Nasıl oldu da silsileden gelen o dehamla Avrupa'nın en başarılı, en parlak mimarlarından biri olmayı başarmışken, fani dünyada bu denli sefil, bu denli çaresiz bir akıl hastası durumuna düştüm?"* sorusu beynini kemiriyor, kahırdan neredeyse çıldırma raddesine geliyordu. İçini kaplayan o derin üzüntü, mutlak mutsuzluk ve sarsıcı yalnızlık hislerinden ne yaptıysa bir türlü kurtulmayı başaramıyordu.

Tüm bu yıkımların üzerine, ruhunun derinliklerinde ağır birer suçluluk, derin bir değersizlik ve fani hayata karşı mutlak bir beceriksizlik inancı kök salmıştı. Bedenen çok uykusu olduğu, göz kapakları ağırlaştığı halde; her nedense yatağına girdiğinde geceleri bir türlü o huzurlu uyku fazına dalmayı başaramıyordu. Ter içinde yatağın içinde saatlerce sağa sola

dönerek, geçmişin o kanlı ve sömürgeci hatıralarını düşünüp sabahı ediyordu. Ancak gün ağardıktan sonra, gündüz saat tam 10:00'da veya öğlene doğru 12:00 sularında bilinci bitkin düşüyor ve ancak o saatte uykuya dalabiliyordu. Yatakta üç dört saatlik kalitesiz bir uykunun ardından, öğleden sonra saat tam 16:00 civarında gözlerini açıp uyanıyordu. O saatte uyandığında gün çoktan tükenmiş, akşamın ağırlığı çökmek üzereydi.

Uykudan uyandığı an, ilaçların ve depresyonun etkisiyle üzerine öyle devasa bir bedensel ağırlık, bir uyuşukluk çöküyordu ki; uyuşmuş vücudu kendisine tonlarca ağırlıkta bir kütle gibi geliyor, yatağından kalkıp koridordaki tuvalete gitmek gibi en basit insani ihtiyacını bile ancak muazzam bir irade zorlamasıyla çok zor yerine getiriyordu. Kafası adeta afyonu patlamış gibi, tamamen sersemleşmiş bir halde uyanıyordu. Mutfakta üst üste iki üç sert kahve yapıp içtiği halde, ancak en az üç dört saatlik bir sürenin geçmesinin ardından bilinci zor bela kendine gelip dünyaya biraz olsun adapte olabiliyordu. Kendi doktoru, adli ve tıbbi dosyasına büyük harflerle, "Bu şahıs biyolojik ve ruhsal olarak %100 oranında çalışamaz durumdadır, maluldür" yazarak resmi klinik raporunu onaylamıştı.

Madalyonun diğer yüzünde ise, beyninin kıvrımlarında üreyen o karanlık, olumsuz düşünceler onun tüm yaşamsal enerjisini adeta sinsi bir kurt gibi kemirip bitirmekteydi. Hayatında o an için her şey bir anlığına yolunda gitse, Michael kirayı vaktinde ödese dahi; Azad'ın ruhunda geleceğine ve fani sonuna dair engel olamadığı feci, aşırı derecede bir kaygılanma, bir anksiyete bozukluğu hüküm sürüyordu. *"Ben neden bu denli aciz, neden bu hale geldim? Benim bu fani dünyadaki sonum tam olarak ne olacak? Günün birinde yeniden o eski sağlığıma, o yaratıcı mimarlık*

dehamla kavuşmayı başarabilecek miyim?" tarzındaki kahr-edici sorular, sanal dünyadan kopsa da zihninde peşini bir an olsun bırakmıyordu.

Zihnini işgal eden tüm bu sarsıcı, olumsuz düşünceler nedeniyle iştahını da tamamen kaybetmişti; yemek yiyemiyor, zayıflıktan adeta ipince kalmış, iskeleti çıkmış bir halde fena bir mutsuzluk, bir melankoli hali yaşıyordu. Bazen de bu uyuşukluğun tam aksine, çevresindeki insanlara karşı son derece huzursuz, hırçın ve agresif tepkiler sergileyen yırtıcı bir karaktere bürünüyordu. Ortada mantığa uygun hiçbir haklı neden yokken bile kendini içten içe aşırı derecede huzursuz hissediyor; sokaktaki en ufak günlük olaylar karşısında bile kontrolünü kaybederek aşırı sinirli, sarsıcı tepkiler vererek etrafını kırıp döküyordu. İşte tam da bu tehlikeli ruh halinden ve adli risklerden ötürü, kendini korumak adına genellikle evinden dışarı adımını bile atmıyor, günlerce odasında kalıyor; sarsılmaz yoldaşı olan o vefakar dostu Elias'tan başka dünyada hiç kimseyle kesinlikle buluşmayıp görüşmüyordu.

Görüldüğü üzere hem Azad hem de Bejan, sömürge altındaki bir halkın evlatları olarak farklı coğrafyalarda olsalar da benzer bir varoluşsal cenderenin ve kimlik krizinin ortasında hayat mücadelesi veriyorlardı. Kürd ulusal bilincinin darma-dağınıklığı, ihanet iddiaları ve örgütlerin tasfiyeci politikaları her iki karakterin de dünyasında derin yaralar açmıştı.

13. Bölüm || Azad & Bejan

Azad, inzivaya çekildiği Prenzlauer Berg'deki üç odalı kiralık dairesinde, haftada birkaç kez iki üç sayfa uzunluğunda, imla kurallarına uygun siyasi ve felsefi yazılar

kaleme alıp sanal Kürd forumlarında yayımlıyordu. İnternet dünyasında bir dürüstlük sergilediği için de her makalenin, her analizin altına şahsi e-mail adresini açıkça not bırakıyordu. Hewlêr'deki evinde bilgisayar ekranının karşısına kurulan Bejan ise sanal dünyadaki bu nitelikli yazıları satır satır okuyor, Azad'ın fikirlerinden etkilenerek yazıların altına durmadan kendi yurtsever yorumlarını ekliyor ve saatlerce süren bu internet tartışmalarına aktif olarak katılıyordu.

İnternet ağlarının hızla ilerlediği bir pazar akşamı, saat tam 21:00 sularında Azad, odasında yine yoğun bir siyasi yazı kaleme aldı. Yazıyı titizlikle bitirdikten sonra her zamanki gibi forum sitesine yükledi. Tam o saniyede, bilgisayarının masaüstünde açık olan Microsoft Outlook programına ani bir e-posta geldiğini fark etti. Merakla gelen mesajı açıp okuduğunda şu satırlarla karşılaştı:

“Azad, rojbaş! Benim adım Bejan. Seninle uzun zamandır sanal forumdan tanışıyoruz, yazışmalarını ilgiyle takip ediyorum. Eğer senin için de zaman müsaitse, internet üzerin-den seninle canlı olarak görüşmek, dertleşmek istiyorum. İstersen gel bir konuşalım!”

Azad, maildeki bu içten daveti okuyunca ruhunda çok büyük bir sevinç hissetti; çünkü bu enformasyon ağları yoluyla daha evvel de internet üzerinden üç dört farklı yurtsever Kürd genciyle tanışma fırsatı bulmuş, onlarla hem e-mail vasıtasıyla düzenli yazışmaya başlamış hem de MSN Messenger programında canlı sohbetler gerçekleştirmişti. Üstelik Azad, mesajı gönderen Bejan'ı da yaklaşık iki yıldır sanal forumlardaki yorumlarından ötürü giyaben yakinen tanıyor, sömürgecilik karşıtı yurtsever görüşlerini çok iyi biliyordu. Doğrusu bu yakınlaşmaya çok sevindi ve vakit kaybetmeden

bilgisayarından MSN Messenger yazılımını açarak sisteme giriş yaptı ve klavyeden: “Bejan, merhaba!” yazdı.

Ekranın öbür ucundaki Bejan, anında karşılık verdi: “Merhaba Azad! İşler güçler nasıl gidiyor, ne yapıyorsun?”

Azad, odasındaki yalnızlığın getirdiği efkarla klavyeye dokundu: “Vallahi dostum, hayattaki hâllerimi hiç sorma! Sanal dünyada senin gibi inatçı Kürdlerle uğraşıp duruyorum işte. Başka nasıl geçsin, ömür böyle akıp gidiyor.”

Bejan merakla sordu: ”Peki, internetteki bu Kürd meselelerinden başka ne işle uğraşıyorsun? Almanya’da aktif olarak bir şirkette çalışıyor musun?”

Azad, ekrana bakarak geçmişinin ve kaybettiği mimarlık kariyerinin acısıyla biraz düşündü, ardından hüznle yazdı: “Ben malulen emekliyim, çalışmıyorum. Peki sen ne yapıyorsun, nerede kalıyorsun?”

Bejan, aldığı bu erken emeklilik yanıtı karşısında büyük bir şaşkınlıkla ekrana kilitlendi: ”Yahu emekli misin? Hayır ola Azad abi! Yaşın henüz kaç ki senin?”

Azad, durumunu saklamadan yalın bir dille ilette: “Şu an yaşıam tam otuz sekiz. Beynimdeki çok ağır biyolojik bir rahatsızlıktan dolayı şantiyelerde veya bürolarda çalışamaz haldeyim; devletin resmi sağlık kurulu raporuyla bu nedenle çok genç yaşta emekliye ayrılmak zorunda kaldım.”

Bejan üzülerek: “Çok büyük geçmiş olsun! Peki hayatını bu denli etkileyen ne gibi bir rahatsızlık bu, tam klinik tanısı nedir?” diye sordu.

Azad, gerildi ve klavyeye sertçe bastı: “Ohhooo! Sen de haddinden fazla meraklı birisiymişsen be kardeş. Aslına bakarsan benim bu özel tıbbi yaşamım, hastalığım seni zerre ilgilendirmemesi lazım. Ben internet üzerinden kiminle görüşüp sohbet ediyorsam, sadece sömürgecilik ve politika üzerine teorik konuşurum. Özel hayatımdan, klinikteki dosyalarımın insanlara hiç bahsetmem. Hayırdır, yoksa sen Türkiye’deki o meşhur MİT adına çalışan bir ajan mısın?”

Bejan, bu ajan suçlaması karşısında ekrana bakarak gür bir kahkaha attı: “MİT’ten mi? Ha ha ha! Azad abi, harika bir şaka yapıyorsun değil mi? Yahu seninle biz aslında sanal forum sayfalarında tam iki seleden beri yoldaşça tanışıyoruz. Birbirimizin sömürgeciliğe karşı olan politik görüşlerini aşağı yukarı en ince ayrıntısına kadar biliyoruz. Ve ben seninle canlı olarak tanışmayı, fikir alışverişinde bulunmayı her şeyden çok istiyordum ama şantiyedeki iş yoğunluğundan bir türlü zaman bulamadım. Benim yaşıma şu an tam otuz ve ben yasal olmayan yollarla firar ettiğim Güney Kürdistan’ın Hewlêr kentinde kalıyorum. İnşaat sektöründe boya badana ustası olarak çalışıyorum. İnşaattaki kaba duvar ve beton işleri hariç, binaların iç dekorasyonuna dair geriye kalan diğer her şeyi profesyonelce yapıyorum.”

Azad, aldığı bu samimi yanıt karşısında rahatladı; masasından bir sigara paketi çekip çakmağını çıkardı. Messenger’dan Bejan’a esprili bir mesaj yazdı: “Abi, ben şimdi burada bir sigara yaktım; sen de benimle bir tane içer misin?”

Bejan ekran başında gülümseyerek cevapladı: “Azad abi, ben sigara içmiyorum ki. Dağlarda o hengâmede herkes alıştı ama ben hiç bulaşmadım o derde. Yine de içiyorsan afiyet olsun, bana da dumanını faksla gönder bari!”

Azad, bu cevaptaki sıcak ve şakacı havaya loş odasında kahkaha atarak karşılık verdi: “Boş ver be abi! İçsek de öleceğiz, içmesek de... Fani dünya işte.”

Bu kez Bejan da Hewlêr’deki odasında yüksek sesle güldü: “Vallahi haklısın Azad abi, hayat acımasız işliyor. Hadi madem öyle, gönder gelsin dijital dumanı!”

Azad sesli güldü ve monitörün solgun ışığı altında bir an duraksadı; sömürge travmalarını ve klinik hastalığını bu yabancı dostla söylese mi, yoksa mesafesini koruyup söylemese mi diye tereddüt etti. Sonra içinden gelen bir sesle “Boş ver ulan!” dedi kendi kendine, “Öğrensin, nasıl olsa fani dünyada kimseye yalan söylemiyorum ya.” Klavyenin tuşlarına basmaya başladı:

“Bende tıp literatüründe manik-depresif hastalık olarak bilinen bipolar bozukluk adı verilen, çok ağır bir ruh ve akıl hastalığı mevcut. Ruh halim uçlarda geziyor; hastalığım manik evreye ulaştığı an bilincimi tamamen kaybederek ağır psikoza giriyorum. Tıptaki pek çok kronik rahatsızlıkta olduğu gibi, maalesef bu hastalığın da biyolojik nedeni bilim dünyası tarafından tam olarak bilinmiyor. Hastalığın, insan beynindeki nörotransmitter dediğimiz o kimyasal maddelerin işlevlerinde ve sinapslarında meydana gelen bozulmalar ile ortaya çıktığı düşünülüyor. Ve ben klinik olarak psikoz atağı geçirdiğim dönemlerde, somut gerçeklik ile zihnimdeki rüyayı, sanrıları birbirinden asla ayırt edemiyorum. Örneğin şu an burada bilgisayar başında seninle son derece mantıklı bir sohbet yürütüyorum; ama psikoz oldum mu seninle Messenger’da görüştüğümün, bu dünyada nefes aldığımın zerre farkında olmuyorum. Eğer devletin psikiyatri kliniğindeki o ağır kimyasal ilaçlar olmasa, yeminle ben şu an ya Berlin’deki bir akıl hastanesinde kapalı tutulurdum ya

da sokaklarda üstüm başım yırtık bir halde kendi kendine konuşan deli, berduş veya serseri bir evsiz gibi kendi halimde sefilce yaşıyordım. Hastalığın geriye kalan diğer tüm tıbbi detaylarını internetteki arama motorlarından artık kendin okuyabilirsin.”

Bejan, okuduğu bu sarsıcı klinik itiraflar karşısında kelimenin tam anlamıyla büyük bir hayretler içinde kalmıştı: “Yahu bu dünyada ne dertler, neler var neler! Ama inan Azad abi, ben şu an Messenger’da seni son derece iyi, entelektüel görüyorum ve forumlarda yayımladığın o muazzam siyasi yazılarında psikolojik olarak rahatsız olduğuna dair hiçbir emare, hiçbir hastalık izi belli olmuyor,” yazdı.

Azad klavyeye dokundu: “Ben bu sıralar tıbbi olarak biraz iyiyim, atak döneminde değilim. Benim hayatımı asıl felç eden, beni karanlığa gömen evre o çok kötü olan depresyonlardır. O ağır klinik depresyonlar üzerime bir kabus gibi çöktü mi, zihnimde hep intihar düşünceleri, ölüm planları dönüp duruyor. O anlarda acı çekerek yaşamaktansa, ölmekten başka hiçbir şey istemiyorum!”

Bejan endişeyle ekrana yazdı: “Yapma be Azad abi, kurban olayım! Yaşadığın o klinik süreç sahiden o kadar kötü ve boğucu mu geçiyor?”

Azad içini çekerek yanıtladı: “Evet, hem de kelimelerle tarif edilemeyecek kadar kötü. Zaten çoğu zaman yatağımda efkarımla sadece bu fani dünyadan göçeceğim, öleceğim günü sessizce bekliyorum.”

Bejan, sanal âlemde devleşen bu karakterin dramıyla yüzleşince büsbütün şaşkına dönmüştü. “Azad abi, sen internetteki forumlarda o kadar yurtsever, o kadar pozitif

yazılar kaleme alıyorsun ki; sömürge altındaki o mazlum millete, gençlere durmadan o kadar cesaret, devrimci onur ve moral aşıyorsun. Doğrusu senin bu iki zıt karakterini mantığımla anlayamıyorum, kafam karıştı. Bana sanal bir şaka, muziplik yapıyorsun değil mi?”

Azad hafiften gülümsedi: “Yok! Ne şakası, ne muzipliği! Bu ölümcül konuda son derece ciddiym. Ben o ağır psikoz ataklarına yakalanmadan evvel yaşamı çok seviyor, mimarlık mesleğime ve yaşama çok sıkı bağlarla bağlıydım. Ama beynimin kimyası bozulup da bu ağır hastalığa yakalanımdan sonra yaşama, dünyaya karşı olan tüm bakış açım kökünden değişti, tüm anlamını yitirdi.”

Bejan, klavyenin başında derin bir of çekerek yazdı: “Yeminle senin adına çok ama çok üzıldüm Azad abi, ruhum daraldı! Peki bu yabancı ülkede evli misin, bir yuvan var mı?

“Hayır! Tamamen bekâr bir insanım.”

Bejan, dostane bir tavsiyeyle: “Peki abi, hayatının bir döneminde hiç evlenmeyi, bir yuva kurmayı düşünmedin mi? Belki bu dünyada kendine ait sıcak bir aile kurarsan, o kadının sevgisi senin bu ağır hastalığına, depresyonlarına bir ilaç olur, sana çok yardımcı olabilirdi,” iletisini gönderdi.

Azad, odasında bilgisayar ekranına bakarak sesli bir kahkaha attı ve yazdı: “Vallahi billahi Bejan kardeş, hayatta tam da bir aile kurma, çoluk çocuk eksikti! Ben zaten bu ağır ilaçların uyuşturuculuğu altında kendi kendime bakmaktan, tuvalete bile gitmekten aciz bir adamım; elin yabancı kadınına ve doğacak çocuklara nasıl bakarım, onlara nasıl ekmek götürürüm? Eğer hayatımda illa bir kadın olacaksa; onun bünyesinin haddinden fazla kuvvetli olması, benim bu ağır

psikozlarımı, deliliklerimi ve kahrımı ömür boyu çekecek asil birisi olması lazım! Bu bencil kapitalist çağda da öyle fedakar bir kadını bulabilmek imkansız derecede zor! Yok, yok dostum! Ben bu üç odalı evimde, kendi halimde tamamen özgür ve yalnız başıma gayet iyiyim.”

Bejan, sanal sohbetin samimiyetine sığınarak dikkatlice sordu: “Peki Azad abi, kullandığın o ağır psikiyatrik ilaçlara rağmen seksüel isteklerin, cinsel dürtülerin hiç yok mu?”

“Hayır, zerre kadar yok!”

“Peki kendi kendine, mastürbasyona ulaşarak da mı bir rahatlama yaşamıyorsun?”

“Hayır kardeş! Cinsel manada hiçbir şey yapmıyorum. Canım, bedenim hiç seks, yakınlık istemiyor. Günlük döngümde sadece yemeğimi yiyip içiyorum, vaktim gelince de yatağa uzanıp yatıyorum; tüm yaşantım bundan ibaret!”

Bejan, konunun tıbbi boyutunu merak ederek peşini bırakmıyordu: “Peki Azad abi, bu cinsel isteksizlik durumun doğrudan klinikte yuttuğun o ağır antipsikotik ilaçlardan, kimyasallardan kaynaklı olabilir mi?”

“Pek sanmıyorum yoldaş. Bu durum daha çok benim hayata, fani dünyaya karşı geliştirdiğim entelektüel bakış açısıyla, varoluşsal felsefemle ilgili. Benim dünyadaki tüm seksüel güdülerim, hayvani arzularım beyinde tamamen ölmüş, yok olmuş.”

Bejan hayranlıkla: “Yapma ya Azad abi! Bu düzeyde bir dünyevi arzusuzluk... Belki de sen hayatın tüm kirinden

arınmış, dünyadan elini eteğini çekmiş ermiş, bilge bir kişisin,” yazdı.

Azad ekranda sesli güldü ve sohbetin yönünü Bejan’ın geçmişine çevirerek: “Kardeş, peki sen geçmişinde o kutsal Kürdistan dağlarında, aktif gerilla saflarında mıydın?” diye sordu.

Bejan, klavyede sarsılmaz bir onurla yanıtladı: “Evet Azad abi! Sömürgeci kışladan kaçtıktan sonra aktif gerillaya 1995’ten 2000 yılına kadar fiilen katıldım. Ancak Ocak 2000’deki o meşhur 7. Kongre sürecinde, İmralı’dan gelen teslimiyetçi emirleri ve Öcalan kültürünü delegelerin önünde cesaretle eleştirdiğimden ötürü partinin faşizan yönetimi tarafından silahsızlandırılarak nemli bir mağara hapishanesine atıldım. Ben de can kardeşimi gördüğüm Ardan adındaki vefakar bir gerilla arkadaşın düzenlediği silahlı baskın yardımıyla o hücreden firar ettim.”

Azad şaşkınlıkla: “Yahu Bejan, bu anlattıkların sahiden gerçek mi?” diye sordu.

“Evet Azad abi! Maalesef sömürge altındaki halkımızın da dağlardaki örgütümüzün de acı, çıplak gerçeği budur. Peki, sen Almanya’nın tam olarak hangi kentinde yaşıyorsun?”

“Ben Almanya’nın birleşen başkenti Berlin’de, Prenzlauer Berg semtinde yaşıyorum.”

“Aha! Öyle mi? Peki abi, o çok övülen Avrupa ortamı nasıl? Bir mülteci için hayat orada güzel mi?”

Azad, sosyolojik bir tespitle yazdı: “Avrupa’nın güzelliği, tamamen buraya gelen insanın karakterine, mesleğine ve

beklentilerine göre değişir. Bence kuralları ve hukukuyla gayet güzel bir yer ama onurlu bir insan için kendi öz ülkesinin, Kürdistan topraklarının yeri her zaman bambaşkadır!”

Bejan, ekran başında içini dökerek dertleşmeye devam etti: “Ah abi sorma, ya ben gurbetten gelen dünya güzeli bir kıza sırlısıklaam âşık oldu. Kız yaşamını Hollanda’nın Amsterdam kentinde sürdürüyor. Annesi bir Kürd, babası ise Hollandalı; kız gayet iyi Türkçe biliyor. Bense sömürge okulundan ötürü ne İngilizce dil bilgisine sahibim ne de Hollandaca lisanından tek bir kelime anlıyorum. Onun buraya, Güney coğrafyasına, Hewlêr’e gelip yerleşmesi çok zor; çünkü tek kelime Kürdçe bilmiyor. Hem de gelip bu inşaat tozunun içindeki Güney’de bir kadın olarak ne yapacak, nasıl yaşayacak? Geçen gün bana bir teklifle, ‘Gel yasal yollardan Ankara’da bir aile kurup orada yaşayalım’ dedi; ama benim sömürgeci Türkiye sınırlarında, Ankara sokaklarında yaşamam imkânsız, çünkü polis tarafından her yerde gerilla firarisi olarak aranıyorum. Eğer o kadınla kopmadan beraber kalacaksak, benim bir yolunu bulup Amsterdam’a sığınmam, oraya yerleşmem lazım. Fakat benim bu yaşımdan sonra sıfırdan yabancı bir dil öğrenmek de haddinden fazla çok zor geliyor. Geleceğim için ne yapacağımı inan hiç bilmiyorum; iki arada bir derede şaşırdım kaldım. O sarışın kıızı kalbimin en derin noktasından, aşırı derecede çok seviyorum.”

Azad, coğrafi detayları sormak adına: “Peki, sen aslen o sömürge sınırları içindeki Ankara’da mı doğup büyüdün, orada mı kalıyordun?”

“Evet Azad abi! Ben aslen aile kökeni itibarıyla Ankaralıyım; yani tarihte İç Anadolu Kürdistanı olarak bilinen bölgenin Kürdlerindenim. Köklü Şeyhbızın aşiretine mensubum. Hatta

sanal forumda bu kadim aşiretin tarihi ve lehçesi üzerine geçenlerde detaylı bir makale yazıp yayımlamıştım.”

Azad anımsayarak: “Öyle mi? Ha, evet, tamam şimdi hatırladım; forumda o aşiret üzerine yazdığın nitelikli yazıyı baştan sona okumuştum. Bak kardeş, dil öğrenme meselesini beyninde büyüterek dert etme, süreç içinde bir şekilde öğrenirsin, sorun değil. Zaten o gurbette edebi dili tam iyi, kusursuz öğrenmene gerek yok; günlük yaşamda o kadınla ve toplumla anlaşabilecek kadar pratik düzeyde öğrenirsen senin işini görmeye fazlasıyla yeter. Üstelik bahsettiğin Amsterdam mimari yapısıyla son derece büyüleyici, çok güzel bir şehirdir; ben kariyerim döneminde iki kez oraya seyahat düzenlemiştim. Şayet o sarışın kıızı kalbinle gerçekten bu denli çok seviyoran, gelecek kaygılarını bırak, hiç durma, hemen git derim. Ama madalyonun diğer yüzünden bakıp, ben senin yerinde olsaydım; ne pahasına olursa olsun o yabancı Avrupa topraklarına gitmez, öz vatanım olan Güney’de kalır ve orada kendi kültürümden birisiyle tanışıp onurlu bir evlilik yapardım. Çünkü bir insan için kendi öz ülkesi, kendi yeri yurdu bambaşka bir kutsal sığınaktır. Yurt dışında, o batı metropollerinde yüz yıl boyunca yaşayıp yaşlansan bile; o toplumların gözünde sen her zaman ‘öteki’ olarak kalacaksın, her zaman bir yabancı muamelesi göreceksin.”

Bejan, bu sarsıcı sosyolojik analize hak vererek klavyeye dokundu: “Sana mantığımla kalpten katılıyorum Azad abi, söylediklerinde sonuna kadar haklısın. Ama benim burada, Hewlêr’de o tasfiyeci PKK milisleri ve ajanları ile de başım feci şekilde dertte. Ben ideolojik ve siyasi nedenlerden dolayı o gerilla hapishanesinden firar etmiş biriyim. Ömrümün geri kalanını bu dar sokaklarda hep arkama bakarak, gizli bir ölüm korkusu içinde mi tüketeceğim? İnanır mısın abi, ruhum

daraldıkça canım yine o sarp dağlara sığınmak, savaşmak istiyor; ama bu yaştan sonraki duruma bakınca artık o dağ yaşamı da olmuyor, bitti. Ya bir yolunu bulup Amsterdam’a iltica edeceğim, hayatımı sil baştan yeniden kurup yaşayacağım, ya da burada kalacağım. Sen benim bu açmazıma ne diyorsun, bir akıl ver?”

Azad, odasındaki loş ışıktaki derin bir sigara dumanı çekerek ekrana yazdı: “Vallahi billahi can kardeşim, inan ben de tam olarak net bir cevap bilmiyorum. Günümüz Avrupa’sında sokaklarda göçmenlere karşı gizli ve açık çok büyük bir yabancı düşmanlığı, ırkçılık akımı mevcut. Elbette kente yerleştğinde kendi kafana dengi, ilerici Avrupalı insanlar da bulursun; ama ne yazık ki gurbete akın eden Doğulu göçmenlerin çok büyük bir kısmı, kültürel şok yüzünden buranın modern toplumuna entegre olamıyor, uyum sağlayamıyorlar. Bir insanın kendi öz ülkesinin sınırlarında, kendi toprağında hürce yaşaması elbette bambaşka bir onurdur. Bak kardeşim, şayet benim beynimdeki bu sarsıcı bipolar hastalık baş göstermeseydi; ben kariyerimin ileriki aşamalarında ilk iş olarak mesleki vizyonumu büyötmek adına birkaç yıllığına New York’a ya da Los Angeles’a gider, orada İngilizce dilimi iyice kusursuzlaştırır, ondan sonra da tüm mimarlık birikimimle o özgürleşen Güney Kürdistan topraklarına yerleşir, o hayalimdeki otonom ekolojik Kürd evlerini inşa ederdim. Ama benim geleceğim için artık her şey çok geç oldu; çünkü klinikteki o uzman psikiyatri doktorum yüzüme bakarak, ‘Azad, sen artık o parlak mimarlık kariyerini ve projelerini tamamen unut,’ dedi. Bu ağır zihinsel hastalıkla şantiyede sorumluluk almanın rasyonel olarak çok zor, imkansız olduğunu açıkça söyledi ve adam tıbbi açıdan gerçekten de sonuna kadar haklı. Ben resmi sosyal yardıma düşmemek adına birkaç kez büyük bürolarda çalışmayı, çizim masasına dönmeyi tekrar ve tekrar

denedim ama her defasında kriz geçirip hastanelik oldum, maalesef olmadı. Oysa sadece kimseye muhtaç olmamak, para kazanmak için bile olsa çalışmayı canıgönülünden istiyorum. Ayrıca benim ailem, akrabalarımın hemen hepsi Almanya’da, Hannover’de kalıyor. Buraya yıllar içinde artık iyice alışmışlar, bu batı toplumunun birer parçası haline gelmişler. Ben kendi öz Kürdistan toprağımdan henüz on altı yaşımıdayken, sömürgeci cunta baskısıyla kopup 1982 yılında Almanya’ya ayak bastım ve o günden beri bir daha asla o topraklara, memlekete gidemedim. Aradan tam yirmi uzun yıl geçti”

Bejan şaşkınlıkla yazdı: “Öyle mi Azad abi? Desene yasalara göre sen artık tamamen bir Almansın. Resmi olarak Alman vatandaşlığı statüsüne geçtin mi?”

Azad, klavyenin tuşlarına hüzünle dokundu: “Evet! Ben 1991 yılında yasal olarak resmi Alman vatandaşlığı hakkını aldım ve geçtim. Ama acı olan şu ki; bu yabancı ülkede senin dedelerin bin yıl evvel bile buraya gelip yerleşmiş olsa, sokaktaki o ırkçı zihniyet seni asla öz be öz tam bir Alman olarak kabul edip bağrına basmıyor. Karşılaştığın her idari alanda, senin sömürge coğrafyasından gelmiş bir göçmen olduğunu, bir yabancı olduğunu sana hep hissettiriyor, kırıcı şekilde hatırlatıyorlar. Maalesef buradaki sıradan Almanların çoğunun kafasında, tarihten beri o Adolf Hitler’in kokuşmuş “kan bağı” teorisi gizliden gizliye hâlâ hüküm sürüyor.

Madalyonun hukuki yüzüne bakacak olursak; Almanya Anayasası’nın ünlü 116. maddesi, yasal ve anayasal anlamda kimlerin resmi Alman vatandaşı sayılacağını, vatandaşlık sürelerini ve şartlarını açıkça düzenleyip güvence altına alıyor. Bu anayasal hüküm, her ne kadar eski Almanların statüsüne ilişkin birtakım etnik silsile kriterleri içeriyor olsa

da; bunun tamamen dışında, modern Alman ulusunun üyeliğini bireylerin soyundan, ırkından ve kültüründen tamamen bağımsız, anayasal bir vatandaşlık bağı olarak tanımlıyor. Yani bu ilerici anayasa hükmüne göre hukuken ben de tescilli bir Alman'ım. Ama az önce de sokak gerçekliğinde bahsettiğim üzere; bu yasal anlayıştan tamamen farklı olarak, ülkedeki aşırı sağcı neo-Naziler ve popülist sağ partiler, insanı ve vatandaşlığı tamamen etnik kökene, kan bağına dayalı faşizan bir insan anlayışıyla temsil ediyorlar. Şayet gelecekte bu aşırı sağcı popülistler bir şekilde federal hükümette iktidara gelmeyi başarırlarsa; anayasayı çiğneyerek biz göçmen kökenli insanları tek kalemde Alman vatandaşlığından atıp sınır dışı bile edebilirler, hayatta böyle bir tehlike her zaman mevcut.”

Sohbetin bu ağır siyasi havasını dağıtmak isteyen Bejan, odasında elindeki şarap bardağından derin bir yudum aldı ve klavyeden: “Azad abi, peki senin o Prenzlauer Berg'deki evinde, o muazzam entelektüel dünyanda klasik batı müziğinde en çok kimleri, hangi bestecileri dinliyorsun?” diye sordu.

Azad da masasındaki tütününden bir sigara daha ateşledi ve Messenger ekranından iletti: “Doğrusunu söylemek gerekirse Bejan kardeş, ben o empresyonist klasik müzik tınıları arasında en çok büyük dâhi Claude Debussy'nin eserlerini büyük bir zevkle dinlerim. Dur hele, madem sordun, sana şimdi YouTube'tan onun harika bir piyano eserinin linkini göndereyim. Ama hayatımın o modern Berlin gece kulübü eğlencesinden kalan alışkanlığıyla, günlük yaşantımda yüzde doksan oranında tamamen elektronik *Minimal Techno* ritimleri dinliyorum.”

Azad'ın sohbet penceresinden gönderdiği YouTube müzik linkine tıklayan Bejan, hoparlörün sesini açtı ve iki eski yoldaş gurbetten gurbete estetik bir hazla Debussy'nin o narin piyano tuş seslerini beraberce dinlediler.

Müzik bittiğinde Bejan ekrana yazdı: “Sanal dünyadan kulağa gerçekten çok enteresan, çok mistik geliyor Azad abi. Bense sömürge travmalarından ötürü genellikle tamamen geleneksel Kürd müziği, dengbêj ağıtları dinlerim. Al hele, madem müzikten açıldı söz, bir link de ben sana gurbetten gönderiyorum, bir kulak ver.”

Bejan'ın gönderdiği internet linkinde, Kürd kadın sanatçı Rojin'in o içli sesiyle seslendirdiği kadim “Sebra Mala” parçası yer almaktaydı. İki uzak Kürdistanlı genç, bu kez bilgisayarları başında büyük bir duygu yoğunluğuyla Rojin'in o yanık Kürdçe ezgisine kulak verdiler; hemen peşinden de dijital listeden Aynur Doğan'ın o asi ve sarsıcı “Keçe Kurdan” parçasını açarak ruhlarını vatan hasretiyle sabitlediler.

Bilgisayar ekranlarındaki dijital zaman artık gece tam 23:00'e doğru yaklaşıyordu. Hewlêr'deki şantiyede ter döken Bejan'ın, ekmek parasını kazanabilmesi için ertesi sabah çok erkenden uyanması ve baretini takıp inşaatta boya badana işine koyulması lazımdı. Bu mesai zorunluluğundan ötürü, iki eski dost sanal odada birbirlerine samimi birer minnetle vedalaşılar ve gelecekte en kısa sürede yeniden dertleşmek üzere MSN Messenger programını kapatarak oturumu sonlandırdılar.

14. Bölüm || Bejan & Sandra

Bejan, MSN Messenger oturumunu kapattıktan sonra odasındaki sessizliğin içinde sırtüstü yatağına uzandı ve az önce internet üzerinden dertleştiği sanal arkadaşı Azad'ı derin derin düşünmeye başladı. Kürd halkı, sömürgeci devletlerin o kanlı baskıları yüzünden dünyanın dört bir yanına, bambaşka gurbet topraklarına darmadağın bir halde dağılmıştı. Azad tam yirmi uzun yıldır kendi öz vatanı olan Kürdistan'ına tek bir kez bile uğrayamamış, Berlin'deki o tecrit hayatında Kürd kültürünü bizzat yaşamamış ve kulaklarında Kürd müziğinin o yanık tınlarını barındırmamıştı. Bejan'ın mantığıyla yaptığı analize göre, anlaşılan oydu ki Azad gurbette geçen o uzun yıllar içerisinde asimilasyon çarklarına kapılarak kendi öz kimliğine, aslına yabancılaştırılmıştı.

Peki ya Ankara'daki o loş barda tesadüf eseri tanıştığı Hollandalı melez kız Sandra tam olarak nasıl bir insandı? Bejan yatakta dönerek, "Ben o otel odasında ve sokaklarda geçirdiğim topu topu iki hafta içerisinde onu ruhuyla tam anlamıyla tanımış olamam," diyordu kendi kendine. "Geleceğimi onunla birleştirmeden evvel, Sandra'yı çok daha yakından, tüm karakteriyle tanımam lazım!" Zihnini kemiren bu kuşkuları dağıtabilmek ümidiyle yataktan kalktı, bilgisayarın başına geçerek Messenger programını yeniden açtı. Ancak dijital listedeki arkadaş grubundan hiç kimse o an internette çevrimiçi değildi. Vakit kaybetmeden Sandra'nın cep telefonuna uluslararası bir kısa mesaj gönderdi ve onu sanal odada buluşup dertleşmek amacıyla Messenger'a davet etti: "Sandra, müsaitsen internette hemen buluşabilir miyiz?"

Sandra, telefonuna düşen mesaja kısa süre içinde sevecen bir tonda yanıt gönderdi: “Canım sevgilim! Ben şu an arkadaşlarımla dışarıdayım, evde değilim; ancak yarın akşam saat tam 21:00’de bilgisayar başına geçebilirim, senin için de olur mu?” Bejan, dijital klavyeden alelacele: “Ok! Sonsuz öpücükler!” yazdı ve gönder düğmesine bastı.

Hollandalı Sandra’nın sohbetlerin daha en başından beri ikide bir kendisine büyük bir rahatlıkla “sevgilim!” ya da “aşkım!” şeklinde hitaplarda bulunması Bejan’ın muhafazakarlığına, karakterine çok garip geliyordu; çünkü o güne dek ömründe hiçbir kadın kendisiyle bu denli samimi, bu denli sıcak bir dille konuşmamıştı. Mahallede sıırılsıklam âşık olduğu o ilk göz ağrısı Selma’dan bile bu tür sevgi dolu lafları asla duymamıştı. Sandra, geçmişe bakıldığında Selma’dan sonra onun ömründe yeşeren ilk gerçek aşkıydı; zira Selma ile gençliğinde sadece birkaç kez masumca öpüşmüş ama onunla asla aynı yatağa girmemiş, cinsel birliktelik yaşamamıştı.

Bejan, sanal dünyada bilge dostu Azad ile tanışmış olmasına çok sevinmişti; lakin Azad’ın beynini uyuşturan o ağır bipolar akıl hastalığına yakalanmış olması, geleceğinin yok oluşu kendisini içten içe feci şekilde üzmüştü. Kendi kendine, *"Şayet günün birinde sahte pasaportumla Hollanda’ya göç edersem; orada, o yabancı batı toplumuna tıpkı Azad’ın uyardığı gibi bir uyum sağlayabilecek miyim, ayak uydurabilecek miyim?"* sorusunu soruyordu. Ya da dilini bilmediği o topraklarda ne tür ağır zorluklar çekecekti? Gurbet elinde Sandra’dan başka sığınacağı, tanıyacağı tek bir canlı kul bile mevcut değildi. Şayet gideceği yer Almanya olsaydı, en azından orada fikirlerinin uyduğu, kafa dengi olan arkadaşı Azad bir sığınak olarak yanı başında bulunurdu.

Ertesi gün sabah saat tam 07:00'de boya dekorasyon firmasındaki mesaisine, işbaşına başladı. Şantiyede toz toprak içinde geçen yoğun bir çalışmanın ardından saat 16:00 sularında evine geri döndü; banyoda güzelce duş alıp temiz kıyafetlerini giydi, mutfakta kendine alelacele bir yemek pişirip afiyetle yedi. Karnını doyurduktan sonra hemen bilgisayarın güç düğmesine bastı ve internet ağlarındaki Kürd forum sitelerinde birer sörf yaparak gezindi. Azad'ın sanal panele yeni yükleyip asmış olduğu "Kürd Politikası, Kürdler ve Birlik!" başlıklı o derin felsefi makalesini satır satır okudu; Azad bu yurtsever yazıyı sanki dünyada sadece ve sadece kendisi için kaleme almış gibiydi. Bu entelektüel bağdan ötürü ruhu çok sevindi. Sitedeki diğer forum sayfalarında ise politikaya dair kayda değer başkaca hiçbir şey göze çarpmıyordu; her zamanki gibi sığ internet aktarmaları ve klavye başındaki sığ ideolojik didişmeler, küfürleşmeler dönüp duruyordu. Messenger programını açtı ve Sandra ile olan randevu saati 21:00'i sabırsızlıkla beklemeye koyuldu.

Saat tam 21:00'e on dakika kala Sandra, bilgisayar başından sisteme giriş yaparak çevrimiçi oldu ve sohbet penceresinden neşeyle: "*Hi aşkım! Nasılsın bakayım, ne yapıyorsun?*" iletisini yazdı. Bejan, sevgilisinin sesini sanal odada görünce tıpkı günahsız bir küçük çocuk gibi bir sevinçle coşarak klavyeye dokundu: "*Çok iyiyim Sandra! Seni sormalı, ömrümün neşesi?*"

Sandra, hattın öbür ucundan bir rahatlamayla derin bir nefes alarak: "*Ben de çok iyiyim canım. Amsterdam'da hayat bildiğin gibi, her zamanki rutin tempoda akıp gidiyor!*" yazdı. Bejan bir gülümsemeyle: "*Senin adına çok sevindim güzelim. Peki günün nasıl geçti, mağazada işler yoğun muydu?*" diye sordu. Sandra içini dökerek: "*Aman, sektörde satış yapmak*

biraz can sıkıcıydı aslında ama bir şekilde gün bitti işte. Mağazada her gün saatlerce ayakta kalmak, müşterilerle uğraşmak insanı fiziken biraz zorluyor! Ya senin günün şantiyede nasıl geçti?”

Bejan, emekçi kimliğine sığınarak ilettili: “Benim de döngüm her gün birbirinin aynısı işte! Şantiyelerde boya tozu, alçı ve çamurla boğuşup duruyorum; ama her şeye rağmen ben bu mesleğimi, zanaatımı çok seviyorum. Hayatta hiç yoktan, çıplak bir beton binayı estetikle var etmek, restore etmek insana gerçekten çok güzel bir duygu veriyor. İnsan günün sonunda nasırlı elleriyle yaptığı işin somut sonucunu çıplak gözle görebiliyor. Ayrıca ben bugün internetteki o forumlar vasıtasıyla gurbette yaşayan çok entelektüel bir Kürd mimar arkadaşla tanıştım; ama ne yazık ki kendisi biyolojik olarak çok ağır bir ruhsal hastalığın pençesinde, malulen emekli. Karakteri itibarıyla kelimenin tam anlamıyla çok iyi, asil bir insan! Kendisini sanal forumlardaki o yurtsever yazılarından ötürü aslında iki senedir gıyaben tanıyor, tartışıyordum; ama daha bu akşam Messenger üzerinden ilk kez canlı canlı dertleşip tanıştım. Şayet gelecekte bir gün yasal yollardan Amsterdam’a gelmeyi başarırısam, Berlin’e gidip kendisini o üç odalı evinde mutlaka ziyaret etmek istiyorum. Müzik zevki de çok ilginç; ekseriyetle Minimal Techno ritimleri dinliyor, bazen de klasik batı müziği parçaları açıyor.”

Sandra, bu gizemli entelektüeli merak ederek sordu: “Ah sahiden mi, ne ilginç bir karakter! Peki bu bahsettiğin mimar adam aslen bir Kürd mü?”

“Evet sevgilim, aslen bizim o sömürge coğrafyasının Kürdü ama yasalara göre resmi Alman vatandaşı statüsünde. Almanya’nın başkenti Berlin’de tek başına bir tecrit hayatı yaşıyor.”

Sandra büyük bir sevinçle klavyeye bastı: “Oh! Bu harika bir haber! O zaman sen pasaportunla buraya geldiğinde, Berlin’e seyahat edip o mimar dostunu artık hep beraber ziyarete gideriz, olmaz mı?”

Bejan: “Evet güzelim, öyle bir plan yapmak gerçekten çok güzel olur. Azad yoldaşın anlattığına göre Berlin’in o yeraltı gece hayatı, kulüp kültürü kelimenin tam anlamıyla harikaymış.”

Sandra, geçmiş anılarına dalarak yazdı: “Ben Berlin’e henüz on sekiz basamağındayken, lise okul gezisi projesiyle birlikte gitmişim; ama resmi program gereği biz şehirde hep gündüz gözüyle tarihi müzeleri, anıtları gezindik. Kentin o ünlü gece hayatını, kulüplerini inan hiç bilmiyorum. Üstelik Berlin’in o kapalı havası, mimari atmosferi bizim buradaki Amsterdam gibi pek estetik ve güzel değil. Berlin gerçekten tarihi olarak devasa, harika bir şehir elbet; ama ben hayatımı kurduğum Amsterdam’ı her şeyden çok daha çok seviyorum.

Amsterdam’ın da gece hayatı, kanalları son derece güzel ve renklidir! Peki Bejan, sen sınırları aşıp ne zaman buraya, benim yanıma geleceksin?”

Bejan, maddi çaresizliğini gizlemeden dürüstçe klavyeye dokundu: “Gurbete tam olarak hangi tarihte geleceğimi ben de şu an rasyonel olarak bilmiyorum; ama şerefim üzerine söz veriyorum ki en kısa sürede senin yanına geleceğim. Yabancı bir ülkeye adım atabilmem için öncelikle cebimde beni bir süre idare edecek kadar yeterli paraya ihtiyacım var. Çok şükür şu an burada, Hewlêr şantiyelerinde düzenli bir işim var ve az çok emeğimin karşılığı parayı biriktiriyorum. Şöyle kaba bir hesapla, bundan yaklaşık altı ay sonra yola çıkabilirim diyelim!”

Sandra, bu altı aylık vadeden ötürü ekran başında bir isyanla feryat etti: “Ne? Altı ay mı? Ben gurbet köşesinde o upuzun altı ay boyunca hasretinden kelimenin tam anlamıyla deliye dönerim, çıldırırım! Ömrümde altı koca ay boyunca senin o güzel yüzünü çıplak gözle görmeden, sana sarılmadan yaşarsam kahırdan ölürüm yeminle!”

Bejan, sevgilisinin bu aşk haykırışı karşısında duygulanarak yazdı: “İnan bana sevgilim, ben de şu an Hewlêr’deki odamda seninle tamamen aynı duyguları, aynı ağır hasret sancısını yaşıyorum. Ancak rasyonel mantık gereği, Amsterdam’a ayak bastığım andan itibaren orada kimseye muhtaç olmadan, belli bir süre insanca yaşayabilecek kadar bir maddi birikiminin olması şart. Fani dünyada ne olursa olsun senin üzerine maddi olarak bir yük, bir asalak gibi çökmek istemiyorum.”

Sandra, bencil olmayan o saf aşkıyla anında itiraz etti: “Yahu Bejan, aşkın olduğu yerde bir yük olmaktan bahsetmek ne demek aşkı, kalbimi kırıyorsun? Ben Amsterdam’da kendi adıma kiraladığım iki odalı mütevazı bir evde tek başıma kalıyorum. O dairenin mimari alanı ikimizin aşkına da yaşamına da fazlasıyla yeter. Ben kendi boğazımdan ne yemek geçirirsem, sen de benimle birlikte aynı yer sofrasında ortaklaşa beraber yersin. Burada hayata karışabilmen için öyle devasa paralar biriktirmene zerre ihtiyacın yok ki senin?”

Bejan, gururlu karakterinden taviz vermeyerek klavyeye bastı: “Biliyorum güzelim, asilliğinin farkındayım. Ama ben yine de kendi onurum için şantiyede birkaç ay daha dışımı sıkıp çalışmak, paramı hazır etmek istiyorum. Şayet biz birbirimizi gerçekten bu denli çok seviyorsak ve ömrümüzün geri kalanını kalıcı olarak beraber geçireceksek; koskoca

ömrümüzün içinde şu altı aylık sabır süresi nedir ki yahu? Ayrıca teknoloji sayesinde zaten internet üzerinden her gün yüz yüze görüşüyoruz. Benim bu dünyada sığınacağım yegâne şey, senin varlığındır. Kalpten inanıyorum ki gelecekte Amsterdam’da bir araya gelip beraber kalmayı başardığımızda çok mutlu, çok huzurlu bir yuva kuracağız.”

Sandra, geleceğe dair biyolojik bir özlemle aniden sordu: “Peki Bejan, yuvamızda benden bir çocuk, bir bebek istiyor musun?”

Bejan, içinde bulunduğu kaçak durumun gerçekliğiyle yazdı: “Aşkı, şartlarımıza bakıldığında şimdilik çocuk meselesi bizim için biraz zor ve riskli; çünkü henüz bu dünyada tam anlamıyla bir baltaya sap olabilmiş, yasal statü kazanabilmiş değiliz. İlk ben sahte pasaportumla o sınırlardan geçip yasal olarak bir geleyim, sektörde kendime düzgün bir boya işi falan bulup hayatımı garantiye alayım; ondan sonra bir olgunlukla çocuk konusunu derinlemesine düşünürüz. Olur mu sevgilim? Peki ya sen bu konuda ne düşünüyorsun, arzun nedir?”

Sandra ekran başında muzip bir neşeyle: “Ben senden tam on tane çocuk yapmak, evimizi çocuk sesleriyle doldurmak istiyorum!” yazdı.

Bejan, aldığı bu devasa rakam karşısında şantiyedeki o feodal aile yapılarını anımsayarak güldü: “Ohhooo! On tane çocuk mu? Kızım sen de zihniyet olarak bizim memleketteki o aşiretçi, çok çocuklu geleneksel Kürdler gibi çıktın ya! Yahu gurbet elinde o on tane çocuğun masrafını biz hangi parayla karşılayacağız, neyle geçindireceğiz o nüfusu kız?”

Sandra sanal odada bir kahkaha emojiyle: “Yahu şaka yaptım Bejan, o kadar çocukla nasıl baş edilir! Benim idealim sadece iki çocuktan ibaret. Hayırlısıyla gelecekte bir oğlan ve bir kız çocuğumuz olursa dünyalar benim olur, çok güzel olur,” yanıtını ilettiler.

Bejan: “İnşallah hayırlısıyla zamanda o da olur güzelim. Ancak hazır konusu açılmışken, geleceğimizi üzerine kuracağımız bu ilişkide dürüstlük düsturu gereği, sana kendim ve sömürge geçmişim hakkında sakladığım bazı çok hayati şeyleri açıkça anlatmam lazım,” yazarak bir ciddiyete büründü.

Sandra, satırlardaki bu ani ton değişimini fark ederek bir dikkatle yazdı: “Seni ruhumla, büyük bir ciddiyetle dinliyorum Bejan.”

Bejan klavyeye kararlıca vurdu: “Sana karşı sığ yalanlara, sahte maskelere sığınmaktansa; ne pahasına olursa olsun senin benim adli geçmişim ve hakkımdaki her şeyi bir netlikle bilmeni canıgönülden isterim.”

Sandra şaşırarak: “Nasıl yani, yalan söylemek derken neyi kastettin? Söylediklerini beynimle tam olarak anlamadım, konuyu benim için biraz daha açar mısın?” yazdı.

Bejan, sarsıcı itirafını klavyeden doğrudan Sandra’nın ekranına fırlattı: “Benim o Ankara barlarında sana beyan ettiğim asıl adım, resmi ismim Milad falan değildir; benim öz be öz silsileden gelen gerçek ismim Bejan’dır!”

Sandra, aldığı bu beklenmedik isim şoku karşısında biraz şaşırarak: “Bejan mı?” yazabildi.

“Evet sevgilim... Benim gerçek adım Bejan. Türkiye Cumhuriyeti’nin adlî kayıtlarında ve askerî kapılarında firarı olarak aranan biriyim. PKK’dan ayrıldığım için de her yerde izimi sürüyorlar. Polise yakalanmamak için kullandığım ‘Milad’ ise, yalnızca resmî işlerimi yürütmek adına sığındığım sahte bir kimlikten ibaret.”

Sandra’nın bilinci bu adli tehlike karşısında büsbütün sarsılmıştı; Messenger satırlarından adeta sesinin titrediği fark ediliyordu: “Nasıl yani, devlet tarafından her yerde adli olarak aranıyor musun?”

Bejan, sakın bir duruş sergileyerek klavyeye dokundu: “Evet güzelim, maalesef resmi makamlarca hararetle arıyorum; çünkü gençliğimi arkada bırakarak tam altı koca yıl boyunca o sarp dağlarda Kürd gerillası saflarında sömürgecilere karşı amansızca savaştım. Ancak gerilla karargâhındaki o Ocak 2000 kongresinde Öcalan kültünün o teslimiyetçi emirlerini bilincimle eleştirdiğim için partinin faşizan yönetimi tarafından silahsızlandırılarak nemli bir dağ hapishanesine, mağaraya atıldım. Ben de can yoldaşım Ardan’ın yardımıyla bir firar gerçekleştirip dağdan kaçtım ve yeraltı şebekesinden satın aldığım “Milad Danyal” ismiyle basılan o sahte resmi pasaportla bu Güney Kürdistan topraklarına sığınıp kendime bir yaşam kurdum.”

Sandra, monitörün karşısında ilk kez karşılaştığı bu gerilla gerçekliği karşısında seslice, derin bir nefes çekerek klavyeye fısıldadı: “*Huuuh!* İnan okuduklarım karşısında ne söyleyeceğimi, beynimle nasıl bir tepki vereceğimi bilemeniyorum. Yani tüm bu anlattıklarına göre ben şu an uluslararası bültenlerde adı geçen radikal bir teröristle mi büyük bir aşkla beraberim?”

Bejan, sevgilisinin bu sömürgeci terminolojiye sığınan esprisine karşı ekranda hafifçe güldü: “Yani dünyadaki egemenlerin dilinden bakacak olursak, aşağı yukarı öyle bir şey sayılır sevgilim!”

Sandra, aldığı bu dürüst yanıt karşısında içindeki korkuyu atarak tamamen rahatladı: “Yahu şaka ediyorum canım, takılıyorum sana. Geleceğimizi kuracağımız bu yolda bana sonsuz bir samimiyetle güvenip, hayatını riske atarak tüm bu gizli adli gerçekleri bana çıplaklığıyla açıklamam, inan benim ruhumu çok sevindirdi, sana olan aşkıma katbekat artırdı. Peki, şu an o dağdaki tasfiyeci PKK yönetimiyle hâlâ can güvenliğini tehdit eden büyük bir sorunun, husunetin var mı?” diye sordu.

“Evet aşkı! Sokaklarda arkama bakarak yürümeme sebep olan asıl hayati tehlike, asıl büyük sorunum şu an tamamen o örgütün içindeki tasfiyeci piyonlardır.”

Sandra büyük bir sevinç ve pratik zekayla yazdı: “Yahu madem durum öyle, o zaman bu sorun çok daha iyi, harika bir avantaja dönüşebilir! Sen de gurbete gelirken cebindeki o yasal görünümlü “Milad Danyal” sahte kimliği ve resmi pasaportuyla Amsterdam Havaalanı’na bir yolcu gibi rahatça gelirsin. Buraya ayak bastığında o pasaportla iltica başvurusunda bulunur, burada sömürgeci devletlerin ve örgütün baskısından uzak, hakların korunduğu özgür bir ortamda rahat rahat yaşarsın. Mantık açısından sence de son derece güzel ve pratik bir çözüm değil mi bu?”

Bejan, monitörün solgun ışığı altında sömürge altındaki vatanını düşünerek birkaç saniye derin derin düşündü ve klavyeye burukça bastı: “Güzelim, peki tüm bu kaçış planlarının aksine, sen kendi gurbet hayatını bırakıp buraya,

bizim bu federe statü kazanan Hewlêr kentinde yerleşmeye gelemiz misin? Ben batı ülkelerinde, o yabancı ve soğuk toplumlarda bir mülteci olarak yaşamayı doğrusu karakterim gereği pek sevmiyorum; üstelik ben öz vatanım Kürdistan topraklarının özgürlüğü uğruna tam altı koca yıl boyunca dağlarda kanımı, canımı ortaya koyarak şerefimle savaştım, bu yüzden ömrümün geri kalanını da bu kutsal topraklarda bir emekçi olarak ölünceye kadar kalarak tüketmek istiyorum.”

Sandra, aldığı bu sarsıcı yurtsever duruş karşısında bilgisayar başında bir süre sessizliğe gömüldü, sustu; ardından kelimeleri seçerek yazdı: “Bejan, bu radikal teklifin üzerinde benim ruhsal olarak uzun uzadıya derin derin düşünmem lazım. Doğrusu kalbimin en derin noktasından seni deliler gibi çok seviyorum; ama modern bir kadın olarak, ömrümün geri kalanını o Orta Doğu’nun şantiyeleriyle örülü Hewlêr kentinde yaşayarak geçirebileceğim daha önce bir kez bile aklımın ucundan dahi geçmedi. Peki, sen ömrün boyunca geçmişinde hiç o çok eleştirdiğin Avrupa topraklarına ayak bastın mı, buraları çıplak gözle gördün mü?”

“Hayır sevgilim! Sömürge sınırlarından ötürü ömrümde hiç Avrupa’ya bir yolculuk düzenlemedim, gelmedim. Şayet gelecekte senin yanına, Amsterdam’a gelme kararı alırsam; bu benim hayatımda batı dünyasına attığım ilk adım, ilk deneyimim olacak. Gerçi kuramsal kitaplardan ötürü Avrupa’nın idari yapısı üzerine epeyce entelektüel bilgiye sahibim elbet. Ama Messenger’da dertleştiğim o bilge mimar Azad arkadaşın sosyolojik analizlerine ve anlattıklarına bakılacak olursa, Avrupa sokaklarında göçmenlere karşı gizli ve açık haddinden fazla çok büyük bir yabancı düşmanlığı, ırkçılık akımı hüküm sürüyormuş.”

Sandra, batılı bir vizyonla anında klavyeye dokundu: “Yahu Bejan, o bahsettiğin yabancı düşmanlığı ve ırkçılık faşizmi maalesef dünyanın her bir köşesinde az çok mevcut; ama bence senin o Berlinli mimar arkadaşın Azad, içinde bulunduğu o ağır psikiyatrik hastalığın ve depresyonun etkisiyle durumun vahametini zihninde biraz fazla abartmış herhalde. Bizim bu yaşadığımız Amsterdam kenti, idari yapısı itibarıyla dünyanın en liberal, en hoşgörülü ve çok kültürlü metropollerinden biri olarak kabul edilir. Benim gözlemlerime ve senin bu entelektüel karakterine bakacak olursam, sen buraya geldikten sonra topluma çok kısa bir sürede, çok erken alışırsın, entegre olursun. Şayet sıkı bir dağ köyünden doğrudan buraya gelmiş olsaydın, belki çok büyük bir kültürel şok ve adaptasyon zorluğu yaşayabilirdin elbet; ama sen geçmişinde koca Ankara metropolünü, o renkli Sakarya Caddesi'nin atmosferini solumuş, şehir hayatını bilen modern bir adamsın; dolayısıyla buradaki caddeler de senin için aynen o bildiğin Avrupa standartlarındaki alanlar gibi tanıdık gelecektir.”

Bejan, bu sosyolojik kıyaslamayla biraz ikna olarak yazdı: “Sahiden öyle mi dersin? Her halükarda geleceğimiz adına bu hayati kararı iyice, enine boyuna düşünmemiz lazım; ama ne olursa olsun seni çok özlediğim için çok yakında Amsterdam'da ziyaret etmeyi kafama koydum. Bunun için yarın şantiyeden izin alıp resmi vize işlemleri için kurumlara başvurmam lazım.”

Sandra büyük bir heyecanla klavyeye bastı: “Harika bir karar bu Bejan! Şayet resmi vize işlemlerinin konsoloslukta bürokratik olarak kolaylaşmasını istiyorsan, ben yarın sabah buradan yabancılar dairesine gidip senin adına resmi bir davetiye mektubu onaylatıp sana postalayabilirim. Bu yasal davetiye senin resmi makamlardan vize almanı muazzam

derecede kolaylaştırır. Yalnız bunun için evrakta görünmesi adına bana acilen resmi pasaport adresini ve yasal doğum tarihini Messenger’den göndermen lazım.”

Bejan, sahte kimliğinin adli risklerini düşünerek esprili bir dille sordu: “Peki sevgilim, davetiye evrakına yazman için sana gerçek doğum tarihimi ve adresimi mi göndereyim, yoksa cebe koyduğum o sahte resmi kimliğimin bilgilerini mi göndereyim?”

Sandra ekran başında gür bir kahkahayla yazdı: “Yahu, idari kurumlarda hangisinin geçmesini istiyorsan onu gönder! Nasıl olsa günün sonunda o taşıdığın sahte pasaport da yasalara göre resmi görünümlü, geçerli bir evrak değil mi, işimizi görmüyor mu?”

Bejan da Hewlêr’deki masasında neşeyle gülerek yazdı: “Evet aşkım, yeminle haklısın; resmi makamların gözünde şu an ikisi de tamamen geçerli evrak statüsünde. Durumu biraz daha düşünmem lazım.”

Sandra, yurtsever sevgilisinin etnik onurunu okşayarak yön verdi: “Bence her ne yaparsan yap, sen buraya gelirken o cebindeki resmi görünümlü “Milad Danyal” yasal kimliğiyle, bir göçmen olarak gel. Bu sahte isim, senin o tasfiyeci faşistlerden kaçarken kazandığın sarsılmaz Kürdistan kimliğindir! Sen en iyisi öz be öz onurlu bir Kürd olarak kal, aslına sığın!”

Bejan, bu asil duruş karşısında mest olarak: “O zaman geleceğimiz adına bu hayati formül üzerinde tamamen anlaştık sevgilim! İşte davetiye metnine yazacağın resmi adres bilgilerim ve doğum tarihim!” yazdıktan sonra, elindeki sahte pasaportta kayıtlı olan ikametgah adresini ve doğum

tarihini Messenger sohbet penceresine satır satır yazdı ve gönder düğmesine bir kararlılıkla bastı.

Sandra, ekrana düşen bilgileri not ederken aşkla yazdı: “Bejan, internet üzerinden senin gibi derin, yurtsever bir adamla sohbet etmek benim ömrümde ruhuma çok büyük bir haz veriyor. Kelimenin tam anlamıyla her an sarsıcı sürprizlerle dolusun. Sen tek kelimeyle harika, asil bir insansın!”

Bejan, duygusal bir itirafla karşılık verdi: “Ben de seninle ruhumu dökerek çok severek, büyük bir iştiaqla sohbet ediyorum sevgilim. İnan bana, ömrüm boyunca çocukluğumdaki o masum Selma dönemi hariç tutulursa, senden başka dünyada hiçbir kadınla aramda böyle muazzam, böyle kalbî bir bağ kesinlikle oluşmadı. İnşallah gelecekte de bu asil aşkımız ömür boyu, son nefesimize kadar böyle mutlu sürer gider.”

Sandra, inançlı kelimeye sığınarak: “İnşallah sevgilim, temennim tamamen bu yönde! Ancak saatlere bakacak olursak, sanal dünyada bir güzel günün daha sonuna gelmiş bulunuyoruz ve ben insanlarla vedalaştırmaktan, ayrılık cümleleri kurmaktan hiçbir zaman hoşlanmıyorum. Bu yüzden ruhumun daralmaması için en iyisi sohbet oturumunu hemen şu saniye kapat gitsin.”

Bejan, sevgilisinin bu narinliğine hak vererek son iletiyi gönderdi: “Tamamdır aşkım, nasıl istersen öyle olsun! Sana o iki odalı evinde iyi geceler ve geleceğimizle bezeli en güzel rüyaları görmeni diliyorum.”

Sandra, son veda kelimesini ekrana bıraktı: “Bye, bye sevgilim, kendine çok dikkat et!” yazdı ve oturumu kapattı;

Bejan da bilgisayarın karşısından kalkarak yuvasındaki yatağına bu kez geleceğe dair büyük umutlarla uzandı.

15. Bölüm || Azad & Elias

Azad, hayatı boyunca adeta göçebe çingeneler gibi durmadan bir yerden başka bir yere taşınmak zorunda kaldığı için, fani dünyada uzun soluklu, kalıcı arkadaşlıklar kurmayı bir türlü başaramıyordu. Geçmişe dönüp hafızasını tekrar tazeleyecek olursak; ilkokul eğitimini Dersim’de öz dedesinin yanında, o dağ köyünde tamamlamıştı. Oradan ortaokula devam edebilmek amacıyla ilk kez Dersim merkezine yerleşmiş ve orada ortaokul birinci sınıfı okuduktan sonra, ani bir kararla ortaokul ikinci sınıfa Adana’da ikamet eden öz dayısının yanında gitmişti. Ancak Adana’da da kalıcı olamamış, bu sefer de Akdeniz’den tekrar memlekete dönerek Dersim’in Mazgirt ilçesine gelmişti.

Mazgirt’te ortaokul üçüncü sınıfı ve ardından iki sene de lise eğitimi görmüştü; gelgelelim lise ikinci sınıfı henüz tamamen bitiremeden, sömürgeci adli baskıların gölgesinde Almanya’nın Hannover kentine, işçi olarak çalışan anne ve babasının yanına sığınmıştı. Gerek çocukluğunda ilkokulu okuduğu o Dersim köyünde, gerekse daha sonra yerleştiği Dersim merkezinde, Mazgirt’te, Adana’da, Hannover’de marangozluk mesleğini öğrenirken; okul sıralarında, lise koridorlarında ve en nihayetinde Berlin Teknik Üniversitesi’nin akademik amfilerinde okurken, ömrü boyunca kaldığı bütün o ortak konutlarda ve taşeron olarak çalıştığı bütün mimarlık bürolarında çok değişik uluslardan onlarca arkadaşlık kurmuş, yüzlerce insanla şahsen tanışmıştı.

Fakat bunca sirkülasyonun nihayetinde, geçirdiği o ağır psikiyatrik krizlerin ardından şimdi kiralık o üç odalı evinde kelimenin tam anlamıyla yapayalnızdı. Fani dünyada bağını koparmadığı, hayatta tanıdığı en yakın, yegâne dostu Elias'tı; onun dışındaki geriye kalan tüm eski çevresiyle ve insanlarla ilişkisini tamamen bıçak gibi kesmişti.

Azad'ın sarsılmaz yoldaşı olan Elias; duruşu itibarıyla uzun boylu, yakışıklı, alçakgönüllü, son derece güvenilir ve ağırbaşlı bir kişilik yapısına sahipti. İki dostun tarihteki ilk tanışma hikayesi de son derece orijinaldi: Azad henüz yirmi bir basamağındayken, 1988 yılında Hannover'deki baba ocağından ayrılıp Berlin'e gelebilmek amacıyla otoyol kenarında otostop çekmiş ve şans eseri o esnada arabasıyla oradan geçen Elias durarak onu aracına almıştı.

Azad, bir çekingenlikle arabaya bindikten sonra Elias'a bakmış ve yüzüne hafiften dostça gülümseyerek: "Yolculuk için çok teşekkür ederim. Benim adım Azad, Berlin metropolüne gitmek istiyorum!" demiş; Elias da direksiyon başından sağ elini samimiyetle Azad'a doğru uzatarak: "Benim adım da Elias! Ben de doğrudan Berlin'e gidiyorum, otobanda şansın varmış!" diyerek ömür boyu sürecek o asil dostluğun ilk temelini atmışlardı.

Hannover kentinden Berlin'e kadar uzanan o üç saatlik karayolu yolculuğu son derece sakin ve huzurlu geçmişti; iki genç yol boyunca sömürgecilikten, felsefeden ve hayattan bol bol sohbet etmiş, birbirlerinin karakterlerini ve geçmişlerini çok yakından tanımışlardı. Berlin'e ayak bastıklarında ise telefon numaralarını birbirlerine takdim etmiş ve en kısa sürede bir mekanda yeniden buluşmak üzere sözleşerek ayrılmışlardı.

Elias, o yıllarda Berlin Teknik Üniversitesi'nde enformatik (bilgisayar mühendisliği) bölümünde akademik eğitim alıyordu; aslen Hannover'de doğup büyümüştü ve tüm ailesi hâlâ Hannover'de ikamet etmekteydi. Azad, Almanya'daki yıllarında henüz sürücü ehliyeti sınavlarını veremediği ve garajında bir arabası olmadığı için, hafta sonları üç ayda bir Elias'ın arabasına atlayıp onunla birlikte Hannover'e gidiyor; oradaki anne ve babasını bir evlat sıcaklığıyla hasretle ziyaret ediyordu.

Zamanların tıkr tıkr işlediği o eski gençlik yıllarında, sıradan bir perşembe akşamı saat tam 21:00 sularında Elias, Azad'ın ev numarasını telefonla aradı ve: "Azad, şayet senin için de program uygunsa yarın gece kentin alternatif mekanı olan Trash'e eğlenmeye gidelim! Ne dersin bu teklifime?" diye sordu.

Azad zerre duraksamadan: "Harika fikir, tamamdır! Yarın tam saat kaçta ve nerede buluşalım?" yanıtını verdi.

Elias kafasıyla saatleri biraz tarttıktan sonra: "İtersen sen cuma akşamı saat tam 21:00'e doğru doğrudan benim eve gel. Ben o saniyeye kadar tekelden kendimize içecek alkoller, biralar falan satın alırım. Evde müzik dinleyip kafayı bulur, şöyle gece yarısını geçip 02:00'ye doğru da Trash kulübünün yolunu tutarız," dedi.

Azad: "Anlaştık dostum, yarın akşam saatte görüşmek üzere!" dedikten sonra ahizeyi yerine kapatmıştı.

Azad 1988 yılında Berlin'e ilk olarak ayak bastığı o isyankâr dönemlerde; müzik zevki olarak ekseriyetle Heavy Metal, Independent, Punk Rock, Hardcore ve Crossover gibi sisteme muhalif, sert müzik türlerini büyük bir iştihakla dinliyordu.

Kentteki ünlü Trash kulübünde de tam olarak bu tarz sert ritimler çaldıkları için, Trash o yıllarda Azad'ın deşarj olmak adına sıkça gittiği, mesken tuttuğu en gözde eğlence yeri idi. Gençler, Trash kulübünün kapısı açılmadan önceki o erken saatlerde, arkadaş gruplarıyla birlikte kentin meşhur alternatif barları olan ya “Sexton”da ya da “Milchbar” denilen mekanlarda bir araya gelip alkol alıyor; vakit iyice gece yarısını geçip geç saatlere ulaştığında da topluca Trash'in yolunu tutuyorlardı. Mutfak detaylarına bakılacak olursa; Sexton barında genellikle saf Heavy Metal tınıları hoparlörden verilirken, Milchbar'ın loş atmosferinde ise daha çok Independent ve Crossover tarzı müzik çalınıyordu.

Ertesi cuma günü, sözleştikleri gibi tam saat 21:00'i gösterdiğinde Azad, Elias'ın evinin kapısını çaldı ve iki arkadaş neşeyle buluştular. Elias, mülkiyet olarak kendine ait olan üç odalı geniş dairesinde tamamen tek başına, bir konforla oturuyordu. Evin mimari dekorasyonu incelendiğinde son derece sade, basit ve masrafsız döşendiği göze çarpıyordu. Daireye adım atan bir misafirin gözüne çarpan ilk detay; oturma odasının baş köşesine kurulan devasa, profesyonel müzik ses sistemi ile salonun boydan boya uzanan yüksek duvarlarında asılı duran orijinal, estetik resim tablolarıydı. Azad, mesleki bir merakla o devasa müzik sisteminin yakınına kadar hayranlıkla ilerledi ve cihazları baştan sona büyük bir hayretle süzdü.

Elias, arkadaşının bu estetik hayranlığını fark ederek: “Azad, Trash'e gitmeden evvel burada biraz kaliteli müzik dinlemek ister misin?” diye sordu.

Azad'ın gözleri bir heyecanla parıldıyordu: “Evet yeminle! Gitmeden evvel burada biraz kulaklarımızın pasını silsek muazzam güzel olur,” dedi.

Elias: “Peki benden ne çalmamı, hangi plağı pikaba koymamı arzuluyorsun?” sorusunu yöneltti.

Azad bir tebessümle: “Yahu dostum sen kendi zevkine göre istediğini çal, benim için zerre fark etmez, her kaliteli sese varım,” yanıtını verdi.

Elias, salonun köşesindeki ahşap raf ünitelerinden plak koleksiyonunu elleriyle şöyle bir karıştırdı ve içinden efsanevi sanatçı Shirley Bassey’nin o meşhur “The Rhythm Divine” adlı plağını seçerek analog pikabın tablasına yerleştirdi; iğneyi plağın üzerine bıraktıktan sonra da adımlarla gelip koltuğuna kurularak arkasına rahatça yaslandı.

Ses mimarisine uygun olarak, bu müzik sisteminin tam ön hizasında iki adet konforlu koltuk konumlandırılmıştı. Koltukların tam orta aksında bu profesyonel müzik sistemi duruyor; cihazların sağ ve sol çeperlerinde ise akustik nizamla yerleştirilmiş iki tane kocaman, anıtsal hoparlör göze çarpıyordu. Bu hoparlörlerin boyutu, neredeyse Azad’ın kendi fiziksel boyu kadar yüksek ve devasaydı. Zaten odadaki tüm bu ses sistemi öyle mühendislik harikası bir nizamla yerleştirilmişti ki; koltuğa oturan insan, akustik biliminde “altın üçgen” (*sweet spot*) olarak adlandırılan o kusursuz ses merkezinin tam göbeğinde oturuyordu.

Saniyeler içinde koskoca oda, Shirley Bassey'nin o sarsıcı sesiyle ve muazzam enstrümantal melodilerle dolup taşıtı; üstelik müzik desibel bazında çok sessiz, soft ayarlanmış olmasına rağmen, ses sanki o kuru hoparlör kutularından değil de odanın dört bir yanındaki taş duvarlardan ve ahşap taban silsilesinden Azad’ın ruhuna akıyor gibiydi. Azad, oturduğu yerde bütün vücuduyla, hücreleriyle bu muazzam

müziğin içinde adeta yüzüyor, sarsılıyordu; içini kaplayan bu melodik güzelliği, o yoğun duygu ve düşüncelerini kelimelerle ifade etmekte zorlandığından, Elias’a doğru dönerek tek bir hayranlık kelimesiyle: “Tek kelimeyle harika!” diyebildi.

Elias gururla gülümsedi: “Evet, sahiden çok asil bir tını değil mi? Benim bu odada kurduğum müzik ses sistemi gerçekten senin de zevkine hitap edip hoşuna gidiyor mu?” diye sordu.

Azad ruhuyla haddinden fazla heyecanlanmıştı; çünkü o yoksul geçmişinde daha önce hiçbir evde bu denli profesyonel, bu denli yüksek kaliteli bir ses sisteminde müzik dinleme şansı bulamamıştı. Heyecandan avuç içlerini birbirine ovuşturdu ve Elias’a doğru dönerek merakla: “Yahu dostum, sorması ayıp, sen bu muazzam müzik sistemini kurabilmek için toplam kaç para ödedin, kaç para satın aldın bunu?” diye dikkatlice sordu.

Elias, bir rahatlıkla yanıt verdi: “Bana bu sistemin faturası aşağı yukarı tam 60 bin Mark’a mal oldu arkadaş. Hatta inanmayacaksın ama cihazların birbirine bağlanması için sadece o özel kabloların setine bile nakit tam 5 bin Mark ödedim,” deyince Azad yoksulluk kompleksinin etkisiyle tamamen şaşırıp kaldı. Zira kendi kaldığı odadaki o derme çatma teyp sistemine toplam iki bin mark bile nakit para vermemiştir.

Elias, arkadaşının şokunu hafifletmek adına: “Azad, piyasa koşullarına göre bu rakam kulaklarına biraz haddinden fazla pahalı gelebilir elbet, farkındayım. Ancak ben vaktimin çoğunu evde müzik dinleyerek tükettiğimden ötürü, geleceğe yatırım olsun diye paraya kıyıp kusursuz iyi bir şey alayım istedim. Aslına bakarsan odyofil dünyasında bu tip üst

segment bir sistem için 60 bin Mark öyle çok devasa bir para da sayılmaz; piyasada zenginler için 100 bine, hatta 300 bin Mark'a satılan ne çılgın ses sistemleri mevcut, bir bilsen,” deyince Azad artık ezilmişliğiyle sesini çıkaramadı. Zira devletten bir öğrenci olarak ayda aldığı topu topu 750 Mark burs parasıyla (*BAföG*), buna yakın profesyonel bir ses sistemini kendine satın alabilmesi zaten şimdilik rasyonel olarak imkânsızdı; lakin bu hayali beyninin bir köşesine mutlak bir hedef olarak not etti. Belki sömestir tatili geldiğinde yine o ağır marangozluk şantiyelerinde gece gündüz çalışırsa, biriktireceği parayla hayatına en azından makul, mütevazı bir ses sistemi satın almayı başarabilirdi.

Elias, bir ev sahibi konforuyla yerinden kalktı; Azad'ın bardağına buz gibi bir Alman birası daha doldurup takdim etti ve yeniden koltuğuna kurularak parmaklarının arasında sakince uyuşturucu bir “joint” sardı. Azad, gençlik ömründe uyuşturucu içeren bu meretle ilk kez henüz on yedi basamağındayken, o anarşist sarışın sevgilisi Marlis vesileyle tanışmış ve o gün kafası dumanlanınca sokaklarda gülmekten adeta bayılacak raddeye gelmişti. Ancak sonraki yıllarda bu tür maddeler insanın tüm bedenini feci şekilde yorgun, halsiz ve sersem yaptığı için; Azad, birisi kendi yanında Elias gibi joint tüttürdüğünde nefisini köreltmek adına o sigaradan sadece sembolik tek bir yudum duman çeker, fazlasına asla elini sürmezdi. Azad, ruhunu uyuşturan haşhaş tarzı maddeleri zerre sevmiyordu; sokaktaki torbacılardan kendi parasıyla uyuşturucu satın almak gibi bir adli riske asla girmezdi ve zaten kendisi normal günlük döngüsünde bunu asla içmezdi de. Eğer dernekteki veya evdeki arkadaşları kendi aralarında bir marihuana sararlarsa, ortama uymak adına sadece tek bir nefes alır, tüm ilişkisi bundan ibaret kalırdı.

İki yakın arkadaş, cuma gecesi tam saat 12:00'ye gelene dek o üç odalı sakin dairede baş başa oturarak; hem biralarını yudumladılar hem profesyonel sistemden o muazzam müzikleri dinlediler hem de bir neşeyle sömürgecilikten mimariye, hayata dair her hayati konu üzerinde uzun uzadıya konuştular. Yürüttükleri bu samimi sohbetin tadından ve derinliğinden ötürü, zamanın akışını zerre fark edip ayırt edemediler. Saatler gece tam 12:00'yi vurduğunda, evden çıkarak Trash öncesi ilk durakları olan Sexton barına uğradılar; bu loş metal barında aşağı yukarı iki saat boyunca alkol alıp takıldıktan sonra, asıl hedefleri olan efsanevi Trash kulübünün kapısından içeri adım attılar.

Trash kulübünün salonu, Berlin'in dört bir yanından akın eden asi gençlerle hıncahınç dolup taşmaktaydı. Kentteki eğlence müdavimlerinin büyük bir kısmı, partilerde kafa bulduktan sonra bu mekana ekseriyetle gece tam saat 04:00'ten sonra giriş yapıyorlardı; zira Trash, idari serbestlik sayesinde cuma gecesinden cumartesi günü öğleden sonra tam saat 16:00'ya kadar kapılarını kapatmaksızın kesintisiz açık kalabilen çılgın bir yerdi.

Mekanın mimari yapısı incelendiğinde; Trash, kentin solcu ve asi ruhuyla bilinen ünlü Kreuzberg semtinde, meşhur Oranien Caddesi'nde tam Oranien Meydanı'nın köşesinde konumlanan altı katlı tarihi eski bir binanın hemen birinci kat dairesinde faaliyet yürütüyordu. Kulübün kapısından içeriye giriş yapıldığında, sağ tarafta mimari banyo ve tuvalet alanları konumlandırılmıştı; tuvalet kapılarının hemen arka tarafındaki iç bölmede ise gençlerin çılgınca tepindiği ana dans pisti yer almaktaydı. Bu dans pisti alanı ölçekte haddinden fazla büyük ve kelimenin tam anlamıyla kapkaranlıktı. Tavandaki o endüstriyel siyah ışık (*blacklight*/ultraviyole) teknolojisinden ötürü; karanlıkta odadaki beyaz

renkli olan her türlü kumaş, kıyafet, insanların dişleri ve göz bebekleri adeta neon bir parıltıyla parıl parıl parlıyordu.

Tuvalet koridorunun tam karşı aksında ise gençlerin soluklandığı sakin “Chill Out” (dinlenme) bölümü ve boydan boya uzanan devasa, uzun bir bar tezgahı yer almaktaydı. Bar tezgahının ön tarafında, mimari pencerelere yakın kuytu bir köşeye ise gençlerin eğlenmesi için yeşil çuhalı bir bilardo masası yerleştirilmişti ve o esnada iki müşteri masanın başında ellerinde ıstakalarla bilardo oynamaktaydılar. Kulübün bu Chill Out alanında müzik desibeli kulakları yormayacak kadar sessiz, soft tutulduğu için; gürültüden kaçan insanların karşılıklı oturup hayata dair rahatça sohbet etmeleri için son derece uygun, nezih bir ortamdı.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Elias, içini kemiren o tarifsiz boşlukla barda sigarayı sigaraya ekliyor, jointinden uzun nefesler çekiyor, içkisini yudumluyor ve sonunda kokainle kendini tamamen karanlığa bırakıyordu.

Azad bar taburesinde otururken arkadaşının bu sarsıcı durumunu hayretler içinde kalmış gözlerle izleyiyor; bir bedeninin tek bir gecede bu denli yüksek dozda uyuşturucu ve uyarıcı kimyasalı bir arada, amansızca tüketebilmesine akıl sır erdiremeyerek şaşırıyordu. Azad ise gecenin başından beri Elias’ın ısmarladığı topu topu birkaç bardak bira içmişti ve normal günlük döngüsünde bünyesi az alkol kullanmaya alışkın olduğu için, damarlarındaki o biralar yüzünden hemen saniyeler içinde sarhoş oluvermişti.

Bilincini kaybeden Elias, bar tezgahında durmadan Azad’ın omzuna dokunarak: “Arkadaş, bu barda canının çektiği herhangi bir arzun, bir isteğin varsa bana zerre çekinmeden, açıkça söyle! Ben bu Berlin yeraltı dünyasında senin için akla

gelebilecek her türlü maddeyi, her şeyi anında bulup temin edebilirim,” diyerek zenginliğini ve gücünü ortaya koyuyorduysa da; Azad durumundan, elindeki birasından son derece memnundu ve saatler öğleden sonra tam 14:00’ü gösterdiğinde kemikleri kırılırcasına çok yorgun olduğu için kulübü terk edip Prenzlauer Berg’deki evine geldi. O esnada dostu Elias ise kulübün o kapkaranlık dans pistinin tam ortasındaydı; uyuşturucuların etkisiyle çılgınlar gibi durmaksızın dans ediyor, su gibi ter döküyor ve beynindeki o ağır varoluşsal stresi bu yırtıcı ritimlerle dışarı atmaya çalışıyordu.

Dostu Elias’ın aile silsilesi ve servet kaynağı incelendiğinde son derece zengin bir burjuva altyapısı göze çarpıyordu: Annesi hayatını ev hanımı olarak sürdüren tipik bir Alman kadınıydı; babası ise resmi kurumlarda yalnızca ortaokul seviyesinde eğitim görmüş sığ bir adam olmasına rağmen, ticaret hayatında ticari dehası haddinden fazla yüksek, son derece zeki ve muazzam zengin bir iş insanıydı. Elias’ın babası henüz yirmi beş basamağındayken, Almanya’da sıfırdan dev bir çikolata fabrikası kurmuştu ve bu fabrika günümüzde senede yaklaşık 15 milyon Mark civarında devasa bir ciro, net satış yapmaktaydı.

Elias’ın bu zengin aile yuvasında kendisinden başka bir ağabeyi ve bir de kız kardeşi mevcuttu. Çikolata fabrikasının kurucusu olan ihtiyar babası artık yaşlılığından ötürü elini eteklerini işten çektiği için; firmanın genel müdürlük, şeflik koltuğunda büyük ağabeyi oturuyordu, kız kardeşi de idari işlerde ona şirkette canla başla yardım ediyordu.

Elias’ın milyoner babası, enformatik okuyan küçük oğlu Elias’a da geleceğini garantiye alması adına aile firmasından tek kalemde tam 3 milyon Mark para hibe etmişti. Elias da hayatına yön veren bu devasa servet parasıyla, Berlin’in

nezih semtinde şu an ikamet ettiği o geniş üç odalı lüks daireyi emlakçıdan satın almıştı. Babasından kalan o milyonluk parayla da uluslararası finans piyasalarına dalarak; borsa endekslerinde hisse senetleri, yatırım fonları, devlet bonoları, altın-petrol gibi emtia ürünleri, devlet tahvilleri, yabancı döviz pariteleri ve endeks kontratları gibi finans literatüründe “menkul kıymet” olarak adlandırılan tüm o değerli evrakların gizli ve yasal ticaretini yürütüyordu. Bu finansal dehası sayesinde, oturduğu yerden var olan hazır parasına daha da katmerli paralar katarak lüks geçimini çocuk oyuncuğı gibi kolayca sağlıyordu.

Ancak bu devasa zenginliğin ardında kapkara bir çocukluk travması gizliydi: Elias henüz on basamağındayken, anne ve babası şiddetli geçimsizlik yüzünden resmen boşanarak ayrılmışlardı. Çocuk ruhuyla hayatta kendini en güvende, en huzurlu hissettiği o sarsılmaz aile yuvası tek bir mahkeme kararıyla başına yıkılmış ve bu ani parçalanma çocuk Elias’ı ömrü boyunca sürecek amansız bir içsel korkunun, panikliğin pençesine fırlatıp atmıştı.

Hafta sonu kulüp eğlencesinin ardından, cuma gecesi Trash'te şahit olduğu o peş peşe, amansız uyuşturuğu tüketimi Azad’ın yurtsever ruhunu arkadaşı adına feci şekilde endişelendirdiği için; Azad, yatağından kalkar kalkmaz durumunu kontrol etmek amacıyla Elias’ın telefonunu aradı. Hattın ucundaki Elias, cuma günkü o ölümcül uyuşturuğu kokteyline rağmen biyolojisiyle adeta sapasağlam ayaktaydı, vücudunda zerre kötü bir hastalık emaresi yoktu. Azad, arkadaşının diri sesini duyunca kalbiyle buna çok ama çok sevindi; zira acı bir aydınlanmayla çok iyi biliyordu ki modern Batı toplumu, kapitalist çarkların yarattığı bir sığ “eğlence toplumu” gerçeğinden ibaretti. Batı dünyasındaki Avrupalı insanlar, mesai saatlerinde kurumlardaki işlerini güçlerini rasyonel

bilim nizamıyla son derece mükemmel, disiplinli ve kusursuzca icra ediyorlardı; hafta sonu tatili geldiğinde ise kulüplere dalıp sabahlara kadar uyuşturucularla, alkolle doyasıya eğleniyor, ömürlerinin keyfini hoyratça çıkarıyorlardı.

Dostu Elias, enformatik biliminde zekâsı haddinden fazla çok yüksek, dâhi bir insandı. Sanal dünyada ya da hayatta bir insan onun karşısına geçip herhangi bir felsefî veya teknik "anahtar kelime" telaffuz etsin; Elias saniyeler içinde beynini devreye sokuyor ve o kelimenin altını evrensel kuramsal bilgiyle, ansiklopedik verilerle eksiksiz dolduruyordu. Üniversitedeki bilgisayar mühendisliği derslerinin notları, vizeleri hep pekiyi dereceyle kayıtlara geçiyordu.

Lakin tüm bu parlak zekasına ve para bolluğuna rağmen, o çocukluk travmasından ötürü ruhunun derinliklerinde amansız bir ölüm korkusu ve tıpta kronik solunum yolu hastalığı olarak bilinen ağır "astım" illeti hüküm sürmekteydi. Astım hastalığının klinik nizamı incelendiğinde; insanın akciğerlerindeki o ince mikroskobik hava kanalları (bronşiyoller), akciğer iç duvar mukozasının dış etkenlerle aniden şişmesi, ödem toplaması veya akciğerin savunma mekanizması olarak haddinden fazla yoğun salgı üretmesi sonucunda feci şekilde daralıyordu. Bronşlardaki bu daralma ise dışarıdaki oksijen havasının ciğer akışını kısmen veya tamamen engelleyerek hastada sarsıcı bir solunum zorluğuna, boğulma krizine yol açıyordu.

Yani astım hastalığı tıp literatüründe kısaca; insanın solunum yollarının süregelen, kronik bir iltihap reaksiyonu sonucu dış etkenlere karşı aşırı derecede duyarlı olmasına ve bazı alerjik veya psikolojik tetikleyicilerle zaman zaman spazm geçirerek daralmasına neden olan tehlikeli bir solunum yolu hastalığıdır.

ğıydı. Astımın en tipik, en ölümcül karakteristiği ise bronşların mukoza ödemiyle tıkanmasından ötürü baş gösteren o boğucu nefes darlığı ataklarıydı.

Elias bu astım krizlerine yakalandığı anlarda, ciğerlerine oksijen gitmediği için dudaklarında, parmaklarının tırnak yataklarında ve dilinin üzerinde oksijensizlikten ötürü morarmalar baş gösteriyordu. Kriz anlarında günlük konuşmasında en basit, en kısa bir tek cümleyi bile tek bir nefeste, bir kerede söylemeyi başaramıyordu; boğulmanın getirdiği aşırı bir ölüm korkusu ve panik atağın etkisiyle de tüm vücudundan sular seller gibi inanılmaz derecede ter döküyordu. Arkadaşının gözlerinin önünde boğularak geçirdiği bu sarsıcı nöbetler Azad'ı da korkularıyla harmanlayarak feci şekilde korkutuyordu.

Klinik tıp kurallarına göre astım hastası olan bir ferdin sigara veya duman tüttürmesi mutlak ölümcül tehlike arz eden adli bir risk iken; Elias bu tıbbi uyarılara zerre kulak asmayarak günde en az bir buçuk paket sert sigarayı ciğerlerine amansızca çekmeye devam ediyordu. Azad, arkadaşlık hukuku gereği birkaç kez Elias'ın karşısına geçip, “Kardeş, gözünü seveyim şu ciğerlerini bitiren sigarayı, uyuşturucuyu derhal bırak, öleceksin!” diyerek sert ihtarlarda bulunduyorsa da bu çabalarının hiçbirisi Elias'ın inadı karşısında para etmedi, bir karşılık bulmadı. Elias her defasında bir umursamazlıkla: “Ulan Azad, dünyada ne olacaksa olsun be arkadaş! Ben fani hayatta ölümden zerre kadar korkmuyorum!” diyerek sigarasını tüttürmeyi sürdürüyordu.

Elias da tıpkı Azad gibi, Hannover kışlarından kaçıp üniversite eğitimini özgürlüklerin başkenti Berlin’de okumak ve bu asgari yaşamın tadını dibine kadar çıkarmak amacıyla Berlin’e yerleşmişti. Hayatında zaten pederden ötürü para

veya geçim sıkıntısı gibi bir derdi kesinlikle mevcut değildi. Henüz yirmi yaşındayken lise diplomasını başarıyla eline almış; ardından kurumsal yasalar gereği zorunlu olan resmi askerlik görevi yerine, vicdani retçi bir duruş sergileyerek tam yirmi ay boyunca devlet hastanelerinde ve sosyal kurumlarda “toplum hizmeti” görevini yasal olarak ifa etmişti. Bu yükümlülüğünü tamamladıktan sonra, yirmi iki basamağına adım attığı yıl Berlin Teknik niversitesi’nde enformatik mühendisliği fakültesinde akademik öğrenimine resmen başlamıştı.

Tarihler 1995 yılını gösterdiğinde, enformatik yüksek-öğrenimini başarıyla bitirip resmi diplomasını eline aldığında artık yirmi yedi yaşında yetkin bir mühendisti. Kozmopolit Berlin, Elias’ın Almanya topraklarında hayatını sürdürmek istediği yegâne asil şehirdi. Üniversite yılları boyunca kampüste tanıdığı o tüm sığ arkadaş çevresiyle mezuniyetin ardından ilişkisini tamamen kesmişti. Elias’ın karakter yapısı gereği etrafında öyle çok fazla arkadaş kalabalığı yoktu. Hannover’de doğup büyüdüğü için; oradaki ailesi ve çocukluk yıllarından kalan iki sadık mahalle arkadaşından başka dünyada irtibat kurduğu hiç kimse mevcut değildi. Berlin’in o devasa ekosisteminde Azad’dan başka arkadaşı yoktu, yapayalnızdı.

Kendi odasına kapanmış, menkul kıymet borsalarında otomatik hisse senedi ve döviz ticareti yapabilmesini sağlayacak karmaşık, yapay zekâ tabanlı bir borsa yazılım programı yazıyordu. Bu yazılım projesi onun bütün vaktini, yaşamsal enerjisini adeta bir karadelik gibi yutup alıyordu. Aslına bakılırsa bilişim sektöründe en azından dört beş kişilik profesyonel yazılımcı kadrosunun bir araya gelerek ortaklaşa yapması gereken bu devasa mühendislik işini, Elias dehası ve yalnızlığıyla tek başına sırtlamış, tekil olarak yürütüyordu.

Günlük döngüsünde her sabah saat tam 08:00'de uyanır, mutfakta kahvaltısını yaptıktan sonra doğrudan bilgisayar ekranının başına geçip kod yazmaya başlardı. Öğlen saatlerinde yalnızca bir saatlik resmi bir dinlenme ve mahalle marketinden mutfak alışverişi paydosu verir; ardından odasına dönüp yeniden kodların başına otururdu ve akşam saat tam 18:00'i vurduğunda mesaisine kesin olarak paydos ederdi. Saat akşam 20:00'ye kadar olan o iki saatlik boşluğunda müzik sistemini açar, Shirley Bassey dinleyerek rahatlar veya uzaktaki dostu Azad ile telefonlaşarak dertleşirdi. Saat tam 20:00 olduğunda oturma odasındaki televizyon ekranını açar, resmi devlet kanalındaki akşam ana haber bültenini bir ciddiyetle seyreder; ardından saat 20:15'te vizyona giren güzel bir sinema filmini izlemeye koyulurdu. İzlediği filmler saate göre genellikle gece 22:30 ile 23:30 arasında nihayete erdikten sonra yatağına geçerek uykuya dalarlardı.

Cumartesi ve pazar günleri, hafta sonları yazılım kodlarıyla zerre uğraşmaz, çalışmazdı; hafta sonu tatilinde ekseriyetle Azad ile emniyetli bir köşede buluşur barlara, kulüplere gidip sabahlara kadar kafayı bulurlardı. Özel hayatında kalıcı, sabit bir kız arkadaşı kesinlikle yoktu. Hafta sonları kulüp arenalarında tanıştığı yabancı kızlarla anlık flörtler yaşar, arzular gerektirdiğinde onları dairesine getirip yatağa atar; gelgelelim ertesi sabah güneş doğduğu an o kadınları evinden sepetleyerek hayatından tamamen terk ederdi. Kendi bencil felsefesine göre: “Ben bu fani dünyadaki bütün bir ömrümü, hayatımı tek bir kadının dırdırıyla, tek bir kadınla geçirecek kadar enayi değilim!” diyordu ve dostu Azad'ın bir kadına, Vanessa'ya bu denli köle gibi bağlanmasını rasyonel beyniyle asla anlamıyordu.

Nitekim Azad, büyük aşkı Vanessa'dan o kallesçe ihanetle ayrılıp yıkıldığında Elias bar tezgahında bardağını dikleyerek: "Yahu Azad arkadaş, aman boş ver o Portekizli kadını, hayatına bak sen! Şu an dünyada yaşayan tam 7,5 milyar insan var ve bu nüfusun yarısı, yani milyarlarca canlı zaten kadın. Sokaklarda o kadından çok daha güzelini, çok daha asilini anında bulursun! Değer mi ulan o tek bir sığ kadın için şu senin tatlı canını, o asil mimarlık dehanı böyle sefilce üzme, kahretmeye?" diyerek dostunu teselli etmeye çalışıyordu.

Ancak Azad, hayatını karartan o Vanessa ihanetinin ardından dostunun sözlerini dinlese de ruhunu toparlayamadı; acısını unutmak adına kendisini tümünden, çılgınlar gibi gece mesailerine, mimarlık projelerine adadı. Berlin'deki o üç odalı evinde, çevresindeki tüm arkadaş gruplarıyla, derneklerle ve tanıdıklarla olan sosyal ilişkisini dostu Elias hariç olmak üzere tamamen bıçak gibi kesip mutlak bir tecride gömüldü. Her sabah daha şafak sökmeden erkenden uyanıyor, çizim masasının başında akşam geç saatlere kadar aralıksız projelere çizgiler atıyordu.

Takvimler 2000 yılının ekim ayına ulaştığında, dostu Elias kış öncesi bir tatil planıyla iki haftalığına İspanya'nın Kanarya Adaları'na bağlı ünlü La Gomera adasına bir seyahate gitti. Elias'ın şehirden ayrılmasıyla birlikte Azad, o üç odalı Prenzlauer Berg'deki evinde kelimenin tam anlamıyla bütünüyle bir yalnızlığın pençesine terk edilmiş oldu. Üzerine aldığı mimarlık yarışması projesinin teslim tarihi haddinden fazla yoğunlu; bu mesleki baskı altında dünyadan bağını kopararak hiç kimseyle tek bir kelime dahi görüşmedi. Beynindeki o sinsi biyolojik hastalığın yaklaşan ayak seslerini fark edemeyerek, tam üç gün üç gece boyunca

yatağına uzanıp tek bir saniye bile uyumadan, aralıksız çizim yaptı.

Ve o uykusuz geçen lanetli üçüncü günün şafağında, beyninin kimyasal nörotransmitter dengesi tamamen çöktü; Azad hayattan koparak ağır bir psikoz atağının, halüsinasyonlarla bezeli fantastik sarsıcı bir sanrı dünyasının kapısından içeri fırlatıldı. Bu akıl tutulmasının şokunda bilincini kaybeden Azad, kapının nasıl açıldığını, klinikten görevlilerin gelip kendisini nasıl götürdüğünü beyniyle zerre fark edip bilemedi. Vefakar dostu Elias iki haftalık tatilini bitirip La Gomera adasından Berlin’e geri döndüğünde; arkadaşını evinde değil, devlet hastanesinin resmi kapalı psikiyatri kliniği servisinin hücre odasında buldu. Elias gördüğü bu yıkım karşısında şaşkınlıktan adeta küçük dilini yutmuştu; klinik ziyaret saatinde Azad’ın yatağının kenarına oturarak büyük bir üzüntüyle: “Yahu arkadaş, nasıl oldu bu feci durum, iki haftada bu hale nasıl geldin?” diye silsileden tekrar ve tekrardan soruyordu. Azad ise bilincini uyuşturan o ağır klinik ilaçların etkisi altında, beyninde ve hayatında aniden patlak veren bu trajik altüst oluşa kendisi de bir türlü inanamıyordu; ama ne çare ki hayatta olan bir kere olmuş, ok yaydan tamamen çıkmıştı.

Azad’ın, kapatıldığı o resmi psikiyatri kliniği koğuşunda hayatta kalma mücadelesi verirken “Maya” adında çok marjinal bir kadın hasta ile tanıştığını daha önceki kayıtlarda detaylıca kaleme almıştık. Maya, psikiyatri tıp literatüründe adı geçen ve akla gelebilecek ne kadar ağır zihinsel patoloji var ise hepsini bünyesinde barındıran kronik bir akıl hastasıydı. Maya, tüm bu zihinsel parçalanmışlığına rağmen estetik ölçülerde dış görünüşü itibarıyla son derece alımlı, çok güzel bir kadındı; gelgelelim ağır depresyon ilaçlarının etkisi altındaki Azad için bir kadının dış güzelliği, cinselliği

artık zerre önem arz etmiyordu. Maya'nın ise klinikteki o ortak alanda Azad'ın yanına gelip gidişlerinden, ona bakışlarından gencecik adama sıırılsıklam, büyük bir aşkla âşık olduğu her bir delice hareketinden gün gibi belli oluyordu.

Diğer yandan cinsel güdüleri beyninde tamamen ölmüş olan Azad, Maya dahil dünyadaki hiç kimseyle cinsel bir ilişkiye girmek, yakınlaşmak istemiyor; klinikte adeta dünyevi arzulardan tamamen arınmış ermiş bir derviş, bir münzevi gibi vakur duruyordu. Elias ise bar tezgahındaki o çapkın felsefesinden ötürü dostunun bu aseksüel, dervişane duruşunu rasyonel beyniyle asla anlamıyor, anlamlandıramıyordu.

Günün birinde Elias, kliniğin bahçesindeki ziyaret saatinde Azad'ı yalnız bırakmamış, onunla birlikte demir parmaklıklı bahçedeki ahşap bir bankta yan yana oturup birer sigara tütürüyorlardı; tam o esnada adımlarla yanlarına o akıl hastası güzel Maya yaklaştı. Maya bankın önünde durdu, ilk olarak isimlerini zikrederek kendini Elias'a kabaca tanıttı; ardından bilincini yitirmiş donuk, buz gibi sabit gözlerini doğrudan Elias'ın yüzüne dikti ve aniden: "Ben şu an seninle dudaktan dudağa vahşice öpüşmek istiyorum!" dedi. Elias, duyduğu bu ani ve müstehcen çıkış karşısında şaşkınlıktan oturduğu yerde adeta donakaldı, ne diyeceğini bilemedi.

O şok saniyesinde Maya, beynindeki takıntılı silsileyle anında lafı değiştirerek: "Dur, dur, sizden özür diliyorum! Ben ağzımdan böyle kelimeler çıkarıyorum ama aslında ruhumla seninle öyle cinsel bir şey yaşamak falan kesinlikle istemiyorum. Lütfen benim bu sığ sözlerimi sakın yanlış anlama. Çünkü ben daha bugün klinikteki telefon kulübesinden babamı aradım ve ona telefonda avazım çıktığı kadar, 'Baba, ben şu an seninle yatakta feci şekilde sevişmek istiyorum!'

dedim. Babam telefonda bu sözleri duyunca sinirden kelimenin tam anlamıyla fittırdı, delirdi; eğer yanımda olsaydı beni orada evire çevire dövecekti,” diyerek sarsıcı bir itirafta bulundu.

Elias, yaşadığı şoku mantığıyla bastırmaya çalışarak biraz düşündükten sonra Maya’ya doğru sordu: “Peki Maya, neden durup dururken babanın ya da benim yüzüme karşı böyle ensest ve müstehcen, korkunç şeyler söylüyorsun, amacın nedir?”

Maya başını sallayarak hüznle konuştu: “Yahu inan ben de tam olarak bilmiyorum! O iğrenç kelimeler ve imgeler aniden benim kafamın içinden adeta çıkmak çakan mavi bir şimşek gibi hızla vuruyor; o kelimeleri ağzımdan dışarıya fırlatıp söylemesem, yemin ederim beynimin içinde bir bomba gibi patlayacak, çıldıracağım. Zaten klinikteki o uzman psikiyatrist doktorlar da benim bu davranışlarıma, tıp dilinde ‘Obsesif-Kompulsif Düşünceler’ (takıntılı-zorlayıcı dürtüler) adını veriyorlar! Geleceğim için artık ne yapacağımı inan hiç bilmiyorum; iki arada bir derede şaşırdım kaldım. Yahu hazır yanınızdayken bana paketinizden bir sigara verir misiniz?” diye sordu. Elias, cebindeki lüks sigara paketinden hemen bir tane dal çıkararak kadının nasırlı parmaklarının arasına kibarlıkla uzattı. Maya sigarayı bir minnetle teslim aldı ve arkasını dönerek bahçedeki ağaçların arasına doğru adımlarla yürüyüp gitti.

Azad, arkadaşının şaşkın yüzüne bakarak hafiften güldü ve: “Elias dostum, sakın arkasından bir şüpheye kapılma, bekleyip gör biraz! O kadın şimdi o verdiği sigarayı zerre yakıp içmeden, bir nizamla getirip sana barışçıl bir şekilde tekrar geri iade edecek. Ardından aradan yarım saatlik bir süre geçince yine yanımıza gelip senden o sigarayı tekrar

isteyecek; ve yeminle sen akşama bu klinikten çıkıp evine gidene kadar belki de o sigarayı tek bir nefes bile içmeden böyle tur atıp duracak,” diyerek hastanın ritüelini açıkladı. Nitekim Maya, tam da Azad’ın o tecrübeli analizinde öngördüğü üzere, tam on beş dakika sonra ağaçların arasından çıkıp geldi; elindeki o hiç yakılmamış sigarayı Elias’ın avucuna saygıyla tekrar geri verdi ve hiç konuşmadan yine adımlarla uzaklaştı.

Ancak aradan yaklaşık yarım saatlik bir süre geçtikten sonra öfkeyle geri döndü ve bankta oturan iki dostun tepesine dikilerek avazı çıktığı kadar: “Ben sizin hepinizin geçmişini sikeyim ulan!” diye bağırdıktan sonra, Elias’ın elindeki o sigarayı bir hırsla tekrar çekip aldı ve oradan adımlarla hızla uzaklaştı. Mühendis Elias, maruz kaldığı bu çılgınca sahne karşısında Azad’ın yüzüne öylece bakakaldı, bir şokla ne söyleyeceğini, ne tür bir kuramsal yorum yapacağını zerre bilemedi.

Azad, bahçedeki çimenleri seyrederek hüznle mırıldandı: “Dostum, şükürler olsun ki benim bu uyuşmuş beynimde, o ağır psikoz ataklarından ve mimarlık sanrılarından başka bir zihinsel hastalık, böyle takıntılı obsesyonlar falan mevcut değil. Bu halime bakıp bir şükürle sevinmem lazım aslında. Ben ne zaman kliniğin bu ortak alanlarında Maya’yı böyle çaresizce görsem, onun bu sarsıcı dramına şahit olsam ruhum parçalanıyor, çok üzülüyorum; ama tıp dünyasında maalesef onun bu genetik laneti karşısında yapılacak hiçbir şey yok. İşin ailevi arka planına bakılacak olursa; Maya’nın öz babası aşırı derecede muhafazakâr, dinci ve feodal zihniyete sahip baskıcı bir Alman adamı. Evde bir de Maya’nın birlikte büyüdüğü iki tane yetişkin erkek kardeşi mevcut. Maya o feodal evin tek kız çocuğu ve beynindeki bu delilik nöbetleriyle neredeyse babasını da kardeşlerini de delirtme

raddesine getirmiş! En sonunda aile üyeleri bu ruhsal baskıya dayanamayarak Maya'yı yasal yollardan devletin korumalı bir engelli yurduna yatırıp vermişler; ama Maya'nın o asi, o takıntılı karakteri orada durmaya zerre izin vermemiş. Yurttaki bakıcılara ve ailesine karşı 'Ya beni derhal o öz evime, odama geri götürürsünüz ya da ben bu cuma kendimi binanın çatısından aşağı fırlatıp hayatıma intiharla son veririm' diyerek rest çekmiş. Kendi ailesine ve evine hastalıklı derecede haddinden fazla bağımlı bir kadın. Şu an yaşışla tam otuz basamağında koca bir kadın olmasına rağmen, dünyada tek başına bağımsız bir ev kiralayıp yaşamayı rasyonel olarak asla başaramıyor, tekil yaşayamıyor. Ailesinin evinde kendine ait topu topu 10 metrekairelik küçücük bir odası var. Gün boyu kendini o daracık odaya kapatıyor; yatağına boylu boyunca uzanarak radyodaki pop müzik yayınlarını dinliyor, o nemli odada her Allah'ın günü onlarca paket sigara tütürüp fincanlar dolusu sert kahve tüketiyor. Fani dünyada sabah uyanışından gece yatışına dek yaptığı tüm yaşantı, tüm aktivite bu trajik döngüden ibaret. Zihnini oyalayacak başkaca hiçbir üretken şey yapmıyor. Yeminle dostum, onun içinde bulunduğu bu boğucu, bu bomboş şartların ortasına dünyadaki en sağlam akıllı insanı bile getirip koysan, o adam bile üç günde keçileri kaçırrır, delirir değil mi? İşin benim adıma en kötü, en can sıkıcı olan tarafı ise; bu kadın klinikte her sabah karşıma geçip bana büyük bir aşkla âşık olduğunu haykırıyor. Aslına bakarsan ben de kendi duruşumla onun o saf kalbinden, o şirin temiz karakterinden içten içe çok hoşlanıyorum; ama beynim uyuşmuşken, geleceğim belirsizken şimdilik onunla herhangi bir cinsel veya duygusal aşk ilişkisine dalarak hayatımı karıştırmak istemiyorum. Maya her şeye rağmen silsileden gelen son derece temiz, çok çok iyi niyetli onurlu bir insan; ve ben bu fani dünyada ileride onu hayal kırıklığına uğratmayı, kalbini kırmayı asla istemiyorum.”

Elias, rasyonel borsa mantığıyla sordu: “Yahu Azad, bir ilişki yaşamaktan bahsederken Maya’ya karşı tam olarak ne gibi bir hayal kırıklığı yaşatmaktan korkuyorsun, derdin nedir?”

Azad, gelecek anksiyetesiyle yanıtladı: “İnan tam olarak ben de bilmiyorum arkadaş. Ya gelecekte klinikten taburcu olduktan sonra onunla aynı evde anlaşılamazsak, o takıntıları yüzünden birbirimizi kırırsak sonumuz ne olur?”

Elias, o umursamaz tavrıyla banktan kalktı ve: “Azad, ne olacak yahu, dünyada ölümden başka her şeye çare var! Şayet gelecekte işler sarpa sarar da anlaşılamazsanız, medeni insanlar gibi yasal yollardan ayrılırsınız, biter gider!” dedi.

Azad: “Ah Elias sorma, gerçekten kalpten sevdiğin, sığındığın onurlu bir insandan günün birinde kalleşçe veya başka yollarla kopup ayrılmak, bir insanın ruhuna tarifi imkansız devasa bir acı ve ıstırap vermez mi sanıyorsun?”

Elias, dostunun bu derin felsefi melankolisi karşısında içini çekerek: “Ohhooo Azad arkadaş! Sen de hayattaki her şeyi haddinden fazla çok abartıp zihninde adeta devasa bir trajediye dönüştürüyorsun ya! Bak, o güzel kız Maya şu an klinikte resmen sana sıırılsıklam âşık; dışarıda seni gerçekten o duygularla seviyor mu sevmiyor mu bilmem. Ama bence sen onurlu bir erkek olarak, yalnızlığa gömülmektense bu kadına en azından bir şans, bir flört alanı tanıman lazım, hakkındır,” tavsiyesinde bulundu.

Azad, kararından milim sapmayarak başını iki yana salladı: “Hayır dostum, hayır! Ben ömrümün geri kalanında, bu ağır bipolar hastalıkla mücadele ederken bu üç odalı evimde tamamen yalnız kalmaya, inzivamı sürdürmeye kesin olarak karar verdim.”

Elias, masadaki sigara paketini cebine koyarken dostça gülümsedi: “Neyse, sen iradenle nasıl mutluyusan öyle yaşa; ama ne olur o loş odanda kendine çok ama çok dikkat et ya! Benim artık vizeler ve borsa kontratları için ofise gitmem lazım. Söz veriyorum yarın cuma günü tam da bu ziyaret saatinde seni kontrol etmek için buraya, kliniğe yine gelirim, olur mu?” teklifini sundu.

Azad, dostunun vefası karşısında bir minnetle elini sıktı: “Okay Elias arkadaş! Bu zorlu günümde beni buralarda yalnız bırakmayıp ziyaretime geldiğine inan ruhumla çok sevindim. Kendine otobanda iyi bak, *bye, bye!*” dedikten sonra bahçeden ayrıldı ve adımlarla binadaki koğuş odasına doğru yukarıya çıktı. Mühendis Elias da anahtarlarını parmaklarının arasında sallayarak, otoparkta bekleyen lüks arabasına doğru yavaş yavaş yürümeye başladı.

16. Bölüm || Bejan

Ankara’nın kalbi olan Sakarya Caddesi’nde Bejan ve Sandra, bir huzurla kol kola girmiş yürüyor, hayatın tadını çıkarıyorlardı. Ne var ki bu atmosfer aniden bozulan bir asayiş baskısıyla sarsıldı; sivil kıyafetli dört kişi bir anda etraflarını çepeçevre sardı. Şahıslardan biri önde, biri sağda, biri solda, diğeri de arkada durarak Bejan ve Sandra’yı tam bir adli çembere aldılar ve sert bir tonda, “Emniyete gidiyoruz,” talimatını vererek yürümeye zorladılar.

Bejan, sokakta uğradığı bu ani baskın karşısında neye uğradığını tamamen şaşırmişti; silsileden gelen korkuyla, “Emniyete mi? Neden? Niçin götürülüyoruz?” diye sordu. Polis memuru öfkeyle, “Kes sesini ulan, hadi yürü! Emniyete varınca hakkındaki her şeyi yasal olarak öğrenirsin,” diyerek

susturdu ve hemen peşinden Bejan'ın ensesine, kafasına arkadan şiddetli bir yumruk indirdi.

Emniyet müdürlüğünün o soğuk adli binasına geldiklerinde görevliler, Bejan'ı tek başına bir odaya, yabancı uyruklu Sandra'yı ise sorgulanmak üzere tamamen başka bir odaya kapattılar. Aradan henüz beş on dakikalık cüzi bir süre geçmişti ki, o dört sivil polis Bejan'ın tutulduğu odaya hırsla giriş yaptılar; genç adamın üzerine çullanarak onu tekme tokat, linç edercesine acımasızca dövmeye başladılar. Bejan aldığı darbelerden ötürü soluk alamıyor, onurunu korumak adına direnmeye çalışıyordu ki; tam o saniyede kan ve ter içinde, nefes nefese kalmış bir halde yatağında aniden uyandı.

Gördüğü her şey, sömürge geçmişinin beynine kazıdığı korkunç bir kabustan, ağır bir rüyadan ibaretti ve saate baktığında vaktin gece tam dörde geldiğini gördü. Korkuyla yatağından kalktı, koridordaki tualete gidip elini yüzünü yıkadı; mutfaktan bir bardak soğuk su içip sakinleşmeye çalışarak tekrar yatağına uzandıysa da zihnindeki adli paranoyalardan ötürü bir türlü yatamıyordu. Yine huzursuzca yataktan kalktı, ocağa çaydanlığı koyup kendine sıcak bir çay demledi; masaya geçip bir parça ekmek ve peynir yiyerek efkarını dağıtmaya çalıştı ve saatin altıyı vurmasıyla birlikte baretini alıp şantiyeye, işine gitti.

Bejan, hayatını adeta felç eden bu ve buna benzer korku dolu adli rüyaları çok sık görüyordu. Bilinçaltına yerleşen bu rüyaların ezici bir çoğunluğu, kışladaki o faşizan askerlik dönemi ile dağlardaki kanlı gerilla yaşamı üzerine kuruluydu. Kalbiyle bağlandığı sevgilisi Sandra için de her saniye çok endişeleniyordu; sömürgeci devletlerin ve tasfiyeci PKK ajanlarının takibindeyken, kendi adli geçmişi yüzünden o

masum sarışın kadının başına hayatta kötü bir şeyin gelmesini asla istemiyordu.

Akşam mesai bitimi şantiyeden evine döndüğünde banyoda güzelce duş aldı; mutfakta kendine sıcak bir yemek pişirip afiyetle yedikten sonra taze bir çay demleyerek bilgisayar ekranının önüne oturdu. İlk iş olarak her akşam rutin haline getirdiği üzere sömürge altındaki toprakların durumunu incelemek için internetteki Kürd sitelerine ve forumlarına bir göz attı; ancak politikalara dair önemli bir gelişme göze çarpmıyordu. Sonra Messenger programını tıkladı ve listede arkadaşı Azad'ın yeşil ışıkla çevrimiçi (*online*) olduğunu fark etti. Bejan, klavyeden hızlıca: “Azad abi selam, müsait misin?” diye yazdı ve gönder düğmesine bastı. Ekranın öbür ucundaki Azad anında: “Bejan, merhaba kardeş! Evet, odamda tamamen müsaittim,” yanıtını ilettili ve sesli arama moduna geçerek konuşmaya başladılar.

Bejan samimi bir tonla sordu: “Nasılsın Azad abi? Bipolar durumun, klinik sağlığın bugün iyi mi bari?”

Azad hüznüle içini çekti: “Ah kardeş, ömürde benim adıma değişen bir şey yok, hep aynısı işte. Klinik olarak iyi sayılırım, uyumuş gidiyorum. Asıl seni sormalı, şantiyede işler nasıl?”

Bejan da burukça güldü: “Valla Azad abi bende de durumlar hep aynı monotonlukta akıyor. Akşam yatağa yat uyu, sabah şafakta uyanıp inşaata, işe git, mesai bitince bu iki odalı eve gel ve ertesi gün her şeye sil baştan yeniden başla, yaşantı bundan ibaret.”

Azad, tıbbi malullüğünün getirdiği bir aydınlanmayla fısıldadı: “Yine de haline şükret Bejan, durumun gayet iyisin,

iyi. Hayatta her şeyin başı, en önemli olan husus mutlak sağlıktır. Bir insanın sağlığı ve zihni yerinde oldu mu, en kötü şartta gider sokaklarda millete su satarak, amelelik yaparak bile kendi rızkını, geçimini aslanlar gibi sağlar. Benim gibi beyninin kimyası bozulduğu için sektörde çalışmamak, üretimden kopmak yeminle bir insan için çok kötü, çok onur kırıcı bir şeydir.”

Bejan, arkadaşının bu ağır depresif havasını dağıtmak ümidiyle hafifçe gülümsedi ve: “Yahu Azad abi, o bahsettiğin devlet kurumu emekliliği de aslında hayatta tadı çıkarılacak gayet güzel bir şey. Akşama kadar evindesin, patron baskısı yok, canın ne isterse tamamen onu yapıyorsun. Bizim memlekette bazı uyanık insanlar, erken yaşta devletten emekli maaşı kapabilmek adına fabrikalarda bilinçli olarak kendi kolunu, parmağını veya ayağını makinelerde keserek maluliyet belgesi almaya çalışıyorlar. Sen de bu genç yaşında resmi emekliliği kapmışsın, Berlin'deki o üç odalı evinde rahatlık sana batıyor değil mi abi?” diyerek esprili bir çıkış yaptı.

Bu sefer Azad sesli bir kahkahayla güldü: “Yahu Bejan, işin aslı öyle değil, benim şu an sosyal yardımdan ötürü çok ciddi oranda para sorunum var. Sırf bu ekonomik darlık yüzünden de olsa bir büroya girip çalışmam yasal olarak lazım ama beynindeki o majör depresyon kilitlenmesi yüzünden bir türlü projeye odaklanamıyorum, yapamıyorum. Ayrıca ben o asil mimarlık mesleğimi ruhumla çok seviyorum ve geçmişte her sabah hep sevinerek, büyük bir coşkuyla ofise işe gidiyordum.

Beynimnin nörotransmitterleri neden aniden bozuldu, neden durup dururken bu ağır akıl hastalığına yakalandım inan hiç bilmiyorum. Neden silsileden gelen onca dehanın ortasında

tam da ben piyango gibi bu dertle buluştum? Benim geleceğe dair ne büyük hayallerim, ne devasa mimari planlarım vardı bir bilsen! Şayet bu lanetli bipolar hastalık baş göstermeseydi, ben şimdiye kadar çoktan senin gibi o özgürleşen güney topraklarına, Hewlêr'e yerleşmiştim; orada modern projelerde harıl harıl çalışıyor olacak ve mimarlık üzerinden çok da iyi paralar kazanıyor olacaktım.”

Bejan, dostane bir teselliyle karşılık verdi: “Yahu Azad abi, dünyaya bir bak, hastanelerin o kurumsal koridorları her gün binbir çeşit ağır hastalarla dolup taşıyor. Ya beynindeki bu bipolar dert yerine hayatta doğrudan ölümcül bir kansere yakalanmış olsaydın o zaman ne yapardın? Kemoterapi odalarında birkaç ay içerisinde acılar içinde eriyip ölüp giderdin bu kötü dünyadan. Çok şükür öyle ya da böyle hayattasın, bu üç odalı dairende özgürce yaşıyorsun ve bana göre internetteki o yurtsever yazılarınıla gayet akıllı, çok iyisin. Ben Messenger'daki bu konuşmalarımızda sende akıllı hastalığına dair herhangi bir olumsuz belirti, bir delilik emaresi kesinlikle göremiyorum, inan bana abi.”

Azad, klinik geçmişinin getirdiği bir iç çekişle mikrofonuna yakın konuştu: “Dışarıdan bakıldığında belki öyle normal, sağlıklı görünüyor olabilirim kardeş ama sen onu bir de benim o uykusuz geçen lanetli gecelerime, bana sor. İnan bazen o acı evrelerde keşke doğrudan kanser olsaydım da hayattan tek kalemde ölüp gitseydim diyorum. Neyse, beynimdeki bu klinik hastalık mevzusu üzerine konuşmak benim ruhumu haddinden fazla çok yoruyor ve beni derin bir kederle üzüyor. En iyisi hayata dönüp konuyu tamamen değiştirelim. Senin o sarışın sevgilin Sandra'dan ne haber, vize işleri ne durumda?”

Bejan, bardağından sıcak bir yudum çay alıp derin bir nefes verdikten sonra anlatmaya başladı:

“Sandra’yla her gün internet üzerinden konuşup dertleşiyoruz. Durumu Amsterdam’da gayet iyi, yerinde; ama ne yazık ki onun da benim gibi mağazasından alabileceği yakın bir iş izni yok. Resmî izin hakkımız ancak altı ay sonra doğuyor. Kız gurbetten durmadan bana, ‘Bejan, o tozlu inşaat işini orada bırak, pılını pırtını topla ve Amsterdam’a, yanıma gel’ diye ısrar ediyor. ‘Orada bana ait, iki odalı güzel bir evim var,’ diyerek bana sığınacak bir yer sunuyor. ‘Ben ne yersem sen de aynı sofrada benimle paylaşsın; bana zerre yük olmazsın,’ diyor.

Ben ise korkularımı saklamadan, ‘Mümkünse ilk aşamada sen buraya, Güney topraklarına gel,’ diyorum. Neyse ki sonunda ortak bir noktada buluştuk. Tam altı ay sonra hem onun hem de benim şirketlerden onaylı dörder haftalık resmî iznimiz olacak. Planımıza göre o, bir aylık tatilinin ilk iki haftasında uçakla Hewlêr’e, yanıma gelecek; kalan iki haftada ise el ele verip sınırları aşarak birlikte onun yanına, Amsterdam’a gideceğiz.”

Azad, bu romantik planı mantığıyla tartarak: “Öyle mi? Gerçekten çok enteresan, harika bir rota! Bu dünyada zaman akıp giderken aslında çok hızlı geçiyor; dolayısıyla o bahsettiğin altı ay öyle gözde büyütülecek fazla bir zaman dilimi değil. Ama tabii ki sınırlarla birbirinden koparılmış, deli gibi hasretle yanan iki âşık insan için o altı aylık sabır süresi adeta altı koca sene gibi uzun geliyor olabilir, değil mi?” yazdı.

Bejan, hayattaki bütçe kaygılarını dile getirerek: “Abi, söylediklerin mantık açısından son derece doğru da; benim

bu planı realize edebilmem için en azından o uluslararası uçak hatlarında gidiş dönüş kullanabileceğim yüklü bir bilet parasını şantiyeden biriktirmem lazım. Sandra, çocukluk aşkım Selma'dan sonra kalbimi tamamen teslim ettiğim ilk gerçek aşkım. Şayet büyük bir risk alıp Amsterdam'a gittiğimde, orada ev hayatında onunla anlaşılamazsak, aşkımız biterse ben o yabancı topraklarda tek başıma ne yapacağım? Eğer işler sarpa sarar da tekrardan buraya, Güney'e geri dönmek zorunda kalırsam; en azından arkamda bıraktığım, tıkr tıkr işleyen boya iş yerim ve kirasını ödediğim bir evim emniyet olarak hazır dursun istiyorum. Bu kötü dünyada ne pahasına olursa olsun Sandra dahil hiç kimseye maddi bir yük, bir asalak olmak istemiyorum,”

Azad, dostunun bu rasyonel duruşunu takdir ederek: “Ohooo Bejan kardeş, sen geleceğe karşı anlaşılan haddinden fazla çok tedbirlisin!”

Bejan ekran başında sesli güldü: “Evet Azad abi, bu acımasız hayatta tek başıma ayakta kalabilmek için her zaman çok tedbirli, çok garantici olmak zorundayım; çünkü Amsterdam'dan buraya geri döndüğüm zaman yeniden büyük bir sefalet, bir adaptasyon zorluğu çekmek istemiyorum. Burada düzenimi sıfırlayıp gittikten sonra, işler kötü giderse Hewlêr sokaklarında tekrar sıfırdan kiralık ev aramak, şantiyelerde boya badana işi bulmak için koşturmak istemiyorum. Hepsinden öte, zihnimde o batı dünyasındaki Hollanda Krallığı'nın yapısı, kültürü benim alışkanlıklarımın hoşuma gider mi, gitmez mi gibi büyük bir soru işareti var,” iletisini yazdı.

Azad, aşkın evrensel doğasına sığınarak: “Yahu Bejan, sen o topraklara, Hollanda'ya sığ bir ülke sevgisi için değil, doğrudan o sarışın kadın Sandra'nın asil aşkı için gidiyorsun.

Dolayısıyla o batı kentinin mimari yapısı veya düzeni senin kişisel olarak hoşuna gider ya da gitmez, bunun artık hiçbir ehemmiyeti, bir önemi kalmıyor ki kardeş!” dedi.

Bejan hak vererek: “Söylediklerinde mantık olarak sonuna kadar haklısın abi elbet; ama bir erkek olarak yine de geleceğe karşı bir tedbir sığınağı oluşturmam lazım. Ben o koca Hollanda topraklarında Sandra’dan başka sığınacak, yüzünü tanıyacak tek bir canlı kul bile bilmiyorum. Oraya vardığımda Sandra her gün kurumsal mağazasındaki işine çalışmaya gidecek; dolayısıyla benim de toplum içinde yapayalnız kalmamak adına ilkin en azından birkaç ay boyunca devletin resmi dil kurslarına giderek lisan öğrenmem gerekecek,”

Azad: “Durum tam da dediğin gibi gelişirse bu senin için harika bir fırsat olur işte; o dil kursunun amfi sıralarında senin gibi dünyanın dört bir yanından gelmiş birkaç göçmenle anında tanışır, çevre edinirsin. Ayrıca gurbet ellerinde sanal dünyada koskoca ben varım; akşamları bilgisayarlarımızın başına geçer, Messenger üzerinden gurbetten gurbete bol bol sohbetler yürütür, yalnızlığımızı unuttururuz,” diyerek ona bir güvence verdi.

Tam o saniyede Bejan’ın dijital monitörünün köşesinde Sandra’nın hesabının çevrimiçi olduğu uyarısı belirdi; Bejan heyecanla klavyeye bastı: “Aha! Azad abi, bizim sarışın Sandra tam şu an sisteme giriş yaptı.”

Azad, aralarındaki aşk hukukuna saygı göstererek: “Harika, iyi o zaman kardeş! Ben sanal odadan çekileyim de seni o büyük aşkınla, Sandra ile baş başa bırakayım. Artık yarın akşam vaktimiz olduğunda Messenger başında yine arkadaşça görüşürüz,”

Bejan: “Oldu Azad abi, çok teşekkür ederim. En kısa zamanda görüşmek üzere, kendine iyi bak,” yazdıktan sonra Azad ile olan bağlantısını kesti.

Saniyeler sonra Sandra’nın sohbet penceresi açıldı ve genç kız neşeye: “Nasılsın benim sarp dağlardaki sevgilim, ömrümün neşesi?” iletisini gönderdi.

Bejan çocuksu bir sevinçle yazdı: “Çok iyiyim Sandra, seni görünce daha iyi oldum. Sen sanal odaya gelmeden tam saniyeler önce ben bizim o Berlin'deki mimar Azad abi ile dertleşiyordum.”

Sandra, kibar bir düşünceyle: “Aha, öyle mi? Şayet aranızdaki o sohbet henüz nihayete ermediyse, isterseniz siz konuşmanıza devam edin; ben zerre kırılmam, bir saat sonra da sanal odaya gelebilirim,” teklifinde bulundu.

Bejan anında: “Yok, hayır, sakın gitme güzelim! Zaten Azad abi ile olan konuşmamızı tamamen bitirmiş, oturumu kapatmıştık,” yanıtını verdi.

Sandra merakla sordu: “Peki o talihsiz mimar Azad abi nasıl, klinik durumu bugün iyi mi bari, toparlanabilmiş mi?”

Bejan klavyeye hüznle dokundu: “Ruhsal olarak genel durumları iyi sayılır elbet; lakin beynindeki o ağır hastalık yüzünden sektörden, çizim masalarından tamamen kopup çalışmadığına içten içe feci şekilde üzülüyor. Kendi kendine durmadan, ‘Yahu ben bu genç yaşımda neden bu ağır akıl hastalığına yakalandım, neden ben?’ diyerek bir varoluşsal kahır yaşıyor.”

Sandra ekran başında içini çekerek “Yazık, gerçekten çok üzücü bir tıbbi trajedi!”

Bejan yoldaşının acısını kalbinde hissederek: “Evet sevgilim, maalesef Azad abi o üç odalı evinde kelimelerle tarif edilemeyecek kadar çok büyük bir ruhsal acı ve tecrit çekiyor, çok iyi biliyorum; ama ne çare ki tıp dünyasında onun bu biyolojik yazgısı karşısında bizim elimizden gelebilecek hiçbir şey yok!”

Nitekim o pazar gecesi de Bejan ve Sandra, bilgisayarları başında saatler gece geç vakitleri gösterene dek derin, aşk dolu bir sohbete daldılar. Görüşmenin nihayetinde, o büyük kavuşma planını resmileştirerek; tam altı ay sonra Sandra’nın kurumsal mağazasından bir aylık resmi izin alıp uçakla Hewlêr’e gelerek Bejan’ı evinde ziyaret etmesi kararını kesin olarak bağladılar. Zira tam altı ay sonra Bejan’ın da firmadan hakedişi olan dört haftalık resmi izni mevcuttu.

Zaman, o yoğun şantiye temposunun içinde her zaman olduğu gibi su gibi aktı, çok hızlı geçti. Bejan, bu altı aylık bekleme süreci zarfında gelecekteki harcamaları için şantiyelerde haddinden fazla çok yoğun çalıştı, para biriktirdi; mesai bitimi akşamları ise hem arkadaşı Azad hem de büyük aşkı Sandra ile hemen hemen her gün Messenger programı üzerinden sanal odalarda buluşarak bağlarını diri tuttu.

Nitekim beklenen altı aylık süre geçmiş, Sandra da çalıştığı mağazadan dört haftalık resmî iznini almıştı. Aynı şekilde emekçi Bejan da boya firmasından tam dört haftalık resmi iznini cebine koymuştu. Bejan, sevgilisi Sandra’yı karşılamak üzere Hewlêr Uluslararası Havalimanı’nın terminal kapısına adımlarla gittiğinde ruhu heyecandan adeta duracak raddeye

gelmişti, çok heyecanlıydı. Gümrük kapısından neşeyle çıkan Sandra'nın ağır seyahat bavulunu nasırlı elleriyle teslim aldı; kiraladıkları bir taksiye binerek Bejan'ın kentin banliyösünde yer alan o mütevazı evine geldiler.

Evin içi incelendiğinde, konfor adına neredeyse hiçbir lüks eşyanın bulunmadığı hemen fark ediliyordu. Şantiyeden yorgun dönen Bejan, kendine ait geniş yatağını doğrudan beton zemine sermişti. Yatağın sağındaki duvara monte edilmiş basit bir raf ünitesine kıyafetlerini ve kişisel eşyalarını özenle yerleştirmişti. Pencerenin önünde çalışmalarını yürüttüğü küçük bir ahşap masa duruyor; masanın önünde sade bir sandalye, üzerinde ise dünyaya bağlandığı dizüstü bilgisayar, notlarını tuttuğu bir defter ve birkaç ucuz tükenmez kalem yan yana dizili duruyordu. Yatağın ayak ucunda, haberleri izlediği küçük bir seyyar televizyon kuruluydu. Bu birkaç eşya dışında iki odalı ev bütünüyle bomboş, neredeyse yankı yapan bir boşluk hissi veriyordu. Beyaz kireçle boyanmış taş duvarlarda ise estetiği yansıtacak tek bir tablo ya da afiş bile yoktu.

Dışarıda insanı boğan, Orta Doğu coğrafyasına has haddinden fazla çok sıcak bir hava hüküm sürmekteydi. Eve ayak basar basmaz mutfakta yorgunluk atmak adına karşılıklı sıcak birer kahve içtiler; ardından Sandra banyoya geçerek güzelce duş aldı, kıyafetlerini yazlık hafif giysilerle değiştirdi ve iki sevdalı el ele verip Hewlêr'in merkezindeki nezih, güzel bir restorana geçerek harika bir akşam yemeği yediler. Titiz bir karakter olan Bejan, sevgilisi evde kıtlık çekmesin diye çarşıdan bol bol taze meyveler satın almıştı. Ayrıca dairedeki buzdolabının iç raflarını; meyveli yoğurtlar, taze köy ekmekleri, yöresel peynir kalıpları ve benzeri birçok gıda maddesiyle erkenden hıncahınç doldurmuştu.

Bejan, kaçak yaşamasından ötürü koca Hewlêr kentinde bilge dostu Miro ve şantiyedeki o iki boyacı iş arkadaşından başka dünyada hiçbir canlı insanı şahsen tanımıyordu. O günlerde, sömürgeci kışladan kaçan ve dağda kendisini mutlak bir ölümden kurtaran öz kardeşi gibi sevdiği gerilla yoldaşı Ardan, sınırlardan gizlice sızarak Hewlêr'deki evinde kendisini hasretle ziyaret etmiş; Bejan ile emniyetli bir köşede hasret giderdikten sonra vasiyeti gereği yasal olmayan patikalardan tekrar o sarp dağlara, gerilla karargâhına geri dönmüştü. Bejan bu gizli ziyaret esnasında, vaktinde dağ eteğinde ayrılırken Ardan'ın kendi cebine zorla sıkıştırdığı o 250 Dolar nakit emanet parayı kuruşu kuruşuna 250 Dolar yükleyerek dostunun avucuna geri iade etmiş, bu sayede ruhu ve vicdanı tamamen rahatlamıştı. Artık bu dünyada hiçbir canlı kulundan alıp vereceği tek bir kuruş borcu, minnet ilişkisi kalmamıştı.

Ertesi gün cumartesi sabahıydı. Bejan, yanına büyük aşkı Sandra'yı da alarak adımlarla kendilerine şantiyede ve ev bulma sürecinde babalık yapan bilge usta Miro'yu evinde ziyarete gittiler. Miro'nun kalabalık ev ortamında, çocukların gürültüsü arasında çok uzun süre kalmayıp kısa bir hoşbeşin ardından müsaade istediler ve tatilin ilk iki haftalık süresi boyunca o iki odalı banliyö evinde tamamen baş başa, yalnız kalarak aşklarını doyasıya yaşadılar.

Hewlêr'in o kendine has otantik yapısı ve çarşıları aslında Sandra'nın hoşuna gidiyordu; lakin kızın zihninde Avrupa'nın, modern yaşamın ve o kanallarla örülü Amsterdam'ın yeri bambaşka bir sığınaktı. Bejan, sevgilisinin günlük davranışlarından, gurbete olan özleminden ve konuşmalarından bu gerçeği çok net bir şekilde anlıyordu.

Bu aşk uğruna vatanından kopmayı göze alan Bejan, gitmeden evvel adli bir sorun çıkmaması adına Hewlêr'deki o iki odalı evinin tam üç aylık kira bedelini ev sahibine nakit olarak peşin ödedi; dairenin anahtarını bir emniyet kilidi olarak dostu Miro'ya teslim etti. Hayatı boyunca şantiyelerden biriktirdiği en önemli ve kıymetli şahsi eşyalarını büyük bir seyahat bavuluna yerleştirdikten sonra, Sandra ile el ele vererek Hewlêr Havalimanı'ndan kalkan uluslararası uçakla birlikte doğrudan Hollanda'nın başkenti Amsterdam'a uçtu.

Amsterdam Schiphol Havalimanı'na birer yolcu olarak iniş yaptıklarında; terminal binasının içi kelimenin tam anlamıyla son derece durgun, sessiz ve mimari ölçülerde haddinden fazla çok temizdi. Bejan pasaport kontrol noktasından geçerken sanki tamamen başka bir gezegene, bambaşka bir dünyaya giriş yapıyor gibi büyük bir şok yaşıyordu. İki sevdalı havalimanı çıkışında bir araca binerek direkt Sandra'nın kiraladığı o öz evine geldiler. Sandra'nın dairesinin iç mimarisi ve dekorasyonu batılı standartlara uygun olarak son derece estetik, güzel ve konforlu eşyalarla rahatça döşenmişti.

Bejan ömründe ilk kez gördüğü bu batılı konfor karşısında haddinden fazla heyecanlanmıştı; salonun ortasındaki yumuşak koltuğa yan yana oturur oturmaz Sandra'nın boynuna sarıldı ve iki sevdalı gurbete varışın büyük sevinciyle koltukta dakikalarca çılgınlar gibi öpüşüp durdular. Bejan, sınırları aşabilmek adına Sandra'nın resmi makamlardan onaylatıp gurbete postaladığı o kurumsal davetiye mektubu sayesinde konsolosluktan tam üç aylık yasal vize almayı başarmıştı. Hukuki ve resmi prosedürler gereği, tam üç ay sonra vizelerin süresi dolduğunda bu

Hollanda topraklarını yasal olarak tekrar terk etmek, sınırlardan çıkış yapmak zorundaydı.

17. Bölüm || Azad

Gece yarısı yaklaşırken, saat tam 24.00 sularında Azad bilgisayarını kapatmış, dişlerini fırçalamış, yatağa gitmek üzereydi. Tam o sırada kapı zili çaldı. Bu saatte kim olabilirdi?

Koridora doğru ilerledi, gözetleme deliğine gözünü dayadı; fakat merdiven boşluğu zifiri karanlıktı, ışık yanmıyordu. Kimse görünmüyordu. Bir an tereddüt etti, sonra kapıyı yavaşça araladı. Kapının önünde komşuları Bayan Meyer ile Bayan Sauer duruyordu.

Bayan Meyer, başparmağını dudaklarına götürerek fısıldadı: “Pışışt... Bu gece bizim eve hırsızlar girecek! Sizde kalabilir miyiz?”

Azad şaşkıncı: “Hırsızlar mı? Bu gece mi?”

Bayan Meyer titreyen sesiyle:

“Evet! Bir haftadır eve girmeye çalışıyorlar. Bu gece mutlaka gelecekler. Dışarıda beş on araba sürekli aşağı yukarı gidip geliyor.”

Azad kapıyı ardına kadar açtı. “Tamam, buyurun içeri.”

İki kadın içeri adım attı.

Bayan Meyer ve Bayan Sauer, Azad’ın sağ tarafındaki birinci katta oturan iki yaşlı komşusuydu. Araları çok iyiydi; sık sık birbirlerine gider gelirlerdi. Meyer yetmiş, Sauer ise altmış

sekiz yaşındaydı. Sauer'in MS hastalığı ilerlemişti; konuşması da yürümesi de birkaç dakikayı geçmiyordu.

Azad hemen Sauer için yatağı hazırladı. Kadıncağız uzanır uzanmaz uykuya daldı; tam yatma saatiydi. Meyer ise oturma odasındaki koltuğa oturdu. Endişeden yerinde duramıyor, elleri titriyordu. Avrupa'da sınırların açılmasıyla Romanya'dan, Balkanlardan, Polonya'dan gelen organize hırsız çetelerinin Alman evlerini soyduğunu anlatıyordu. En büyük korkusu, hırsızların eve girip kendisine işkence ederek öldürmesiydi.

"Gelsinler, ne varsa alıp gitsinler. Bizde zaten bir şey yok!" diyordu.

Azad onu sakinleştirmeye çalıştı:

"Hırsızlar değerli eşya peşindedir. Bir şey bulurlarsa alır giderler, size karışmazlar."

Ama Meyer ısrarcıydı:

"Hayır! Her gün televizyonda görüyorum. 'Çelik kasanız nerede?' diye soruyorlar. Bizde kasa yok! Ne göstereceğiz?"

Tam o sırada duvarın içinden gelen matkap sesine benzer bir uğultu duyuldu.

Meyer dehşetle fısıldadı:

"Duyuyor musunuz Bay Ameda? Duvarı deliyorlar!"

Azad balkona çıktı, sağa sola baktı. Arka cephe sessizdi; herkes uyuyordu.

Meyer devam etti:

"Annem Nazi değildi ama hep derdi ki: 'Biz kadınlar Nazi

Almanya’ında korkmadan gece gündüz dışarı çıkardık.’
Avrupa’da sınırların açılması çok kötü oldu!”

Azad düşündü. Kadın haksız sayılmazdı. Avrupa’da sınırların kalkmasıyla hırsızlık artmış, insanların huzuru bozulmuştu. “Sınırsız dünya” fikrine eskiden nasıl da naifçe inandığını hatırlayıp içinden gülümsedi. Almanya gibi ülkeler düzenini kurmuştu; diğerleri çok gerideydi. Eşit gelişme mümkün değildi. Sınırlar Avrupa içinde kalksa bile Avrupa ile üçüncü dünya ülkeleri arasında hep var olacaktı.

Meyer içini çekti:

“Biz burada oturuyoruz, onlar şimdi evimizde
çamaşırlarımızı karıştırıyorlar. Ne kötü bir duygu...”

Azad ses çıkarmadı. Sabaha kadar, saat altıya dek oturup
konuştular.

Sabah olduğunda Azad ayağa kalktı:

“İsterseniz şimdi eve bakalım.”

Üçü birlikte, hırsızları korkutmak istercesine bağırıp çağırarak kapıyı açtılar. Yavaşça içeri girdiler. Ev bomboştu. Mutfak masasının üzerinde onlarca araba plakasının yazılı olduğu kâğıtlar duruyordu. Polis daha önce çağrılmıştı ama “Suçüstü yakalamadan bir şey yapamayız” demişti.

Birkaç gün sonra Meyer tüm pencerelere zırlı panjur, balkona kamera, kapıya güçlendirilmiş kilit taktırdı. Artık evde hırsızlardan bahsederken bile fısıltıyla konuşmak gerekiyordu; çünkü Meyer’e göre hırsızlar duvara delik açıp dinleme cihazı yerleştirmişti. Azad eve her girişinde Meyer yüksek sesle:

“Biz kimseden korkmuyoruz Bay Ameda! Bu gece bizde

kalıyorsunuz, değil mi?”
diyordu ama sesi korkudan titriyordu.

Azad dört gece üst üste onlarda kaldı. Birlikte dışarı çıkıp geçen arabaların plakalarını yazdılar. Meyer her arabayı işaret ediyor,
“Bu kırmızı araba dün de vardı! Şu beyaz olan da onunla birlikte gelip gidiyor!”
diyordu.

Talihsizlik bu ya, o hafta zemin kattaki bir daire gerçekten soyuldu. Bilgisayarlar, fotoğraf makineleri, telefonlar çalındı.

Azad zaten hastaydı; geceleri uyuyamıyordu.

Bir gece panjurlar kapalıyken sabaha kadar dönüp durdu. Meyer onu uyandırmaya kıyamamıştı. Azad gözlerini açtığında saat akşam altıydı.
“Bay Ameda, kalkmadınız... İyi misiniz?”

Azad gülümsedi:
“İyiyim. Bu gece son gecem olsun. Artık emniyettesiniz. Kendi evimde yatmak istiyorum.”

Meyer teşekkür etti.

Azad eve döndü, Bejan’la konuştu ve olanları anlattı. Bejan şaşırmıştı. Amsterdam’da Arap ve Marokolu göçmenlerin çok olduğunu, çoğunun çalışmadığını, uyum sağlamadığını, sosyal yardımla geçindiğini, hırsızlık yaptığını söyledi.
“Avrupalılar haklı. Uyum sağlamıyorsan burada ne işin var?”

Azad yumuşak bir sesle karşılık verdi:

“Önemli olan insanı olduğu gibi kabul etmektir. Kılık kıyafet, yaşam tarzı kimseyi ilgilendirmemeli.”

Bejan itiraz etti:

“Orta Doğu’da kadın istediği gibi dolaşabiliyor mu?

Kadınların hakkı var mı? Yok! O zaman neden

Avrupalılardan özgürlük bekliyorlar? Ben Hollandalı olsam aşırı sağa oy veririm.”

Azad düşündü:

“Belki haklısın ama sadece yabancılar yüzünden aşırı sağ seçmek doğru değil. Avrupa’nın Amerika gibi göçmenlik yasası çıkarması lazım. Her yıl ihtiyaç kadar göçmen alınmalı ve gelenler kalifiye olmalı.”

Bejan konuyu değiştirdi:

Amsterdam’ın çok kültürlü yapısından, Hollandaca kursundan, Nijeryalı bir arkadaşından, Sandra’nın evinde içtiği ottan, yaşadığı paranoyadan bahsetti.

“Sen hiç ot içtin mi?”

Azad başını salladı:

“Evet, birkaç kez denedim ama bana göre değil.

Sersemleşiyorum, uyuyamıyorum. Zaten hastayım; ne içki ne uyuşturucu kullanıyorum.”

Bejan gülümsedi:

“Benim için tam tersi. İçince huzur geliyor. Sandra bağımlı galiba; her gece içiyor.”

Sohbet Amsterdam’a, vizeye, Sandra’nın evlilik teklifine, yaklaşan savaş ihtimaline kaydı.

Bejan heyecanla:

“ABD Irak’ı işgal ederse Kürdler bağımsız olabilir!”

Azad sakin bir tonla:

“Sanmıyorum. ABD Irak’ın bütünlüğünden yana. Federasyon olursa iyi ama bağımsızlık şimdilik yok.”

Bejan ısrar etti:

“Aslında suç Kürdlerde. İsteseler bağımsız olurlar. Dünya karşı değil.”

Azad başını salladı:

“Coğrafya zor. Dört despot devletin ortasındasın. Yahudi olsaydık ABD havadan yönetirdi ama komşu desteği olmadan çok zor.”

Bejan çayından bir yudum aldı:

“Bunları sen mi söylüyorsun? Yazılarında hep bağımsızlığı savunuyorsun.”

Azad gülümsedi:

“Bağımsızlık en doğal hak. Ama federasyon da bir adımdır. Güney Kürdistan şu an bölgeye demokrasi açısından öncülük ediyor. Er ya da geç bağımsızlık gelir ama ABD onayı olmadan olmaz.”

Bejan düşündü:

“Kürdlere bir Ben-Gurion lazım. ‘Ya şimdi ya hiç!’ diyecek biri. Halk hazır ama lider yok. Bizim liderlerin hepsi ‘taşeron’ gibi.

Azad itiraz etti:

“Diplomasi zorunludur. Ekonomi, teknoloji, sanayi... Hepsi ilişki gerektirir. Türk devletiyle ilişkiler bu yüzden.

Taşeronluk demek ağırdır. Eleştiri olmalı ama gerçekçilik de olmalı.”

Bejan: “Doğru, ben ‘taşerondur’ demedim; ‘taşeron gibidir’ dedim. Mesud Barzani’yi inceleyen arkadaşlar, onun için ‘zeki, politik sezgileri güçlü bir şahsiyet’ diyorlar. Ben de öyle düşünüyorum. Ama zekâ ve politik sezgi, bağımsız bir devlet kurmak isteyen bir liderin sahip olması gereken yeteneklerin tamamını kapsamaz. Barzani yaşamının hiçbir döneminde yumruğunu masaya vurmadi; o cesareti hiç göstermedi. Bu yüzden bana göre o da diğerleri gibi yalnızca kendi parçasını düşünüyor ve güneydeki petrolü diğer ‘kardeşleriyle’ paylaşma niyetinde değil.

‘Kimse bize karışmasın, savaşmayalım, bize dokunmayan yılan bin yaşasın,’ diyor adeta. Oysa Kürdleri dört parçada birleştirecek bir lidere ihtiyaç var. Barzani, bütün Kürd önderleri arasında en şanslı olanı. Ya bu şans kullanıp Kürdleri bağımsızlığa götürerek büyük bir önder olacak, ya da küçük oynayıp tarihe sıradan bir lider olarak geçecek. Beklentimiz büyük oynaması... Olmazsa en azından bir kenara çekilip yeni nesle yer açmaları gerekir. Eğer bunu yapmazlarsa Kürdlerin işi gelecek yıllarda çok daha zor olacak.”

Azad suskunluğunu bozdu:

“Doğru söylüyorsun. Her halk kazandığına müstahaktır. Kürd liderlerine bakınca oturup kalkmaları, düşünce ve davranışları tipik bir Kürd köylüsünü andırıyor. Kürdler de kendilerine benzeyen liderleri seçiyorlar. Dört parçayı birleştirip tam bağımsızlığı savunan, ilerici, demokratik, bilgili birini seçmezler.”

Bejan ayağa kalktı:

“Azad, benim çıkmam lazım. Sandra ile buluşacağım.”

Azad gülümsedi:

“Tamam, çıkalım. Ama çok ot ve içki içme. Hani devrimciydin?”

Bejan kahkahayı bastı:

“Ne devrimciliği! Orta Doğu devrimcileri ahlak konusunda Müslüman dincilerden bile daha gerici.”

Azad başını salladı:

“Gerçekten öyle. Şaka yapıyorum, sen keyfine bak. PKK gerçekten uyuşturucudan para kazanıyor mu?”

“Hayır! Hepsi karalama propagandası. PKK’yi halk destekliyor; gelir bağışlardan geliyor. Uyuşturucu pazarlığı, içki, uyuşturucu kullanmak PKK’nin felsefesine ters. Ahlakları feodal-dinci ahlakın ateist versiyonu gibi.”

“Öyle mi? Hadi git artık, yoksa geç kalacaksın.”

“Tamam, hoşça kal!”

Azad Messenger’ı kapattı ve yatağa uzandı. Son dört gün Bayan Meyer’in evinde yatmıştı ve iki kadına da içten içe üzülmüyordu. Ne güzel evleri vardı ama huzurları yoktu. Hırsızlar Azad’ın eline geçse, onları öldürebileceğini düşündü. Meyer her dışarı çıktığında elinde elektrik şok aleti, cebinde gaz tabancasıyla dolaşıyordu. Azad’a da biber spreyi vermişti. Gülünç bir durumdu ama başka çare yoktu.

Azad bunları düşünürken telefon çaldı. Ekranda Elias'ın adı belirdi.

“Hi Elias!”

Elias: “Hi Azad! Nasılsın bakalım? Bu gece de kadınlarda mı yatacaksın?”

Azad güldü:

“Hayır, bugün son gündü. Sen ne yapıyorsun?”

“Hiçbir şey. Yemeğe gidelim mi?”

Azad biliyordu: dışarı çıkarlarsa yine Elias ödeyecekti. Parası yoktu; arkadaşını kullanmak istemiyordu.

“Hayır, ben yeni yedim. Başka zamana.”

“Nasıl istersen.”

18. Bölüm || Azad&Bejan

Dışarıda hava soğuk, geceler giderek uzuyordu. Tam evde koltuğa uzanıp rahatlama zamanıydı. Sıcak bir kakao, yemek için bir şeyler, sonbaharın tadına varmak gerekiyordu. Bejan, Sandra'yla evlenmiş, Amsterdam'a yerleşmişti. Azad'ın Hannover'e taşınacağı haberini alınca sevindi. En azından Berlin'deki gibi yalnız değil, ailesinin yanındaydı.

Bejan Amsterdam'a geldiğinde ilk olarak, Amsterdam'ın değişik mimarisi, tertemiz sokakları ve her evin önünde bulunan onlarca bisiklet dikkatini çekmişti. Bejan ehliyet yapmasına ve arabası olmasına rağmen Sandra gibi her yere bisikletle giderdi. Sandra ile iyi anlaşıyordu ve dil kursunda

tanıdığı birkaç insanla buluşuyor, tartışıyor, konuşuyordu öyle ki 6 ay içerisinde öğrendiği Hollandacasını iyi geliştirmişti. Ayrıca bir inşaat firmasında iş bulmuş çalışıyordu.

20 Mart 2003'te ABD tarafından, kitle imha silahları olduğu ve El Kaide'yi desteklediği öne sürerek başlatılan Irak'ın işgali sırasında, Irak hükümeti ve ordusu üç hafta içinde çöktü. 9 Nisan 2003 tarihinde, ABD güçlerinin Bağdat'a girmesiyle 24 yıllık Saddam Hüseyin iktidarı sona erdi. Kürdler, 20. yüzyılda dünya yeniden düzenlendiğinde kaybetmişti. Tarihi başkaları yapmıştı. 20. yüzyılın uluslararası hukuku Kürdler için haksız ve adaletsizdi. Hiç bir hak ve hukukları tanınmamıştı ama Güney Kürdleri 2003'te artık tam özgürdüler. Yaklaşık sekiz ay sonra yakalanan Saddam, daha sonra yargılanmış ve 5 Kasım 2006'da, Kürdleri ve Şii'leri katliamdan geçirmesinden sorumlu tutularak idam cezasına mahkûm edilmişti. 30 Aralık 2006'da asılarak idam edildi. Bu durum hem Bejan'ı hem de Azad'ı oldukça sevindiriyordu.

2004'te Azad Hannover'e ailesinin yanına taşındı.

Azad kendisini çok yorgun hissediyor ve sanki bütün enerjisi tükenmişti. İçten içe kendini üzgün ve mutsuz hissediyordu. Ayrıca kötümser ve olumsuz duygular içindeydi. Normalde keyif aldığı bütün şeylerden ilgisini ve mutlu olma kapasitesini yitirmişti. İyi bir şey olduğunda bile mutlu olamıyordu. Hatta düşünmek ve karar vermek bile kendisine zor geliyordu. Daha yavaş ve olabildiğince az konuşuyor, karar vermekte zorlanıyordu. Belleği zayıflamıştı. İştahı yoktu, çok az yemek yiyordu. Uykusu bozuktı. Günde toplam iki-üç saat yatabiliyordu. İçten içe büyük bir acı çekiyor ve kimseyle görüşmek istemiyordu.

Bu durumda Azad'ı gören anne ve babası, kardeşleri onu bir türlü anlamıyor ve çok üzülmüyorlardı. Hatta Azad'ın babası, Azad'ın bu durum içinde olmasının çalışmadığından ve tembellik yaptığından kaynaklandığını söylüyordu. Azad böyle şeyler duyunca, “İyi ki doktorlar var insanı anlıyorlar” diyordu. Doktorlar olmasa bu haliyle kime ne anlatacaktı?

Azad geldiği Hannover’de ilk üç ay annesinden ve Elias’tan başka kimseyle görüşmedi. Ailesine yakın bir yerde iki odalı bir ev kiraladı. Kiraladığı eve eşyalarını yerleştirdi. Berlin’den eşyalarını iki kuzeni yardım edip getirmişlerdi. Elias her hafta sonu Hannover’e geliyor hem ailesini hem de Azad’ı ziyaret ediyordu. Azad bu süre içerisinde Elias’ı ailesinin yanında ziyaret etmiş ve yakından tanımıştı. Elias’ın ailesinin Hannover’in biraz dışında kocaman bir villaları vardı. Elias Azad’ı alarak oraya, villadaki odasına götürüyordu.

Üç ay sonra Azad yine bilgisayarını kurmuş ve ilk olarak Bejan ile görüştü. Bejan ne oldu diye meraklanıyordu.

Azad: “Ben bir süreliğine kayıplara karıştım, çünkü hiç iyi değildim. Lütfen kusuruma bakma. Daha yeni biraz kendime geldim,” diye söyleyince, Bejan:

“Şimdi nasılsın, iyi misin bari?”

“İyi değilim ve ne seni ne de başkasını benim durumum yüzünden üzmem istemiyorum. Bundan sonra her ne olarsa **‘Ben iyiyim!’** diyeceğim.”

“Ya iyi ol iyi! Elias ile görüşüyor musun?”

“Evet, ondan ve annemden başka kimseyle görüşmedim.”

“Yalnızlık çok kötü bir şey! Ben güneydeyken çok yalnızdım. Yalnızlığın ne olduğunu iyi biliyorum.”

“Oh! Ben bilerek yalnız değilim, daha çok istemeyerek yalnızım.”

“Kendini dünyadan kopmuş mu hissediyorsun. İçinde bir boşluk var mı?”

“Evet, arkadaş eksikliğinden veya başkalarıyla birlikte olma arzusundan daha da öteye giden bir duygu.”

“Anlıyorum?”

“Bazen canım insanlarla buluşmak istiyor ama bazen de hiç kimseyi görmek istemiyor, kendi halimde yaşamak istiyorum.”

“Sanırım sendeki yalnızlık duygusu sıradan bir yalnız olma halinden farklıdır. Bazen insanlarla bilinçli olarak tek başına kalmayı tercih ediyor. Yalnız olmaktan zevk alıyor musun?”

“Evet!”

“Sendeki yalnızlık daha çok terk edilme, dışlanma, güvensizlik, umutsuzluk, anlamsızlık, değersizlik ve kırgınlık duygularıyla dolu değil, değil mi?”

“Hayır! Başkalarıyla sorunum yok ve başkalarının hakkımda ne düşündüğü umurumda değil ama babamın hakkımda düşündükleri beni çok üzüyor, çünkü ben çalışmak için okudum. Boşuna okumadım. Ben eğer hasta olmasaydım muhakkak bir yerde çalışacaktım. Ben çalışmayı seven bir insanım. İşte bu yapamama beni mahvediyor.”

“Boş ver babanı. Biliyorsun bizim toplum çok cahil. Senin nasılsa emekliliğin var. Kimseye yük değilsin. Kendi halinde yaşar gidersin.”

“Evet, öyle ama bazen olmuyor. İstemesen de sinirlerine dokunuyor.”

“Anlıyorum. Es geçmekten başka yapılacak bir şey yok.”

“Annemlerin yakınında olduğum için fazla para harcamıyorum. Öğlen onlara yemeğe gidiyorum. Sigara ve kahveden başka giderlerim yok. Ayda birkaç kuruş biriktirdiğim bile olur, düşünebiliyor musun? Berlin’de zor geçiniyordum. Annem babam ölürse ne yapacağım? Onu düşünüyorum.”

“Bak buna çok sevindim. Annen, baban daha gençler. Takma fazla kafaya. O zamana kadar belki iyileşirsin. Kız kardeşin Leyla ne yapıyor? Leyla ile ilişkin var mı?”

“Evet! İngilizce dili ve edebiyatını okuyor. İngilizce öğretmeni olacak. Şimdi İngiltere’de.”

“Peki, Maya ile görüşüyor musun?”

Azad bir of çekerek:

“Yok! Epey oldu görüşemedik. Şimdi de müziği sonuna kadar çeviriyor, komşuları ve ailesini kızdırmak istiyor. O ille de bir şey yapacak. Bir türlü ‘normal’ yaşayamıyor.”

“Yapma ya!”

“Her görüştüğümde muhakkak bir şeyi var. Terapi yapıyor ama bir faydası daha yok. Nasıl Sandra ile eskisi gibi anlaşıyor musun?”

Bejan hafiften güldü:

“Başlangıçtaki gibi değil ama anlaşıyoruz. Şimdilik sorun yok. Ayrıca hamile. Yakında baba olacağız.”

“Bak hele! Gerçekten? Hadi gözün aydın. Dünyan değişiyor desene.”

“Sağ ol. Evet öyle. Hafta sonu sana gelmeyi düşünüyorum. Müsait misin?”

“Ben her gün evdeyim. Biliyorsun. Bir yere gittiğim yok. Saat kaçta? Yalnız mı geleceksin?”

“Yalnız geleceğim. Sandra’nın Cumartesieleri çalışması lazım. Ben Cumartesi akşama doğru saat 18:00’de sende olurum. Pazar günü 14:00’te falan geri dönerim.”

“Çok güzel olur. Sevindim.”

“Sen ne yap biliyor musun?”

“Ne yapayım?”

“Bir kitap yaz! Zamanını değerlendir. Bence sen güzel yazıyorsun.”

“Ben? Bir kitap yazmak mı? Yazmak normal çalışmaktan daha çok zamanını alır. Forumlarda yazdığım yazılardan

biliyorum. İşe gider gibi her gün en azından bir iki sayfa yazmam lazım. Yok yapamam.”

“Her gün bir sayfa yazsan da yeter. En azından zamanını değerlendirmiş olursun.”

“Doğru ama. Kitap yazmayı hiç düşünmemiştim.”

“Bir dene derim o zaman.”

“Anladım. Çıkalım mı?”

“Tamam Keke. İstiyorsan çıkalım.”

“İyi o zaman, sana iyi geceler.”

“Sana da, bye!”

Azad Messenger’ı kapattı, yatağına uzandı ve düşündü. “Bir kitap yazmak ha!” Kim için ne yazacaktı? Kütüphaneler kitaplarla doluydu ve herkes artık internette istediğini okuyordu. Sonra kalktı, bilgisayarın önüne oturdu ve kitap için bir *exposé* yazdı ama yazdıklarından pek hoşlanmadı. Hepsini sildi ve yine yatağına uzandı, doktorun dedikleri üzerine düşündü. Doktoru kendisine “Yaşamını düzene sok!” demişti ve Azad’dan her gün ne yaptığı üzerine rapor istemişti. Azad’da sabahтан akşama kadar ne yaptığını yazmış ve doktorun önüne koymuştu: Azad sabah saat 08:00’de uyanıyordu. Kahvaltıda iki kahve ve iki sigara içiyordu. Sabah saat 10:00-13:30’a kadar müzik dinliyordu. Saat 13:30-15:00 arası öğlen yemeğine gidiyor ve alış veriş yapıyordu. Öğleden sonra saat 15:00-20:00’ye kadar kitap okuyordu. Kitapları ara vererek okuyordu. Azad için kitap okumak çok zordu ama zorda olsa, anlamasa da okuyordu.

Saat 20:00’de televizyonda haberlere bakıyordu ve 20:15’te filmler başlıyordu. Azad her gün mutlaka reklam arası olan bir film bakardı, çünkü reklam arası olmazsa bir buçuk saat film bakmaya dayanamıyordu. Filmler 22:30-23:00 civarında sona eriyordu ve Azad ondan sonra yatmaya gidiyordu.

Bu arada doktor, geceleri onu uykusuz bırakan ‘Zoloft’ yerine ‘Amitriptylin’ adlı başka bir antidepresan yazmıştı. Azad bu ilacı diğerleriyle birlikte her akşam saat 22.00’de alıyor, ilacın ağırlığı kısa sürede bedenine çöküyor, böylece en geç 23.00’te yatağa çekilip sabah 08.00’e kadar nihayet deliksiz uyuyabiliyordu. Bu ilaç Azad için adeta bir nimet olmuştu; çünkü ‘Zoloft’ kullanırken günde ancak iki üç saat uyuyabiliyor, uykusuzluğun yarattığı o bitmek bilmez sersemlikle bütün günü sislerin içinde geçiriyordu.

Doktorun istediği bir şey daha vardı; hareket etmek. Azad annesine ve Hannover’in merkezine alışverişe yürüyerek gidiyordu. Böylelikle günde bir saat yürümüş oluyordu. Ayrıca evin içinde huzursuz olduğu için mutfaktaki masanın etrafında saatlerce dolaştığı olurdu. Kendisine adımlarını sayan bir saat almıştı. En azından günde 6 bin adım atması gerekiyordu. Günde yaklaşık 10 bin ila 15 bin arası adım atıyordu. Ayrıca kendisine kapalı bir bisiklet almıştı. Haftada üç kez yarım saat kapalı bisiklet sürüyordu ve on dakika jimnastik yapıyordu.

Azad’ın Hannover’de gençlik evinde gençken tanıdığı bir Türk arkadaşı vardı. Onunla da haftada birkaç kez buluşurdu. Ayhan bir Alman kadınla evliydi, çocukları yoktu ve ileri görüşlü demokrat bir insandı. Sıradan Türklere benzemezdi. Ama ne var ki, Azad’ı rahat bırakmaz, ille de sigarayı bırak diyordu. Azad her ne kadar “Ben ölümden korkmuyorum,” dediyse de para etmiyordu. Ayhan her buluştuklarında

mutlaka birkaç kez “Azad sigarayı bırak! Sağlığına çok zararlı!” diyorduysa da Azad sigarayı bırakmak istemiyordu. Sigaradan başka kötü alışkanlıkları yoktu. Sigara Azad’a kötü bir arkadaşı. Azad birkaç kez sigarayı bırakmak istedi ama yapamadı, çünkü çok yalnızdı.

Azad’ın abisi de Azad’a 5 dakikalık bir mesafede oturuyordu. Abisinin iki çocuğu vardı. “Dilan” adında bir kızı ve “Arda” adında bir oğlu vardı. Azad ikisiyle çok iyi anlaşıyor, zaman buldukça gelip çocuklarla oynuyor, derslerine yardım ediyordu. Azad’ın bu iki çocukla buluşup oynaması, derslerine yardım etmesi yaşam üzerine bütün fikrini değiştiriyordu, çünkü çocuklar çok tabi, sade ve kalbi tertemiz varlıklardı. Bu yeğenleri için de olsa yaşaması lazımdı ve intihar ederek çocuklara çok kötü bir örnek olmak istemiyordu. Azad’ın yeğenleri ile ilgilenmesi kendisine terapi gibi geliyor, iyileşmesine çok yardımcı oluyordu. Çocukların yardıma ihtiyacı olduğunda “Hayır! Ben size yardım edemem!” diyemiyor, onları problemleriyle baş başa bırakmıyordu. Azad yeğenlerini kendi çocuklarıymış gibi çok çok seviyordu ve onlar için her şeyi yapmaya hazırdı.

19. Bölüm || Bejan

Hafta sonuydu;

Bejan akşama doğru banyo yaptıktan sonra kendisini bir kahve yaptı ve sigarasıyla tabletini alarak balkona çıktı. Hava güneşli güzel bir gündü ama morali yerinde değildi. Tableti açtı ve çeşitli sitelerden, forumlardan ve Facebook’ta birçok şey okudu. Aniden Azad’ın yazısına rastladı ve okumaya başladı:

15 Aralık 2011, tarih sayfalarına 21. yüzyılın en kanlı savaşlarından birinin resmen bittiği gün olarak yazıldı. George W. Bush önderliğindeki ABD’nin Mart 2003’te başlattığı ve Saddam Hüseyin rejiminin devrildiği Irak İşgali, Başkan Barack Obama’nın beyanı ile sona erdirildi. Obama, 2008 seçimlerindeki kampanyasında Irak Savaşı’na son verme talebinde bulunmuştu. Eğer John McCain ABD başkanı olsaydı ABD’nin askerleri daha birçok yıl Irak’ta kalacak, Güney Kürdistan bağımsızlaşacaktı. Kürdlerin şansı yine çalışmıyordu, çünkü Obama Kürdler için iyi değildi ve durmadan Irak’ın bütünlüğünü savunuyordu.

Son 50 yıllık ABD tarihindeki en zayıf iktidar olan Obama yönetiminin Amerikan askeri güçlerini Irak’tan zamansız geri çekmesi Sünni Arap faşizminin palazlanmasının temel bir nedeniydi.

10 Haziran 2014’te Musul, radikal bir örgüt olan 'Irak Şam İslam Devleti'nin (İŞİD) kontrolüne geçti. Irak ve Suriye’de şeriat devleti kurmak isteyen örgüte karşı Irak ordusu silahlarını ve askeri araçlarını bırakarak kenti terk etti.

2003 yılında İŞİD, Ebu Musab Zerkāvî önderliğinde İslami bir grup tarafından ABD’nin Irak’ı işgaline bir tepki olarak kuruldu ve daha sonra 17 Ekim 2004’te El-Kaide’ye bağlılığını ilan etti. Irak’ın dışından gelen yabancı savaşçılar örgüt ağının genişlemesinde büyük rol oynadı. İŞİD, Irak hükümetinin ve onun yabancı destekçilerinin ana hedefi haline geldi ve 2004 ile 2010 yılları arasında bu gruplar arasında gerçekleşen çatışmalarda 6 bine yakın insan öldü.

İŞİD, Amerika'nın Irak'a verdiği gelişmiş araç ve silahları ele geçirince bu silahlarla 3 Ağustos 2014'te Şengal'e saldırı. Kürdistan Bölgesi'nin gelişmiş modern silahlar alması baştan beri yasaklanmıştı. Tüm teçhizatı Saddam döneminde ele geçirdikleri hafif silahlardan ibaretti.

İŞİD'in başkenti olarak kabul ettiği Suriye'nin Rakka kentine 250 km uzaklıktaki Şengal, örgütün Irak-Suriye geçişini sağlayan, stratejik ulaşım güzergâhlarından birisiydi.

İŞİD'in Bağdat yerine savaş makinasını Kürdistan'a çevirmesinin nedeni pêşmergeyi zayıflatarak KRG'yi kendisine muhtaç etmek istemesiydi. Diğer yandan örgüt, zengin Kürdistan petrol sahalarını ve petrol boru hatlarının kontrolünü denetim altına alarak nüfuz alanını genişletip büyümek istiyordu.

Maliki'nin Bağdat'taki Sünni nüfusu çeşitli operasyonlarla elimine edip, İran ve ABD desteğiyle savunmasını kıramayacağı şekilde güçlendirmesi, İŞİD'in Bağdat saldırı planını ertelemek durumunda kalmasına yol açmıştı.

Pêşmerge İŞİD'in saldırısı ve baskını önceden haber alabilecek istihbarata sahip değildi. İŞİD'in elindeki silah ve mühimmatın, pêşmergenin ki ile kıyaslanmayacak derecede modern ve ileri olması ve aynı zamanda orta büyüklükteki bir orduya yetecek kadar fazla olması pêşmergenin İŞİD'e karşı savaşmasını zorlaştırıyordu.

Diğer yandan Bağdat'ın tam 8 aydır Kürdistan'a düşen bütçeyi gasp etmiş olması, bu yetmiyormuş gibi Kürd hükümetinin silah ve mühimmat temin etmesinin merkezi hükümet tarafından engellenmesi ve sıkı bir ambargoya tabi

tutması Kürdlerin eline ağır silahların geçmesini engelliyordu.

Ayrıca son 15 yıldır fiili savaş pratiğinden uzak, daha çok saldırı konusunda eğitilmiş pêşmergenin, belli bir alanı koruma konusundaki deneyimsizliği, motivasyon eksikliği ve komuta kademesinde düzensizlikler vardı. Bu nedenlerden dolayı peşmerge doğru olarak bu tür savaşlarda bir adım geri, iki adım ileri taktığını uygulayarak geri çekildi ve Şengal'in bu zaman dilimin de IŞİD'in eline geçeceğini tahmin edemediğinden büyük bir trajedi yaşandı. Bu durum Kürdlere çok önemli bir ders oldu.

Üzülerek belirtmek gerekiyor ki, 10 bine yakın IŞİD'li teröristin Arap Ezidilere komşu Arap Aşiretlerinin de desteğiyle, ağır silahlarla yaptığı saldırı ile Şengal'in bir kısmını işgal etmesi başta PKK basınında olmak üzere birçok peşmerge düşmanı Kürdler tarafından "Bayram Havasında" kutlandı.

Özellikle Şengal'deki Kürd Ezîdiler ve Tel Afer'den Şengal'e sığınan Şii Türkmenler IŞİD güçleri tarafından kuşatılmış bulunmaktaydı. Çocukların, kadınların ve yaşlıların da içinde bulunduğu 50 binden fazla insan bir hafta boyunca su ve yemek olmadan Şengal dağına sığınmak zorunda kalmışlardı. Şengal dağı çevresindeki IŞİD kuşatması sebebiyle herhangi bir kaçış noktası olmadığından orada yüzlerce çocuk susuzluktan hayatlarını kaybetmişti. Şengal kasabası ve köylerinden kaçamayan binlerce sivil insan IŞİD tarafından infaz edilmişti. IŞİD barbarlıkta sınır tanımıyordu.

Şengal katliamından kaçan birçok Ezidi kadın çetelerin eline geçmemek için intihar etmişti. Ezîdiler çok ferman yaşamış,

tarihte başları kesilmiş, sürgün edilmiş büyük hakaret ve zulümlere uğramışlardı.

19. yüzyıldan bu yana Kürdler üzerinde sistematik bir şiddet politikası ve sürekli bir savaş hali söz konusu olmuştur. Bu savaş hali ve şiddet politikası günümüzde en ilkel haliyle sürmekteydi.

İŞİD, insan hayatını, doğayı, kadını, çocuğu ve yaratılışı çok barbarca yok eden, şimdiye kadar benzeri görülmemiş bir vahşet politikası ve soykırımcı bir zihniyetle otoriter ve totaliter, insanlığa düşman bir soykırım hareketidir ama Kürdler bu savaşı kazanacak, kazanmak zorundadırlar.”

Burada Azad'ın yazısı son buluyordu. Bejan yazıda İŞİD'in amacının ne olduğunu, gücünü nereden aldığını eksik buldu ve daha sonra “İŞİD'in amacı nedir?”, “İŞİD gücünü nereden alıyor?” diye Google'ye girdi, bu konuda birçok yazı okudu ve anladı ki, İŞİD İslami ideolojiye dayalı Emevi İslam İmparatorluğu'nu hedefliyordu! Dolayısıyla hem toplumsal düzen hem de politik hedefinde çok net ve açık kanıtlara sahipti. Küresel dünyada yaşayan 1,5 milyar müslümana yeryüzü varlığını paylaşacak, refah ve zengin bir imparatorluk vadeliyordu.

Yürüttüğü savaşta ganimet olarak değerlendirdiği toprağı, maddi zenginliği ve insan kaynağını da taraftarları ile paylaşıyordu. Bu yoksul kitlelerin hiç olmadığı kadar bir anda eşyaya ve iktidar gücüne sahip olması demekti. Bundan daha etkileyici bir vaat olamazdı. Şengal işgalinde Arap aşiretlerin yüzlerce yıllık komşu Ezîdilere saldırıp mallarını

talan etmesi, kadınlarını kızlarını kaçırap köle/cariye olarak pazarlara sürmesinin başkaca anlamı yoktu.

Devletsiz olan Kürdler talan edilecek dünyadaki en güçsüz halk olarak görüldüğünden öncelikli hedef olarak da Kürdleri seçmişti. Kuşkusuz Kürdlere ve Kürdistan'a yönelik bölgesel-politik hesaplar ona devletler düzeyinde maddi ve manevi bir güç sağlamaktaydı.

İslam İmparatorluğunun kurulması ve İslam dünyasına böyle-sine muhteşem bir geleceğin sunulması sırasında ölenlerin de cennette 72 huriyle ödüllendirilmesi IŞİD militanları için büyük bir inanç ve güç kaynağı oluyordu.

Yaşarsa bu dünyada zengin ve muktedir, ölürse Hz. Muham-med ve Huriler cennetin kapısında karşılayacaktır. Asıl çıkış noktası ve tetikleyici güç burasıydı.

Bejan internette IŞİD üzerine okudukça içinden avazı çıkın-caya kadar bağırarak geliyordu. Sonra kendisini topladı içinden bir ses “Sakin ol” diye fısıldadı. Bejan kararını vermişti. Güney Kürdistan'a gidip IŞİD barbarlarına karşı savaşıacaktı.

O an gözü Skype'e yöneldi. Azad çevrimiçiydi. Ekran-a “Azad Merhaba! Müsait misin?” diye yazdı ve giriş düğmesine bastı.

Azad: “Merhaba! Müsaitim. Sesliye geçelim istersen.”

Bejan telefon düğmesine bastı ve Azad: “Duyuyor musun beni?”

“Duyuyorum. Nelerle meşgulsün?”

“İnternet’te IŞİD üzerine okuyordum. Ya sen?”

“Ciddi misin? Ben de bütün gün IŞİD üzerine okudum. Çok rezil bir halk değil mi?”

Azad bir of çekerek:

“Evet öyle. Barbarlar sürüsü. Onlardan nasıl kurtulacağınız bilmiyorum.”

“Ben kararımı verdim. Kürdistan’a gidip bu katil sürülerine karşı savaşıacağım.”

Azad bir az heyecanlanmıştı: “Yapma ya! Ailen, iş yerin ne olacak? Kürdistan’ın insana ihtiyacı yok ki. Kürdlerde insan çok ama ne var ki, ağır silahlar yok. Kürdlerin ağır ve modern silahlara ihtiyacı var.”

“Öyle de ben dayanamıyorum artık. Ağır silahları Batı veriyor ama kendin orada olman bambaşkadır.”

“Bence sen aileni ve yakında doğacak olan çocuğunu düşün. Peşmergelerin de ailesi ve çocukları var ama sen artık Avrupalı sayılırsın. Bazen düşünüyorum da Kürdler keşke olmasaydı diyorum. Türk, Arap, Fars olup gitseydik. Ülkemizin zenginliği başımıza bela oldu. Dört tarafın düşmanla çevrilidir. Bir dost komşu ülke yok ki sırtını dayatabilesin.”

“Ya bize göz açtırtmıyorlar. Namussuz herifler bizi rahat bırakmıyorlar. Eğer Kürdler tüm bu baskıları yaşamasaydı şimdi belki dünyada en saygın ülkelerden biri olurdu.”

“Öyle mi düşünüyorsun?”

“Amerikan dergisi Newsweek, Kürdlerin Kobanê’de IŞİD’e karşı direnişini ‘Trajik olsa da, anlatılacak bir kahramanlık hikâyesi’ olarak değerlendirdi. Kürdler destan yazıyor. Ben de istiyorum ki birebir orada olayım. Çaresiz evde oturup seyretmek beni yiyip bitiriyor. Çaresizlik çok kötü bir duygudur.”

“Orası öyle elbet ama çaresiz değiliz. Kürdler çok iyi savaşıyorlar ve dünyanın dört yanında destek alıyorlar. Kürdler artık eskisi gibi yalnız değiller. IŞİD’in saldırılarına karşı başlatılan direniş insanları bir araya getirdi. Kentteki geçici hastanelerde doktorlar ve hemşireler ücretsiz çalışıyor. Esnaflar dükkânlarındaki malzemeleri boşaltarak direnişte savaşanlara ve sivillere ücretsiz olarak dağıtıyor. Oğulları ve kızları sınırda savaşan anneler, kentteki aç insanların karnını doyurmak için yemek yapmaya başladılar. Kentte para artık hiçbir şeye değmiyor. Çünkü herkes bu zor zamanda şehirlerini kurtarmak için ellerindeki mevcut kaynaklarını birbirleriyle paylaşıyor ve birbirlerine yardım ediyorlar. Herkes burada büyük ve tek bir aile oldu!”

Azad sevinçli: “Evet! Çok enteresan şeyler oluyor. Dünyada 60 milyon Kürd’ün varlığından bahsediliyor. Kürdler bir karış toprağını bile başkalarına kaptırmazlar. Kobanê düşse de, Kürdler tekrar geri alır, sen hiç merak etme!”

Bejan ses tonunu yükselterek: “En kanlı, en vahşi savaşlar dini nefrete dayanarak yapıldı, biliyorsun? Dünyada en fakir 48 ülkelenin 22’si Müslüman ama yöneticileri çok zengin, çünkü halk, DİN ile uyutulup soyuluyor.”

“Maalesef öyle. Sonu geleceğe de benzemiyor. Din karanlık demektir.”

Bejan: "Teslime Nesrin dinin kadınların ilerlemesi önündeki ilk büyük engel olarak görüyor ve dinin insanları geriye götürdüğünü, bilime ve gelişmeye karşı çıktığını söylüyor. Din insanları doğaüstü güçlerin korkusuyla uyutuyor. İnsanların mutluluğuna engel oluyor ve tercihlerini yaşamalarına asla izin vermiyor," diyor.

Azad: "Teslime Nesrin kim?"

Bejan: "Pakistanlı bir doktor ve yazar kadın. İnsan hakları savunucusudur. Yazıları bazı kesimlerce sevildiyse de, bazı kesimlerde nefret hissi uyandırdı. Acayip cesur bir kadındır. Gerisini WiKi'de okursun artık. Elias ve Maya'dan bir haber var mı?"

Azad: "Elias babasının evinde. Hafta sonları genellikle Hannover'de olur. Bu akşam bilardo oynamaya gideceğiz. Maya'ya daha dün telefon ettim. Kahve alıp dışarıda kapının önünde sigarasını içiyor ya, orada ön tarafta komşuların arabası duruyor. Bu sefer de komşuların arabasına kahve tasını vurmak istiyor. Hep dışarı çıktığında evin mutfağını on defa bir şey yanıyor mu diye kontrol ediyor. Şimdi de kafaya koymuş ben evi yakacağım diyor. Vallahi ben şaşırdım kaldım. Ne diyeceğimi de bilmiyorum."

Bejan: "Hasta ya, anlamak lazım ama işi zor! Yazık gerçekten. Bence güzel bir kadındır. Halen arkadaşşı yok mu?"

Azad: "Hayat arkadaşşı mı diyorsun?"

Bejan: "Evet!"

Azad: “Hayır yok. O arkadaş da bulmaz sanırım, çünkü çok zor bir insan. Ayrıca daha bakiredir. Lezbiyen olduğunu söylüyor ama bana göre bisexuell, çünkü benimle de olmak istiyor.”

“Sen de ol! Ne var ki. Hem sonra çok güzel bir kız.”

“Yok! Ben kimseyle olmayacağım artık. Yalnızlık bence güzel bir şeydir. İstedğin zaman yat, istediğin zaman kalk, dışarı mı gidiyorsun, evde mi duruyorsun, ne yaparsan yap özgürsün ve ben özgürlüğü çok seviyorum. Belki de ben sevimlikten çok anlaşılmayı istiyorum.”

“Aile de güzel bir şey! Hele çocuklar? Nasıl anlatsam, kelimelerle zor anlatılır. Bir öpücük gibidir. Bir öpücüğün nasıl olduğunu ya da sevgiyi anlatabilir misin? Hayır! Tüm bunları yaşamak lazım!”

“Seni anlıyorum dostum! Benim yeğenlerim bana yeter.”

“İyi o zaman! Herkes yaşamak istediği gibi yaşasın!”

“Evet öyle. Benim şimdi çıkmam lazım. Elias ile buluşacağım.”

“Tamam Keke! Keyfine bak! Bye!”

“Bye!”

Azad Messenger’ı kapattı, gitti yatağına uzandı. Son dört günde Bayan Meyer’in evinde yatmış ve bu iki kadına çok üzülüyordu. Ne güzel evleri vardı ama evlerinde, ülkelerinde huzur içinde değillerdi. Hırsızlar Azad’ın eline

geçse, Azad onları öldürecekti. Zaten Bayan Meyer ile her dışarıya çıktığında Bayan Meyer elinde elektrik şok aleti, cebinde gaz tabancasıyla çıkıyordu. Azad’a biber spreyi vermişti. Aslında gülünç bir durumdu ama başka yapacak bir şey yoktu. Azad böyle düşünüp kendi kendine gülerken Elias telefon etti. Azad ekranda Elias’ın ismini görünce: “Hi Elias!” diye karşılık verdi. Elias: “Nasılsın bakalım? Bu gün de kadınlarda yatacak mısın?”

Azad gülererek: “Hayır! Bugün son gündü. Sen ne yapıyorsun?”

“Hiçbir şey yaptığım yok şu an! Yemeğe gidelim mi?”

Azad biliyordu ki, eğer yemeğe, kulüplere, kafelere giderlerse hep Elias ödemek istiyordu. Azad’ın parası olmadığı için bazen Elias’a ödettiriyordu ama çoğu zaman istemiyordu. Dolayısıyla Elias ile artık eskisi gibi her istediği yere gidemiyorlardı ve Elias’ın kendisi için ödemesini, arkadaşını kullanmasını istemiyordu. Derken Azad:

“Hayır! Ben daha yeni yedim. Artık başka zamana!”

Elias: “Nasıl istersen!” dedi telefonu kapattılar ve o an da kapının zili çaldı. Azad kalktı kameraya baktı Maya’nın resmini gördü. Azad kapıyı açtı ve Maya içeri geldi:

“Hi Azad!”

“Hi Maya! Bu ne sürpriz böyle?”

Maya gülümsedi:

“Buradan geçiyorken bir uğrayayım dedim, bakalım ne yapıyorsun?”

Azad’da gülümsedi:

“Valla her zamanki gibi, bir şey yaptığım yok.”

Maya heyecanlanmıştı. Azad’ın gözünün içine bakarak: “Bak sana ne getirdim!” deyince; Azad şaşkın şaşkın: “Ne getirdin?”

“Hadi aç ve bak bakalım, hoşuna gelecek mi?”

Azad hediye yavaşça ve dikkatlice açtı ve ne görsün! Ambalajın içinden çok güzel bir çiçek çıktı. Çiçek o kadar güzeldi ki, insan ona bakmakla doymazdı.

İlk olarak bir kadın Azad’a çiçek hediye ediyordu. Kendisi çiçeklerin koparılmasını sevmediği için ne Maya’ya ne de başka bir kadına hiç çiçek hediye etmemişti. Azad’a göre çiçekler çiçek bahçesinde özgürce olurlarsa çok daha güzeldi. İnsanlar zavallı çiçekleri neden koparıyorlardı anlamıyordu. Çiçeği ilk defa gördüğü için ismini bilmiyordu ve iyice keşfettikten sonra Maya’ya: “Bu çiçeğin ismi nedir?” diye sorunca Maya hemen “Dimorfoteka (Afrika papatyası), pastel tonlar karışımı.” diye karşılık verince;

“Çok çok teşekkür ederim. Ben sana bugüne kadar hiç çiçek hediye etmedim. Nedenini biliyorsun. İyi misin bari?”

“Önemli değil! İyi diyelim de iyi olalım! Ben bu gün çok kötü bir şey yaptım?”

“Ne yaptın?”

“Kardeşime ‘sik beni!’ dedim ama ben söylemedim, içimdeki ses söyledi.”

“Kardeşin ne dedi?”

“Sesini çıkarmadı, sadece gülümsedi... anlamadı bile.”

“Ne yapsın ki zaten. Senin işin çok zor!”

“Kardeşim çok anlayışlı birisi. Babam da onun gibi olsa hiçbir sorun olmaz ama ben de bilmiyorum. Bazen fıtıracığım geliyor. Çok agresif oluyorum bu sefer de duvara yumruklarla vuruyorum, canım bir şeyler kırmak istiyor. Dün masada öyle otururken bir tabağı masaya vurdum kırdım. Masada annem, babam ve kardeşim oturuyordu. İyi ki kimsenin gözüne bir şey girmedi. Allah aşkına ben niye böyleyim?”

Azad üzülerek: “Vallahi ben de bilmiyorum.”

Maya başladı hüngür hüngür ağlamaya ve: “Doktorlar da bana yardım etmiyorlar. Hep aynı ilaçları veriyorlar. Obsesif düşüncelere karşı ilaç vermiyorlar, çünkü ben de psikoz var, ben o ilaçları alırsam yine psikoza girerim, bu sadece bir aşamadır diyorlar ama ben üç senedir böyle hastayım. Bunun bir tedavisi olması lazım!”

Azad, Maya ile beraber internete girdiler, “Obsesif düşünceler” üzerine birçok şey okuldular. Doktorların dedikleri doğrudu. Asıl sorun Maya’nın babasıydı. Eğer o Maya’nın dediklerine aldırış etmese bir şey olmazdı. Maya’da tam tersine eğer birisi kızarsa, onu tam kızdıracaktı. Kızmayanlara bu tür şeyler söylemiyordu. Maya tabu tanıımıyordu. Yasak olan her şeyi yapmak istiyordu. Bu nedenle

kardeşleriyle, babasıyla yatmak istediğini söylüyordu ama özünde tabi ki istemiyordu. Maya'nın söyledikleri sadece laftı ve laf ile pilav pişmiyordu!

Maya bilgisayarın önünde Azad'a sarılıp yanaklarından öptü. Anlaşılan şefkate ihtiyacı vardı ama Azad soğuk, robot gibiydi. Yerinde hiç kımıldamıyordu. Maya anladı ve kendisini rahat bıraktı, çantasını aldı bir kahve içtikten sonra evine gitti.

Azad yatağına uzandı her şey üzerine derin derin düşündü. Hannover'e ailesinin yanına gidecekti, çünkü Berlin'deki yaşamı yaşam değildi artık. Bütün gün evde bir nevi hapisteydi ve kimseyle bir şey yaptığı yoktu. Çalışacak durumda zaten değildi. Yataktan kalktı bilgisayarın önüne oturdu ve ev sahibine bir yazı yazarak sözleşmeyi feshetti. Sözleşmeye göre en az 3 ay evveli ev sahibine bildirmesi lazımdı.

Ev sahibine yazdığı mektubu zarfa koyup postaladıktan sonra geri geldi ve annesini arayarak durumu bildirdi. Annesi sevindi ve "Hannover'e gelersen ev bulana kadar bizde kalırsın. Ev bulduktan sonra yine taşınırsın," deyince Azad sevindi. Azad'ın 18 yıllık Berlin serüveni böylelikle bitmiş oldu.

20. Bölüm || Azad

Azad günlerdir bilgisayarın başından ayrılmıyor, Kobanê ile yatıp Kobanê ile kalkıyor. Kobanê ilgili her yazıyı okuyordu ama elinden hiçbir şey gelmiyordu. Belki Bejan Kürdistan'a gitmek istemekle haklıydı. Yatağından kalktı ve Bejan'e bir e-mail yazdı: "Doğrusu içimden bir şey yazmak gelmiyor, sözcükler boğazımda düğümleniyor. Sen nasılsın bilmiyorum

ama fiziki varlığım diaspora da olsa da savaşı bire bir yaşıyorum...” diye yazdı ve postaladı. Daha sonra Facebook ve Twitter’e girdi. Her kafadan bir ses çıkıyordu ve Facebook’ta aşağıdaki mesajları okudu. BBC Türkçe’nin canlı tartışma platformuna katılan PYD Eş Başkanı Asya Abdullah, sosyal medya üzerinden gelen soruları yanıtlamıştı.

"Türkiye komşumuzdur. Sınırlarımız birdir. IŞİD'in Kobani’de (Aynul Arab) kırılması Türkiye halkına da bir hizmettir bu kapsamda. Türkiye Kobani’ye destek sunarsa, kendi halkına da sunmuş oluyor. Türkiye’den iyi bir diyalog istiyoruz, destek istiyoruz, silah istiyoruz, yardım koridorunun açılmasını istiyoruz" demişti.

'Türkiye kardeş ülke'

Abdullah, "Türkiye, PYD’yi düşman ve terörist olarak görüyor. Siz Türkiye’yi nasıl görüyorsunuz?" sorusuna ise "Biz Türkiye’yi kardeş ülke olarak görüyoruz. Düşmanı ortak olan bir ülke olarak görüyoruz. IŞİD ikimizin de ortak düşmanı. Sınırlarımız aynı" yanıtını verdi. Abdullah, "Türkiye’nin politikası birliğe yönelik olmalı. Diyaloğa inanıyoruz. Türkiye Kobani’ye sahip çıkmalı" demişti.

Azad söyleşinin tümünü okuduktan sonra çok kızmıştı. Türkler tarafından Kürdlere yapılan bunca baskı ve zulümden sonra bu tip Kürdler nasıl en azılı düşmanına “kardeş!” diyor ve onlardan yardım bekliyorlardı anlamıyordu. Bunlar Kürdleri neden en azılı düşmanı olan Türklere muhtaç etmişlerdi? Türklerin Kürdler söz konusu olduğunda bildikleri tek şey imha ve inkârdı. Yazıyı kopyalayıp Bejan’a gönderdikten sonra Facebook’ta şunları okudu:

“30 Haziran 2014 tarihinde BBC’de yer alan bir habere göre „İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, 'Orta Doğu'daki ılımlı güçler arasında daha geniş bir ittifakın parçası olarak bağımsız bir Kürdistan devletinin kurulması' çağrısı yaptığını ve Başkent Tel Aviv'deki bir düşünce kuruluşunda konuşan Netanyahu, 'Kürdler'in kendi devletlerine sahip olmayı hak ettiklerini’ yazıyordu!

Azad yukarıdaki notu okurken gözleri parladı ve çok sevindi. Eğer Yahudiler Kürdlerin devletini istiyorlarsa Kürd devleti kurulacaktır! dedi kendi kendine. Ve gerçekten de ABD İsrail, İsrail’de ABD demekti. Yeryüzünden silinmek istenen iki kadim halk vardı: Bunlardan biri Yahudiler diğeri ise Kürdlerdi! Filistin Kurtuluş Örgütü kurucularından ve Filistin Devlet Başkan’ı Mahmud Abbas “Bağımsız Kürdistan Arap dünyasının sırtına saplanmış bir hançerdir,” diyordu. İsrail’in kuruluşu ile ilgili ise “Arapların bittiği gündür!” demişlerdi! Ama şu bir gerçek ki Orta Doğu’nun parlayan yıldızı Kürdlerdi! İsrail ise Kürdlere en iyi dostu olabilecek halktı, çünkü bu iki halkın kaderi aynıydı.

Azad Filistinliler ile ilgili notu okuduktan sonra Facebook’a yazdı:

“Kürdlere karşı yapılan Enfal katliamı, başka bir deyişle adına "Arap kardeşliği" denen katliam ve soykırımlar kampanyası 1986 yılında başlayıp 1989 yılında son buldu. Katliamın en şiddetli yoğunlaştığı tarih 23 Şubat-6 Eylül arasındır.

Enfal katliamında 182 binin üzerinde Kürd diri diri yere gömüldü, 4.500 köy ve yerleşim yeri yok edildi, sadece 16 Mart 1988 yılında 5 binin üzerinde Kürd zehirli gazlarla öldürüldü.

Birçok Filistinli bu katliamda aktif olarak rol aldı ve bunların birçoğu Baas partisi ile Irak ordusunda güçlü pozisyonlarda yer alıyorlardı.

Arafat, 1988 yılında Saddam ile buluşmasında "Arap kardeşliği" adına Enfal katliamında gösterdiği başarılarından dolayı tebrik etti. Bir gazetecinin Arafat'a: "Halepçe'de işlenen insanlık suçu için ne düşünüyorsunuz" sorusuna Arafat: "Bu durum Irak'ın iç işleriyle ilgili bir durum, Irak'ın iç işlerine saygı duyuyoruz" diye cevaplamıştı.

Filistinliler Kürd katliamlarının baş aktörü olan Saddam'ı gurur ve saygıyla anıyorlardı ve dünyada kana susamış ve kendi çocuklarına nefreti en çok aşıl原因an millettirler.

Enfal katliamı süresinde Saddam'ın cezaevlerinde görev yapan Filistinliler öldürdükleri Kürdlerin kanıyla hapishane duvarlarına "Özgür Filistin" diye yazıyorlardı. Kürdleri benzin bidonlarına koyup, boğazlarına kadar betonla doldurup yavaşça ölmelerini izleyenler yine Filistinlilerdi.

180 bin Kürd'ün öldürüldüğü Saddam'ın Enfal kadrolarında yüzlerce Filistinlinin adı görülecektir. Yakalanan birçok Filistinliye, Kürdler: "Neden bize karşı savaşıyorsunuz?" sorduklarında, Filistinliler: "Biz Arap kardeşliği için savaşıyoruz," diye cevap veriyorlardı.

Bütün dünya "Filistin" olayına odaklanabiliyorken; Filistinlilerin Kürdlerin meşru davalarını görmezden gelmelerini, Kürdlerden nefret etmelerini nasıl yorumlamak lazım?

Bütün Müslüman ülkeler özgür bir Filistin için bir araya gelip yardım ederken, aynı hassasiyeti Kürdler için neden göstermiyorlar? Kürdler de Müslüman değil miydiler?"

T24'te Helin Alp imzalı PYD lideri Salih Müslim ile yapılan bir söyleşi vardı. Helin Alp, Salih Müslüm'e: "Irak parçalanabilir mi? Irak üçe bölünür ve 'Bağımsız Kürdistan' gibi bir sonuç ortaya çıkar mı size göre?" diye sormuş, Salih Müslüm şöyle cevaplamıştı:

"Kürdler, kendi yaşamlarını tayin etme hakkına sahiptir. Ancak, ulus devlet ya da bağımsız Kürdistan, Kürdler için bitmeyecek bir savaşın içinde de olmak demek. Kürdler kendini ateşe neden atsın? Birlikte ve eşit ve demokratik yaşamak mümkün kılınabilir. Biz Suriye'de de bağımsızlık istemiyoruz. Demokratik ve birleşik Suriye'nin parçası olmak istiyoruz. Kimseye akıl vermek ya da etkilemek için söylemiyorum, ama Bağımsız Kürdistan fikrinin iyi olacağını düşünüyorum."

Batı Kürdistan'daki Kürdlerin sergilediği kahramanca direniş elbette takdire sayandır. Fakat mesele bu destansı direnişin milli bir kazanıma dönüşüp dönüşmeyeceğidir. Batı Kürdistan ile Güney Kürdistan'ı birleştirip Akdeniz'e açılmak gerekirken Suriye'nin bütünlüğünden bahsetmek tam bir tarihi sorumsuzluktu, çünkü Suriye'nin, Irak'ın hukuksal bütünlüğü, sınırları kalkmış ve dolayısıyla bu ülkelerin varlığından artık bahsedilemezdi. Her şey elbette imkân dâhilinde olur fakat söylemlerinizi doğru değilse ortaya çıkan imkân da sizi kurtarmaz. Bir Kürd'ün "Suriye'yi böldürmeyiz, Suriye'yi demokratikleştireceğiz!" söylemi Kürdlerin söylemi olamaz. Bu söylem ancak eski Suriye'yi kurtarmaya çalışan Arapların söylemi olabilir. Araplar, Kürdleri "Demokratik Suriye" söylemi ile alttan alıp Suriye'yi bir bütün içerisinde tutması gerekirken Kürdlerin bunu dillendirmesi tam bir trajediydi.

Kuzey Kürdistan'ın şu anda Batı Kürdistan'ı tek başına kurtaramayacağı bilinen bir gerçektir. Hem uluslararası diplomasi hem de diğer yönlerden Batı Kürdistan'ın tek gerçek nefes borusu Güney Kürdistan'dı. Batı Kürdistan, Güney ve Kuzey Kürdistan'ın siyasi, ekonomik ve askeri desteği olmazsa Mahabad Kürd Cumhuriyeti'nin kaderini paylaşmak zorunda kalırdı. “Demokratik Suriye,” söyleminin sonucu, Kürdler açısından Kemalist Türkiye veya Humeynici İran devriminin bir tekrarından başka bir şey olmayacaktı... Dolayısıyla Batı Kürdistan'ın “Rojava Devrimi”ne değil Güney Kürdistan'ın askeri, ekonomik ve siyasi yardımına ihtiyacı vardı.

Azad röportajı tam okuduktan sonra derin düşüncelere daldı. Tam o an Facebook'ta İsmail Beşikçi'nin “Hür Bakış” internet gazetesinin sorularını yanıtlayan röportajdan bir alıntı düştü. Hür bakış internet gazetesi İsmail Beşikçi'ye şu soruyu yöneltmişti: “Rojava Kürdlerine, Kobanililere bir mesajınız var mı?” İsmail Beşikçi soruyu şöyle cevaplamıştı:

“Kürdistan'da Rojava'da, PYD bağımsız Kürdistan düşünmüyoruz, Suriye'yi demokratikleştireceğiz, diyor. Bu konuda şunlar söylenebilir. Kürdler ve Kürdistan, 1920'lerde, bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Bunu, dönemin iki emperyal devleti İngiltere, Fransa ve Orta Doğu'nun iki köklü devleti, Türkiye ve İran; yani bu dört güç birbirleriyle iş birliği içinde gerçekleştirmişlerdir. “Bağımsız Kürdistan düşünmüyoruz...” dediğiniz zaman, emperyal güçlerin ve onların Orta Doğu'daki işbirlikçilerinin bu politikalarını onaylamış oluyorsunuz. Hâlbuki Kürdlerin ve Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, eleştirilmesi gereken bir süreçtir. PYD bu eleştiriye yapmalıdır. PYD'nin Suriye'yi demokratikleştirmesi de mümkün değildir. Suriye, Kürdler, ancak Suriye egemenliğinden çıkıp kendi kendilerini

yönettikleri zaman demokratikleşebilir. Çünkü Kürdistan’da Rojava, Suriye’nin egemenliğinde kaldığı sürece, Suriye bu ilişkiyi sürdürebilmek için her zaman baskıya, şiddete ihtiyaç duyar.”

Azad, Salih Müslim gibi Kürdlerin tamamen kafayı yediklerini düşünüyordu. Bir Yahudi halkının Başkanı Netanyahu ve bir Türk olan Dr. İsmail Beşikçi ne diyor, o ne diyor? Bu kadarı da çoktu artık. Ama ne yapacaktı? Facebook’ta okumaya devam ederken Bejan’dan bir e-mail geldi. *“Üzme tatlı canını Azad! Bunlardan bize zaten hayır gelmez! Ben her şeyi hazırladım. Yarın Hewlêr’e uçacağım. Orda olunca sena tekrar haber veririm,”* diye yazıyordu. Azad gerçekten şaşırmıştı. Bejan’ı iyi tanıdığını düşünüyordu ama anlaşılan hiç de iyi tanımıyordu. Bejan ailesini, işini gücünü bırakmış gerçekten de Güney Kürdistan’a gidiyordu. Azad bu haberi alınca hem sevindi hem de içi burkuldu. Sevindi çünkü cephede bire bir savaşmak evde rahat, bilgisayarın önünde oturup çay, kahve ve sigara içerek uzaktan savaş naraları atmak başkaydı.

İçi burkuldu çünkü Bejan ölebilir, sağ geri gelmeyebilirdi. Ama ne yapacaktı, gerçek hayat böyleydi. Orada ölen Peşmergeler de can değil miydi? Katlanması lazımdı. Gece geç saatlere kadar mutfağın masasının etrafında dolaşıp durdu. Bir internete giriyor, bir televizyonda BBC World, CNN bakıyordu ve Kürdlerin Kobanê’nin merkezini elinde bulundurduklarını ve ABD’nin havadan yardım yaptığını söylüyorlardı. İnanılacak gibi değildi. O an Facebook’a Çınar Dalan’dan bir yazı düştü:

“Peşmergenin Batı Kürdistan’a girmesi, PYD’nin Amerika ile aynı saflarda yer alması ve PKK tabanının da genel olarak bu yeni durumu onaylaması Kürdlerin kaderini değiştirecek

önemdedir. Bu olumlu gelişmeyi engellemeye çalışacak olan “Anti-Emperyalizm” ve “Halkların Kardeşliği” gibi söylemlere kimse itibar etmemelidir ve devletleşme amacı dışında hiçbir birliğe prim vermemelidir.”

Azad yukarıdaki satırları okuyunca içine bir sevinç ve mutluluk girdi. Şimdi ne yapıp yapıp Kobanê’yi özgürleştirmekti. Türk Devleti çıldırmak üzereydi. “Oh olsun!” dedi. “Nasılmiş İŞİD katillerini desteklemek?” Sonra Facebook’a aşağıdaki yazı düştü. Jandil şöyle yazıyordu: “Kürdlerin eline tarihi bir fırsat geçmiştir. Ya birlik, özgürlük ve bağımsızlık! Ya da karanlık ve kölelik! Seçim Kürdlerin elinde”

Azad tüm bu ve buna benzer yazıları Facebook’ta okudukça ferahlıyor, içi rahatlıyordu. Kendisi artık bir şey yazmıyor, yazılanları paylaşmakla yetiniyordu. Sonra bir ara iyice düşünmeye başladı. “Ben de gideceğim Kobanê’ye!” dedi. O an telefon çaldı. Telefonun ekranına baktı. “Elias!” yazıyordu.

“İyi akşamlar Elias! İyi misin?”

“Çok iyiyim, sağ ol. Sen nasılsın?”

“Ben de çok iyiyim!”

“Kürdler ne yapıyor? Haberlere bakılırsa ABD havadan Kobanê’ye yardım ediyor.”

“Evet öyle! Sevincimden havaya uçuyorum! Eski ABD elçisi James F. Jeffrey Kobanê düşmeyecek dedi. Bugün ABD, Türkiye itirazına rağmen Kürdlere silah verdi. Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun? Bu olay Orta Doğu’da

kartların yeniden karılması demektir. 2003 yılında ABD Saddam'ın ırkçı faşist rejimini yıkınca Türk solcuları Saddam önünde sözüm ona emperyalist ABD'ye canlı kalkan olarak Kürd kasabı Saddam'ı savundular. Allah belalarını versin. Başka ne diyelim?"

"İnşallah! Yarın sinemaya gidelim mi? Senin içinde bir değişiklik olur."

"Ben Kürdistan'a gitmeyi düşünüyorum."

"Ne? Şaka yapıyorsun değil mi? Yoksa gidip peşmergenin başına bela mı olacaksın? 9 yıldır Hannover'de kalıyorsun ve hiçbir yere gitmedin. Berlin'e bile gelmedin. Üç saatlik yol. Kürdistan'a mı gideceksin? Kürdistan'a gidip hasta halinle ne yapacaksın?"

"İŞİD barbarlarına karşı savaşacağım, başka ne yapacağım?"

"Sen bilirsin tabi. Senin işine ben karışmam ama hasta halinle çok perişan olursun. İlaç almasan psikoza girersin."

"Burada durup uzaktan seyretmeyi artık kaldıramıyorum."

"O kadar mı etkiliyor seni?"

"Kendimi bire bir savaşın içindeymiş gibi hissediyorum."

"Öyle mi? Bilmiyordum. Psikozda değilsin değil mi?"

"Hayır değilim! Canım hiçbir şey yapmak istemiyor!"

"O zaman sinemaya gidelim. Biraz teneffüs iyi olur senin için."

"İyi haydi. Ne zaman?"

"Yarın saat 19:00'da CinemaxX'ta buluşalım istersen."

"Okay!"

Azad telefonu kapattıktan sonra yatağa uzandı ve Elias'ın haklı olduğunu düşündü. Hastaydı ve hiçbir yere gidemezdi. Berlin'den Hannover'e gelişi 9 yıl olmuştu ve hiçbir yere gitmemişti, 48 yaşındaydı artık. Moruk olmuştu. Bejan 42 yaşındaydı. Daha genç sayılırdı ama zaman çok hızlı geçiyordu. Sonra yataktan kalktı kendisine bir kahve yaptı ve sigarayla keyif yapa yapa, yavaş, yavaş içti. Kürdlerin içinde bulunduğu durum çok kötüydü, ama diğer yandan bağımsızlığa doğru yol almalarına seviniyordu. Kimine göre eğer Kobanê düşerse, büyük Kürdistan'da düşüyordu. Azad ama buna inanmıyordu. Kobanê düşse bile Kürdler kaybetmeyecektir. Sadece Güney Kürdistan'da 4-5 milyon Kürd yaşıyordu. 200 bin olan Peşmerge sayısı kısa süre içerisinde 300-400 bine ve daha fazlasına yükseltebilirlerdi. Eğer Kürdler tarihin derinliklerinden bu günlere yaşamda kalmayı becermişlerse artık bundan sonra onların yaşamını IŞİD katilleri mi durduracaktı?

Azad kalktı, tuvalete gittikten sonra bilgisayarın önüne oturdu ve siteleri gezindi. İlkehaber.com'da BBC Türkçe'ye konuşan Peşmerge Bakanlığı sözcüsü Cabbar Yaver Peşmerge'nin "Kobanê'de tek bir IŞİD üyesi bile kalmayana kadar kentte kalacağını" yazıyordu. Tarih 24 Ekim 2014'ü gösteriyordu ve Kobanê'nin IŞİD'e karşı 40. Direniş günüydü. IŞİD'te modern ağır silahlar, Kürdlerde ise kaleşnikof gibi hafif silahlar ve cesur yürekleri vardı.

Bejan'den haber yoktu.

Azad, Kobanê üzerine haberlerden başka hiçbir şey okumuyordu. ABD, IŞİD'e karşı daha Musul işgal edildiği gün harekete geçseydi, Kobanê savaşı belki olmazdı. Ne var ki çok beklediler. Kobanê yıkılmak üzereydi ve büyük bir insani kayba uğradı. Ama direndiler ve bu direniş dünyayı ayağa kaldırdı. Kürdler için bu çok iyi olmuştu. Zafer yakındı.

Perşembe akşamı saat gece 12:00 sularında Azad'ın önde sol taraftaki kesici dişi ağrımaya başladı. Almanya'da sonbahar tatiliydi, diş doktoru tatildeydi, pazartesi gelecekti. Azad internette girdi ve Hannover'in merkezinde Diş Acil Servis'i vardı ama ilk otobüs merkeze sabah saat 5:22'de gidiyordu. Beş saat beklemesi lazımdı. Elbette Taksi çağırabilirdi ama yeterince parası yoktu. Acı içerisinde evde mutfaktaki masanın etrafında dolaştı durdu. Zaman öyle de geçecekti böyle de ama acı çekmek çok kötüydü. Dişin en arka tarafı iltihaplanmıştı, bu nedenle alkol, antibiyotik yardım etmiyordu. Nihayet sabah saat 5:21'de ilk gelen otobüse bindi ve Diş Acil Servis'ine 45 dakikada vardı. Ambulansta bir diş doktoru ve bir asistan vardı. İkisi de yorgun gözüküyor, sanki sarhoştular. Kâğıt işleri bittikten sonra asistan Azad'a "150.- Euro depozit vermen lazım!" dedi. "Sen özel sigortalısın onun için önceden ödemen lazım." Azad şaşırıldı. Çünkü özel sigortalı olanlara doktorlar daha öncelikli davranıyorlardı. 150.- Euro depozit ödemekte neyin nesiydi? Üzerinde 70.- Euro vardı ve asistana ben ancak 50.- Euro verebilirim, çünkü ben de başka para yok, kredi kartlarım da yok. Asistan "Tamam!" dedi. "50.- Euro'da yeter." Daha sonra diş uygulama odasına gittiler ve dişte bir delik açmayla iltihap dışarı aktı ve ağrı kesildi. Azad çok rahatlamıştı.

Sonra eve dönerken yolda düşündü; 'Ne iyi ki insanlar para için mecburen çalışıyorlar,' dedi kendi kendine. Sağlık elbette en önemlisiydi ama eğer para olmasa kim sabah saat 6:00'da gelişigüzel insanların ağzının içine bakar? Otobüs şoförünün de sabahın köründe çalışması lazım. Eğer parası olmasaydı günlerce acı içinde kıvranacaktı. Para o denli önemliydi ki, bazı kadınlar onun için vücudunu satıyorlardı. Bir insanın para için çok iğrenç insanlarla yatması ne kadar

kötüydü. Azad bu ve buna benzer olgular üzerine düşündükçe, “Evet, param fazla yok ama benim durumum birçok insandan iyidir,” diyordu. Afrika’da ayda 2.- Euro ile yaşayan insanlar vardı. Ya sonra evsiz barksız sokaklarda, kış, yaz demeden dışarıda yaşayan insanlar? Kendisinin aslında mutlu olması gerektiğini düşündü, depresyonların endojen olması çok kötüydü ama eskisi gibi çok kötü değildi.

Çalıştığı yerlerde çatışma, anlaşmazlık olmaması lazımdı ama bu maalesef mümkün değildi. Normal yaşamda çatışma, anlaşmazlık, zaman baskısı hep vardı ve bu nedenle Azad çalışmıyor, çalışmadığından da parası çok azdı. Gezmek tozmak için para lazımdı. Gerçi Azad, evindeki düzeninden şikâyet etmiyordu ama şöyle 3-6 ay Los Angeles’ta ya da Barcelona’da yaşamayı çok istiyordu. Zaten hasta olmasaydı 4-5 sene Amerika’da yaşayıp iyice İngilizce öğrendikten sonra Güney Kürdistan’a yerleşecekti. Şimdi ise eve kapanmış bol bol müzik dinliyor, haftada en azından bir kitap okuyor ve akşamları mutlaka en azından bir film bakıyordu. Böylelikle senede en azından 52 kitap okuyor ve 365 tane film bakıyordu. Aslında bu da güzel bir şeydi. Yapacağı tek şey birkaç arkadaş edinmekti. Ama nerede, kiminle, nasıl tanışacaktı? Kulüplere parası olmadığı için gidemiyordu, diğerleri gibi ilaç aldığı için uyuşturucu, alkol kullanamıyordu. Kızınca kendi kendine sesli ‘Dünyanın anasını sikeyim!’ derdi. Allah nasıl bir şey ki, bazılarımızı özürlü yaratmış, kimini güzel, kimini çirkin, kimini hasta, kimini sağlıklı, kimini mutlu, kimini mutsuz, kimi fakir, kimi zengin, kimini büyük, kimini küçük, kısaca büyük bir eşitsizlik yaratmıştı. Cennette hepimiz eşit olacaktık! Bana ne öbür dünyadan! Ben bu dünyada yaşıyorum. Azad öbür dünyaya, cennet ve cehennemin olduğuna inanmıyordu. Biz

doğadan geldik ve doğaya geri gideceğiz diyordu. İnsan yaşamı tıpkı bitkilerin yaşamı gibiydi. İlk doğuyor, büyüyor, sonra yaşlanıp doğaya geri dönüyor. Vardıysa eğer bir cennet ve cehennem dünyanın kendisiydi. Zengin olanlar için dünya bir cennetti, fakir ve hasta olanlar içinse cehennemdi. Azad agnostikti ve insanların “Allah” üzerine düşündüklerinin spekülasyondan ibaret olduğunu düşünüyordu. Allah eğer vardıysa Âdem bir elma yedi diye insana bu kadar ceza ömür boyu, binlerce yıl verir mi? Nerede kaldı Allah’ın merhameti? Allah neden insanları bu gülünç olay için bu kadar yıl insanları cezalandırsın? Afrika’da açlıktan ölen çocukların ne suçu vardı?

Tabi Azad, Allah’ın varlığını da inkâr etmiyordu. Allah onun için gökte yaşayan hele bir insan gibi birisi hiç değildi ama enerji dolu bir hayalet olabilirdi. Eğer Allah’ın insanlarla arasında bir sorunu vardıysa kendisi gelip hallederdi. Onlara peygamberler ve kitaplar gönderip birbirinizi vurun, yiyin, öldürün diyecek biri değildi. 7 gün içinde evreni ve yeri göğü yaratan bir ilahi nasıl böyle küçük düşünebilirdi? Azad kendisiyle Allah arasında herhangi bir elçinin olmasını istemiyordu. Allah onun için büyük bir enerjeydi. Yoksa bir insan gibi olup kadınların başörtüsüyle, ufacık bir bez parçasıyla uğraşan biri kesinlikle hiç değildi.

Bir keresinde Azad, Bejan ile bu konu üzerine sohbet ederlerken Bejan, Ekrem Can’ın Facebook’a postaladığı yazısını sesli okumuştı; “Sokakta ne kadar tinerci, tecavüzcü, hırsız, katil insan varsa bir araya toplanmış ve kendilerine biz ‘Allah’ın partisi’ ve ‘askeriyiz,’ diyorlar. Hey sokak haydutları! Kendinize başka bir geçim kapısını bulun; bu kapıdan size hayır gelmez! Çünkü haşa, Allah’ın ne partisi ne de askeri vardır!” diyordu ve bu tanıma gülmüşlerdi.

Bazı günler olurdu ki Azad uzay üzerine çok kafa yorardı. İnternette uzay üzerine ne bulduysa okumaya çalışırdı ve öğrendi ki, sonsuzluğun sonu gerçekten yoktu. Uzay o derece büyüktü ki, insanın aklı ermiyordu. İlkın dünya, ondan sonra gezegenler, ondan sonra samanyolu. Samanyolunda milyarlarca galaksi vardı. Peki, onların arkasında ne vardı? Boşluk olduğunu düşünelim, boşluğun arkasında ne vardı? Böyle devam edip gidiyordu ve uzay gerçekten sonsuzdu.

Atmosfer ile uzay arasında kesin bir sınır bulunmuyor fakat dünyanın atmosferi yukarı doğru çıkıldıkça incelmekteydi. Uzayda tahminen milyarlarca galaksi bulunmaktaydı. Bu tahmini galaksilerin içinde tahminen milyarlarca sistemler, gezegenler ve Asteroitler bulunmaktaydı. Kim bilir uzayda daha ne gibi yaşam türleri vardı? Yoksa insanlar kocaman sonsuz uzayda yalnız mıydılar?

Allah eğer insanı yarattıysa kim Allah'ı yarattı? Allah durup dururken hiç yoktan nasıl var olabildi? Mantıksal düşünürsek onun da bir yaratıcısı olmaz mıydı?

Dünyada yaşamı mümkün kılan güneş sistemi öyle güzel yerleşmişti ki dünyada insanların, hayvanların ve bitkilerin oluşmasını mümkün kılmıştı. Bu bir evrimdi ve evrim devam ediyordu. Google'a "Yaşam nasıl başladı?" diye girince yüzlerce sitede sadece bu konu açıklanıyordu. Bütün gelişme milyonlarca yıl içerisinde olmuştu. Bizim yaşadığımız 80-100 yılı milyonlarca yıllla kıyaslandığında bir saniye değerinde bile değildi. İşte bu Azad'ı çıldırtıyordu. Doğal afetlere karşı insanlar hiçbir şey yapamıyordu. İnsanların gururla yaptığı bütün gökdelenler, köprüler, elektrik santralleri, fabrikalar, yollar, şehirler birkaç saniye içerisinde yerle bir ediliyordu.

İşte Tsunami! İnsan aslında bu bağlamda bir pire gibiydi. Zaten uzayda çok uzaklarda dünyaya bakıldığında dünya minik bir nokta gibiydi. Ama dünya aynı zamanda bir gezegendi ve havada boşlukta dönüp duruyordu. Birçok insan bunun bilincinde değildi ve günübirlik yaşıyordu. Bu boşlukta ve havada dönen gezegenimiz, uzay gemimiz dünyada, herkese her şey yeterince vardı. Ama biz insanlar, maalesef bir cennet olan dünyayı adeta cehenneme çevirdik.

21. Bölüm || Bejan

Süreç Kobanê merkezinde ilerliyordu. Türk devlet yetkililerinin de Kobanê konusunda zaman zaman değişen söylemleri ve uygulamaları oluyordu. Türk Cumhurbaşkanı Erdoğan gerçekten Kobanê'nin IŞİD tarafından düşmesini istiyordu. Fakat beklediği gibi olmadı. Bu direniş herkesi düşmeyeceğine ikna etti. Onun için Erdoğan ve onun gibi Kürd düşmanları kaybetti. Erdoğan Kobanê 'stratejik değil' diyordu. Oysa Kobanê Stratejikti. YPG'liler, IŞİD'in telsizlerini dinlemiş ve IŞİD "Eğer biz bu savaşı kazanırsak Suriye'nin hepsini kazanacağız. Eğer kaybedersek her şey elimizden gidecek," demişlerdi. IŞİD Suriye'de her yerde herkese karşı savaşı durdurmuş, gücünün hepsini Kobanê'ye göndermişti; 'Biz Kobanê'yi alacağız' diyorlardı. Kürdler de Kobanê bir şehrimizdir, ne olursa olsun Kobanê'yi terk edip IŞİD'de bırakmayacağız, çünkü Kobanê Kürdler için bir ilkedir diyorlardı. Kobanê'yi bırakmak teslimiyet anlamına gelirdi. Bu şehir bu nedenle Kürdler için çok anlamlı ve stratejiktir ve Kobanê Kürdler için bir semboldü artık. Ayrıca IŞİD'i nerede olursa olsun vurmak ve yok etmek lazımdı.

Kobanê Stalingrad oldu. Stalingrad 2. Dünya Savaşı'nda dengeleri değiştirmişti; orada bir demokratik cephe oluşmuş,

Nazi güçleri kırılmıştı. Stalingrad savaşı nasıl bütün dengeleri değiştirdiyse Kobanê'de bugün o rolü oynuyordu. Onun için Kobanê stratejikti ve sadece Rojava ve Kürdler için değil, tüm Kürdistan halkları ve diğerleri için de onur savaşı olmuştu. Özellikle Kuzey Kürdistan'dan 1.500 savaşçı gelmişti. Kürdler dünya ve bütün halklar için bu teröre karşı savaşıyorlardı. Teröre karşı savaşan en başarılı güç Kürdlerdi. Kürdler başarmak zorundaydı. Kobanê başarmıştı ve Kobanê direnişi sonrası IŞİD uçurumdan yuvarlanmaya başlamıştı.

Ayrıca Güney Kürdistan'dan Kobanê'ye ağır silahları kullanabilecek 150'ye yakın komutanlar ve personel gönderilmişti. Burada önemli olan Kürdlerin birbirlerine yaptığı yardımlardı. Böyle bir dayanışma ve yardımlaşmanın Kürdler arasında olması çok önemliydi. Daha önce de Rabia, Til Koçer, Şengal ve diğer birçok bölgede YPG ile peşmerge IŞİD'e karşı ortak savaşmıştı. Ancak peşmergenin Kobanê'ye gelmesi tarihi bir adımdı. Burada esas olan bu girişimin Kürd savunma birlikleri için ortak bir komutanlığa dönüşmesi ve dört parçada milli bir ordunun kurulmasıydı.

Kürdler artık Orta Doğu'da bir aktördü. Hem de çok önemli bir aktördü. Şimdiye kadar bütün güçler Türkiye ve İran yoluyla Kürdlere yön veriyordu. Ancak şu anda koşullar tamamen değişmişti. Kürdler artık kendi siyasetlerini kendileri yapıyorlardı. Eski kalıplar yıkılmıştı ama yeni bir siyasetin olması içinde dört parçayı kucaklayan ulusal birlik gerekiyordu.

Bejan Güney'e gideli üç hafta olmuştu. Bejan Güney'e gider gitmez hemen Peşmergeye gitmiş ve savaşa katılmıştı. Bejan'ın amacı Kobanê'ye gitmekti ama ağır silah kullan-

masını bilmediği için bir süre Peşmergede kalmış ve üç haftalık eğitim almıştı. Öyle yoğunlu ki, cepheden bir tek Sandra ile görüşüyor, başkada hiç kimseyle görüşmüyordu. Sandra ile her görüştüğünde Sandra durmadan ağlıyordu. Bejan, Sandra'ya hep cesaret veriyordu ama Sandra onu dinlemiyordu, çünkü gerçekten de Bejan her an ölebilirdi.

Türkiye üzerinden Kobanê'ye ağır silahlarla giren peşmerge kentteki dengeleri tümüyle değiştirdi. IŞİD, Kobanê'yi kuşattığından beri ilk kez saldırılara karşılık veremez hale gelmişti. Bunu fırsat olarak değerlendiren peşmerge büyük saldırıya başladı. Öğleden sonra başlayan ve ağır silahlarla gerçekleşen şiddetli saldırıya ABD uçakları da havadan destek veriyordu.

Güç dengesinde hâkimiyeti kaybeden IŞİD artık Kobanê'de saldırılara karşılık vermiyordu. Örgüt ilk kez bu kadar çaresiz durumda kalmıştı.

Terör örgütü IŞİD ile bazı Kürd gruplar arasında Halep'e bağlı Kobanê'deki çatışmalar, sınır kapısı yakınlarında ve kentin batısında yoğunlaşmıştı.

Örgütün kentin diğer bölgelerine mühimmat takviyesi yaptığını söyleyen kaynaklar, hava operasyonunda yüzlerce IŞİD'linin öldürüldüğünü ifade ediyorlardı.

ABD Savunma Bakanlığı, savaş uçaklarının örgütün karargâhı ile eğitim merkezlerinin hedef alındığını bildirdi. ABD Savunma Bakanlığı sözcüsü John Kirby, "Son üç ayda gerçekleştirilen hava operasyonları, örgüte büyük darbe vurdu ancak bu, IŞİD'i ortadan kaldırdığımız anlamına gelmiyor," demişti.

John Kirby, işgal altındaki petrol rafinerilerine düzenlenen hava operasyonlarıyla, örgütün eline milyonlarca dolarların geçmesini engellediklerini söylüyordu.

Öte yandan Kürdistan Bölgesi Peşmerge Bakanlığı tarafından Kobanê'ye gönderilen ikinci silah ve askeri teçhizat konvoyu görüntülendi. Bu konvoyun içinde Bejan da vardı.

Peşmerge Bakanlığı yetkililerinden Tuğgeneral Karzan Şaklawayi, Rojava'nın Kobanê kentine silah ve askeri teçhizat ek paketi gönderildiğini söylüyordu. Karzan Şaklawayi, silahların Türkiye üzerinden kara yoluyla IŞİD'e karşı savaşan Peşmerge Güçleri ve YPG savaşçılarına ulaştırılacağını ifade ediyordu.

Kürdlerle terör örgütü IŞİD arasındaki savaş son hızıyla devam ediyordu ve bu savaşın içerisinde artık Bejan da istediği gibi yerini almıştı.

Bejan, Türkiye'nin IŞİD'i Kürdlere karşı kullandığını düşünüyordu. Bu Güney'de ve Rojava'da da böyleydi. Eğer böyle değilse IŞİD neden bugün Kobanê'ye saldırınsın ki; ne istiyordu? Orada işi neydi? Çok istiyorlarsa Suriye devletine orada gidip saldırınsınlar! Kürdlere neden saldırıyorlardı? Tam da Kürdlerin bağımsızlığını ilan edecek bir aşamada siyaset yoluyla bunu engelleyemeyeceğini anlayan devletler, Kürdlere saldırmayacağını daha önce açıkça ifade eden IŞİD'i, örgütleterek Kürdlerin üzerine saldırttılar.

Bejan'ın görevi IŞİD'e karşı savaşan Kürd savaşçılarına üç hafta içerisinde öğrendiği ağır silah eğitimi vermektir. Bu nedenle geri cephede görevini yapıyordu. Peşmergenin gidişyle güç dengelerinin değiştiği Kobanê'de 53 gündür

yaşanan çatışmalarda 3 bin IŞİD'li öldürülmüştü. Bu durum hem Bejan'a hem de Kürdlere büyük moral veriyordu.

Akşama doğru Bejan cephede tanıştığı bir milisin evine giderek hem Sandra ile hem de Azad ile görüştü. Görüşme sadece hal hatır sormak ve biraz da savaş üzerineydi. Azad üç hafta Bejan'dan cevap alamayınca çok merak etmiş ve nihayet Bejan'ın durumunun iyi olması kendisini sevindirmişti.

Bejan: "Hiç merak etme Azad! Biz Kobanê'yi IŞİD'den temizleyeceğiz. Şimdi Kobanê'de YPG ve peşmerge IŞİD'e karşı beraber savaşıyorlar ve kökünü kazıyacağız! Kobanê'de yaklaşık 2 bin Kürd savaşçısı ve 1.500 sivil var. Zafer yakındır," diyordu.

22. Bölüm || Azad

Yaklaşık 4,5 ay sonra; Pazar, 01 Şubat 2015'te Kobanê ile ilgili açıklama IŞİD'e karşı hava operasyonlarını yürüten ABD'li komutan Korgeneral James Terry'den geldi: Terry, "Havadan destek sağladığımız Kürd güçleri, Kobanê kentini geri almayı başarmıştır" dedi.

ABD'li komutan James Terry, IŞİD'in Kobanê'den çekilmesinin en önemli nedeninin koalisyon güçlerinin hava saldırıları olduğunu vurguladı. Gerçekten de eğer ABD öncülüğündeki koalisyon güçleri IŞİD'in mevzilerini havadan bombalamasaydılar Kobanê ve Hewlêr, IŞİD çetelerinin denetimine geçecekti.

Şubat'ın 27'sinde ise Kobanê kent merkezi IŞİD çetelerinden tümünden temizlendi.

İŞİD çetelerinin 15 Eylül 2014'te başlayan saldırılarına karşı 4,5 ay boyunca tarihi direniş gösteren Kürdistan savaşıları, çeteleri kent merkezinden söküp atmıştı.

Operasyonlarda yer alan Kürd savaşıları özgürlüğü müjdeleyen “Kobanê özgürleşti sıra Kobanê'nin köylerini özgürleştirmeye geldi,” diye konuşuyorlardı.

Azad bir yandan çok üzgün bir yandan da çok seviniyordu. Üzgündü; çünkü bu tür savaşlarda çok insan ölüyor, büyük acılar çekiliyor, şehirler yerle bir ediliyor, halk bir bütün olarak katliamlardan geçiriliyordu.

Seviniyordu çünkü bu insanlık dışı yaratıklardan ne yapıp yapıp kurtulmak gerekiyordu.

Kürdlerin işi zordu, çünkü dört tarafı bunlarla çevriliydi. Kürdler ortada kalmış sırtını güvenle verecek komşu bir devlet yoktu. Azad bir an da olsa sevincinden ne yapacağını bilmiyorlardı. Eğer kendisi orada olsaydı kalkıp o kahraman savaşıları kucaklayıp bir bir gözlerinden öpecekti. Ama Hannover’de, iki odalı evinde yapayalnızdı. Kalktı kendisine bir espresso yaptı, bir sigara sardı ve Elias’ı aradı. Elias, Azad’ın sevinçten kekelediğini duyunca o da sevindi.

“Ah Azad ah!” dedi. “Kürdlerin işi gerçekten çok zor!” Azad iki parmağı arasında yanan sigarasının dumanını derinden ciğerlerine çektikten sonra: “Evet, öyle! Ama zaten esas olan zoru başarmaktır, değil mi?” Elias, hiç düşünmeden; “Elbette! Haklısın. Bu akşam gündeminde neler var?”

Azad: “Önemli bir şey yok!” dedi. “Saat 20:15’te “Immortal – New York 2095” filmine bakmak istiyordum. Neden sordun?”

“Ben annemlerdeyim, istersen görüşelim diyecektim. Immortal’a bakmamış mıydın?”

„İki kez baktım, doğru. Ama bu kez özellikle Linda Hardy için bakacaktım. Ona bakarken kendimi tuhaf bir şekilde tutulmuş hissettim; mavi saçları, ay ışığı gibi beyaz teni ve o derin mavi gözleriyle insanı gerçeklikten koparan bir varlık gibiydi.“

Elias sesli güldü ve: “Yapma ya! Gerçekten mi?”

Azad’da sesli gülerek: “Evet! Ben Linda’yı bu filmde gösterildiği biçimiyle seviyorum. Olacaksa bir kadın arkadaşım böyle olmalı bence.”

Elias yine sesli güldü ve: “Bak hele. Seni çapkın seni! Oldu o zaman. Seni Linda ile baş başa bırakıyorum. Aslında film fena değil ama çok kötü eleştiri aldı.”

“Evet, maalesef öyle... Benim filmde hoşuma giden, filmin yapıldığı tekniktir aslında. Gerçekten New York 2095 yılında böyle olur mu bilemem ama renkler, gerçek insanların, üç boyutlu ve çizgi filmle birlikte olması bence çok enteresan olmuş. Doğrusu zevkle bakıyorum bu filme. Biliyorsun ben en çok “Avatar” filmini seviyorum. Belki de bu filmleri sevmemin nedeni mavi renktir. Mavi benim en çok sevdiğim renktir.”

Elias gülümseyerek: “İyi o zaman! Yarın da buralardayım. İstersen yarın akşama görüşelim olur mu?”

Azad “Evet” dedi. “Neden olmasın? Zaten film bakmaktan, kitap okumaktan, müzik dinlemekten başka yaptığım bir iş yok. Sen bana ne zaman görüşeceğimizi söyle istersen.”

“Şöyle akşama doğru saat 19:00 civarında bana gel istersen. Müzik dinler biraz sohbet ederiz olur mu?”

“Tamam! Olur elbette. Ben de zaten bir şişe güzel şarap var. Komşularım bana hediye etti. İspanyol şarabıdır. ‘Gran Reserva Carinena 2005’, Castillo de Aguaron bölgesinden geliyor. Sanırım güzel bir şey!”

“Tamam! Oldu o zaman, yarın buluşmak dileğiyle. Bye!”

Azad: “Bye!” deyip telefonu kapattıktan sonra Bejan’dan bir mail aldı. Bejan; *“Merhaba Azad! Ben yarın artık Amsterdam’a döneceğim. Amsterdam’a gelir gelmez seni akşama doğru ararım! Kendine iyi bak, selamlar! Bejan!”*

Azad, Bejan’ın mailini okuduktan sonra iki ayağıyla havaya uçu ve “yaşasın!” diyerek bağırdı. Saat akşam 20:00’yi gösteriyordu. Televizyonu açtı ve birinci programda haberlere baktıktan sonra 20:15’te “Immortal” filme bakmaya başladı ama akıllı fikri halen Kobanê’deydi. Sonra düşündü; yahu benim Kürdlerle (annem, babam, kardeşlerim hariç) hiçbir ilişkim yok. Ne Kürd müziği dinliyorum, ne Kürdçe konuşuyorum ne de Kürd kültürünü yaşıyorum ve 33 senedir Kürdistan’a gitmedim. Ben neden Kürdler için bu kadar kafa yoruyorum? Zaten elimden bir şey de gelmiyor. Acaba kan bağı, içgüdüsel mi? Kan bağı akrabalar arasında olur ama bir millet için Nazilerin dediği gibi “kan bağı” var mıydı acaba? Alman kanı, Türk kanı, Kürd kanı gibi bir şey var mıydı? Hepimiz Homo Sapiens değil miydik ve kanımız bir değil miydi?

Belki de genlerimizin değişik olmasından mı kaynaklanıyordu? Ama dünyada var olan bütün insanlar Homo Sapiens ırkından değil miydi? Dünyada bir tek Homo Sapiens ırkı yok

muydu? “Her neyse” dedi kendi kendine. “Kürdlere yapılan bütün vahşet ve haksızlıkları görmek için Kürd olmak gerekmiyordu. İnsan olmak yetiyordu. Ama “insan” neydi?

Batı’da çoğu insanlar günöbirlik yaşıyor, başkalarının çektiğı acıları görecekt konumda değillerdi. Zaten 8 saat çalışan, 8 saat yatan ve 8 saatte alış veriş ve temizlikle geçiren Batı insanların başka bir şey için zaten zaman kalmıyordu. O bir Kürd olarak Tamiller, Basklar hakkında ne kadar bilgisi vardiysa, Alman, İngiliz, Fransız vb. halkların Kürdler hakkında o kadar bilgisi vardı. Yine de Allah razı olsun adamlardan. Onların Kürdlere yardım etme mecburiyetleri yoktu ama bu dünya çıkarlar üzerine kurulmuştu. Kürdlerle Batı dünyasının çıkarları örtüşüyordu. Yoksa Batı Kürdlerin güzel gözü ve kaşı için Kürdlere yardım etmiyordu.

1846’da Avam Kamarası huzuruna İngiltere Başbakanı olarak çıkan Lord Palmerston, klasik bir şekilde şunu formüle etmişti: “İngiltere’nin ebedi müttefikleri ve daimi düşmanları yoktur. Yalnızca bizim çıkarlarımız ebedi ve kalıcıdır ve bu çıkarların takip edilmesi bizim görevimizdir.”

Kürdistan ilk olarak Kasr-ı Şirin Antlaşmasıyla 1639’da ikiye bölünmüştü. IV. Murat’ın Bağdat Seferi sonucunda 14 yıl İranlıların elinde bulunan Bağdat’ın fethinden sonra Osmanlı Devleti ile Safevî Devleti arasında 17 Mayıs 1639’da imzalanan, 1623-1639 Osmanlı-İran Savaşını sona erdirnden ve bugünkü Türkiye - İran suni sınırını belirleyen barış antlaşmasıydı.

Kasr-ı Şirin Antlaşması ile bir parçası İran sınırları içinde kalan Kürdistan’ın ana karası, Lozan görüşmeleri başladığında Osmanlı sınırları içindeydi ama Kürdler Osmanlıya bağlı değil, özerktiler.

Lozan'ın yürürlüğe girdiği 6 Ağustos 1924 tarihinde Kürdistan'ın Osmanlı sınırları içindeki toprakları; Türkiye, Irak ve Suriye arasında fiilen üçe bölündü. Böylece parçalanan Kürdistan'ın sayısı dörde çıkmış oldu.

Görüldüğü gibi Kürdistan'ı sonra dörde bölen devletler Batı devletleriydi. Maalesef bu gerçeği Batılıların çoğu bilmiyorlardı. Kürdler söz konusu olduğunda Batı'da birçok insan „Bu benim sorunum değil, benden uzaktır, benimle hiçbir alakası yok“ gibi söylemlerle geçiştiriyorlardı. Oysa Birinci Dünya Savaşı'nın galipleri (Birleşik Krallık, Fransa, İtalya, Japonya, Yunanistan, Romanya, Bulgaristan, Portekiz, Belçika, SSCB ve Yugoslavya) TC'nin Kürdistan'ın kuzey parçasını elde tutmasına izin vererek Kürdistan'ı dörde böldüler. Türkiye temsilcileri, Kürd sorunu diye bir sorunun söz konusu olmadığını anlattılar. Lozan Antlaşması'yla birlikte Kürdistan Batı ülkeleri tarafından dört parçaya bölünmüş, Kürdler hangi devletin boyunduruğu altına sokulmuşlarsa o kimliği benimsemeye zorlandılar. Kürdistan'ın o dönem dört parçaya bölünmesi Batı tarafından yapılmış büyük bir hata ve haksızlıktı. Bu hatanın düzeltilmesi gerekiyordu. Bunu da ancak ABD Lozan Antlaşması'nı yırtarak yapabilirdi, çünkü Kürdler de dünyadaki birçok halk gibi bir ulus, Kürdistan bir ülkeydi. Kürdlerin de bir devletlerinin olması şarttı. Yoksa daha çok katliamlardan geçirilecekti. Buna artık müsaade edilmemeliydi.

Türk Devleti kurulduğu günden itibaren, kendisine güvenen bir devlet değildi. Çünkü meşru olmayan yollar kullanılarak, halka rağmen, halk hiçe sayılarak, bir imtiyazlı gruba dayanarak, başka milletlerin yok sayarak ve tasfiye ederek kurulmuştu.

Bundan dolayı da, ayakta kalmak, yaşamını sürdürmek için, akıl almaz insanlık dışı, baskı, sömürü ve despot yöntemlerle “demokratik devlet” olmakla bağdaşmayan yol ve yöntemlere başvuruyordu.

Kürdleri yok saymak, buna bağlı olarak Kürd milletini ortadan kaldırmak için asimilasyon, yani Kürdleri Türkleştirmek metodu gibi en sıradan bir metodu uygulamakla kalmayıp, Kürdlerin millet olarak fiziki yapısını ortadan kaldırmak için de sürekli ve planlı bir jenosit ve toplu katliam hareketi sürdürdü ve sürdürmektedir...

Bu yöntem ise Kürdistan meselesini çözmezcektir. Oysa sorunun özüne çözüm bulmak gerekiyor. Türk devleti bu politikasında devamlı ısrar ederse, örneğin PKK’yi yok etse dahi ileride onun yerine başka grup ve partiler gelecektir. Kuzey Kürdistan’da ve Türkiye’nin metropollerinde 25 milyona yakın Kürd yaşamaktadır. 25 milyon insanı yok etmek mümkün olmadığı gibi bunları ebedi baskı ve sömürü altında tutmak da mümkün değildir.

Türklerin bu grup ve partileri tümünden Kürdistan’dan dışarı atma gücü olmasa da Kuzey Kürdistan bağımsızlaşana veya federatif bir yapıya kavuşana kadar Türklerin kalbinde kanayan bir yara olarak devam edecek ve daha binlerce insanın ölümüne neden olacak, Türk ve Kürd halkı büyük acılar çekecektir.

Bu bağlamda Kürdistan’da Türk sömürgeciliğine tümünden son verilmeden, Kürdistan’da ekonomik gelişme olmayacak, dolayısıyla fakirlik, işsizlik, baskı ve sömürü de son bulmayacaktır.

Zaten bir sömürge devletin kalkıp kendi sömürgesi olan devleti geliştirdiği, refahını yükselttiği dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Türkler son 93 yılda Kürdleri kalkındırmadıysa şimdi mi yapacaklardı? Bu nedenle Kürdistan’da açlık, susuzluk, sefalet devam ettikçe elbette ona karşı direnişler, ayaklanmalar da olacaktır. Bu çok doğal bir olaydır. Sorunun özü ise tamamen politik ve ekonomiktir! Bu nedenle asıl sorun Türklere aittir. Türkler askerleri ve memurlarıyla Kürdistan’dan geri çekilmeli, sömürgecilğe son vermelidir. Ancak ondan sonra bölge istikrarlı ve barışçıl olabilirdi. Bundan başka çözüm yolu yoktu!

Azad filme baktıktan sonra Facebook’a girdi ve ilk okuduğu yazı şuydu:

“Okulda sürekli iki kere iki nedir diye sorarlar ve herkes dört diye cevap verir. Ben sürekli düşük not alırdım çünkü iki kere iki birdir benim için.

Benim için dudak, diş, dil, çene dört değil. Bunlar sadece birdir. Ağızdır ve hep beraber çığlık olur.

Benim için iki ayak, iki bacak 4 parça değildir. Onlar beraber çalışır ve bedeni oluşturur. Tektir.

Sokak, cadde, mahalle, ev; bunlar 4 değil; bunlar aynı şehri oluşturur, birdir ve zengin, fakir orada yaşar.

Benim için kök, gövde, yaprak ve dal ayrı değil, tektir. Ağaçtır.

Benim için aşk, güzellik, estetik ve uyum (armoni) dört değil. Bunlar bir araya gelerek âşık olduğun kişi olur. Tektir.

Ben sadece şunu bilirim: Bedenimi bin parçaya ayırsalar, bin kurşun sıksalar bana ve beni asmaya götürseler bile, Kürdistan'ım dört parça değil tek parça Kürdistan'dır.

Bu yüzden iki kere iki birdir dedim..”.

Pêşawa Qazî Mihemmed (Mahabad Kürd Cumhuriyeti Devlet Başkanı)

Azad, Qazî Mihemmed'in yukarıdaki düşüncelerini okuduktan sonra nerinaazad.com'da Today's Zaman'da yayımlanan bir raporda, Peşmerge Güçleri'nin Kobanê'ye geçtiği süreçte ABD Başkanı Barack Obama'nın IŞİD'e karşı koalisyon özel temsilcisi John Allen'in Türk yetkilileri ikna etmek için dört defa Ankara'da görüşmelerde bulunduğu belirtmişti.

Today's Zaman'ın haberinde, Türkiye'nin IŞİD'e karşı kurulan koalisyona katılması için yürütülen görüşmelerde, Türkiye Başbakanı'nın Peşmerge güçlerinin Türkiye toprakları üzerinden Kobanê'ye geçişine izin verdiği yazıyordu.

John Allen "Türkiye NATO üyesidir, aynı zamanda ABD'nin eski ve stratejik dostudur. Koalisyon güçlerinin hava operasyonları IŞİD'i zayıflatmayı ve geriletmeyi başarmıştır," diyordu.

Türkiye'nin başından beri Rojava'daki Kürdlerle ilişkilerinin PKK'ye yakınlığı ile bilinen PYD engeline takıldığı ifade edilen yazıda, Türkiye'nin geçmişte PYD'den Esad rejimine karşı savaşmasını istediği ifade edilmişti.

Yazıda ayrıca Türkiye'nin PYD'ye silah verilmesinden duyduğu kaygılarını da ABD'ye ilettiği belirtilmişti.

Azad anladı ki Mesud Barzani'nin Türklere teşekkür etmesi doğru değildi. Teşekkür edilecek tek güç ABD ve Koalisyon güçleriydi. Onların baskısı olmasaydı Türkler hiçbir zaman peşmerge güçlerinin Kobanê'ye geçmesine izin vermeyeceklerdi. İşin en garip yanı "Türklerin" diye tanımlanan Kobanê/Türkiye sınırı, Kürdleri suni parçalayan bir sınırdı, çünkü sınırın öbür tarafında Türkler değil yine Kürdler, yani Kürdistan'ın Kuzey parçası vardı. Durum öyle kötüydü ki, Kürdler kendi ülkesinin topraklarını, Kuzey Kürdistan'ı kendisi için kullanamıyorlardı.

HDP Grup Başkanvekili Pervin Buldan Türkiye için; "Bu ülkeyi bölmek, parçalamak kimsenin haddine değil!" demiş. İşte Kürdlerin içinde bulunduğu rezil diğer bir durumda buydu. Asıl parçalanıp bölünen Kürdlerdi. Nasıl olur da bir Kürd bu gerçeği göremez ve "Bu ülkeyi bölmek, parçalamak kimsenin haddine değil!" diyebilirdi? Bağımsızlığı çöpe attık, Kürd ulusal bayrağına karşıyız ama Türklerin bayrağına saygımız var, Misak-ı Milli sınırlarına saygı duyuyoruz, Kürdçe ilkokullar istemiyoruz diyenlere, "Kürd Parlamenter" demek, beyinlerin yeniçerilerce tecavüze uğradığını gösteriyordu.

Kürdistan meselesi dünyada eşi benzeri çok az görülen acılar, zulümler ve zorbalık barındıran ulusal bir sorundu. Ucuz gündelik politikalarla, sadaka mahiyetinde açılımlarla nihayete erecek bir konu değildi. Dağa çıkışın bir sebebi varsa inişin de bir nedeni olmalıydı. Türkler zaten silah bırakmayacaktı ama Kürdlerin silah bırakması doğru muydu? Kürdler silah bırakıp savunmasız kalacaklarsa o zaman Türkler, Arap ve Farşlılar da silahı bırakmalıydılar!

Kürdlerin devletleşmesi ve bağımsızlık istemi Kürdçe seçmeli ders, Kürdçe müzik ve televizyon serbestisi gibi

çağımızda hiçbir siyasal değeri olmayan, argümanlarla kamufle edilemezdi. Ortada dili-kültürü-ekonomisi kısaca ulusal tüm hakları derdest edilmiş bir halk, adalet bekleyen milyonlar ve sayısız mezarlar vardı. Buna en iyi cevap Kürdlerin kayıtsız şartsız devletleşmesi, özgürleşmesi ve bağımsızlaşmasıydı. Türkler demokratikleşir ya da demokratikleşmez! Bu Kürdlerin sorunu değildi.

Ayrıca sosyal medyada 7 Haziran 2015'te olacak Türk seçimleri üzerine tartışma vardı. Azad için Kuzey Kürdlerin Türk seçimlerine katılması doğru değildi. Halkların Demokratik Partisi (HDP), PKK'nın bir nevi legal siyasi partisiydi ve tabanından başka Kürdlükle hiçbir alakası yoktu ve en kötüsü Türk parlamentosunda sözüm ona bir Türkiye partisi olarak Türk solunu temsil edecekti, çünkü özünde Türk solu yoktu.

Azad sömürgecilere ait her şeyi reddediyordu. Dolayısıyla Kürd partilerinin sömürgeci Türk seçimlerine katılacaklarına; dört parçada yapılacak Kürdlerin seçimlerine katılmasını istiyordu, çünkü Türk parlamentosunda Kürdler üzerine baskı, sömürü ve katliam planları yapılıyordu. Diğer yandan Kürdlerin oyları Türkiye'nin, yani Misak-ı Milli sınırları içinde yapıldığından Kürdler taş çatlasa %10-15 oranında oy alacaklardı. Oysa Kürdlerin Kuzey Kürdistan'da oyları %70-80 civarındaydı. Kuzey Kürdistan ne hakla Türkiye geneli seçimlerine katılıyordu? Ve ne hakla Kürdistan'ın Kuzeyi Türkiye geneliyle kıyaslanıyordu? Kürdler Kuzey Kürdistan'da kendisine ait olmayan Türk seçimlerine girip %10 barajını aşsalar bile- ne yapmak istiyorlardı? Ki zaten bu %10 barajı Kürdler Türk parlamentosuna girmesin diye yapmıştı. Kürdler %10-15 oy ile başbakan, cumhurbaşkanı olup Türkiye'yi yönetmek, yönetimde yer almak mı istiyorlardı? Bu zaten %10-15 oy oranıyla mümkün değildi.

Bazı Kürdler; “Demokratik mücadele veren bir örgüt sömürge halkın temsili adına bile olsa parlamenter mücadeleye karşı durmaz!” diyorlardı. Peki, demokratik olmayan bir ülkede hangi demokratik yollarla mücadele verilecekti? Kürdler söz konusu olduğunda Türklerin solcularından demokratlarına, sağcılarından milliyetçilerine kadar bildikleri tek şey imha ve inkârı. Türkiye Parlamentosu’nda Kürd tabanlı HDP= %9,76 hariç, diğer üç parti (AKP/MHP/CHP) tamamen Kürdlere düşman ırkçı ve despot partilerdi ve bunların oy oranı: AKP = 49,83 %. CHP= 25,98 %. MHP = 13,01% idi. Kürdlerin Türkiye’nin tamamıyla kıyaslandığı için aldıkları oylar ancak %9,76’dı. Diğer üç parti %90 oranında oy alıyorlardı. Bu nedenle Azad Kürdlerin Türk Parlamentosu’na girip Türklerin kışını yalayacaklarına, Amed’te Kürd Parlamentosu’nu kursunlar ve Kürdler kendi seçimlerini yapsınlar istiyordu. Ama Kürdlerin çoğu bu tür bir vizyondan çok, çok uzaktaydılar ve biliyordu ki, Kuzey Kürdleri bu kafayla hiçbir kazanıma ulaşmayacaklardı. Türkler, Kürdleri “çözüm süreci” adı altında sadece oyalararak zaman kazanıp Kürdleri silahsızlandırmak istiyorlardı.

Azad için Kürdlerin devletleşmesi ve bağımsızlaşması zor da olsa mutlaka olmalıydı. Ve oturdu bilgisayarın başına aşağıdaki yazıyı yazdı ve sitesine, sosyal medyaya astıktan sonra yatmaya gitti.

Aile ve Devlet Birimlerinin Önemi

Aile, toplumun en küçük sosyal birimidir; devlet ise toplumun en büyük kurumsal birimidir. Aile çocuğa nasıl bakım, koruma ve destek sağlıyorsa, sosyal devlet de vatandaşına benzer işlevler sunar. Elbette aile biyolojik ve duygusal bir yapıdır, devlet ise hukuki ve kurumsal bir yapıdır; bu nedenle benzetme birebir değil, işlevsel bir

analojidir. Ancak temel fikir şudur: Devlet, tıpkı bir ailenin çocuğunu koruması gibi, vatandaşını korumakla yükümlüdür.

Çırılçıplak dünyaya ayak basan bir çocuğun anne ve babasız yaşama imkânı yoktur. Anne ve baba, ya da bunlardan birisi çocuğu besler, büyütür, bakar, eğitimini sağlar. Örneğin bir insanın cebinde bir metelik parası olmadığını ve sokakta para dilendiğini düşünelim. Çoğu insanlar bu insanın aç susuz kalmasıyla ilgilenmez ve bu kişiye bir kuruş dahi vermezler. Bunu bazı kardeşler bile yapmaz. Aksine anne baba bu düşkünlüğe asla izin vermez, doğal güdüleriyile onu beslemek için canlarını dahi verirler. Bazı anne ve babalar ya da aileler çocuklarına karşı sert, acımasız ve baskıcı da olsalar yine çocuklarını aç susuz bırakmazlar.

Nasıl ki bir ailede anne ve baba doğadan çocuklarına karşı bu yardım duygularına sahiplerse aynen öyle de devlet mekanizması halkına karşı sorumludur.

“Devlet, toprak bütünlüğüne bağlı olarak siyasal bakımdan örgütlenmiş millet veya milletler topluluğunun oluşturduğu tüzel varlık olarak da tanımlanır. Hukuki açıdan devlet, genellikle unsurlarından hareketle tanımlanır. Buna göre devlet; “Ülke adı verilen belirli bir toprak üzerinde yaşayan insan topluluklarının bir egemenlik anlayışı ve hukuku içinde bir siyasi iktidar altında örgütlenmesidir.” (Wikipedia)

Kürdler sıkça vurguladığımız gibi bir topluluk değil bir toplumdur ve dolayısıyla bir ulustur. Toplulukların devlet olmayışı önemli değil ama bir ulusun devlet olması olmazsa olmazdır, çünkü başka türlü nasıl ki sokaktaki dilenciye insanlar bir kuruş bile vermiyorlarsa başka devletler de aynen öyle Kürdlere gereken hizmeti vermezler. Neden versinler ki? Kürdler onların babasının oğlu mu? Hele bu komşu devletler

bir de sömürgeci ülkelerse, yabancı bir aile gibi o ülkeyi sömürüp soğana çevirirler.

Bazı Kürdler maalesef hâlen bu gerçeği kavrayamamışlar ve devleti, doğası gereği bir baskı aracı sanarak bütünüyle reddediyorlar. Oysa devlet, doğru işlediğinde toplumun ihtiyaçlarını karşılayan bir kurumsal yapıdır. Eğer bu Kürdler devletin tamamen ortadan kalkmasını istiyorlarsa, önce dünyadaki tüm devletleri yok etmeleri gerekir; en sonunda da Kürd devletinin ortadan kalkmasını savunmaları gerekir. Çünkü bir devlet olmazsa Kürdlere kim hizmet verecek? Kürdlere de okul, su, ekmek, eğitim, fabrika, asker, polis, mal ve can güvenliği gerekmiyor mu? Eğer bugüne kadar sömürgeci devletler Kürdlere gereken hizmeti hakkıyla sunmuş olsaydı, bizim de bu konular üzerine yazmamıza hiç gerek kalmayacaktı.

Bugün anladığımız anlamda devlet (Modern Devlet) 16. yüzyılda ortaya çıkmıştır.

Bütün toplumlar, bir devletin varlığı ile nitelenmezler. Avcı ve toplayıcı kültürler ve küçük tarım toplumlarında devlet kurumları yoktur. Devletin doğuşu, insanlık tarihindeki ayrıcı bir geçişi göstermektedir, çünkü devlet oluşumunda söz konusu olan politik gücün merkezileşmesi, toplumsal değişim süreçlerinde yeni dinamikleri ortaya çıkarır. Devlet siyasal bir birliktir. Bunun için her şeyden önce devleti kuran bireyler arasında kültürel bir birlik lazımdır. Ancak kültürel birlik devletin yaşaması için yeterli değildir. Tarihte görülen birçok iç savaşlar kültürel birliğin devlet kurulmasında yeterli olmadığını göstermektedir. Amerikan iç savaşının anayasal düzenin kurulmasının ne kadar gerekli olduğunu ortaya koyması ve savaş kültürü yerine hukuk devlet ilişkisinin kavranması açısından önemi büyüktür.

Devlet, çağdaş toplumlarda en önemli kurumdur. Siyasal kurumların en iyi örgütlenmiş olanıdır. Üstün bir yaptırım gücü, zorlama olanağı vardır. Polis, jandarma, ordu yalnızca devleti yönetenlerin emrindedir. (Wikipedia)

Bizim istediğimiz devlet biçimi Federal Demokratik Kürd Devleti'dir. Demokrasi ise bilindiği gibi düşünce özgürlüğü, tolerans, plüralizm (çoğulculuk) siyasi, ekonomik, kültürel özgürlüktür ve tüm bunların hiç kötü bir yanı yoktur.

Yukarıda da belirttiğim gibi nasıl ki bir çocuk anne ve babasına, ailesine yaşamı için gerek duyuyorsa, Kürdler gibi bir toplum ve ulusun da aynen öyle bir devlete ihtiyacı vardır. Genelde devlete, özelde Kürd Devleti'ne karşı çıkanlar elinin avucunu yalaya dursunlar. Kürdler devletini kuralı 24 yılını tamamladı. Araplarla birlikte kurulan bu federal devlet geçicidir. İleride bu devlet tam bağımsızlığa kadar gidecektir. Artık geriye dönüş yoktur ve dünyanın 193 devleti de bu yüzyılda var olmaya devam edecektir. Belki birkaç devlet yıkılsa da yerine başka devletler kurulacağı kesindir ama esas olarak devlet birimi bu çağda yok olmayacaktır. Bin yıl sonra neyin nasıl olacağını kestirmek zaten mümkün değildir.

Kürdler de diğer dünya devletlerindeki gibi evinden tutun kap kacağa, mobilyaya kadar her şeyi var. Ama ne yazık ki, Kürdlerin evine hırsız girmiş ve ellerinden anahtarları almış, yediği içtiği yetmezmiş gibi bir de Kürde acı ve işkence çektiriyor. İşte ilk yapılması gereken şey hırsızın elinden anahtarları almak ve hırsız evden kovmaktır. Ancak ondan sonra hırsızın yapmış olduğu tahribatı onarabilirsin. Güney Kürdistan'ın sahipleri işte bunu başarmıştır ve evlerini 24 seneden beri onarmaya koyulmuşlar. Sıra Kuzey, Doğu ve Batı Kürdistan'dadır. Kolları sıvayalım derim.

Hâlihazırda Kürdlerin büyük bir kesimi halen sömürgeci partileri seçiyor ve Kürdistan'ın bir ÜLKE ve Kürdlerin bir ULUS olduğundan bihaberler. Halkımızın gözünü açmak, onların bilinçlenmesini sağlamak için yazı yazmak benim için fedakârlık değil, bir görevdir. Ve hırsızlar evimizde olduğu ve evimizi işgal ve ilhak ettiği sürece ben ömrümün sonuna kadar üzerime düşen bu görevi yerine getirmekte kusur etmeyeceğim. Temennim o ki, onurlu, dürüst ve kalbi temiz daha çok genç yaştaki Kürdler bu işi oynayarak, severek, zevkle yapsın ve torunlarımıza haydutlardan arındırılmış güzel bir ülke hediye etsinler. Biz çok acı ve işkence çektik, yaşamın en doğal haklarından mahrum bırakıldık, ana dilimizin bile yasaklı olduğu için öğrenemedik, sürgünde yaşamak zorunda kaldık ama torunlarımız tüm bunları yaşamak yerine bilim, teknoloji, sanat ve kültürle uğraşsın, bol bol eğlensin.

Sonuç olarak anlamayanlar için: Ben teokratik, monarşi, oligarşi, faşist ve despotik devlet biçimlerinin hepsini reddediyorum. Benim için geçerli tek devlet biçimi **halkın egemenliğinin olduğu demokratik devlet** biçimidir.

23. Bölüm || Bejan

Hamileliği epey ilerlemiş olan Sandra, Bejan'ın geri dönecek olmasına çok seviniyordu.

Hewlêr'de hava parçalı çok bulutlu, öğleye doğru bölge genelinin yağmur ve sağanak, yer yer gök gürültülü sağanak yağışlı 18° dereceydi ve rüzgâr güney ve batı kesimlerinden kuvvetlice estiği için serindi.

Bejan'ın Kobanê'den Hewlêr'e gelişinin ikinci günüydü ve bir an önce ailesinin yanına varmak istiyordu. Bejan, Hewlêr'de Miro'dan başka kimseyi ziyaret etmeden havaalanına gelmiş ve havaalanında bir internet kafesinde Skype üzeri Sandra ile görüşmüş, Azad'a bir mail atmıştı. Uçakla Hewlêr-Amsterdam yolculuğu 4 saat 40 dakika sürüyordu.

Bejan, Kobanê'de IŞİD tehlikesi ortadan kalkıncaya kadar toplam 2 ay kalmış ve bütün gününü arka cephede peşmergeye ağır silah kullanma eğitimi vermekle geçirmişti. Amsterdam havaalanında Sandra ile görüştüğünde sevinçten gözleri yaşarmış, Sandra'yı bağrına basmış, Sandra'nın dudaklarından, gözlerinden, yanaklarından doyasıya öpmüştü. Halen yaşadığına ve tekrar sağ selim geri geldiğine bir türlü inanamıyordu. Bejan, eve geldikten yaklaşık iki saat sonra, akşama doğru saat 18:00 civarında Azad'ı aradı. Azad, Skype'yi açmış ve sevincinden yerinde duramıyor, mutfak masasının etrafında durmadan volta atıyordu.

Azad: "Helal olsun sana Bejan! Doğrusu ne diyeceğimi bilmiyorum. Önemli olan senin hiçbir kaza ve bela olmadan ailene geri dönmendir. IŞİD'in tümünden sonu gelir mi bilmem ama şu an en azından Kürdler açısından tehlike kalkmıştır."

"Evet öyle Keke! Eğer ABD ve Koalisyon güçleri olmasaydı Kürdler hapı yutmuştu. Bakalım Kürdler bu fırsatı değerlendirecek mi? Rojava bağımsızlığı tam yakalamış ama ne var ki PYD, PKK'nin çok etkisinde kalıyor. Şimdi de tutturmuşlar kanton manton diyorlar. Sanki Kürdistan dörde bölünmüşlüğü yetmiyor, bir de onlar Batı Kürdistan'ı üçe bölüyorlar. İşin kötüsü bu kantonların Güney Kürdistan bölgesine değil de Suriye'ye bağlamaları."

Azad bir az düşündükten sonra: “Kantonlar projesi zorunluluktan kaynaklanıyor. Suriye yönetimi yıllardır Batı Kürdistan üstünde denediği Araplaştırma politikasının ortaya çıkardığı bir durumdur. „Arap Kemeri“ denilen yapı Kürdleri bölme ve aralarındaki ilişkiyi kesme politikasıydı. Ve Batı Kürdistan’da şu an yaşayan nüfusun %70 Kürd, %30 Arap, Asuri, Ermeni, Türkmen vs. Bu koşullarda ilk etapta Kürd nüfusun ağırlıklı olan bölgeler kurtarıldı. Fakat bu bölgeler arasında kalan alanlarda Arap ve diğer azınlıklar yaşıyordu. Bu nedenle Kanton sistemine başvuruldu. Geçici bir durumdu ama PKK/PYD buna stratejik bir proje olarak baktı. Yanlış olan buydu. Kürdler kendisini IŞİD belasından kurtarırlar ama PKK belasından nasıl kurtarırlar bilmiyorum ama artık hayırlısı. Bakalım gelecek yıllar nasıl olur? Beni en çok kızdıran bir şey de PKK’nin genelde Batı’nın özelde Almanya’nın Peşmergeye silah vermesine karşı çıkmasıdır. Düşünebiliyor musun? Bir Kürd örgütü neden bunu yapar?”

“Evet, PKK’nin yaptığı düpedüz ihanettir bence. PKK sadece üstüne düşen görevi yapıyor ama çoğu Kürdler bunu göremiyor.”

“Bazı solcu ve Yeşiller Partisi’ne yakın Almanlar da Almanya’nın Peşmerge’ye silah vermesine karşı çıkıyor. Açıkçası solcuların ve yeşillerin benim gözümdeki değeri artık sifıra indi; bir daha da onlara oy vermeyeceğim. Zaten son seçimlerde oyumu Angela Merkel’e vermiştim — Almanya’da bir kadının başbakan olmasını desteklemek için. Merkel gerçekten çok zeki bir kadın. Almanya’nın kriz bölgelerine silah göndermesi yasak olmasına rağmen, hükümet bu tabuyu yıkarak Kürdlere silah yardımı yaptı. Çünkü IŞİD denilen ve büyük insan hakları ihlallerinden sorumlu olan örgüt, diğer tüm radikal yapılardan farklı bir tehdit oluşturuyor.

IŞİD'in ele geçirdiği erkek esirlere yönelik infazları, kadınlara yönelik sistematik cinsel şiddeti ve köleleştirme uygulamaları, örgütün vahşetinin boyutlarını gösteriyor. Kürdler şu anda öyle bir tehlikeyle karşı karşıyalar ki, kendi kadınlarını, çocuklarını ve tüm varlıklarını korumak zorundalar; fakat kendilerini savunacak yeterli silahları yok. Mesele bu kadar basit.

Ne diyorlar? ‘Silahlar IŞİD'in eline geçebilir.’ Daha önce Maliki'ye verilen silahların IŞİD'in eline geçtiği doğru; fakat Kürdler Irak ordusu gibi mi? Irak ordusu silahlarını bırakıp kaçarken, Kürd güçleri dışı dış, ölümüne savaşıyor. Bunu görmeyecek kadar kör olabilirler mi?

Yeşiller Partisi'nde İran kökenli bir siyasetçi var — adını hatırlamıyorum, önemli de değil. O da şöyle diyor: ‘Kürdler bu silahları ileride İran ve Türkiye'ye karşı kullanabilir.’ Yani dolaylı olarak, ‘Kürdlere silah vermeyin, IŞİD onları yok etsin’ demiş oluyor. Düşünebiliyor musun? Sol ve yeşil çevrelerde böyle uç görüşlü insanlar da var.

Oysa Kürdlerin bu silahlara, kendilerini savunabilmek için hava ve su kadar ihtiyacı var. Bunu bilmiyorlar mı? Ayrıca ileride Kürdler bu silahlarla İran veya Türkiye'ye karşı savaşa bile, bu onların kendi kaderlerini tayin hakkı değil mi? Kürdler sonsuza kadar Arap, Fars ve Türk devletlerinin baskısı altında mı yaşamak zorunda?”

Bejan: “Seni çok iyi anlıyorum. Solcular beni de hayal kırıklığına uğrattılar. Solcular reel politika yapamıyorlar. En iyisi boş ver onları. Onların yaptığı sadece boş heybeden konuşmak! Çıkalım mı?”

“Tamam ıkalım. Benim saat 19:00’da Elias ile randevum var. Artık yarın görüşelim istersen”

Bejan: “Bye!”

dedikten sonra Skype’yi kapattı ve saat de 19:00’a geliyordu. Azad rafta duran bir şişe şarabı aldı ve yola koyuldu.

24. Bölüm || Azad&Elias

Azad bir şişe şarapla akşam saat 19:00’da anlaştıkları gibi Elias’ın villasındaki odasındaydı. Oda epeyce büyüktü ve Azad artık bu odanın ve villanın yabancısı değildi. Elias’ın villadaki odasında küçük bir müzik sistemi vardı ama Elias’ın Berlin’deki müzik sistemi bambaşkaydı. Elias bu sistemde sadece fon müziği dinliyordu. Yani eğer birisi ziyarete gelirse müziği yavaşca açıyor ve sohbete renk katıyordu. Ama büyük sistemde müziği tam açıyor, sistemin önünde “sweetspot” dedikleri altın üçgende oturuyor ve sadece iki   saat canla başla müzik dinliyordu. Bu merasimi haftada büyük zevk almak için   dört kez yapardı. Başka da büyük sistemde müzik dinlemezdi.

Azad elindeki şarap şişesini Elias’a uzatarak, “Umarım iyi bir şeydir!” dedi ve karşısındaki çok sevdiği Chesterfield kanepeye oturdu. Azad kendisi ilaç aldığı için alkol içmiyordu ve şarapların iyi ve kötüsünü pek tanı mıyordu ama hasta olmadan evveli genellikle cin ve tonik, ya da pernod içerdi. Tabi arada bir şarap içtiği de olurdu ama şarabın pek meraklısı değildi. şarabı en çok seven Bejan’dı. Bejan neredeyse her akşam bir şişe şarap deviriyordu.

Elias şarabı açtıktan sonra, “Ya benim karnım aç. Alkol biliyorsun aç karınla insanı çarpar! İstersen Hindistanlı ya da Taylandlıdan bir şeyler ısmarlayalım? Ne dersin?”

Azad hiç düşünmeden, “Nasıl istersen!” dedikten sonra bir yudum şarap aldı ve “Oh! Şarabın gerçekten güzel tadı varmış. Hindistan ya da Tayland yemeğine gider mi acaba?”

Elias gülümseyerek, “Gider herhalde. Vallahi ben de şarabın uzmanı değilim ama önemli değil!”

İki arkadaş Taylandlıdan yemekleri ısmarladıktan sonra Elias, Azad’a dönerek: “Bana geçenlerde ne oldu biliyor musun?”

Azad merakla: “Anlat ne oldu? Seni dinliyorum!”

Elias gülümseyerek: “Hani seninle Berlin’de geçen sene 2 Kasım’da “Kulaklar için uzun gece”ye gitmiştik ya, sen gelmeden bir hafta önce Markus, karısı Anita ve iki çocuğuyla birlikte bana misafirliğe gelmişlerdi. Onlar gittikten bir gün sonra sen gelmiştin. Sen gelmeden bir gün evveli Anita gulaş çorbası yapmak istedi. Ben de gulaş çorbasının nasıl yapıldığını bilmiyordum. Anita, gulaş çorbasının yarısı sığır eti yarısı da domuz etinden yapılıyor dedi ve peşinde “Azad arkadaşın domuz eti yiyor mu?” diye sormuştu. Ben de şaşırdım kaldım, çünkü senin gerçekten hangi dinden olduğunu, domuz eti yiyip yemediğini bilmiyordum. Oysa seninle 25 senedir tanışıyoruz! Yani özür dilerim yanlış anlama! Ben senin hangi dinden olduğunu halen bilmiyorum, önemi de yok ama bildiğim kadarıyla sen “agnostik” olduğunu söylemiştin. Ben de ateistim ama geldiğim din, yani doğumdan aldığım din Katolik’tir. Benim Hristiyanlıkla hiçbir alakam yok tabi. Senin de böyle

doğduğun bir din var mı? Yani annen baban örneğin Müslüman mı, yoksa Hristiyan mı? Yoksa nedirler?”

Azad seslice güldü, “Vay dostum vay!” dedi. “Sormadan nereden bileceksin? Benim dinim Raa Haq’tır. Geçenlerde “Raa Haq ve Alevilik” üzerine bir makale yazdım ve kız kardeşim sağ olsun Almanca’ya çevirdi, istersen okuyabilirsin. Fazla uzun değil, üç Word sayfası. Okumak ister misin?”

Elias gülümseyerek: “Tabi okurum. Şimdi mi okuyayım? Yoksa sonra mı?”

Azad biraz düşündükten sonra: “İstersen şimdi oku, üzerinde konuşalım...”

Elias: “Okay!” dedi, “ver şimdi okuyayım...”

Azad’ın Alevilik ve Raa Haq üzerine yazdığı makalesi şöyleydi:

Alevilik || Raa Haq || Şiilik

ALEVİ KÜRD YOKTUR... RAA HAQ = HAKKİKAT YOLU KÜRD’Ü VARDIR!

Cumhuriyet öncesi Kürdler arasında ALEVİ diye bir kavram yoktu. “Raa Haq” veya “Riya Haqı”. Yani “Hakikat Yolu” ya da “Hak Yolu” inancı vardı. Özellikle 1938 Dersim katliamından sonra, Raa Haq Kürdlerine “Alevi” ismi empoze edildi ve günümüze kadar asimile edilerek gelindi.

Bugün “Raa Haq” Kürdleri artık kendilerine “Alevi” diyorlar.

ALEVİLİK, Hz. Muhammed'in ölümünden sonra ortaya çıkan ve Hz. Ali'nin yolundan gittiğini iddia eden bir mezhep şeklini alan Şiiliğin bir kolu ve onlara verilen Türkçe isimdir. Alevilik sadece bölgemizde değil, Hz. Ali'nin ölümünden sonra Şiilikte dünyasını ikiye bölen bir akımdı. Başta İran, Afganistan, Tacikistan ve birçok Orta Asya ülkelerinde yaygınlaşan bir mezhep haline gelmişti. Irak, Suriye, Lübnan, Mısır'a kadar Arap toplumunda Alevi-Sünni diye ikiye bölünmüş ve birbirlerine düşmandı. Kürd toplumu bu akımdan hiç etkilenmemişti. Anadolu'ya gelen Türklerin bir kısmı da bu akıma kapılmış ve 11. yüzyılda Anadolu Selçukluları döneminde ortaya çıkmış ve 13. yüzyılda gelişmiştir.

Alevi tarih yazımı önemli ölçüde Hacı Bektaşî Veli ve Bektaşî tarikatı veya 15/16. yüzyıllarda etkili olmuş Safeviler veya Erdebil dergâhı çevresinde oturtulmuştur. Bugünkü hüviyetiyle bilinen asıl Bektaşîlik, 1516 yılında öldüğü ileri sürülen Balım Sultan'ın tarikatın başına geçmesiyle şekillenmiştir.

Orta Asya Türk göçmeni olan Hacı Bektaşî Veli; Alevi Bektaşî tarikatını Anadolu'da 13. asırda kuruyordu ve Alevi ismi ilk o zaman kullanıldı. Mesela Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Bektaşî tarikatı mensubuydu. Hem Hacı Bektaşî Veli referans alıyor, diğer yanda Tebrizi Şems'in öğrenciliğini yapıyordu. Şems, İran Fars asıllı Şia dinini yaymakla görevli bir âlimdi.

Hacı Bektaşî Veli, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Pir Sultan Abdallar Türk'tü ve bir yandan Şiiliğin (Aleviliğin) yaygınlaştırılması çalışması yaparken, diğer yandan

Türklüğün fikir babalığını yapıyorlardı. 1258’de Osmanlı devletini kuran Osman Gazi, Hacı Bektaşî Veli fikirlerini referans alıyordu. Devleti kurarken, orduyu daha doğrusu derin devleti, YENİ ÇERİ OCAKLARI olan Bektaşî Türklerden oluşturunuyordu. 600 yıl devam eden Osmanlı İmparatorluğu’nun ordusu Yeni Çeri ocakları, yani Alevi Bektaşî Türkleri tarafından sürdürüldü. Ara ara Osmanlı padişahları ile çetin savaşlar da oldu, kimi padişahları darbe sonucu tahtan indirdiler, kimi padişahları idam ettiler.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulurken de Alevi Bektaşîlerin büyük destek ve imkânlarıyla oldu. Yani ALEVİLİK terimi Türklere has bir terim ve akımdır, KÜRDLERLE asla bir ilgisi yoktur.

Din inançtır ama dini araştıran bilimsel bölüme Teoloji denilir. Teoloji, Tanrının veya ilahi olanın bilimidir. Elbette dini olguları belgelemek gerekir, Aleviliğin isminin ne zamandan beri vardır, yani Aleviliğin 5-6 bin yılından beri vardır diyorsanız bunu belgelemek gerekiyor. Böyle bir iddia belgeli değilse, demek ki yoktur öyle bir şey...

Hatta bazıları Sümerlerin Gudea silindirinde Aleviler üzerine şöyle böyle yazıldığını söylüyor. Çok araştırdım doğru değil. Gudea silindirinde yazılanları Mehmet Özgür Ersan İngilizceden Türkçeye çevirmiş sitesinde yayınlamış ve her isteyen orada okuyabilir.

Alevi adının kullanıldığı ilk yazılı kaynak Sahi-i Buhari’dir. Onun, daha 800’lerde Ehli Beyt üzerine yazdığı yazılarında Alevi adı geçmektedir. Onun kitabının adı dahi: “Silsile El Sırrı El Aleviyun”du.

Yukarıda da belirtildiği gibi; Şia mezhebi tarihte Hz. Ali'nin ölümünden sonra ortaya çıkmıştır. 656 yılında gerçekleşen Cemel vakası ve 657 yılında yaşanmış olan Sıffin savaşının ardından Şiilik mezhebi ve Şiilik görüşleri ortaya çıkmıştır. Ali'nin de ölümü ile birlikte bu görüş artık tamamen vuku bulmuştur.

Burada görüleceği gibi Şia mezhebi 656 yılında ortaya çıkıyor. İlk “Alevi” sözcüğü ise 800’lerde Sahi Buhari’nin kitabında geçiyor, yani 144 yıl sonra.

Raa Haq ise İslam’dan öncedir ve bunu belgeleyen birçok kaynak vardır.

Alevilik ve Şia özünde birdir. Alevi Türkçedir, Şia ise köken olarak Farsçadır, Arapçada da kullanılır. Şia’nın anlamı Farsça Ali’yi destekleyenlere denir... Alevi de aynı anlamda kullanılır... Bu Alevi sözcüğünün alevden, yani ateşten geldiği tamamen hikâyedir.

Osmanlı Türkçesi علوی, Arapça عَلَوِيَّة (‘aleviyye), Arapçada “Alevî” Peygamber Muhammed’in kızı Fatıma ve Ali’nin soyundan gelen anlamındadır. Hüseyin’in soyundan gelenlere “seyyid”, Hasan’ın soyundan gelenlere “şerif” denir. Neslen veya nisbeten Ali’ye mensup olanlara, yani soyundan gelenlere de Alevî derler. Kelimenin sonuna eklenen “î” ise mensubiyeti, yani soyu ifade etmektedir [Alev + -î] Bkz. Wikipedia

ŞİİLİK (ALEVİLİK) İLE RAA HAQ ARASINDAKİ FARKLAR

Bugün kendine Alevi diyen Raa Haq Kürdler ile Şiilik arasında dünya kadar fark vardır:

- Şiilik'te ibadet camide yapılır.
- Raa Haq'ta ibadet Cem Evi'nde yapılır.
- Şiilik'te imam vardır.
- Raa Haq'ta Dede/Ana (Pir) vardır.
- Şiilik'te ezan ibadette çağırır.
- Raa Haq'ta ibadete çağrı yoktur.
- Şiilik'te ibadet haremlik selamlıktır.
- Raa Haq'ta ibadet kadın erkek karma şekildedir.
- Şiilik'te ibadette kibleye/Kâbe'ye dönülür.
- Raa Haq'ta yüz yüze, cemalet cemale dönülür.
- Şiilik'te ibadette müzik günahıdır.
- Raa Haq'ta müziksiz, sazsız, semahsız ibadet olmaz.
- Şiilik'te tanıklık ve bağlılık vardır.
- Raa Haq'ta yola ikrar verme vardır.
- Şiilik'te kadınlar kapanmak zorundadır.
- Raa Haq'ta kadın-erkek eşittir, örtünme şartı yoktur.
- Şiilik'te kelimeyi şahadet getiren her insan Müslüman olabilir.
- Raa Haq'ta, Pir'liğinde, Pir'lik Babadan oğula geçer. Rayverlik için böyle bir kural yoktur. Ayrıca, Raa-Haq'e giren kişi veya kişiler için de, giriş de, çıkış da serbesttir.

- Şiilik'te bu dünyada “Allah'ın emir ve buyruklarına” göre yaşanması gerekir. Kişi öldükten sonra Ahirette yargılanır, buyruklara uyanlar cennete gider, uymayanlar cehenneme...
- Raa Haq'ta kişi ölmez, ruh beden değiştirir. Buna “tenasüh” (reenkarnasyon, ruh göçü) denir Ruh bin bir defa, yedi iklim (çağ) boyunca beden değiştirir. Bu süreç tamamlanınca ruh özü olan Tanrı ile birleşir. Tenasüh'ün olduğu yerde, ahiret inancı, dolayısıyla cennet cehennem yoktur, aksine cennet ve cehennemin bu dünyada olduğuna inanılır. Raa Haq bir doğa dini olarak tüm semavi dinlerden ayrılır. Sadece Müslümanlıkta değil. Çünkü yaratılmışın dışında bir yaratanın varlığına inanmıyorlar. Biz nurdan geldik aynı nura geri gideceğiz diyorlar ve bir nevi çembere inanıyorlar. Önce “kadir-i mutlak” tan nura, nurdan dört kuvvete düştüklerine inanırlar. Bu dört kuvvet dört nesneyle temsil edilir (ateş, toprak, su ve hava). Yani bir gezegenin doğumundan bir çocuğun doğumuna kadar evrende her şeyin kontrol eden adı geçen dört kuvvettir. Raa Haq nefeslerinde bu vardır. Sonra bu nur dört kuvvetin kontrolünde önce cansız nesneye, sonra nebata sonra hayvana sonra insana ve ardından olgun insana yani İnsan-ı Kamil'e ulaştıktan sonra tekrar geldiği kaynağa döner. Raa Haq'ta başka bir evrene, başka bir mekâna veya öbür dünyaya, cennete ya da cehenneme gidiş yoktur. Sadece İnsan-ı Kamil oluncaya kadar dünyaya geliş gidişe inanılır. Yani insanları yukarıda denetleyen, her şeyi bilen ve insanları yönlendiren, kaderini belirleyen bir Allah'a inanmıyorlar.

- Şiilik'te namaz, hac, vs. gibi ritüeller vardır.
- Raa Haq'ta bunlar yoktur.
 - Şiilik'te Pirlık, Rayverlik, musahiplik (sağdıçlık), kirvelik, kutsal ziyaretler, ruhban sınıfı, ocak sistemi yoktur.
- Raa Haq'ta vardır.
 - Şiilik'te dört defa evlenme, boşanma, kölelik, Muta nikâhı, çok eşlilik vardır.
- Raa Haq'ta tek eşlilik vardır, boşanma ve kölelik yoktur.
 - Şiilik'te ibadet müzik eşliğinde, klam (ilahi) söylenerek yapılmaz. Semah dönülmez.
- Raa Haq'ta bunlar vardır.
 - Şiilik'te kıyamet günü geldiğinde bu dünyadaki yaşam biter.
- Raa Haq'ta kıyamet günü yoktur. Aksine Mehdi olarak adlandırılan peygamber/ilahi güç gelir ve kötülerini yok eder. Böylece sonsuz bir yaşam başlar...
 - Şiilik'te cihat vardır.
- Raa Haq'ta cihat yoktur.
 - Şiilik'te Ramazan orucu vardır.
- Raa Haq'ta Xızır (Hızır), muharrem, Gaxan orucu ve buna bağlı olarak cem ayini (ibadeti) vardır.
 - Şiilik'te dört kapı, kırk makam yoktur.
- Raa Haq'ta vardır ve olmazsa olmazdır.

- Şiilik'te Kible Kâbe'dir.
- Raa Haq'ta Kible Güneş'tir.
- Şiilik'te ölü tabutsuz gömülür.
- Raa Haq'ta ölü tabut ile gömülür başı kible olan doğuya ve Güneş'e doğru gömülür.
- Şiilik'te bu ibadet şekli yoktur ve şirk (Allah'a eşit koşturmak ki en büyük günahdır) olarak addedilir.

Göröldüğü gibi Şiilik, Alevilik ile Raa Haq arasında dünya kadar fark vardır.

Başta DERSİM ve Kuzey/Batı Kürdistan'dan göç ettirilen Raa Haq Kürdleri, orta Anadolu'da bulunan Alevi Bektaş-i Türklerinin yoğun olduğı yerlere gönderildi ve alın size bunlar ALEVİ kardeşlerinizdir, onların icabına bakın ve kendinize benzetin denildi ve 100 yıllık bir süreç içerisinde Raa Haq Kürdleri Alevi kimliğine büründü. Evlerine önce Hz. Ali'nin posteri, sonra Atatürk posteri, daha sonra Türk bayrağı astırıldı. Ve bugün Alevileşen Raa Haq Kürdlerinin %80'i hem Kürdlüğünü inkâr eder duruma geldi ve Sünni Kürd düşmanlığı yapmakta, hem de Kemalist sistemin birer fedaileri haline gelmiştir. Aleviliğin merkezi daha önce Nevşehir'di. Sonra Sivas yaptılar. Şimdi hedef Diyarbakır'dır.

Birileri ne yaptığını çok iyi biliyor. Alevilik, Sünnilik umurlarında değildir. Amaç Kürd'ü parçalama ve asimile etmektir. Başta Kürd aydınları, siyasetçiler ve bir bütün kendine Alevi diyen Raa Haq yolu kardeşlerimiz oynanan oyunu bozmalıyız...

Raa Haq Kürdler arasında asırlardır ve Şiilik'ten, Müslümanlıktan önce var olan bir inançtır. Bu inancı getirip Hz. Ali'ye ve Aleviliğe bağlamayın. Aleviliğin demek Türklük demek olduğunu bilin! Tarihte ilk Cem Evi'ni kuran bir Kürd'tür. 1224 tarihinde Malatya Arapkir de Şeyh Osman adında bir Raa Haq piri tarafından, Xérata Raa Haq binası inşa eder. Sonra bu isim İmareta Raa Haq oldu. Bugün CEM EVİ olarak isimlendirilmektedir.

NOT:

Kımançki-Zazaki'deki “Raa Haq,” Kurmanc’ideki “Riya Haq”dır. Aynı inancın Kürdi versiyonundaki basit değişimi ile anılan isimdir. Ayrıca; Ra (Kirmançkî) Rê (Kurmancî) yol demek... Raê Hak (Raê Heq) te denilir ve anlamı: yasaya, hakikate, bilgeliğe uygun olma; doğruluk, hakikat, yasallık anlamına geliyor. “Hakka giden yol” veya “Hakikat Yolu” olarak da tanımlanıyor... En çok “Raa Haq” olarak geçtiği için ben de sade “Raa Haq” kullandım...

Facebook sayfa arkadaşım Amir Bayar, Aleviler ve Raa Haq üzerine iki bölümlük birer makale yayınladı. Ben iki bölümün ikincisinden; yani Raa Haq üzerine olan çalışmanın üzerinde çalıştım ve bir makale olarak burada yayınlıyorum. Alevilik üzerine olan birinci bölümde Amir Bayar Şii ve Sünniliğin doğuşunu yazıyor. İnternette bu konuyla ilgili çok yazı olduğu için devre dışı bıraktım ve Amir Bayar arkadaşına çok teşekkür ediyorum...

Görüldüğü gibi Raa Haq tam anlamıyla insancıl kurallara dayanırken; İslam, Raa Haq'ın tam tersi bir dindir. Örneğin Raa Haq'ta “Eline, beline ve diline sahip ol”, “Bir dost, bir

post yeter”, “Karıncayı dahi incitme”, “ Başkasının malına göz koymak haramdır”, “Harama kuşak çözme” kuralları varken, İslam’da; maalesef Kuran’ın çok yerinde öldürmek, imha etmek, savaşmak, ganimet vesaire vardır. Ganimet savaş sırasında düşmandan alınan mal demektir. Muhammed Kuran’ı Kerim’de başta Enfal Suresi olmak üzere, birçok ayette ganimetin nasıl bölüşülmesi gerektiği tüm detaylarıyla anlatmıştır. Örneğin Kürdleri yok etmeyi amaçlayan Saddam Hüseyin ‘Enfal soykırımı’ yapmıştır.

Konuyla ilgili internette bolca analiz, makale ve kitap olduğu için artık bu kadarla yetiniyorum...

Azad Ameda ... 20.04.2016

25. Bölüm || Azad&Elias

Elias derin bir of çekerek: “Vay be! Neler varmış! Çok çok enteresan... Neyse; sen hep “minimal” dinliyorsun, biliyorsun ben ise “klassik/rock/pop” dinliyorum. Umarım şimdi dinlediğimiz müzikten rahatsız olmuyorsun?”

Azad gülümseyerek: “Hayır dostum!” dedi. “Ben de artık fazla minimal dinlemiyorum. Doğrusu son haftalarda ben de çok rock/pop, bazen de crossover, hard-core bile yine gençliğimdeki gibi dinlemeye başladım inanır mısın? Bazen geçmiş günlere gitmek güzel oluyor. İnsanın gençliği ve binlerce hatırası gözünün önünde bir film şeridi gibi canlanıyor. Eskiden gittiğim kulüp ve kafeler de dinlemiş olduğum birçok parçaların kime ait olduğunu bilmediğim müzikçileri yeni keşfediyorum. Son üç haftada –inanmazsın- 1.500 parça dinledim. Bunlardan biri “Rolling Stone (2004) Die 500 besten Songs aller Zeiten,” idi, diğeri de „Q Special

Edition - 1001 Best Songs Ever...” Günde 200 parça dinledim ve her parçayı en fazla YouTube’de 1-2 dakika dinledikten sonra indirip indirmeyeceğime karar veriyorum. Enteresan olan bu parçaları dinlerken eskiden tanıdığım yüzlerce parçanın karşıma çıkması. Nihayet yıllar sonra hangi parçanın kime ait olduğunu yeni keşfediyorum. Çok heyecanlı oluyor. Eğer internet olmasaydı bu mümkün olmayacaktı. Yahu ben bu interneti çok seviyorum. İnsanların yaptığı buluşlardan kitap, elektrik ve tekerlekten sonra en önemli buluş sanırım internettir.”

Elias güldü: “Sen gerçekten delisin Azad! Peki, bin beş yüz parçadan yüzde kaç tane hoşuna gitti, ya da indirdin?”

Azad: “Aşağı yukarı %20, ama %12 zaten tanıdıklarımı. Gerisini yeni keşfettim. Şimdi de ‘1001 Songs You Must Hear Before You Die’ parçalarını dinleyip hoşuma gidenleri YouTube’den indirmek istiyorum. Ama bakalım. Günde 200 tane dinlersem 5 günde bitiririm ama biraz sıkıcı bir iş. Onun için bir türlü cesaret edip başlamıyorum. Peki, sen müziğini nereden alıyor, nasıl buluyorsun?”

Elias: „Benimkisi daha çok tesadüf eseri. Bazen radyodan, bazen YouTube ve Melodishop’tan dinliyor ve dinlediğim yüzlerce parçanın içerisinde ancak üç dört parça hoşuna giderse indiriyorum. Biliyorum milyonlarca parça içerisinde kendine has müziği bulmak çok zor. Elimde 926 parça rock/pop var. İstiyorsan sana bir USB Flash belleğe yükleyebilirim. Müziğim senin hoşuna gelir mi, gitmez mi onu bilemem ama benim büyük özenle aradığım ve beş yıldız verdiğim parçalar. Peki, Kürd müziğini dinliyor musun bazen?”

Azad gülümsedi: „Eskiden bazen dinlerdim ama öyle benim stilim değil. Çoğu Kürd müziği Almanya’daki halk veya pop müziğine benziyor. Almanya halk veya pop müziğini sen de fazla sevmiyorsun değil mi? Doğrusu Kürdlerin içinde pek olmadığı için kimler ne tip bir müzik yapıyor pek haberim yok.”

Elias: “Peki, sen ne zaman Almanya’ya gelmiştin?”

Azad: “Ben 1982’de, 16 yaşında Almanya’ya geldim ve bir daha da ne Kuzey Kürdistan’a ne de Türkiye’ye gittim. O dönem Türkiye’de askeri cunta vardı ve Kuzey Kürdistan’da olağanüstü hal ve sıkıyönetim ilan edilmişti. Herifler benim yaşında olan çocukları bile yakalıyor işkenceden geçiriyorlardı. Türklerin işgali altında olan Kuzey Kürdistan şimdi nasıl bilmiyorum ama ben oralara gitmeyeli tam 33 yıl oldu. Zaten doğum yerim olan Dersim’de tanıdık kimse kalmadı. Çoğu akrabalarım devletin yaptığı terör yüzünden köylerini, Dersim’i terk ederek Türkiye’nin Batı’sına yerleştiler, orada süreçle asimile olup gidecekler. Zaten bu bir devlet politikasıydı. 4-5 Milyon insan durup dururken yerinden yurdundan edildi, mecburi göçe zorlandı. Benim ailemin tümü, dayılarım falan hepsi Almanya’dadırlar. Türkiye’de birkaç teyzem var ama onlarla ilişkim yok!”

Elias: “Desene senin kalbin Kürdistan için çarpsa da sen artık bir Almansın değil mi?”

Azad: “Valla ne diyeyim? Dediğim gibi, ben 33 yıldır Almanya’da yaşıyorum. Buranın dilini –mükemmel olmasa da– konuşuyorum, kültürünü yaşıyorum; özünde çok kültürlü bir ortamda büyüdüm ve Avrupa’nın neredeyse bütün ülkelerini gezdim. Bu yüzden kendimi elbette Almanya’nın ve daha geniş anlamda Avrupa’nın bir parçası olarak

görüyorum. Eğer ‘Almanlık’ kan bağıyla değil de hukuk, dil ve kültür üzerinden tanımlanıyorsa, biz artık Alman sayılırız.

Kürdistan’a ilğim ise daha çok Kürdlere yapılan haksızlıklara duyduğum tepkiyle ilgili. Kürdlere karşı hissettiklerim, Baskılara ya da Yahudilere karşı duyduğum adalet duygusundan farklı değil. Eğer Kürdistan da herhangi bir Orta Doğu ülkesi gibi kapalı, baskıcı ve içine dönük bir yer olsaydı, ben yine bugün olduğum gibi kalırdım. Yani yaşadığım ülkenin değerlerini öğrenmeye, diline hâkim olmaya ve kültürünü yaşamaya önem verirdim.

Birinci nesil göçmenler genelde bedenleriyle yaşadıkları ülkededir ama zihinleri hâlâ geldikleri ülkededir; bu yüzden uyum sağlamakta zorlanırlar. En çok zorlananlar da genellikle Müslüman göçmenlerdir; çünkü geldikleri toplum ile yaşadıkları toplum arasındaki kültürel farklar daha derindir.”

Elias: “Anlıyorum! Önemli olan “insan” olmaktır. İyi ve kötü insanlar dünyanın her yerinde vardır değil mi? Nerede yaşıyorsak yaşayalım aslında önemli değil!”

Azad: “Elbette; özünde hepimiz biliyoruz ki birbirimizden farklıyız. Hepimizin ağzı, gözü, kulağı var ama buna rağmen benim yüzüm, bakışım, sesim başkalarınıninkine benzemez. İnsanlar arasındaki ortak nokta ‘insan’ olmamızdır; tıpkı bitkilerde ve hayvanlarda olduğu gibi. Bir orkide diğerine benzemez; on binlerce tür, on binlerce biçim vardır.

Sen beni uzun süredir tanıyorsun. Dikkat ettiysen ben hiçbir zaman ırk ya da soy üzerinden konuşmadım. Dünyadaki bütün insanların aynı türün, yani *Homo sapiens*’in üyeleri

olduğunu defalarca söyledim. Bence asıl belirleyici olan şey biyoloji değil, kültürdür.

Evet, ben Kürd kültürü içinde doğmuş biriyim; ama bunun yanında –birçok Batılı gibi– kendime ait bir alt kültürüm de var. Örneğin klasik müzikten Minimal Techno’ya, Goa’dan Hardcore’a kadar Batı’nın birçok müzik türünü severek dinlerim. Tayland, İtalyan ya da Hint mutfağını da keyifle yerim. Buna rağmen hâlâ Kürd kültüründen bir insanım. Neden? Çünkü Almanlar, İngilizler, Türkler, Araplar, Farslar ve diğer kültürlerden insanlar beni ‘Kürd’ olarak görüyorlar. Onlar da benim kendileri gibi bir insan olduğumu biliyorlar; fakat kendi kültürel dünyaları farklı olduğu için beni başka bir yere yerleştiriyorlar. Yani onların kültürlerinin farklı olması, beni de onların gözünde farklı kılıyor. Bu kötü bir şey değil; aksine güzel bir şey.

Kısacası, benim kendimi nasıl gördüğüm kadar, çevremdeki insanların beni nasıl gördüğü de önemlidir. Başka olmak, başka düşünmek kadar doğal bir şey yoktur. İnsanların farklı olması bence büyük bir zenginliktir. Zaten Avrupa’da en çok hoşuma giden şey de budur: Farklı kültürlerin bir arada barış içinde yaşayabilmesi ve kendi aralarında savaşımlara son vermiş olmaları. Bu gerçekten akıllıca bir politikadır.”

Elias: “Yani senin Kürd kültürüyle hiç mi ilişkin yok?”

Azad gülümseyerek: “Hayır! Benim kısacası şimdilik Kürd kültürüyle hiç ilişkim yok ama Kürdler vardır ve Kürd kültürüne büyük ilgi duymakla beraber büyük de saygı duyuyorum. Kürd kültürünün Japonlar ve Batı’daki gibi geliştirilmesini istiyorum. Çünkü ailem Kürd kültüründedir ve diğerleri beni öyle görüyor. Ben kendimi ne kadar

kozmopolit ve Alman görsem de bu bir gerçektir. Bu gerçek ile yüzleşmem gerekiyor.”

Elias: “Ama çocukların Almanya’da doğarsa, yani ikinci, üçüncü nesil artık tam Alman’dır değil mi?”

Azad: ”Evet, Öyle! Ya da kendilerini nasıl görüyorlarsa artık!”

Elias: “Kürdistan gelecek yıllarda tam özgür ve bağımsız olsa gider orada yaşar mısın?”

Azad: “Duruma bağlı bir şey bence. Avrupa’nın rahatlığına, sakinliğine ve tüm “güzelliğine” rağmen yüreğim her zaman Kürdistan’da. Hasta olmasaydım şimdi de gider orada yaşardım. Ama dediğim gibi Kürdler özgür ve bağımsız olsunlar, demokratik sosyal devletini kursunlar, ondan sonra ne yapacaklarsa yapsınlar, fazla umurumda değil. Sonuçta bir bakıma da hepimiz dünyanın vatandaşıyız. Aynı zamanda nerede, hangi ülkede kendimizi emniyette hissediyor ve zevkle yaşıyorsak oralı sayılırız. Ben şahsen Almanya ile gerçekten gurur duyuyor ve severek Almanya’da yaşıyorum. Helal olsun Almanlara diyorum. Birinci ve ikinci dünya savaşlarının tahribatlarına, Nazilere rağmen, ülkelerini ne güzel düzene sokmuşlar ki, her şey tıkır tıkır işliyor. Öyle ki, dünyanın birçok yerinden insanlar Almanya’ya, Avrupa’ya gelmek için can atıyorlar. Ben Kürdlerin de Almanya gibi bir ülkesi olmasını istiyorum. Hak ve hukuka dayalı, adaletli bir Kürdistan’ın olması elbette çok güzel olur. Tabi bu tümüyle Kürdlere bağlı olan bir şey. Kürdlerin özgürlük ve bağımsızlık gibi 200 yılından beri var olan bir sorunu var. Kürdler enerjilerinin %95’ni bu sorunu çözmek, yani özgür ve bağımsız olmak için harcıyorlar. Oysa Avrupa’da, Almanya’da bu dönem çoktan kapandı. Almanlar,

Avrupalılar bütün enerjilerini ekonomi, bilim, teknoloji ve sanata harcıyorlar ve çok başarılı da oluyorlar. Kürdler gibi kendi ülkelerinin kurtuluşu için bütün enerjilerini harcamıyorlar.”

Elias bir az düşündükten sonra: “Sömürgecilik şüphesiz Kürdlerin gelişmesini engellemiştir ama örneğin Yahudileri örnek alırsak, Yahudiler devletini 1948’de kurdular ve devletleşmeden öncede büyük baskı altında olmalarına rağmen hayatın her alanında çok gelişmiştiler. Diğer yandan devleti olan 63 Müslüman ülkesi var, hepsi de çok geri kalmış.”

Azad: “Yani sen Kürdler bağımsız olsaydı İran, Irak, Suriye, Türkiye gibi mi olurdu demek istiyorsun?”

Elias: “Evet, Kürdlerin büyük çoğunluğu da sonuçta Müslüman. Eğer Kürdler Hristiyan olsaydı anlardım. Biliyorsun, din ve kültürün gelişmede büyük önemi var! Hristiyanlıkta birçok reform oldu. Batı’da aydınlanma ve Rönesans yaşandı. Hristiyanlığı reforma zorlayan en önemli etken kapitalist gelişmeydi. Bin yılların emeği olan bilim ve teknik yoktan var olmadı. Bu reformların arkasında koskoca bir felsefe, siyasal ve sosyal birikim vardı. Tüm bunlar maalesef İslamiyet’te olmadı.”

Azad: “Haklısın ama aslında Kürdler Müslüman değil, Raa Haq, Ezidi, Yaresan ve Zerdüşttürler. Kürdler kılıç zoruyla 639 – 644 yılları arasında halife Ömer zamanında Müslümanlaştırıldılar. Yahudileri örnek vermen doğru mu bilmiyorum. Yahudiler dünyaya yayılmış, yaşadıkları ülkelerin kurumlarında her türlü öğrenimi görüyorlardı. Diğer yandan Yahudilerin Avrupa ve ABD’deki lobisini,

zenginlerini unutmamak lazım! Bunların hepsi halkına yardım eden yurtseverlerdi.”

Elias: “Seni anlıyorum. Eğer Kürdistan bağımsızlaşırsa Raa Haq örneğin çok erken gelişir, çünkü Raa Haq senin de dediğin gibi “din” değil, daha çok felsefedir ve gelişmeye çok yatkındır.”

Azad: “Ezidi, Yaresan ve Zerdüşter de Raa Haq gibidir.”

Elias: “Yüzyıllardır Müslüman olmuş Kürdlere tekrar asıl dinini, yani Raa Haq benimsetmek çok zordur sanırım.”

Azad: “Evet ben de öyle düşünüyorum ama düşman ülkeler Müslümanlığı kullanarak kendi devletlerini kurdular, Kürdleri de devletsiz bırakarak ezdiler. Kürdlerin Müslüman olmakta hiçbir çıkarı yoktur. Ama halka bunu nasıl anlatacağız?”

Elias: “Ne dediğini anlıyorum. Ama Afrika, Kuzey Amerika’da bağımsız olan birçok devlet var. Bunların çoğu fakir devletlerdir. Bu konu üzerine geçenlerde baktığım çok kısa bir belgesel film var internette, istersen beraber bakalım.”

Azad merakla:

“Okay, bakalım,” dedikten sonra, iki arkadaş ekranın önüne oturdular ve İngilizce “Neden bazı ülkeler fakir, diğerleri zengin?” başlıklı bir belgesel filme baktılar. Filmde kısaca bir ülkenin refah düzeyinin yükselmesi için eğitim, sağlık, devlet kurumlarının çok önemli olduğunu söylüyordu. Zengin ülkelerin iyi kurumları varken fakir ülkelerinki çok çok

kötüydü. Yokluk ve yozlaşma arasında direkt bir ilişki vardı. Zengin ülkeler fakirlere kıyasla en az yozlaşmış olanlardı.

İkincisi; Kültürdü. İnsanların aklından neler geçiyor, neye inanıyorlardı? Burada dinle ilgili bir istatistik göze çarpıyordu. Eğer dinler hakkında bir genelleme yapabiliyorsak, o da "Bir toplum daha az inançlıysa, daha fazla zengin olma şansı vardı," deniliyordu. Dünyanın en zengin 19 ülkesinde insanların %70'ten fazlası dinin hiç önemli olmadığını söylüyordu. En fakir ülkeler ise dünyadaki en inançlı ülkelerdi. Peki, neden inanç zengin olmak için engeldi? Sorusunu şöyle cevaplıyordu: Çünkü genellikle dinler içinde bulunduğumuz anın iyileştirilemeyeceği, bu yüzden de öteki hayatımızı iyileştirmeye çabalamamız gerektiğini söylerler. Tabi bu çok fakir ülkelerde yaşayan birisi için anlamsız değildi. Zengin ülkelerde ise insanlar genelde kendilerini geliştirerek yetenekleriyle kaderlerini değiştirebileceklerine inanıyorlardı.

Üçüncü etken ise coğrafyaydı: Fakir ülkeler hep tropikal bölgelerde bulunuyorlardı. Bu tesadüf değildi, hayat buralarda birçok yönden çok daha zordu. Sorunların başında tarım vardı. Tropikal bitkiler genellikle daha az karbonhidrat içeriyor ve bu bölgelerde toprak da iyi olmuyordu. Ayrıca tropikal iklim fotosentez için de dezavantajdı. Tarih boyunca çok sayıda evcilleştirilmiş hayvan sahibi olmak zenginliğin belirtisi sayılırdı, çünkü iş gücünü hafifletiyordu. Yalnız Afrika'da çeçe sineği nedeniyle evcil hayvanlar harap oluyorlardı. Bu da Afrikalıların teknoloji geliştirmesini, tarımsal iyileşme sağlamasını engelliyordu.

Tabi hastalıklar sadece hayvanları bulmuyor, Afrika'da yaşayan insanlar da yüzlerce farklı hastalığa yakalanıyordu. Az gelimli ülkelerin tamamı, aynı anda en az 5 tropikal

hastalıkla savaşıyorlardı. Zengin ülkeleri zengin yapan sihirli sıcaklık 16 dereceydi.

Coğrafya, fakir ülkeleri ulaşım yönünden de kötü etkiliyordu. Fakir ülkelerin kara ile çevrili olması da bir tesadüf değildi. Güney Amerika, Afrika ve Asya'daki en fakir ülkelerin hiçbirinin denize kıyısı yoktu.

Bir de doğal kaynaklar meselesi vardı. Petrol, değerli metal gibi doğal kaynakların çok olması büyük sorunlara yol açıyordu. Doğal kaynakları ekonomistler şiddetlendirici olarak görüyorlardı. Yani doğal kaynakları olan bir ülke okulları iyiye daha zengin olur fakat okulları kötüye daha fakir oluyorlardı. Mesela Kongo Demokratik Cumhuriyeti mineral zengini ülkelerden birisiydi, dünyadaki Koltan'ın (telefonlarda kullanılıyor) çoğunu onlar üretiyordu. Fakat doğal kaynak zenginliği, elitlerin parayı halkla iş birliğine ihtiyaç duymadan kazanmalarına neden oluyordu, dolayısıyla halk bu zenginlikten -Arap ülkelerindeki gibi- faydalanmıyordu.

Bu saydığımız etkenlerin önemini sıralayacak olursak; %50'si Kurumlar, %20'si Kültür ve %30'u da Coğrafya (enlem, bağlantı, doğal kaynaklar) diyebilmek mümkündü.

Azad, Elias'a dönerek: "Kürdlerin coğrafyası hem tarıma elverişli, hem de doğal kaynak bakımından çok zengin. Kürdler buna rağmen kurumlaşmaya büyük değer vererek, kültürünü de Japonlar gibi geliştirerek, Araplara benzemeyen, daha çok Avrupa kıtasındaki ülkeler gibi olabilirler."

Elias: "Zenginliğin yolunun 'ekonomik özgürlük' yani sosyal serbest piyasa olduğu tüm dünyada artık kabul ediliyor. Adam Smith 1776 yılında yazdığı 'Milletlerin Zenginliği'

adlı eserinde ‘Genel olarak ticaret ve iş bölümü ne kadar fazla serbest olursa ve rekabet mevcut ise halk o ölçüde fazla fayda sağlar,’ diye söylemişti. Zengin olan ülkelerin hepsi bu düşünceyi hayata geçirdikleri için çok gelişiyorlar.”

Azad: “Bence Kürdler kendilerine Avrupa’yı örnek alsınlar ama Avrupa’ya özenip ülkelerini terk ederek Avrupa’ya gelmesinler diyorum! Sadece öğrenci veya iş “insanı” olarak gelsinler, Batı’nın, Avrupa’nın üniversitelerinde okuyup geri gidip, halkına hizmet etsinler. Avrupa’da herkese her şeyi yapmak için her türlü olanak var. Aynısını Kürdler de Kürdistan’da kendi halkı için yapsınlar. Avrupa’da var olan bütün pozitif değerlere sahip çıkarak, bütün iyi tecrübelerini Kürdistan’a taşınsınlar, “kötü” yanlarını da kendilerine bıraksınlar. Özgür ve bağımsız demokratik, laik Kürdistan “güllük gülistanlık” olmasa da, İsrail’den sonra Orta Doğu’da örnek alınacak bir ülke olacağından kuşku yoktur. Her şeyden önce sosyal devletin olması, kimsenin sokakta aç susuz, evsiz barksız kalmaması, hak ve hukukun, adaletin köküne kadar Kürd toplumuna yerleşmesi ve demokrasinin kültürleşmesi şarttır, çünkü bir insanın yaşam hakkı, bütün hakların içinde en kutsalı ve en önemlisidir bence!”

Elias sol eliyle başını kaşıdıktan sonra: “Seni anlıyorum!” dedi. “Gerçekten bu kadarını düşünmemiştim, çünkü Kürdlerin problemi beni hiç ilgilendirmemişti. Sadece seni tanıdığım için öğrenmek istiyorum. Ben de bazen birçok sıradan Alman gibiyim.”

Azad: “Sorun değil. Ben de sen sorduğun için cevap verdim. Yoksa benimle dayanışmada olasın diye değil. Her neyse! Geç oldu. Yemekler de fena değilmiş. Bir gün Berlin’e gelirim yine Oranien Caddesi’ndeki Hindistanlıya gider karnımızı tika basa doyururuz olur mu? Bak gördüğün gibi

sen de “Tipik Alman” gibi değilsin. Seni 25 senedir tanıyorum ama beni daha bir Alman restoranına davet etmedin.”

Elias: “Okay! O zaman ben de seni yarın akşam bir Alman restoranına davet edersem gelir misin?”

Azad: “Olur ama sanırım yarın televizyonda “Schindler’in Listesi” filmi gösterilecek. Ben Schindler’in Listesi filmine 1993’te sinemada bakmıştım. Şimdi bir daha bakmak istiyorum. İstersen internette bir televizyon programlarına bakalım filmin yarın oynayacağı doğru mu, yoksa yanlış mı baktım?”

Elias: “Tamam sen bak istersen. Ben de bu arada tuvalete gideyim.”

Azad oturdu bilgisayarın başına ve Elias tuvaletten geri geldikten sonra: “Doğru!” dedi. “Yarın akşam saat 20:15’te RTL 2’de gösteriyorlar.”

Elias: “İyi o zaman. Biz saat akşam 18:00’de yemeğe gidelim. Ondan sonra sen eve gider filme bakarsın, çünkü ben bu filme üç kez baktım! Yoksa beraber de bakabilirdik.”

Azad: “Ben Steven Spielberg’in ‘Schindler’in Listesi’, Roberto Benigni’nin ‘Hayat Güzeldir’ ve Roman Polanski’nin ‘Piyanist’ filmlerine bakınca Almanya’da yaşamaktan çok korkuyorum doğrusu.”

Elias: “Yapma ya! Neden?”

Azad: “Nazi Almanya’ında Yahudilere yapılanları bu filmlerde görünce, insanların bu derecede nasıl böyle barbar olduklarına aklım bir türlü ermiyor.”

Elias: “Doğru! Evet, bu tür şeyleri anlamak gerçekten çok zor!”

Azad: “Bu tür filmleri izleyince içimden hüngür hüngür ağlamak geliyor; derin bir çaresizliğe kapılıyorum ve tüylerim diken diken oluyor.”

Elias: “Anlıyorum!”

Azad: “Bu tür şeyler Almanya’da ileride yine 1933 yılında olan kriz gibi kriz falan olursa, işsizlik 6 milyonu bulursa tekrar olur mu acaba?”

Elias: “Sanmıyorum, çünkü devir çok değişti. Almanya artık Avrupa’da diğer Avrupa devletleriyle, ekonomisiyle, kültürüyle iç içe geçmiş, onlarla bütünleşmiş bir kere. Başta ABD olmak üzere diğer Avrupa ülkeleri Nazilerin yalnız iktidara gelmesine karşı çıkar engellerler. Almanya’da Nazilerin iktidara gelmesi demek Almanya’nın dış dünyadan tümenden izole olması demektir.”

Azad: “Ama Fransa’da “National Front” %25 civarında oy alıyorlar. Sadece Almanya değil, diğer Avrupa ülkelerinde de, ben bazen çok korkuyorum.”

Elias: “Bence bu saatten sonra Avrupa’da artık faşizm iktidara gelmez, çünkü demokratik dünya ABD, İngiltere gibi ülkeler onlar hakından gelir. Diğer yandan Almanya’da SPD, Yeşiller ve Sol partinin oylarını toplarsan şimdilik %50’nin üstünde. Hristiyan Demokratların bir kesimi sağa

kaysa da büyük kesimi gerçekten demokratlardan oluşuyor. Eğer Naziler Almanya’da iktidara gelirlerse bir iç savaş olur, halk ayaklanır. ”

Azad: “Vallahi bilmiyorum. Hitler de seçimle iktidara geldi ve oyların çoğunu Sosyal Demokratlar ve Hristiyan Demokratlardan aldı değil mi?”

Elias: “Bildiğim kadarıyla Hitler seçimle iktidara gelmedi.”

Azad: “Hitlerin artık nasıl iktidara geldiği pek önemli değil bence. Önemli olan Hitler’in iktidara geldiği ve Alman halkının büyük kesiminin onun peşinden gitmesi gerçeğidir. Ama Almanya’da hiç olmazsa şimdi Anayasa Koruma Dairesi var, gerektiğinde aşırı sağ veya solcuları yasaklar. Almanya Federal Konseyi’ni de unutmamak lazım. Yunanistan’a baktığımızda radikal sol iktidara geldi. Eğer Yunanistan’da solcular krizi aşmazsa bu sefer de Yunan halkı radikal sağcılar seçecekler herhalde.”

Elias: ”Şimdiden bir şey söylemek zor ama haklısın. Sağcı popülizm, liberal demokrasiye karşı milliyetçi, etnik, ırkçı ve otoriter tez ve sloganlar kullanan siyasi bir harekettir. Sağcı popülist tutum genellikle kendi halkının bir parçası olarak kabul edilmeyen yabancılara yöneliktir. Krizler oldu mu halk radikal partileri seçiyor.”

Azad: “Bilmiyorum. Bazen diyorum eğer Naziler Almanya’da ya da Avrupa’da iktidara gelirlerse o zaman göçmenler de gaz ambarlarına götürülmeden hemen geldikleri ülkelere geri giderler. Ama Yahudilerin o dönem gideceği bir yeri yoktu değil mi?”

Elias biraz düşündükten sonra: “Evet söylediğin doğru!”

Azad: “Düşünüyör ve diyorum ki; bu dünyada en çok soykırımdan geçirilen Yahudiler, Kürdler ve Ermenilerdir. Ermeniler ve Yahudilerin gideceğı bir ülkesi var artık. Ama Kürdlerin yok. Dikkat edilirse bu üç halk kendilerini savunacak devletleri olmadığı için soykırımdan geçirildiler. Bu nedenle Kürdlerin de Yahudiler ve Ermeniler gibi bir devletlerinin olması şart değil mi?”

Elias: “Evet öyle. Sana katılıyorum!”

Azad: “Oldu o zaman! Bana eyvallah! Geç oldu, gitmem lazım!”

Elias: “Görüşmek üzere! Bye”

26. Bölüm || Azad&Bejan

Ertesi gün Azad, Bejan’a bir mail yazdı: “*İstersen akşama doğru biraz görüşelim? Şöyle saat 21:00 civarında!*” İki saat sonra Bejan’dan hemen bir cevap geldi ve Bejan “*Tamam olur Keke! Saat 21:00’de seni Skype’ta bekliyorum.*”

Azad, Bejan’ın mailini okuduktan sonra yatağı uzandı ve kara kara düşünmeye başladı. “Allah kahretsin!” dedi. “Ben neden hasta oldum? Eğer hasta olmasaydım şimdi Güney Kürdistan’a yerleşmiş, güzel şehirler planlıyor olurdum. Hem iyi para kazanır, hem kendimi geliştirir, hem de kendi ülkemde yaşardım. Allah kahretsin bu hastalığı! Neden ben hasta oldum Allah’ım! Neden ben!”

Sonra daha derinden düşündü ve kaldığı hastanelerde onun gibi hasta olan yüzlerce, binlerce insan vardı. Hastalar olduğu için üniversitelerde “Tıbbi Bilim” okutuluyordu. Doktorlar,

profesörler sadece hastaları iyileştirmek için uğraşıyorlardı. Hastaneler, doktorlar, ilaçlar boşuna yoktu. “Demek ben de şansına o hastalanan yüz binlerce insandan bir tanesiyim. Dünyada var olan 7,5 milyar insanın %1’i şizofren oluyordu. Yapılacak bir şey yok! Hastalık yaşamın bir parçasıdır,” deyip kendi kendini teselli ediyordu.

Sonra yataktan kalktı bir müddet müzik dinledi ve “Allah kahretsin şu IŞİD itlerini! Kendime bir silah bulup birkaç tane Selefi öldüreceğim. Ondan sonra ne olursa olsun, umurumda değil.”

Sonra düşündü; “Ya yakalanırsam bu pislikler yüzünden hayatımı hapiste mi geçireceğim? Belki de yakalanmam. Eylemi çok iyi planlamam lazım!” diye kendi kendisiyle sesli konuşurken tam o anda Skype’ın zili çaldı. Ekranı baktı Bejan arıyordu. Üç saat çok hızlı geçmişti. Skype’ı açtı ve “Rojbaş Bejan! İşler nasıl gidiyor?”

“İyi Keke! Dört odalı bir daire arıyoruz. Yakında baba olacağız ya. Yerimiz dar.”

“Doğru ya! Dört oda iyi ama pahalı olmaz mı?”

“Evet, olacak ama ikinci çocuğu da planlamamız lazım. Bana kalsa bir çocuk yeter ama Sandra ‘olmaz’ diyor. İki tane olsun istiyor. Ben de sesimi çıkarmadım. Hadi iki olsun dedim!”

“Doğrusu sevindim. Benim görüşlerimi biliyorsun. Ben bu dünyaya çocuk getirmek istemiyorum, çünkü benim için hayat çok anlamsız.”

“İnan seni çok iyi anlıyorum ama çocuk yapmak belki de insanların hayatında en doğal olaydır.”

“Anlıyorum. Evet, öyle. Uzun konu!”

Bejan yüksek sesle güldü: “Önemli olan mutlu olmaktır Keke! Sen böyle mutlusun. Zaten çocuk ne yapacaksın ki?”

Azad sesli güldü: “Özünde mutluluk nedir bilmiyorum ki! Bazen hayatımdan aslında çok memnunum bazen de çok mutsuzum! Ama özünde kendimi mutlu olmam gerektiğini düşünüyorum. Örneğin Suriye’de olduğumu düşün. Evim barkım yıkılmış olsaydı, mülteci kampında yaşasaydım ve üç dört tane de çocuğum olsaydı. Ne kötü değil mi? Benim hayatım –fazla param olmasa da– yüz binlerce böyle insanlarla kıyaslandığında çok güzeldir elbette.”

Bejan kafasını kaşıdı ve: “Büyük bilim ve teknik gelişmelere rağmen insanların şu an dünyada büyük acı çektiğini sen de biliyorsun: Açlık, susuzluk, sefalet, işsizlik, evsizlik, bir bütün mutlu olmayan bir insan maalesef var. Bilindiği gibi olan her şeyin bir nedeni vardır değil mi? Sadist ve mazoşistler hariç acı çekmenin en büyük nedeni bence eşitsizliktir. Küçük bir azınlık bütün üretim araçlarını elinde bulundurarak, büyük bir çoğunluğu sömürerek, onun üstünde baskı uygulayarak ona büyük acılar çekirtmektedir. Bence hayatın, yaşamın amacı özünde mutlu olmaktır. Nasıl ki karnı aç olan bir insan felsefe yapamazsa, karnı aç olan insan mutlu olamaz. Mutluluk elbette sadece mal-mülk, şan-şöhret edinmek ile de olunmaz. Eğer böyle olsaydı zenginlerin ve şan-şöhret kazanmış insanların hepsi mutlu olurlardı değil mi?”

Azad: “Doğru, paradan, şan ve şöhretten mutlu olan yeterince insan elbette vardır. Örneğin belli bir konforun oluşu, geldiği toplum, iyi bir eğitim mutlu olmaya yardımcı olabilecek bazı faktörlerdir.”

Bejan: “Evet, haklısın, sana katılıyorum.”

Azad: “Ben özünde mutlu bir insanım ama bazen öyle çalışmak, iyi, güzel evler, binalar yapmak geliyor içimden. Ben büyük bir zevkle çalışıyor, işimi çok, çok seviyorum. Bu tür hisler neden var bilmiyorum. Ama özünde mutluyum elbette.”

Bejan: “İnan senin hayatına ben bazen çok özeniyorum. Dünyada zaten en güzel şeyleri sen yapıyorsun. İstedğin zaman yatıyor, istediğin zaman uyanıyorsun; müzik dinliyor, film bakıyor, kitap okuyorsun. Başında sana emir veren, işine karışan, seni horlayan herhangi bir şef falan yok. Bundan daha güzel yaşam mı olur? Yapmadığın tek şey seyahat etmektir. Onu da ileride yaparsın. Çoluk, çocuğun ya da herhangi bir sorumluluğun yok. Sen bir de Kobanê’de olsaydın ne demek istediğimi daha iyi anlardın. Biliyorum belki vicdan azabı çekiyorsun ama sen rahat ol bence.”

Azad: “Dediğim gibi ben özünde çok mutluyum ama yine de bir şeyler yapmak etmek istiyorum. İnanmazsın ama bugün öyle içimden geçti, bir silah bulup birkaç Selefi gebertmek geldi içimden. Öğrendiğim kadarıyla Almanya’da 7 bine yakın Selefi yaşıyor ve bunlar IŞİD için çalışıyorlar, IŞİD’e adam buluyorlar vs.”

Bejan: “Yok Keke yok, bence sen hiç böyle bir şeye sakın bulaşma. Öldüreceğin iki üç Selefi ama ömür boyu hapsi boylayabilir, yaşamını o pislikler yüzünden zehir edebilirsin.

Yazık olur sana. Eğer öyle kemiğine dayanmış onları cezalandırmak istiyorsan Kürdistan’da cepheye git derim ama onu da sen yapamazsın. Ya kendini rahat bırak Keke. Sen hastasın, %80 özürsün. Bırak sağlam insanlar yapsın, zaten yapıyorlar da. Senin tek başına Don Kişotluk yapman doğru değil, inan bana!”

Azad: „Doğrusu artık dayanamıyorum; onların ilkin silahsız savunmasız Ezidi halkımıza saldırıp katliamdan geçirmesi, sonra Kobanê, daha sonra Charlie Hebdo saldırısı artık bende bardağı taşıran son damla oldu biliyor musun? Bir insan neden savunmasız, silahsız insanlara saldırır anlamıyorum. Ben de bir bakıma onlara aynısını yapmak istiyorum. Bir silah alıp, rastgele içlerine girip yapabildiğim kadarıyla hepsini tarayarak gebertmek istiyorum.”

Bejan: “Seni çok iyi anlıyorum Keke. Bence sen kaleminle mücadele et yeter. Zaten bir sürü siten var. Onların yaptığı düpedüz korkaklık ve kahpeliktir. Kürdler onların hakkından gelir sen hiç merak etme!”

Azad: “Kürdler de rezil bir halk inan bana,” dedikten sonra aşağıdaki yazıyı Bejan’ya Skype üzeri postaladı:

“Ben TC için bulunmaz bir çözüm gücüyüm. Artık bunu anlamanızı istiyorum. Ben gidersem karşınızda onlarca örgüt görürsünüz. Eğer bugün böylesi bir ortam yoksa bunun benimle çok yakın bağlantısı vardır. Ve, bizim dışımızdaki bir gelişmeye kesinlikle izin vermedik. Ama her zaman bu gücü gösterebilecek durumumuz yoktur... Eğer bugün çıkamıyorlarsa bu bizim sayemizedir...

Bugüne dek kendi otoritemizi yapıda hâkim kılmak için yapıda bulunan üçte iki kadroyu temizledik. Bu az bir şey

değil. Bu yapılanların bir gün hesabı sorulur. Ben bütün bunları yaparken bugünü düşündüm. Bugünlerin acımasız yargısı kapımın önünde duruyor. Bana ürküntü vermiyor değil. Ama buna rağmen taktik ilişkiler adı altında bu sürüyü halen uyutabileceğime inansam bile bir gün, benim de bunda yetersiz kalabileceğimi anlamamız gerekir.”

Bejan: “Öcalan mı söylüyor bunları?”

Azad: “Evet, sözde görüşme notlarından almıştım. Bazı çevrelerin Öcalan’ın bir devlet adamı olduğu tezini bir bakıma doğruluyor. Sen ne düşünüyorsun?”

Bejan: “Yaptıklarına bakılırsa TC devlet adamı olma olasılığı çok yüksek ama belgelemek lazım. Zaten en kötü olan, Öcalan’ın kendi çevresinde, PKK içerisinde lise ve üniversite okumuş, muhalefet yapacak en zeki Kürdleri öldürmüştür. Zaten bunu kendisi ‘Bugüne dek kendi otoritemizi yapıda hâkim kılmak için yapıda bulunan üçte iki kadroyu temizledik,’ diyor. Korkunç bir durum! İyi Keke! Ben çıkmak zorundayım, çünkü yarın çalışacağım. Sen de fazla kafanı yorup moralini bozma! Kürdleri güzel günler bekliyor inan bana.”

“Tamam! Ben de senin gibi iyimser olmak isterdim ama Kürdler çok garip bir halk. Dünyada kendi düşmanlarına Kürdler kadar gönül vermiş, düşmanlarına âşık olan başka bir halk var mı acaba?”

“Kürdler gibi düşmanlarına âşık olan bir halk ben de tanımıyorum ama bu sadece belli bir süre böyle olacak. İleriki yıllarda inan ki, bunlar aşılır.”

“Sana inanmayı çok isterdim ama bakalım, daha çok yaşlı değiliz ve gelecek 20-30 yılı-eğer kaza, bela, hastalık olmazsa- yaşar görürüz. Son olarak sana bir şey sormak istiyorum.”

“Buyur! Seni dinliyorum!”

“Çocuğunuz erkek mi, kız mı olacak?”

“Öğrenmek istemedik. Sürpriz olsun istedik. Eğer erkek olursa ismini ben, kız olursa Sandra koyacak. Ben çocuğun ismini “Azad” koyacağım haberin olsun.”

“Öyle mi? Sevindim. Peki, Sandra ismini ne koyacak?”

“Bana söylemedi. Sürpriz olsun diyor.”

“İleride evlenecek misiniz?”

“Evet, evleneceğiz ama düğün yapmayacağız. En yakından tanıdıklarımızı güzel bir yemeğe davet edeceğiz ve eğer paramız yeterse balayına gideceğiz. Hepsi bu! Seni de düğüne bekliyoruz haberin olsun!”

“Biliyorsun ben pek kalabalıktan hoşlanmam ve seyahate de son 10 yıldır gitmedim. Eğer yapabilirsem elbette geleceğim.”

“Nasıl istersen! Ama gelirsen çok seviniriz!”

“Kay Pollak’ın çevirmiş olduğu “Cennetteki gibi!” filmine bakmış mıydın?”

“Hayır bakmadım! Nasıl bir film? İyi mi?”

“Mükemmel!”

“Konusu ne?”

“Kıskançlık, bencillik, nefret, hırs, gurur, kibir, küstahlık, şehvet, arzu, öfke, intikam, korkaklık, bilgisizlik gibi insanların çok kötü ve pis özelliklerini muhteşem gösteriyor. Sadece bu nedenle de olsa bile ben bu dünyada çocuklarımla olmalarını istemem.”

“Keke boş ver sen insanın özelliklerini. Çocuklar muhteşem varlıklardır. Sen depresyondasın herhalde.”

“Savaş, açlık, fakirlik, adam öldürme, doğanın sömürülmesi, ekolojik zararlar, hastalıklar, doğal afetler vs. varken, hayata başka güzel olan nedir? diye kendime çok soruyorum. Ayrıca, benim için her gün yeme, yatma, çalışma ve sevişmenin; kısacası, hayatta kalma ve sadece var olma mücadelesi vermenin anlamsız olduğunu düşünüyorum.”

“Ah dostum ah! Hani sen yaşamından mutluydun?”

“Ben yaşamımdan mutlu olmasına mutluyum ve biz gerçekten Avrupa’da yaşamakla çok şanslıyız; ama milyonlarca, milyarlarca insanın acı, dert, üzüntü içerisinde yaşamalarını bilmek bazen bana acı veriyor.”

“Dünyanın problemleri senin problemin değil ki? İleride insanlar değişir ve dünya belki cennet olur kim bilir?”

”Yok sanmıyorum! İnsanlar acılarını sindirmek için dinleri buldular. Ama dinleri bulmak da insanlara yardım etmedi. Bana göre bu dünyada hiçbir kimse ve hiçbir şey insanları acılarından kurtarmaz. İnsanlar bir kere ilahi değiller ve

doğası gereği kötü ve lanetlidirler. Elbette iyi olanlar da var ama onlar daha çok azınlıktadırlar.”

“Bilim ve teknoloji geliştikçe ileride insanlar da değişip tabiatla ahenkli, barış içerisinde yaşamayı öğrenemezler mi acaba? “

“Hüter der Erinnerung – The Giver” filmine baktın mı?”

“Yok bakmadım.”

„Equilibrium?“

„Yok onu da tanımıyorum.“

“Biliyorsun, ben bilimkurgu filmlerini çok sevdiğim için hemen hemen hepsine bakmış sayılırım. Bilimkurgu filmleri gelecek yılları konu ediyorlar. Bilimkurgu filmlerindeki teknik inanılmaz derecede ileri (Star Wars, Matrix, İmmortal, Avatar filmlerine bak istersen) ama insanlar saydığım özellikleriyle aynısı. İnsanı insan yapan zaten bu özelliklerdir. Bu nedenle eğer insan değişecek olursa o zaman insan değil, ilahi, ya da başka bir şey olur ama insanların ilahi olması mümkün değil. Hangi yüzyılda olursa olsun insanların karakterinin öz itibarıyla değişeceğini düşünmüyorum. Komünistler dünyayı cennete çevirmek istediler ama yapamadılar. Bu bağlamda -senin bazen dediğin- komünizmi yaşayacak insanın bir gün var olacağının da mümkün olacağını düşünmüyorum. Dolayısıyla komünizm düşüncesi, tıpkı Hristiyanlık gibi kâğıt üzerinde, teoride iyidir ama pratiği berbattır. Bilmem İncil'i okudun mu? Ben Hz. İsa'yı örneğin çok seviyorum. İstersen İncil'i oku ve göreceksin ki, Hristiyanlık dini “sevgi” dinidir. Hz. İsa özünde o dönem toplumda dışlanan ve baskıya uğrayan kadını, fakirleri ve

hastaları en çok sevmiş saymış ve Allah'ın huzurunda herkes birdir demiş vs. ama şimdi bir de ondan sonra gelen Hristiyanların dünyasına bir bak! Tam bir rezilliktir. Hatta Hz. İsa öyle ileri gidiyor ki, kendisini çarmıha geren ve işkenceden geçiren Romalılara “Allah’ım onları affet, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar!” diyerek onlar için dua ediyor. İşte bir de 2015 yıldır var olan Hristiyanların tarihine bir bak! O günden bugüne hiçbir şey değişmemiş ve ilerilerde de değişeceğini sanmıyorum. Ayrıca bu konuyla ilgili Aldous Huxley’in 1931’de İngiltere’de yaşarken kaleme aldığı romanını da okumak gerekiyor. Romanın ismi Türkçe’ye ‘Cesur Yeni Dünya!’ olarak çevrildi. ‘Brave New World!’ romanın özgün adıdır. Yani “Yeni Güzel Dünya!” Wikipedia’da artık kitap üzerine okursun.”

“Tamam okurum! Seni anlıyorum Keke. Yaşamın anlamının ne olduğunu bilmiyorum ama yaşam özünde çok güzel bir şey. Ben bütün zorluklara rağmen severek yaşıyorum.”

“Oldu o zaman. İyi geceler, tatlı uykular ve rüyalar dileğimle çıkalım istersen.”

“İyi geceler Keke! Sana da! Bye!”

27. Bölüm || Azad&Maya

Akşam saat 20:00 civarlarındaydı. Azad BBC World’ü açmış dünya haberlerine bakıyordu ve aniden kapının zili çaldı. Azad kalktı çekinerek yavaşça kapıya doğru yürüdü ve gözünü gözetleme deliğinin üstüne koydu ve baktı. Kim olabilirdi acaba? Azad’a gelen giden pek çok kimse yoktu. Kapının önünde saçları sıfıra vurulmuş, maviye boyanmış, sanki bir başka insan olmuş Maya duruyordu. Azad kapıyı

açar açmaz içgüdüsel bağırarak “Maya!” dedi, “Sen burada ne arıyorsun?”

“Hey Azad! Bilmiyorum! Geldim işte!”

Azad hayretle: “Evde olmasaydım ne yapacaktın?”

Maya gülümseyerek: “Ama evdesin!” der demez Azad iki kolunu açtı, Maya’yı candan kucakladı ve havaya kaldırarak üç kez etrafında döndürdükten sonra yere indirdi ve baştan sona Maya’yı süzdü.

Maya kaşlarını, göz kapaklarını, tırnaklarını maviye boyamış, göbek çukuruna kadar mavi bir üst, göbeği açık üstün altına yine mavi plastik vinil bir mini etek, diz üzerinde mavi çoraplar ve 16 cm yükseklikte apartman topuklu mavi ayakkabılar giymişti. Topu, mini eteği ve dizlerinin üzerindeki mavi çorapları arasında kalan yaklaşık 6 santimetrelilik beyaz teni dikkat çekiyordu. O an Azad’ın hemen aklına Immortal filmindeki Linda Hardy geldi. Maya, Linda Hardy’den sanki çok daha güzel görünüyordu ama herkesin kendisine göre bir görünüşü olduğu için Azad Maya’yı, Linda Hardy ile kıyaslamanın doğru olmadığını düşündü ve gülümseyerek: “Ne o maviye bürünmüşsün! Maviyi seviyor muydun yoksa?” Maya sesini çıkarmadı ve sessizce mutfığa doğru yürüyerek Azad’a: “Canım bir espresso istiyor!” dedi.

Azad: ”Tamam! Her istediğin espresso gibi olsun. Sorun değil. Hemen yaparım,” dedikten sonra espresso yapmaya koyuldu. O an Maya mutfaktaki masanın etrafında -Azad’ın çoğu zaman dolaştığı gibi- yavaş adımlarla dolaşmaya başladı.

Azad espressoyu yaptıktan sonra Maya'ya bakarak: "Müzik dinlemek ister misin?" diye sorunca;

Maya yine gülümseyerek: "Dinleyelim! Ama minimal olsun lütfen! En iyisinden."

Azad müzik sistemini açtı ve tableti Maya'nın eline verdi: "İsteddiğini çalabilirsin!" dedi. Maya teşekkür ettikten sonra sağ tarafında boş duran kanepeye oturdu ve müziği açtı. Aniden odanın içi DJ "Miss Monique"nin yaptığı müzik ile doldu. Maya ayağa kalktı ve yavaş yavaş dans etmeye başladı. Azad oturduğu koltukta geriye yaslandı ve Maya'yı baştan sona, aşağıdan yukarı gözetiyordu: Maya gerçekten çok güzel bir kadındı. Güzel bir fiziğe sahipti. Orta boy, biçimli bir beden, uzun kol ve bacaklar, büyük gözler, dolu dudaklar, mavi saçlar ve gözlere sahipti. Kararsızlıkları ile ünlü cazibe sembolü Azad'ın karşısında duruyordu. Maya'nın büyümlü bir havası vardı. Ritmik hareketleri ile şimdiki dans eder gibi bir yaşam yaşırdı. Kızgınlık nedir bilmezdi. Babasına kötü düşüncelerini söylerken, babası dayanamayıp onu bazen döverdi ama Maya hiçbir zaman ne babasına ne de başkalarına kızmazdı. Onun yanında kızgınlıklarınız adeta yok olurdu. En sinirli anda bile insanı kontrol etme yeteneğine sahipti. Üstelik tartışmayı sevmesine rağmen; bu kadar ustalıkla konulara hâkim olup, sonra da sesini hiç yükseltmeden zaferini ilan eden onun gibi çok az kişi vardı. Diğer insanların kılıç salladığı ortamlarda, Maya; gülücüklerini, zarafetini ve öpücüklerini gönderiyordu. Bu durum Azad'ı hepten şaşırtıyordu.

Azad sanki çok yorgunmuş gibi koltuğa yığılmış öylesine sigarasını içerek önünde striptiz gibi dans eden Maya'yı seyrediyordu. Bir an kalkıp kendisi de Maya ile dans etmek geçti içinden ama sonra "yok!" dedi kendi kendine: "O yalnız

dans etsin! Hiç keyfini bozmayayım! Akıl, mantık, aşk... İşte karşımda her şeyiyle özel biri duruyor ama kolay biri değil. Sonra kendi kendine “Siktir et! Her ne olacaksa olsun! Kafayla düşünmeyi sonlandırmam lazım. Kalbim ne diyorsa o olsun?” derken, tam o an Maya: “Azad ne düşünüyorsun öyle kara kara? Hadi sen de gel benimle dans et bakalım!” deyince, Azad oturduğu koltuktan kendini düzelterek: “Bir şey düşündüğüm yok!” dedi. “Sen keyfine bak Maya! Keyfini lütfen bozma!”

Azad sıcak romantik, ateşli aşkları severdi. Birlikte olduğu insanın ayaklarını yerden keser, iyi bir konuşmacı olduğu için, güzel aşk sözleri söylemekte üstüne kimse yoktu ama bir kadınla ilişkiye girmekten ödü gibi korkuyordu. Sonra yine yaşam üzerine düşündü ve Bejan’ın “Yaşam değerli bir armağandır!” sözünü anımsadı. Özünde dünya gezegeninde olmaktan son derece memnundu ve çok mutlu olduğunu fark etti. Her şeyi vardı. Eksik hiçbir şeyi yoktu. Aşkı ve heyecanı seviyordu ama eğer ileride istediği gibi yürümezse ne yapacaktı? Yine Carmen ile olduğu gibi acı mı çekecekti? Tabi bazen birine ait olmak duygusu gururunu okşayabiliyordu ama her nedense bir ilişkiye girmekten çok, çok korkuyordu. Eğer kıskanç ve sahiplenici duygular yoğunsa ve bu özellikler kendisini sıkımsa başlamışsa o ilişkiye son vermek mecburiyetindeydi. Bu nedenle Azad ile yaşamak sanıldığından da çok zordu. Bir ilişki ya mükemmel olacak, ya da hiç olmayacaktı! Birbirini seven iki insanın ömür boyu birbirlerine acı vermelerini bir türlü anlamıyordu çünkü.

Miss Monique’in parçası yaklaşık bir saat sürüyordu. Sonlarına doğru Maya dans ederek Azad’ın etrafında bir striptiz gibi dönüp dolaşıyor, Azad’ı adeta büyülyordu. Maya çantasını yerden alıp açtı ve bir şişe şarabı Azad’ın

önüne koydu. Azad yerinden kalktı mutfakta tirbuşonu aldı ve şarap şişesini açarak bardaklara doldurdu ama saat 22:00 olduğu için ilaçlarını alması gerekiyordu. Azad günde bir defa genellikle saat 22:00'de bütün ilaçları birden alıyordu. Maya ise günde 4 defa ilaç alması lazımdı. Maya'nın da gece ilacını saat 22:00'de alması gerekiyordu.

Maya şarap şişesini aldı ve Azad'a dönerek: "İlaç ile şarabı bir arada almamız iyi fikir değil!" dedi. "İstersen ilacı aldıktan sonra saat akşam 22:00'ye kadar bekleyelim."

Azad: "Olur!" dedi. "Karnın aç mı?"

Maya: "Evet! Karnım çok aç!" dedi, ağzını açarak, dişlerini bir kurt gibi gıcırdatarak: "Canım seni yemek istiyor! Grrrr!"

Azad sesli güldü ve duvar panosundan yemek listesini alıp getirdi ve Maya'nın eline verdi. Maya hiç keyfini bozmadan: "Sen ne istiyorsan bana da onu ısmarla!" dedi ve dans etmeye devam etti. Azad telefonu aldı ve Hindistanlıdan yemekleri ısmarladıktan sonra yine oturduğu kanepeye döndü. Maya biraz sesli: "Azad! Azad! Azad!" diye üç dört kez bağırarak Azad'ın etrafında dönüp duruyordu. Azad hiç sesini çıkarmıyor ve keyfini bozmuyordu. Maya bu sefer Azad'ın saçlarını eliyle hafiften okşamaya başladı. Azad yine olduğu gibi yerinde duruyordu. Zaten ne yapacaktı? Kalkıp Maya ile dans edecekti ama bir türlü oturmuş olduğu yerinden kımıldanamıyordu.

Sabır, eli açıklık ve duyarlılık Azad'ın en önemli nitelikleriydi. Dürüst, vicdan sahibi, sadık ve uysaldı. Her çevreye kolayca uyabiliyordu. Genellikle hayal dünyasında yaşıyordu. Yaşam görüşleri ciddi fakat gerçekçi değildi. Dış dünyasında, öylesine mutluydu ki, insan onun bazen "aptal"

olduğunu bile düşünebiliyordu ama zannedildiğinden daha akıllı ve kurnazdı. Sinirli yapısını gizli bir sakinlikle örterken, herkesin seçtiği özel bir kişi olmanın hayallerini kurardı. Yaşam onun için bazen ürkütücü ve korkunçtu. Kendisini güven içinde hissetmesi için, sürekli korunmaya ihtiyacı vardı.

Ve nitekim Miss Monique'in parçası sona erdi ve Maya masada duran tableti aldı ve “tekrar” düğmesine basarak:

“Bu parçayı çok seviyorum. Bir daha dinleyelim mi?”

Azad: “Nasıl istersen! Benim için fark etmez. Bu akşam da “Miss Monique” akşamı olsun istersen!”

Maya yine ayağa kalktı ve müziğin eşliğinde “Wow! Hey! Harika! Süper!” dedikten sonra tekrar yerine oturdu. O an ısmarladıkları yemekler de geldi. İkisi yemeklerini yedikten sonra sessizce müzik dinlemeye koyuldular. Maya kendi dünyasında yarattığı fanteziler ve gerçekler arasında sıkışıp kalıyorduydu da belki de dünyanın en melankolik insanıydı. Kafasına taktığı bir problemi varsa, karşısındaki kişiye hiç belli etmiyordu. Sürekli uykusuzluk çekerdi. Sinirleri çok hassas olduğu için çok çabuk yıpranıyordu. Alkol ve uyuşturucuya dayanıksız bir yapısı olmasına rağmen, her fırsatta yine bu tür şeylere sığınabiliyordu.

Geleceği ayrıntılı biçimde planlamaya çalışan Azad ise sık sık kuruntulara kapılarak depresyona giriyordu. İşleri ile aşırı meşgul olduğu için, insanlarla zor ilişki kuruyordu ve kendisini çok yalnız hissediyordu. İki temel özelliği vardı: Güvenilirlik ve dürüstlük. Azad para konusunda dikkatli olmasına rağmen, eli açık bir insandı. Geniş hayallerinde sıra

dışı düşler kurardı ama yargılanmak, terk edilmek ve küçümsenmek en korktuğu şeydi.

Saat 22:30'u gösteriyordu. Maya yine yerinden kalktı ve dans etmeye başladı:

“Hadi Azad! Hadi sen de gel!” diyerek Azad’ı dans etmeye davet ediyor ve kendinden geçiyordu. Azad oturduğu yerinden ayağa kalktı ve hafiften vücudunu müziğin ritmiyle hareket ettirmeye başladı ama akıllı fikri, gözü kulağı önünde çılgınca dans eden Maya’daydı artık. Maya, Azad’a yavaşça yanaştı ve elini Azad’ın bacaklarının arasına götürerek Azad’ın penisini okşamaya başladı. Azad neye uğradığını şaşırılmış, alnında ve vücudunda terlemeye başlamasını bile hiç fark etmemişti. Azad yumuşak ve pürüzsüz elleriyle dikkatlice Maya’nın göğüslerini, bacaklarını, kalçalarını, kollarını okşamaktan çok büyük bir zevk alıyordu. Maya yavaş yavaş bir yandan kendinin, diğer yandan Azad’ın üstündeki elbiseleri çıkararak odanın herhangi bir köşesine fırlatıyor, Azad’ın çıplak tenini kendi teninde hissederken müziğin büyüleyici etkisiyle fazlasıyla zevk alıyor, orgazma yaklaşıyordu.

Uzun süre sevişip oynadıktan sonra Maya, Azad’ın ona dokunmasını, güzel sözler söylemesini, onu tahrik etmesini ve birleşmeye hazırlamasını istiyordu. Azad sanki Maya’nın düşüncelerini okumuş gibi, onu keşfedip, daha fazla zevk almaya başlamıştı. Öpüşürken aynı zamanda elleri ve dudaklarıyla onun vücudunun her karış yerini keşfediyor, mucizevi gözlerinin içine bakarak tahrik ediyor ve onu güzel sözlerle boğuyordu. Bu durum Maya’yı da Azad gibi deli divane ediyordu. Azad çok yavaş önündeki yumuşak koltuğa oturdu ve çok yorgunmuş gibi geriye yaslandı. Maya bacaklarını genişçe açtı ve onun üstüne oturdu. Bütün

inisiyatif artık Maya'nın elindeydi. Azad'ın penisini eline aldı, yavaş ve dikkatlice içine yerleştirdi. Artık bütün dünyalar Azad ve Maya'nındı. İki ayrı vücut, iki ayrı ruh bir olmuştu.

Aşkı bilinçli yaşamak sanki bir sanattı ve insanda zamansızlık duygusu yaşıtıyordu. Azad ile Maya'nın beraber geçirdikleri son saatler bir saniye gibi gelip geçmişti. Maya halen Azad'ın kucağında oturmuş, iki koluyla onu sarmış, başını omuzuna koymuş öylece hareketsiz duruyordu. Azad, Maya'nın kulağına fısıldayarak:

“Canım Maya! Eğer müsaade edersen benim tuvalete gitmem lazım,” dedi.

Maya: “Okay! Benim de tuvalete gitmem lazım ama ilkin sen git istersen.”

Azad tuvalette üstündeki kanı görünce şaşırdı. “Eyvah!” dedi. “Maya'nın galiba adet günleri var!” Sonra düşündü ve anladı ki Maya tampon kullanmamıştı ve 34 yaşında bir kadın olmuştu. Azad tuvaletini yaptıktan sonra bir duş aldı ve ondan sonra odaya geldi. Maya koltuğa oturmuş sigara içiyor, müzik dinliyor ve çok mutlu görünüyordu. Müzik sisteminde Claude Debussy'nin “Clair de lune” parçası çalıyordu. Azad da bir sigara sardı ve Maya'nın karşısında, diğer koltuğa oturdu. Maya kalktı ve banyoda bir duş aldıktan sonra geri geldi. Saat gece 24:00'e geliyordu. Maya banyodan gelir gelmez Azad'ın yanına yanaştı ve Azad'ın kulağına: “Ne düşünüyorsun öyle yalnızlık içinde?” diye fısıldadı.

Azad: “Hiçbir şey! Yatmaya gidelim mi?”

Maya: “Okay! Zaten çok geç oldu sanırım.”

Azad esneyerek: “Evet haklısın!” dedi.

Maya, Azad'ın burnuna bir öpücük kondurdu ve elini tutarak: "Haydi o zaman; kalkalım istersen!"

İki sevgili beraber kalkıp yatak odasına geldiler. Yatak zaten hazırды. Azad yatağın sağ, Maya sol tarafına uzandılar. Azad yatakta sağ tarafına dönerek Maya'ya bakıyordu. Maya sırtını Azad'a çevirdi, sağ yanına dönerek annesinin rahimindeki bir bebek gibi iki bacağını göğsüne doğru çekti ve:

"Azad lütfen kucakla beni!" dedi ve olduğu yerde hareketsiz kaldı. Azad, Maya'yı arkadan sıkıca kucakladı ve Maya'nın dikkatlice yüzüne bir öpücük kondurdu. Maya o an:

"İşte tam böyle ölmek isterim!" dedi.

28. Bölüm || Azad

Azad ertesi gün öğlene doğru uyandığında Maya gitmişti. Banyoya gitti, duş aldı, dişlerini fırçaladı ve kendisine bir espresso yapıp sigarayla içtikten sonra Twitter'ı açtı. Twitter'da birçok mesaj vardı. Bunlardan birkaçını okudu ve kendisi de birkaç "Tweet" attı ve biliyordu ki "halkların kardeşliği" diye bir şey yoktu. Ayrıca bunun politik bir anlamı da yoktu. Kürdleri kandırmak için uydurulmuş bir sözdü. Halklar arasında sadece çıkar ilişkileri vardı. Efendi ile köle, burjuva ile işçinin kardeşliği ne ise "halkların kardeşliği" ya da "Türk-Kürd kardeşliği" de oydu. Hz. Musa (Yahudiler), Hz. İsa (Hristiyanlar), Hz. Muhammed (Müslümanlar) kardeş oldular mı? Üçü de Allah'ın elçileri. Demek ki Allah bile milletlerin kardeş olmasını istememiştir.

Marx ile Engels bile 1847'de Komünistler Birliği'ne katıldıklarında, birliğin eski şiarı olan "Bütün İnsanlar Kardeşdir!"

yerine “Bütün Dünya İşçileri, Birleşin!” diye değiştirdiler. Demek ki onlar da halkların kardeş olmadığını anladılar.

Rollerimiz tersine olsaydı; yani Kürdler, Orta Asya'yı işgal edip Türklere "Biz kardeşiz" deselerdi; Türkler, Kürdlere "Embesil" muamelesi yaparlardı ve çocuklarına kadar bir Kürd bırakmamacasına hepsini katlederlerdi.

Sonra Robert Ingersoll'un “Çağlar boyunca, güçlü zayıfı ezdi; kurnaz ve kalpsiz, aptal ve masum olanları tuzağa düşürdü ve köleleştirdi ve insanlık tarihinde, hiçbir yerde, hiçbir Tanrı ezilenlerin yardımına koşmadı,” dediğini hatırladı.

Kürdistan'da “Kürd sorunu” yoktu, işgal edilmiş Kürdistan meselesi vardı. İsmail Beşikçi'nin dediği gibi Müslümanlar; tefrika, bölücülük, ümmeti bölme İslam'a aykırıdır, diyorlardı. O zaman Kürdlerin, Kürdistan'ın, 1920'lerde Milletler Cemiyeti döneminde bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması İslamcıları neden ilgilendirmiyordu? İslamcılar bu büyük tefrikaya neden bir eleştiri getirmiyorlardı?

Azad Facebook'taki yazıları okuduktan sonra şöyle yazdı:

Mesaj 1:

“Bence Kürdler, aralarındaki işe yaramaz ideoloji, din, mezhep benzeri sürtüşmeleri bir kenara bırakıp milli bilinç etrafında ülkelerinin kurtuluşu için harekete geçmelidir.

Kürd ulusalcıları, Kürdler arasında ayırım yapmamalıdır. Sağcısı, solcusu, hırsız, dincisi, dinsizi, komünisti, milliyetçisi, yeşilcisi, homoseksüeli ve onlarca parti ve

örgütüyle hepsi sonuçta Kürdistan milletinin çocuklarıdır. Düşman bize saldırınca bu ayrımı yapmıyor.

Ulusallık, bağımsızlık, devletleşme bu aidiyetleri reddetmekle olmaz. Ama eğer aramızdaki farklılıklarımızı bir zenginlik olarak görür ve tek yumruk, tek vücut olursak ancak ondan sonra bağımsız bir ülkemiz olur.

Kürdistan sonuçta bir iki kişinin babasının malı değil, hepimizindir. Bu nedenle yukarıda saydığım çok değişik aidiyetler dahil herkes ülkesi Kürdistan'ı işgalden kurtarmak için kendi gücü oranında çaba harcamalıdır diye düşünüyorum.”

Mesaj 2:

“Kürdler dilini serbestçe konuşsa, kültürünü özgürce yaşasa bile insanlarımız yine aç ve yoksul bir şekilde sokaklarda dolaşacaktır. Sorun yalnızca dil-kültür meselesi değildir; mesele toprak, ekonomi, devlet ve siyaset, yani kısaca milli bir meseledir. Elbette dil ve kültür çok önemlidir; fakat Kürdler kendi zenginlik kaynaklarının sahibi olmadığı müddetçe Kürdistan sorununun dil ve kültürle çözüleceğini düşünmek, Kürdleri aptal yerine koyup aldatmaktır.

Buradaki amaç, Kürdlerin kendi devletini kurma ve kendi zenginlik kaynaklarına sahip olma hedefinden şaşdırtmak ve onları bu hedeften uzaklaştırmaktır. Halkların Demokratik Partisi (HDP), Kürdlerin enerjisini Kürd sorununa değil, ‘Türkiyelileşme’ söylemine ve Türk ulus devletinin devamına harcıyor. Zaten HDP’nin amacı bağımsızlık değil, bağımsızlığı engellemektir.

Federasyon derlerse; federasyon bağımsızlığa giden bir ön aşama olarak görülebilir. Tıpkı Güney'deki gibi...”

Türkiye’de 7 Haziran 2015 genel seçimlerine bir hafta kalmıştı. HDP’nin taleplerinden biri de eşcinsellerin evlenebilmesiydi. Azad, sömürgecilerin Kürdistan’daki seçimlerini boykot ediyordu; fakat HDP’nin böyle bir talepte bulunmasını yine de önemli buluyordu. Bu talep bazı radikal Kürd Müslümanlarını ayağa kaldırmıştı. Onlardan biri şöyle yazmıştı:

“PKK'nin misali: Tecavüze uğrayan bir kadını tecavüz-cülerden kurtarıp kendisi tecavüz etmektir. PKK, şu an Kürdlerin namusuyla, şerefiyle, onuruyla oynuyor. Namusa düşman, ırza düşman! Erkek erkeğe, kadın kadına evliliğe evet diyen PKK değil de kimdir? Bu namussuzluk değil de nedir? Hiçbir dinde bunun yeri yoktur. Bu her dinde haramdır!

Kadına özgürlük vaat ederken alttan kadının başını açan, kocasının itaatinden çıkarıp binlerce insanın yuvasını yıkan PKK zihniyeti değil de kimin zihniyetidir? Bunu yaptıktan sonra da Kadın Destek Merkezleri (KADEM) açarak kadını orada besleyip kendisine minnettar bırakıp daha sonra partinin en tehlikeli işinde kullanan PKK değil de kimdir?

Bu namussuzluğunuzu Selahaddin Eyyubi görseydi,
Şeyh Said görseydi,
Said Nursi görseydi,
Qazi Muhammed görseydi,
Mele Mustafa Barzani görseydi,
Seyid Rıza görseydi;

O hayâsız suratınıza tükürüp size karşı harp ilan etmez miydiler?”

Azad yukarıdaki satırları okuduktan sonra donup kaldı. Ne diyecekti? Sorun elbette sadece eşcinsellerin sorunu değil, Kürdistan’da ileride yaşayacak azınlıkların sorunuydu. Hele Kur'an'da (Lut suresi) bu durum net bir şekilde lanetlenmişse hiçbir çözüm yolu gözüküyordu. Görebildiği gerçeklik buydu. Kendisini biraz toparladıktan sonra aşağıdaki notu yazdı ve postaladı:

“Bazı Müslüman Kürdler İslam dininin barışçıl bir din olduğunu söylüyorlar. Kendileri yaptığı demeçlerden anlıyoruz ki, onların eline kudret geçse, onlar gibi düşünmeyen bütün Kürdlerin kafasını kesip öldürecekler.

Örneğin erkeğin erkeğe, kadının kadınla evliliğine karşı çıkarak, bunun namussuzluk ve şerefsizlik olduğunu söylüyorlar. “Böyle bir şey hangi dinde olur?” diyorlar. Oysa gelişmiş ve ilerici Hristiyanların yaşadığı ülkelerde (ABD, Avrupa ve son olarak İrlanda’da) homoseksüellerin evliliği kabul görmüştür. Her insan kendi vücudundan kendisi sorumludur. Bir insan kendi vücuduyla ne yaparsa yapsın onun bileceği iştir. Başkalarının ona herhangi bir şey demeye hakkı yoktur. Demokrasinin en önemli özelliklerinden biri ‘azınlık haklarını güvenceye alan yönetim biçimi’ olmasıdır.”

Azad yazının altına şunu da ekledi:

Azad Ameda: „Ulusallık, bağımsızlık, devletleşme bu aidiyetleri reddetmekle olmaz. Ama eğer aramızdaki farklılıklarımızı bir zenginlik olarak görür ve tek yumruk, tek vücut olursak ancak ondan sonra bağımsız bir ülkemiz olur.”

Zafer Deniz: "Kürd ve Kürdistan meselesini ibnelerin meselesine indirgemek siyaseti fazla bilmemekten, Kürdistan sorununu anlamamaktan ileri geliyor..."

Azad Ameda: "Kek Zafer, sorun homoseksüeller değil, azınlık haklarına nasıl yaklaşıldığıdır. Senin örneğin burada homoseksüellere "ibne" diye hitap etmen bile o insanlara hakarettir. Niye yapıyorsunuz bunu? Onların size ne zararı oldu?"

Zafer Deniz: "İbne kelimesine takılma, kastımı biliyorsun... Kürdistan meselesini bu kadar minimize etmek, Kürdistan'ın özgürlüğünün yanında bu tip özgürlüğü savunmak o davanın kutsiyetini gölgelemiyor mu?"

Azad Ameda: "Hayır, tam tersine. Eğer olacaksa bir Kürdistan çok toleranslı olması lazım. Kürdistan olduktan sonra İran veya Arap ülkeleri gibi olursa neye yarar? Kürd ulusalcıları, Kürdler arasında ayırım yapmamalıdır. Sağcısı, solcusu, hırsız, dincisi, komünisti, milliyetçisi, yeşilcisi, homoseksüeli ve onlarca parti ve örgütüyle hepsi sonuçta Kürdistan milletinin çocuklarıdır. Düşman bize saldırınca ayırım yapmıyor."

Zafer Deniz: "Azad Ameda düşünceler uyuşmayabilir."

Azad Ameda: "Düşüncem şu: Benim ideolojim, partim, dinim, imanım, örgütüm ve her şeyim Kürdistan'dır. Bu Kürdistan, Kürdistan'ın bütün renklerini içinde barındırır, onları reddedip dışarıda duranı 'ötekisi' yapmaz! Ama her ne olursa olsun insanların dinine, görüşlerine, renklerine saygılı olmamız gerektiğini düşünüyorum. Kürdistan bir çiçekler bahçesi olsun. Her din, dil, kültür, insan yeşersin, özgürce yaşasın! Yeni nesil bu „kutsal“ görevi üstlenmelidir..."

Serdar İslam: “Demokrasi ne midir? Birinin çöpe attığı ekmeğe, başka birinin muhtaç olmasıdır!”

Azad Ameda: “Demokrasi ilk etapta düşünce özgürlüğü, yani duymak istemediğimiz, sevmediğimiz düşüncelere tahammül göstermek demektir. Fakat örneğin Türkiye’de demokrasinin olmayışının, daha doğrusu işlemeyişinin asıl nedeni Kürd ulusal hareketidir. Egemen sınıf Kürd ulusal hareketinin gelişmesinden korktukları için cuntaları cuntalar izlemiş; insanlar düşünceleri yüzünden yıllarca hapis yatmış, işkenceden geçirilmiş, öldürülmüş, idam edilmiştir.

Demokrasi antik Yunanistan’da MÖ 9. yy başlar. Yunanistan’da şehirlerinde oluşan insan toplulukları arasında politik eşitlik vardır. Pazarda buluşan insanlar (erkekler) kanunlar üzerine kararlar alırlar. Yani konsensüs oluşuyor. „Demos” kelimesi bu döneme aittir ve „yurttaş girişimi” anlamına geliyor. Bugünkü demokrasi anlayışının, halk iktidarının temelini bu düşünce oluşturuyor. Yani demokrasi kılığın olduğu yerde de olur.

MÖ 5. yy Yunan felsefesinde ilk olarak insanların doğal hakları tartışılıyor. 4. yy Aristoteles iyi ve kötü yönetim formları arasındaki farklara değiniyor ve iyi yönetimlerin bütün insanlara yararı olduğunu söylüyor.

3. yüzyıldan sonra Romalılarda iktidar küçük bir azınlığın, yani ezen kesimin elindedir. Bazı filozoflar Yunanistan’dan gelen insanın doğal haklarını ve eşitlik düşüncesini geliştiriyorlar. Gelişmenin gerisini internette bolca okuyabilirsiniz.

Görüldüğü gibi demokrasi bir kültür ve zihniyet sorunudur. Önemli olan demokrasinin kâğıt üzerinde değil kafalarda olmasıdır.

DEMOKRASİ, BİLİM ve TEKNOLOJİ halkımız tarafından benimsenirse çok kısa bir süre içerisinde Orta Doğu’ya dünyada örnek alınacak en temiz toplumu yerleştirmiş olacağız.

PS.: Bu ve buna benzer yazılar söz konusu kişilerin yazılarının altına not düştüğümüzde beş dakika sonra bakıyoruz ki, silinmiş. Kürdlerin demokrasi anlayışı maalesef bu kadar. Kürdler bu kafa yapısıyla bağımsız olsalar bile Kürdistan “iyi” bir ülke olur mu bilmiyorum. Allah Kürdlere yardımcı olsun. Başka ne diyebiliriz ki?”

Hasan Dere: “Allah yüz yıllardır Kürdlere yardım değil katliam taşımıştır. İşleri Allah’a kaldıysa Kürd’e açar yoktur. Kürd, Allah ile arasına mesafe koyduğu gün özgürlüğe yaklaşır. Çünkü Allah etrafında Kürdlerin birliği değil, düşmanlarıyla birlik örülüyor.”

Serdar İslam: “Demokrasinin gelişmemesi ya da yerleşememesi bizzat kendindendir. Zira elastiki ve egemenlerin sömürge anlayışına göre yorumlanabilir, tanımlanabilir. Bugünkü sloganın gayesi budur. Egemenlerin elinde sömürge aracıdır. Demokrasi ne bugün ne de geçmişte hiç gelmemiş ve gelmeyecektir. Zira bir şeye bağlılık bir de dayanak gerektirir. Demokrasiye bağlılığın dayanağı nedir? İnsanlık mı, erdemlik mi, eşitlik mi? Bunlar kimin umurunda. İçkicinin, âlemcinin, değişik düşünce kalıplarına sahip insanların her türlü yozlaşma ve ahlaksızlığın meşru sayıldığı ortamlarda yetişen insan mı demokrasiye temel ve sütun olacak? Sermayenin vızır vızır aktığı lüksün, taklidin,

teknolojinin, egemenlik anlayışının küreselleştiği dünyada mı insanlar; aman biz şunu yapmayalım bu demokrasiye göre caiz olmaz mı diyecek? Gülünç bunlar. İslam’a öfkeni anlıyorum. Ama onun yerine bir şey koyamazsın. Demokrasi insanlığa soldan daha büyük zarar vermiştir. Zira demokrasi nedir denilse? İki cümlelik tanımlamadan sonra içeriğini istediğin gibi doldur. A ha! Yazı da orada ve öyle duracak. Biz sana herif de demeyiz merak da etme. Sen olmayan, olmayacak şeyi de bize Mesih diye yedirmeye çalışmasan diyorum.”

Hasan Dere: “Allah diye uydurulan şey sadece güçtür. Muhammed gücü yokken kaçmak zorunda kaldı. Güç toplayınca biat etmeyenlerin canlarına okudu. İslam adalet demek değildir. Aksine adaletsizlik ile İslam aynı şeydir. Çünkü bu sözün anlamı barış değil teslim almaktır. Barış ancak teslim olduğunda veya herkes katledildiğinde söz konusudur. Barış kelimesi Arapçada Sulh’tur, İslam değil. Allah adil olsaydı meleklerini insana biate yollamaz ve hakkını arayan Melek-i Tavs’u suçlu hanesine koymazdı. Komünistler veya başkaları hiçbir zaman dinler ve özellikle İslam kadar dünyaya ve insanlığa zarar vermedi. Şimdi de en büyük zulmü IŞİD yapıyor.”

Azad Ameda: “Kusuruma bakma Serdar İslam ama bu kafayla siz Kürdistan’ı 63 karanlık Müslüman ülke gibi yaparsınız. Demokrasi insanlık tarihinde en iyi yönetim biçimi olduğunu kanıtlamıştır. Siz İran ve Suudi Arabistan’a bakın, Avrupa ülkeleriyle kıyaslayın; ondan sonra kimin ilerici, kimin gerici ve karanlık olduğunu görürsünüz. Ben sizin gibi insanlar yüzünden Kürdlüğümden utanıyorum. Kolay gelsin!”

Serdar İslam: “Utanman olsaydı Avrupa barbarlarını medeniyetin beşiğiyle kıyaslamazdın. Bak bakalım insanlık tarihine; sömürgecilik, kan emiciliği, halkların ve ülkelerin ilhak edilmesini senin o kurban olduğun Avrupa medeniyeti yapmamış mıdır? Ve hâlâ Orta Doğu barbarlığının ve diktasının mühendisi ve sütunu değil midir? Mesela Mısır’da halk tarafından gayet demokratik yollarla seçilen iktidarı senin kurbanı olduğun demokratlar idama mahkûm edip azınlığı dikte etmedi mi? Utanıyormuş! Utanacaksan bunlardan utan. Eğer utanma duygusu dediğin şey Zerdüştlüğünden dolayı İslam’a duyduğun öfke değilse! Üslubu bozdunuz, ben de bundan hoşlanmam. Kolaylıklar dilerim.”

Hasan Dere: “Sömürgeciliği Avrupa’ya taşıyan, o medeniyetin beşiği diye sunduğun İslam âlemdir. İslam sömürgeciliği, İslam’ı yayma maskesi altında sürdürdü. Arapların İspanya’da ne işleri vardı? Ele geçirdiği esirlere tecavüz, köleleri kullanmak... Bu mu namusluluk? Namustan söz edenlerde ahlak olsa bari!”

Azad Ameda: “Serdar, senin dün ne olduğun kimseyi ilgilendirmiyor. Bugün ne olduğun önemlidir. Bakın Orta Doğu rezaletine ve ondan sonra konuşalım. En iyi örnek: İran! Ben İran gibi bir ülkede yaşayacağıma intihar ederim daha iyi.”

Serdar İslam: “Şimdi İran’ı İslam’a mal etmek, TC’ye bağlı köy korucularına Kürdistan özgürlük savaşçıları demek gibidir.”

Azad Ameda: “Kek Serdar, dünyada 63 Müslüman ülke var. Bana bu ülkelerden bir tanesinin içinde kadınlar ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğunu gösterebilir misin?”

Serdar İslam: “Eşit haklara sahip değillerdir zaten. Olmamalıdır da. Çünkü biri erkek, biri kadındır. Bazı alanlarda birinin hakkı öbüründen üstün ya da daha az olabiliyor. Bunların hayatın içindeki misyon ve sorumlulukları farklı. Doğal olarak birebir her alanda eşitleyemezsin. Nasıl ki her fert devlet nezdinde belli eşit haklara sahip ise! Sosyal alanlarda bazılarının durumu öbürlerinden farklıdır. Mesela biri bürokrattır, biri işçidir; kısacası bir hiyerarşi vardır. Tabi sınıf, ekonomik sınıflılık değil, belli bir sistemin asayiş işleyiş birimleri olarak görev ve yükümlülükler farklıdır. Yarın sabah bunları açabiliriz.”

Hasan Dere: “Allah veya başka bir güç insanları yaratmamıştır. Aksine bazı uyanıklar Allah diye bir kudretin var olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Kadın ve erkek eşit var olmuşlardır. Tıpkı Tanrı gibi kendiliğinden var olmuşlardır. Cinsel organın dışa veya içe dönüklüğü iki cinsten birini üstün kılmaz. Sadece birbirini tamamlamalarına işaret eder. Cinsel olarak da erkekte kadın hormonları, kadında erkek hormonları mevcuttur. Homoseksüellik de bu hormonların ters çalışması sonucu ortaya çıkar.

Seçilmişlik iddiasını kendine Allah’ın temsilcileri diyenler, kendilerini üstün tutmak için savladılar. Oysa gerçek bir Allah olsaydı ve iddia edildiği gibi gücü her şeye yetseydi bizi inananlar olarak yarattı ve insan şarlatanlarını kendine temsilci diye yollama ahmaklığına kalkışmazdı. Onun gücünün bizi iman sahibi etmeye yetmediği yerde kendine vazife çıkarmak, sadece başkalarının emeklerini talan etmek isteyen asalakların işine yarar ve yaramıştır.”

Yok, iman içinse neden dünya malını talan ediyorlar? Neden kalıtlara el sürüyorlar? Başkalarının birikimlerine el koyma-

sınlar o zaman, inandırıcı olsun diye esirlerin namusuna göz koymasınlar, canlarına kastetmesinler.

Tanrının temsilcisinin ahlak sahibi olması beklenmez mi?

Ahlak tek eşlilik değilse, malına el koymak için başka inanç-takileri katletmemek değilse, namussuzluk nedir? Korkuyla edilen besmele, korku kalktığında küfürle anılacağından şüphe yoktur. Can korkusuyla din değiştirmek kandırma amaçlıdır. Müslüman safında cihada katılsa dahi bu böyledir.

Korku ile iman sağlamak iman gücünün yetmediğinin kanıtıdır.

Zavallı bir tanrı, cehennem korkusuyla bizi imana getiremeyeceğini bildiğinden kullarını yardıma çağırıyor!

Kim korkar ‘yarattığı’ kula muhtaç bir tanrıdan?

Demokrasi, İslam hukukunun tanımadığı ‘diğerleri’nin can ve mülk hakkını güvence altına aldığı için İslam’dan üstündür. Biz İslam dininden olmayanların ülkemiz üzerinde huzur içinde yaşamamız için İslam hukukuna değil, demokrasi hukukuna ihtiyacımız vardır. İslamın kendi dayatmalarına karşı bizi koruyacak tek şey demokrasi hukukudur.

İslama bıraksak hepimizi camilere gitmeye, oruç tutmaya zorlayacaklardır.

Cami yerine meyhaneye gitme, oruç yerine lokantaya gitme özgürlüğümü ancak demokrasi sağlar. Bu bile başlı başına demokrasinin üstünlüğüdür.”

Azad Ameda: “Keke bence sadece kadınlar ve erkekler değil, bir toplumda yaşayan bütün insanlar, bütün farklılıklarıyla (Örneğin değişik dinleri benimsemeleri vs.) kanun önünde eşit bütün haklara sahip olması lazım. Örneğin Kürdistan’da Şeriat’ı uygularsan; Raa Haq, Hristiyanlar (Asuriler, Kıldaniler, Nasturiler, Süryaniler, Ermeniler), Ezidiler, Nusayriler, Kakailer, Mandailer (Sabailer), Şabaklar vb. dinler, milletler ve homoseksüeller vb. azınlık hakları ne olacak?

Küçük bir örnek daha: Eğer bir erkek bir kadını arzuluyor diye biz kadının üstünü kapatırsak, neden erkeğin üstünü de kapatmıyoruz? Gözleri açık olan kadın da erkeği arzulamıyor mu? Kur’an bu ve buna benzer yüzlerce çelişkiyle doludur. Kur’an’ın yazıldığı çağ çok geriydi ve Kur’an’da yazılanlar çağımızda artık geçmiyor. Bu nedenle ben tamamen demokratik bir sistemden yanayım. Herkes istediği şekilde dinini yaşayabilir ama birisi kalkıp bana “Sen de benim dinimi savun, ya da benim yaşadığım gibi yaşa!” diyemez. Her insan demokratik bir toplumda kanunlar önünde tamamen özgür ve eşittir.

Din, inanç, kişinin manevi dünyasıdır. Eğer ülkesini, siyasi yaşamını buna göre şekillendirmeye kalkışırsan o ‘din’ inanç dini olmaktan çıkar. Üzerinden ekonomik, sosyal ve siyasal çıkar sağlama aracı haline gelir. Din böyle bir şeye alet edilmeli; siyasete, ülke yönetme, halkın siyasi yaşamını şekillendirme aracı haline getirilmemelidir. Kaldı ki ‘din’ hangi ülkede böyle bir rol üstlenmek istemişse, orada topluma huzur getirmemiş, tam tersine orada kanlı, imha temelli bir süreci tetiklemiştir. Bütün dünyada bu durum aynıdır. İslam dünyası ise cinnet derecesinde kan revan içindedir. İnsanlar kendilerini kandırabilirler, ama gerçek yaşamdan asla kaçamazlar. Bu nedenle ‘din’ siyasette

kullanılmamalıdır diye düşünüyorum. Siyasette toplumun sosyal, kültürel, ekonomik, çevre bilimle ilgili talepleri ekseninde demokratik, tekrarlıyorum DEMOKRATİK kurumlaşmalarla olabilir. Ve böyle olan, her dogmadan uzak duran toplumlar gelişir. Diğerleri karanlık kalır ve hiçbir zaman gelişmezler.”

Uso Sokrates: ”Azad onlarla tartışmaya değmez! İslam, İslam’a karşı bile hiç adaletli olmamıştır.”

Hany Zohan: “Ben de aynen Uso gibi düşünüyorum. İslam hoşgörü dini olsaydı, Tanrı önce şeytanla barıştırdı.”

Adar Aydın: “II. Katarina'nın dediği gibi: İnsanlara karınlarını doyurmak için ekmek, avunmak için de din verin. Halk, sizin olsun!”

Uso Sokrates: “Ya arkadaşlar! Bir din kadınları seks kölesi yapıp satıyorsa, lanet olsun böyle bir dine...”

Fikret Yaşar: “Geri kalmış toplumlarda din, birey ve toplum yaşamını düzenler; gelişmiş toplumlarda ise bilim birey ve toplum yaşamını düzenler. Defalarca dikkat çektim! Kuran’ı referans alan Kürdler Nahl 36, İbrahim 4, Hucurat 13 ve Rum 22 ayetlerinin tefsirleriyle ilgilensinler. Bunları anladıkları zaman ezbercilikten ve Arap Emevi İslam’ından uzaklaşıp doğru-mehdiyati bir inanca sahip olurlar. Aksi takdirde Arap yaşam tarzı ve kültürünü din sanıp gönüllü asimilasyona destek olurlar.”

Murat Kurcan: „Müslümanlık adına cihat ilan edenler... Vaat edilen o cennet var olsaydı, o cennete, elinize silah tutuşturanlar sizden önce giderdiler.“

Adar Aydın: “Demokrasilerde her inanca yer var ama hiçbir inançta demokrasiye yer yoktur.”

Yalin Ege: “Felsefe, rasyonalizm ve pozitivism bilimleri size şunu sorar: Mademki İslam dini hak, adalet, kurtuluş, hürriyet diniyse ve sizler de bu dini temsil etme iddiasındaysanız; neden Şeriatla yönetilen devletler ve İslam toplumları açlıktan, sefaletten ve cehaletten kalburu dışarıya çıkmış ve aç kediler gibi duvarlara tırmanıyor ve birbirlerini en vahşi yöntemlerle boğazlıyor?

İkincisi; iki milyara yakın nüfusa sahip olan bu yalın ayaklı müstahzarlar sınıfına, bin dört yüz yıldan bu yana; bir asır değil, yarım asır değil, çeyrek asır değil, on yıl değil, beş yıl değil, bir yıl değil bir ay değil, bir hafta değil, tek bir gün olsun; hak, adalet, hürriyet, ahlak, vicdan, zenginlik, demokrasi, bilim, teknoloji, sanat ve benzeri maddi ve manevi değerlerin iklimini neden yaşatmadı?

Üçüncüsü; ister Batı’yı benimseyen ister Batı’yı kâfir (ötekisi) gören, her meslekten, her sosyal sınıftan, her mezhepten, her etnik sınıftan, her etnik renkten, her siyasi İslami düşünceden ya da doğal afet ve savaşlardan dolayı ülkelerini terk etmek zorunda kalan yüz milyonlarca Müslüman neden daha mutlu, daha özgür, daha zengin olmak için Mekke, Medine, Sudan, Dubai, Katar, Tahran, Ankara, Bağdat, Kahire, Şam, İslamabad değil de; Tokyo, Sydney, Ottawa, Washington, Madrid, Roma, Berlin, Brüksel, Viyana, Paris, Oslo, Zürih’e cennete gider gibi gidiyor?”

Derya Shirin: Ünlü biyolog Wilson, "İnsanlığın ilerlemesi için dinler ortadan kalkmalı," demişti.

Wilson, dinlerin dünyaya zarar verdiğini görmek için ateist olmanız gerekmediğini ve dünyanın dinler yüzünden adım adım yok olduğunu söylüyor.

New Scientist dergisinin son sayısına konuşan Wilson, yeni kitabında insan türü olarak nereye gittiğimiz ve dünyayı nasıl adım adım yok ediyor olduğumuz konusuna eğilmeyi düşündüğünü söylüyor ve "kabile yapımız" nedeniyle, bilimin gezegene verdiğimiz zararlara dair bizlere verdiği işaretleri göz ardı ettiğimiz konusunda uyarıyor:

"Tüm ideolojilerin ve dinlerin büyük sorular için kendi cevapları var, ama bu cevaplar genelde bir çeşit kabilenin inancıyla sınırlıdır! Özellikle dinler, bir diğer kabilenin -bir diğer inancın- kabul edemeyeceği doğaüstü unsurlara sahiptir... Ve her bir inanç, istediği kadar cömert, şefkatli, sevecen ve yardımsever olsun, yine de diğer inançları küçümsüyor. Bizi aşağı çeken şey dini inançlardır. Dünyanın her yerinden insanların, bir Tanrı tarafından izlenip izlenmediklerini merak etmeye dair güçlü bir yatkınlığı var. Hemen hemen her insan, başka bir hayatı daha olacak mı üzerine kafa yoruyor. Bu şeyler insanlığın birleştiği ortak şeyler. Ancak insan bilincinin sınırlarını aşan arayışın kabile dinlerince gasp edildiğini," belirtiyor:

İnsanlığın yararı için yapabileceğimiz en iyi şey, dini inançları tamamen yok etme noktasına kadar azaltmaktır. Ama elbette, türümüzün doğasındaki arzuyu ve bu büyük soruları sormaya devam etmeyi yok etmek değil."

Wilson insanlığın geleceğine dair, dünyanın artık dengede olmayacağı bardağı taşıran son noktaya gelineceğini belirtiyor: "Ve bu olduğunda, her şey çökecek - ve biz de onunla beraber yıkılacağız."

Alabama'da Baptist olarak yetiştirilen Wilson, Hristiyanlıktan uzaklaştığını ama kendini ateist olarak da adlandırmayacağını belirtiyor ve "Ben bir bilim insanıyım," diyor.

Azad insanların doğadan iyi ve kötü olduklarına inanıyordu. Kötü olan insanlara ne ideolojiler ne de dinler yardım eder diye düşünüyordu. Mihail Bakunin "En ateşli devrimciyi alın, ona mutlak iktidar verin, bir yıl içinde Çar'dan daha beter olacaktır," demişti. Azad için bu çok anlamlı bir belirlemeydi. Çünkü kendisine "devrimciyim" diyen insanlarla tartıştığında ve Stalin'in, Mao'nun milyonlarca insanın kanına girdiğini söylediğinde aldığı cevap: "Bunlar gerçek anlamda devrimci, komünist değiller," diyorlardı.

Aynı şey İslam için de geçerliydi. Eğer IŞİD, Boko Haram, El Nusra, El Kaide gibi radikal Müslüman örgütleri ya da dünyada var olan 63 Müslüman devletlerini örnek gösterdiğinde, "Yok, onlar gerçek Müslüman değildir!" diyorlardı. Peki, onlar kötüyse neden dünyada "gerçek" dediğiniz anlamında bir Müslüman ülke yoktur!" deyince sesleri kesiliyordu. Azad, ne yapılırsa yapılsın insanları "ilahi" yapamayız diye düşünüyordu.

Bu nedenle kendisi hukukun üstünlüğüne dayalı demokratik bir sistemden yanaydı. Demokratik bir toplumda, her insanın istediği gibi kendini ifade etme özgürlüğü vardı. Kanunlar yapılır ve herkes; ırk, renk, cins, dil, din, siyasal ya da herhangi bir başka inanç, ulusal ya da toplumsal köken, varlıklılık, doğuş ya da herhangi bir başka ayırım gözetilmeksizin bu kanunlar önünde eşit haklara sahip olurdu. Tıpkı Batı'daki gibi!

Birilerinin kalkıp zorla başkalarına dinini veya ideolojisini dayatmasını çok yanlış görüyordu. Bilhassa din siyasete hiçbir zaman alet edilmeli, kötüye kullanılmamalıdır diye düşünüyordu. Bu bağlamda din devletten tamamen ayrılmalıydı. Ve inanıyordu ki, dünyada hiçbir sistem, hiçbir rejim mükemmel değildi. Bu nedenle demokrasi, sosyal, laik devlet diğer sistemler içinde en iyi olandı, çünkü en azından birey tamamen özgürdü. Demokratik bir toplumda birey istediği dini yaşar, istediği dili konuşur, istediği şekilde giyip kuşanır ve istediği şekilde özgürce düşünüyordu. Kimsenin kimseye bir şey demeye hakkı yoktu. Sosyal devlet olduğu için kimse sokakta aç susuz, evsiz barksız dolaşmıyordu. Bundan daha iyisi can sağlığıydı.

Azad, Batı'nın, daha doğrusu Avrupa Birliği Antlaşması Madde 2'de belirtilen değerlerin tümüne sahip çıkıyordu, çünkü "Avrupa Birliği; insan onuruna saygı, özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukukun üstünlüğü ve azınlıklara mensup kişilerin hakları da dahil olmak üzere insan haklarına saygı değerleri üzerine kuruludur. Bu değerler, çoğulculuk, ayrımcılık yapmama, hoşgörü, adalet, dayanışma ve kadın-erkek eşitliğinin hakim olduğu bir toplumda üye devletler için ortaktır," deniliyordu.

Tartışma uzayıp gitti ve Azad iyice anladı ki, Kürdlerin işi basit değildi.

Ne yapacaktı?

Kürdler de Batı'daki gibi medeniyetten nasibini alırlar mıydı?

Sonra Güney Kürdistan'ı düşündü. Orada işler iyi yürümese de demokratik bir devlet vardı ve bu devlet diğer parçalara örnekti. Gandhi "Doğruluk ve sevgi var olduğu müddetçe

umut korunacaktır,” demişti. Facebook’a aşağıdaki yazıyı postaladıktan sonra yatağa uzanıp derin düşüncelere daldı.

“Kürdler dili, kültürü ve coğrafyasıyla homojen bir halktır.

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi (İngilizce: Universal Declaration of Human Rights, kısaca UDHR), Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu’nun Haziran 1948’de hazırladığı ve birkaç değişiklik yapıldıktan sonra 10 Aralık 1948’de, BM Genel Kurulu’nun Paris’te yapılan oturumunda kabul edilen 30 maddelik bildiridir.

Bildirinin imzalanmasında, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra devletlerin, bireylere tanınan hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması konusunda birleşmesi de etkili olmuştur. Eleanor Roosevelt bu bildiriye “Bütün insanlık için bir Magna Carta” olarak tanımlamıştı. Bildirinin imzalandığı 10 Aralık, Dünya İnsan Hakları Günü olarak kutlanırdı.

Bütün dünya halkları için geçerli olan bu bildiri maalesef Kürdler için geçerli değildi. Kürdlerin ülkesi Kürdistan, doğal kaynakların zenginliğinden dolayı bölge ülkeleri tarafından işgal edilmiş, Kürdlerin her hakkı gasp edilmiş, Kürdistan kuşatılmış, baskı, sömürü ve zulme tabi tutulmuştu.

30 maddelik İnsan Hakları Evrensel Bildirisi’nde şunlar yazılıyordu:

İnsan: Bütün insanlar hür, haysiyet ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşlik zihniyeti ile hareket etmelidirler. (Madde 1)

İnsan haklarının özellikleri: Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi veya diğer herhangi bir akide, milli veya içtimai

menşe, servet, doğuş veya herhangi diğer bir fark gözetilmeksizin işbu Beyanname’de ilan olunan tekmil haklardan ve bütün hürriyetlerden istifade edebilir.

Bundan başka, bağımsız memleket uyruğu olsun, vesayet altında bulunan, gayri muhtar veya sair bir egemenlik kayıtlamasına tabi ülke uyruğu olsun, bir şahıs hakkında, uyruğu bulunduğu memleket veya ülkenin siyasi, hukuki veya milletlerarası statüsü bakımından hiçbir ayrılık gözetilmeyecektir. (Madde 2)

Kanun önünde herkes eşittir ve farksız olarak kanunun eşit korumasından istifade hakkını haizdir...” (Madde 7)

HDP/PKK kitlesi miting ve yürüyüşlerinde Kürdistan bayrağı yerine Türk bayrağını gururla dalgalandırıyorlardı. Sosyal medyada günlerdir bu olay tartışılıyordu.

Adnan adlı bir arkadaşın aktardığına göre “Nguyen Van Thuan, Vietnamlı bir sendikacıydı. İşgal yıllarında tutuklanarak 10 yıldan fazla açık havada kaplan kafeslerinde tutuldu. Anılarında işgalcilerin bayrağını selamlamamak için gördükleri ağır işkenceleri ve sonuçlarını anlatıyor. Birçok direnişçinin selam vermemek için tutuldukları kaplan kafeslerinde yakalandığı tropik hastalıklardan dolayı bağırsaklarının anüslerinden bir metre dışarı çıktığına, buna rağmen selamlamayı reddettiklerine ve acıyla kıvranarak öldüklerine dair yaşadıklarını ve tanıklıklarını kitabında anlatmış. Vietnam'ın kurtuluşundan sonra Thuan, Vietnam İşçi Sendikaları Konfederasyonu’nun 2. başkanı olacaktır.”

Bilindiği gibi bayrak, bir devletin kuruluş felsefesiyle birlikte söz konusu devletin tüm uygulamalarını da temsil ediyordu. Bu nedenle saldırgan ve katliamcı devletlerin uygulamaları protesto edilirken genelde söz konusu devletlerin bayrakları yakılırdı. Kürdler ise kendi bayrakları yerine cellatlarının bayrağına sahip çıkıyorlardı. Bayrak; sömürge halklar için özgürlüğün, devletler içinse egemenliğin simgesiydi! Ama Kuzey Kürdleri adeta bir Stockholm Sendromu yaşıyorlardı.

Türk devletinin yaklaşık bir asırdır özel çabasına rağmen Kürdlere benimsetemediği Türk bayrağını, “Kürdler adına” hareket eden PKK/HDP üç ayda Kürdlere benimsetmişti. Oysa Amed zindanlarında, bu bayrak için yazılan marşı okumadıkları için, Kürd yurtseverleri ağır işkencelerden geçirilerek öldürülüyorlardı. Şimdi ise kendi bayraklarına sahip çıkmak yerine, Türk işgal bayrağını “gururla” dalgalandırıyorlardı.

Türkiye’de 7 Haziran 2015 seçimleri yapılmış ve Halkların Demokratik Partisi (HDP) %13,1 oy alarak barajı yıkmıştı. HDP’nin Türk solcularından aldığı oy oranı %0,13’tü. Yani HDP’yi seçen Kürdlerin oy oranı ise %12,97 idi. Bu gerçeğe rağmen Demirtaş, “Artık HDP gerçek bir Türkiye partisidir. Türkiye HDP’dir, HDP Türkiye’dir... Bunu başarmış olmanın büyük gururunu, bu zaferin büyük onurunu hep birlikte yaşamayı hak ediyoruz,” diyordu.

Bu konuyla ilgili Türk sosyolog Dr. İsmail Beşikçi ise “Türkiye’nin yeni bir Türkiye partisine ihtiyacı yoktur. AKP, CHP, MHP, SP, TKP, VP ve benzerleri hep Türkiye partileridir. HDP’nin de Türkiye partisi olması anlamlı değildir. Kürdlerin de Türkiye partisine ihtiyaçları yoktur.

Ama Kürdlerin Kürdistani bir partiye ihtiyaçları vardır. Bütün Türkiye partileri, örneğin Filistin'in bağımsız bir devlet olmasını ister, savunur. Ama Türkiye partileri, Kürdlerin devlet olmasını istemez, Kürdlerin bu isteğini, beklentilerini bilmezlikten, görmezlikten gelir... Türk soluyla ittifak Kürdleri Kürdistani olmaktan uzaklaştırır. Türk solu devletin değerlerini savunan, Kürdistani değerlere karşı olan bir soldur,” diyordu.

Burada esas olan Kürdlerin, Kürdistan zenginlik kaynaklarına sahip çıkarak Kürd ekonomisini Türkiye'den tamamen bağımsız geliştirmek; Kürdistan'da eğitim, sağlık, siyasal, hukuki, sosyal, kültürel alanlarda etkili olmaktı.

Diğer bir husus da sayısı milyonları bulan işsiz güçsüz genç Kürd çocukların ve TC'nin Batı'sında yaşamak zorunda bırakılan Kürdlerin sorunlarını çözerek refah düzeyini yükseltmekti.

Azad'a göre tüm bu sorunların çözümü ya federasyon ya da tam bağımsız olmakla olurdu. “Sömürgeci Türk devleti bunu 92 yıldan beri yapmamış ve zaten öyle bir derdi de yoktu. HDP ne kadar yapacak hep beraber göreceğiz?” diyordu.

Azad'ın Kuzey Kürdistan'dan pek umudu yoktu. Artık tek umudu Güney Kürdistan'dı.

Daha sonra Facebook'a bir göz attı ve Halkların Demokratik Partisi (HDP) Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, “İslami basındaki yazarların ve Kürd siyasetinde yer alanların en az yarısı devletin adamıdır,” dediğini okudu. Sonra düşündü ve acaba benim bugün tartıştığım Hizbullahçılar devletin adamı mıydı? diye kendisine sordu.

29. Bölüm || Azad&Maya&Bejan

Azad ertesi gün erkenden uyandı, içi içine sığmıyordu. Hemen telefona sarıldı ve Maya'yı aradı. Maya telefonunu her zaman olduğu gibi kapatmıştı. Azad bir sms yazarak "Maya beni lütfen arar mısın?" diye yazarak postaladı. Sonra Skype'ı açtı. Bejan çevrimiçiydi. "Bejan, müsaitsen biraz görüşelim istersen!" diye yazıp gönderme düğmesine bastı. Bejan, "Müsaittim, istersen sesliye geçelim!" yazıp notu gönderdikten sonra sesliye geçtiler.

Azad: "E işler nasıl gidiyor?"

Bejan gülümseyerek: "Bende hep aynısı. Sende durumlar nasıl?"

"Bende de hep aynısı. Zaten birkaç gün içinde bir şey olmaz ama bazen bakarsın bir gün içinde çok şey olur!"

"Haklısın. Maya ve Elias'tan haber var mı?"

Azad sevincini belli etmeden: "Evet var. Geçenlerde Maya bendeydi, beraber olduk."

"Nasıl yani? Birbirinizle yattınız mı?"

"Evet!"

"Öyle mi? Bence iyi olmuş. Bak şimdi bir kız arkadaşın var artık. Senin için sevindim... Şimdi sıra çocuk yapmakta! Nasıl olsa birbirinizi senelerdir tanıyorsunuz..."

“O ve ben genetik hasta olduğumuz için çocuk yapmamız mümkün değil. Ayrıca biz ilaç alıyoruz, çocuk tümünden sakat doğarsa ne yapacağız?”

“Doğru, haklısın! Sen zaten çocuk bu dünyaya getirmek istemiyorsun, sanırım Maya da istemiyor, değil mi?”

“Hayır, o da istemiyor. Biz kendimize yeteriz. Bakalım ne olacak.”

“Hiçbir şey de olmaz. Merak etme, Maya ile güzel günler geçireceksin. Başka eksikliğin zaten yok. Öyle yaşar gidersiniz.”

“Evet, zaman nasıl olsa çok hızlı geçiyor. Düşünebiliyor musun? Seninle tanışalı tam 15 yıl oluyor. 15 yıl nasıl geçti, bazen hayret ediyorum.”

“Evet, insan yaşlandı mı, zaman çok hızlı geçiyor. Bir bakarsın 70’i bulmuşsun.”

“Boş verelim en iyisi. Önemli olan her gününü son gününmüş gibi yaşamak.”

Bejan ses tonunu yükselterek: “Düşünüyorum da; acaba biz Kürdistan’ın bağımsızlığını göreceğiz mi?”

Azad heyecanla:

“Göreceğiz keke, göreceğiz. Güney Kürdistan’da birçok şey yolunda gitmese de, eğer ABD’nin Kürdistan’ın bağımsızlığında bir çıkarı varsa onları ‘adam eder’. Ama Kürdlerin durumu başlı başına bir rezalet. Baksana,

kendilerine bir başkan seçmeyi bile beceremiyorlar. Ayrıca Rusya da artık bu oyunun içinde.”

Bejan biraz düşündükten sonra: “Evet, iki güç arasında taraf tutmamak, milli çıkarlarına göre her ikisinin gücünden yararlanmak en doğrusudur bence. Zaten Kürdleri en zor duruma sokan yine Kürdlerin kendisidir. Düşman, düşmandır, görevini yapıyor ama Kürdlerin kalkıp bir an önce devletini kuramamaları, içte barışık olmamaları elbette çok kötüdür. Şüphesiz ki, büyük ülkeler Kürd sorununa kendi çıkarları doğrultusundan bakıyorlar, ama bu yeni dönem, Kürdler açısından amaçlarına ulaşmak için elverişli koşullar yaratmıştır.

1846’da Avam Kamarası huzuruna İngiltere Başbakanı olarak çıkan Lord Palmerston, klasik bir şekilde şunu formüle etmiştir: “İngiltere’nin ebedi müttefikleri ve daimi düşmanları yoktur. Yalnızca bizim çıkarlarımız ebedi ve kalıcıdır ve bu çıkarların takip edilmesi bizim görevimizdir.” Kürdler maalesef partilerinin çıkarlarını Kürd ulusunun çıkarlarından daha üstün tutuyorlar.”

Azad: “Evet, fırsat tam bu fırsat! Bugün Irak ve Suriye devletlerinin varlığı artık ortada yoktur, Lübnan da başarısız bir devlettir. 1916 yılında imzalanan Sykes-Picot antlaşmasının hiçbir anlamı kalmamış ve gerçekçi değildir. Obama’nın Irak ve Suriye’yi yeniden diriltme siyaseti, boş yere zaman harcamaktan başka bir işlevi yoktur. Birinci Dünya Savaşı sürecinde, şimdiki Irak’ın yerinde Kürd, Sünni ve Şiilerin kendilerini yönettikleri 3 vilayet vardı. Bu da Musul, Bağdat ve Basra vilayetleriydi. O dönemde, şimdi adına Irak dedikleri bir şey yoktu. Özünde yok olan Irak ve Suriye devletlerini yeniden diriltmeye çalışmaya gerek yoktur ve zaman kaybıdır. Gelecek için Irak’ta ya Musul, Bağdat ve

Basra federasyonu oluşur ya da bu bölgeler bağımsızlaşarak yeni üç devlet kurulur. Aynı şey Suriye için de geçerlidir. Ben bundan başka çözüm yolu göremiyorum.”

Bejan: “Haklısın! Ben de!”

Azad: “Güney’e gitmişken orada durup politika yapsaydın. Kim bilir belki başkanlığa kadar yükselirdin!”

Bejan güldü: “Öyle mi düşünüyorsun? Yok ya! Ben daha çok silah ve savaştan anlarım ama bir halkı yönetmekten, hele bu halk da Kürdler ise çok zor! Sen hasta olmasaydın Kürdistan’a gidip orada yaşar mıydın?”

Azad: “Bu soruyu Elias da bana sordu. Ben de dedim, dört beş sene Amerika’da yaşadıktan ve iyice İngilizce öğrendikten sonra Güney’e yerleşirdim ama mimarlıkla uğraşır, Kürdlere güzel şehirler, evler yapardım. Eğer durumlar elverdiyse başkan olmaya da çalışırdım ama bunu yapmak için en azından muazzam Kürdçe bilmek ve 24 saat çalışmak gerekiyor. Diğer yandan Güneyliler “aşiretlerinin” başına hasta Dersimli birini getirirler mi?”

“Doğru getirmezler. Zaten herkes başkan olmaz. Şaka yapıyorum. Orada birkaç sene yaşadın mı, Kürdçeyi öğrenirsin, sorun değil. Yaser Arafat da mimardı değil mi?”

“Evet öyle! Ama benim en çok yaşamak istediğim yeraslında Dersim’dir. Niye biliyor musun? Dersim’de hiç faşist ve İslamist yok! Halkın %95’i Raa Haq, sol eğilimli ve sosyal demokrat... Dersim gelişmeye çok yatkın bir bölgedir. Orada Türk askerleri ve baskısı olmazsa cennetle eş değerdir.”

“Anlıyorum! Uydu üzeri çekilen resimlere baktım Dersim merkezi iki nehir arasında gerçekten çok güzel gözüküyor.”

Azad: “Bir saniye telefon çalışıyor!”

Bejan: “İstersen çıkalım Keke!”

Azad: “Maya arıyor. Hi Maya! Bir saniye! Bejan ile görüşüyordum da!”

Bejan: “Çıkalım öyleyse!”

Azad: “Tamam! Bye Bejan!”

Maya gülümseyerek:

“Öyle mi? Rahatsız etmek istemem!”

Azad sevincini belirtmeden:

“Yok! Yok! Rahatsız etmiyorsun. Zaten kapatacaktık. Eee nasılsın bakalım?”

“Kendimi çok iyi hissediyorum ve hep seni düşünüyorum.”

“Ne o! Bana âşık mı oldun yoksa?”

“Azad sen hâlen bilmiyor musun? Ben sana tanıştığımızdan beri âşığım.”

“Özür diliyorum. Ben de seni ilk gördüğümünden beri âşığım ama ilişkiye girmekten çok korktuğum için sana açılmadım. Lütfen beni affet!”

“O aşırı kıskanç olan kız arkadaşından dolayı mı?”

“Evet, hem o, hem de basit bir ilişkiye girip kendimi sadece basit bir şekilde tatmin etmek istemiyorum. İlişkiye gireceğim kadın, öyle birisi olmalı ki onunla ‘BİR’ olayım.”

“Hmm! Benimle ‘BİR’ olamıyor musun?”

“Zaman gösterecek. Ben bir ilişkide tümünden armoni istiyorum. Dövüşmek istemiyorum. Birbirlerini ‘seven’ iki insanın

birbirlerini üzmelerini istemiyorum. Ayrıca seninle geçirdiğim son gece kelimelerle açıklanamayacak kadar güzeldi.”

“O zaman sorun ne?”

“Şimdilik sorun yok. Ama inşallah ileride de olmaz! Yani bir sene, iki sene sonra! Diğer bir şey de; sen Berlin’de, ben Hannover’de nasıl olur bilmem ki? Bizim ayda birkaç kez birbirimizi ziyaret etmek için paramız da yok!”

“Benim 34 yaşında kendi evim bile yok, hâlen anne ve babamın yanında kalıyorum. Eğer sen müsaade edersen ben hemen sana yarın taşınabilirim. Zaten senin beni baba evinde ziyaret etmen sanırım iyi olmaz!”

“Sen benim için Berlin’i terk edip Hannover’e mi yerleşeceksin?”

“Berlin’i sikeyim. Berlin’de ne var ki? Benim için önemli olan artık sensin anlıyor musun? Ayrıca evin çok hoşuma gitti. İki insan için optimal. Ne dersin?”

“Okay derim. Hiç zaman kaybetmeden çık gel! Gerisini boş verelim. Artık her ne olacaksa!” dedikten sonra telefonu kapatıp sırt üstü yatağına uzandı ve düşündü.

Seviniyordu, çünkü artık eskisi gibi yalnız olmayacaktı ve kalpten ailesi gibi sevdiği bir insan vardı. Sonra yatağından kalktı, kendisine bir kahve yaptı ve bir sigara sardıktan sonra bilgisayarın başına oturdu. Facebook’ta binbir çeşit mesaj geliyordu. Tüm bu mesajların içerisinde İsmail Beşikçi’nin “Kürdlerde/Kürdistan’da Ana Sorun” başlıklı yazısını gördü ve hemen tıkladı. Yazı Nerinaazad’da yayımlanmıştı.

Yazıyı okuduktan sonra kopyaladı ve Bejan'a postaladı:

367

Yazının başlığı '**Kürdlerde/Kürdistan'da Ana Sorun**'du ve Nerinaazad.com'da 25.10.2015 tarihinde, saat 11.19'da yayımlanmıştı.

Dr. İsmail Beşikçi'nin makalesi, Kürdlerin ve Kürdistan'ın temel sorununun, yüz yılı aşkın bir süredir devam eden bölünme, parçalanma ve paylaşılma olduğunu vurguluyordu. Güney Kürdistan'da yaşanan siyasi krizler, başkanlık tartışmaları ve partiler arası çekişmeler, IŞİD gibi büyük tehditlere rağmen birlik sağlanamamasının bir göstergesi oluyordu. Bu durum, Kürd toplumunda hayal kırıklığı yaratıyordu.

Beşikçi'ye göre Kürd siyasal partilerinin birbirleriyle sağlıklı bir birlik kuramamasının nedeni, yalnızca siyasi rekabet değil, toplumsal yapının da tarihsel olarak bölünmüş olmasıydı. Aşiretler, aileler ve örgütler arasındaki ayrışma, siyasal ilişkilere doğrudan yansıyor. Ayrıca Kürd partilerinin, kendilerini güçlendirmek için zaman zaman Kürdistan'ı denetleyen devletlerden destek alması, bu bölünmeyi daha da derinleştiriyordu.

Makale, uluslararası düzenin de bu sorunun bir parçası olduğunu belirtiyordu. 1920'lerden itibaren kurulan dünya sistemi, Kürdleri statüsüz bırakan bir "anti-Kürd nizamı" yaratmıştı. Milletler Cemiyeti ve Birleşmiş Milletler gibi kurumlar barış söylemi taşısa da, Kürdistan'ın parçalanması bu dönemde gerçekleşmiş ve kalıcı hâle gelmişti. Bugün Kürdler, büyük nüfuslarına rağmen "dünya uluslar ailesinin bir ferdi bile değildir" deniyordu.

Beşikçi, Kürdlerin tarihsel ve arkeolojik araştırmalardan da sistematik biçimde dışlandığını söylüyordu. Kürdlerin eski Mezopotamya halklarıyla ilişkisi araştırılmamış, hatta araştırmacılara bu bağlantıları kurmamaları yönünde dolaylı baskılar uygulanmıştı. Buna rağmen son yıllarda Kürd tarihine yönelik ilgi artıyordu.

Sonuç olarak makale, Kürdlerin temel sorununun örgütler arası çekişme değil, Kürdistan'ın bölünmüşlüğü ve bunun yarattığı siyasal, toplumsal ve kültürel sonuçlar olduğunu savunuyordu. Çözüm ise yüksek bir Kürd/Kürdistan bilinci oluşturmak, örgüt çıkarlarını değil ortak ulusal çıkarı öne koymak ve tarihsel zaafların farkına varmak olarak görülüyordu.

30. Bölüm || Azad

Azad, Maya ile bir süre telefonlaştıktan sonra televizyonu açtı, “Hart aber Fair” programına baktı. Bu haftanın konusu: “Hassen, Pöbeln, Gaffen – Wie verroht ist unsere Gesellschaft?” idi. “Nefret, Küfretmek, Ahmakça Bakmak – Toplumumuz ne kadar gaddarca?” Programda insanlar polisler ne kadar saldırıyor, neden birisi başkasına saldırınca sessiz kalıyoruz ya da sokakta bir çocuk başını önüne eğmiş ağlıyorsa neden kimse yardım etmiyor vb. üzerine tartışılar.

Programın ortasında bir Türk adamın 4 oğluyla birlikte polise nasıl saldırdığını gösteren bir film yayımladılar. Alman vatandaşı bir Türk ve bütün çocukları canice idiler ve hepsi hapse çok defa girip çıkmışlardı. Ondan sonra bir Kürd'ün karısının boynuna nasıl naylon ipi bağlayıp arabanın peşinde sürüklediğini gösterdiler. İp kopuyor ve kadın kurtuluyor ama insan kendi karısına nasıl böyle bir muamele yapar, anlamı-

yordu. Nedeni kadının erkeği istememesiydi. Azad neye uğradığını şaşırması, Kürd olduğundan utancından yerin dibine girmişti. Almanların Kürdleri, Türkleri böyle görmesi çok kötüydü. Ama bu tür bir olay vuku bulduysa neden göstermesinler? Sonra düşündü; ya töre cinayeti yapan Kürdlere ne diyecekti? Bazı Kürdler gerçekten bir bakıma Arap, Fars ve Türkler gibi iğrençtiler. İstiyordu ki, Kürdler bu halklara benzemeseydi ama maalesef Kürdlerin %70'i Müslümandı ve Müslüman ataerkil toplumunda bu tür olaylar oluyordu. Bu konuda John Berger'in 'Görmenin Yolları' adlı kitabında çok doğru bir saptaması vardı: Berger; "Kadın olmak demek sınırlı bir alana doğmak demektir. Bu sınırlı alanı, önce baba çizer, sonra koca çizer. Ve kadın bu sınırlar içinde var olabildiği ölçüde toplumda kabul görür," diye yazmıştı.

Kürd toplumu sömürgeciler tarafından çok geri bırakılmıştı. Kürdler kapitalizmi, aydınlanmayı, eğitim görmeyi yaşamamış, aksine engellenmiş, hâlen ataerkil toplumun gerici töreleriyle yaşıyorlardı.

Saat 23:00'e doğru geliyordu. Böyle düşünürken telefon çaldı. Telefonda abisi, "Birkaç bira aldım, gelip seninle içelim," deyince, Azad sevindi. Sonra korktu, çünkü abisi bunu ilk olarak yapıyordu. Bir şey mi olmuştu? Telefonu kapattı ve bekledi.

Abisi biralarla birlikte topallaya topallaya geldikten sonra oturur oturmaz Azad: "Hayırola, ayağına ne oldu?" diye sorunca, abisi: "Sinirden dolaba vurdum," dedi. "Öf çok ağrıyor!"

"Nasıl? Dolaba mı vurdun?"

“Kızdım, vurdum işte!”

“Neye kızdın?”

“Dilan’a kızdım. Eğer sana şimdi telefon ederlerse de ki, ben burada yokum. Eşek oğlu eşeğin kızı katır kadar olmuş, beni hiç dinlemiyor. Onun yüzünden katil olacağım. Ölesiye dövdükten sonra polise gidip teslim olacaktım ve polis beni yakalayıp içeri atsaydı. Onlar da ne yaparlarsa yaparlar.”

“Yapma ya! Delirdin mi sen?”

“Evet, ben delirmek üzereyim. Saat 21:00’de eve geleceğim diyor, saat 23:30 olmuş hâlen yok. Dışarıda sokakta köpek gibi dolaşıyor. Yarın öbür gün başına bir şey gelirse ne yapacağız?”

“Seni anlıyorum ama fazla abartmamak lazım. 16 yaşındaki çocuklar için arkadaşlık, gezip dolaşmak çok önemli.”

“Tamam, ben de ergenlik çağıdır, bir şey olmaz diyorum ama annesine karşı bir yabancı gibi konuşuyor. Sanki çocuk o değil, annesi. Annesine nasıl bağıırıyor bir görsen! Hiçbir dediğimizi yapmıyor. Ne yapacağımızı şaşırdık. Günün birinde bir Arap, Fars ya da Türk’ten hamile kalırsa ne yapacağız?”

“Yok! Olmaz ya! Korkma! Arap arkadaşı mı var?”

“Arap arkadaşı yok ama görmüyor musun? Almanya Suriyeli Araplarla doldu.”

“Evet! Haklısın ama Dilan akıllı bir kız. Kız arkadaşı Alman! Gençtir. Gençlikte gezip dolaşmak normaldir.”

“Vallahi bilmiyorum! Bugünün gençleri bana biraz sapık geliyorlar. Ellerinden cep telefonu düşmüyor. Evde oturmuş, buluşacakları yerde telefonla ders çalışıyorlar. Anlamıyorum!”

“Aslında anlamayacak bir şey yok. Onların jenerasyonu bilgisayar, internet, cep telefonu ve tablet jenerasyonudur. Devir değişti. Bir Dilan öyle değil, bütün öğrenciler günümüzde öyle!”

“Tamam da bir genç kızın akşam geç saatlere kadar dışarıda kalması doğru mu? 18 yaşına girdikten sonra cehennemin dibine gitsin! Umurumda değil!”

“Kaygılarını anlıyorum ama Dilan ille de bir Kürd ile mi gitmeli?”

“Arap, Fars ve Türklerle gitmesin de, hangi milletle giderse gitsin özgürdür ama her şeyden önce okulunu bitirsin, bir baltaya sap olsun, kendi ayağı üzerinde dursun, ekonomik olarak bağımsız olsun; ondan sonra ne yaparsa yapsın umurumda değil.”

“Vallahi ondan sonra da siz onun hayatına karışırsınız. Mükemmel insan yetiştirmek istiyorsunuz ama mümkün değil.”

“Biliyorum. Kimse mükemmel değil. Bizim de hatalarımız oluyor. Bakalım Adar 16 yaşına gelince ne yapar?”

“Adar çok zeki bir çocuk, okulunu okur, başka da hiçbir şey yapmaz. Binlerce Avrupalı gibi o da kendisine göre bir meslek yapar, evlenir ya da evlenmez ama sizin çocuk-

larınızdan berduş, başıboş birileri olacağını sanmıyorum. Siz boşuna endişeleniyorsunuz!”

“Neyse! Sen yorgunsan git yat istersen. Ben bugün sende yatabilir miyim?”

“Elbette! Bu ne biçim bir soru? Üzme tatlı canını. Dilan okulunu ve sizi ebeveyn olarak çok seviyor. Yapacağın tek şey sabretmek! Sana yatak yapayım, sen de yat istersen.”

Gece Azad’ın gözüne uyku girmedi. Adar henüz 12 yaşındaydı. Babasının ve ablasının bu tür tartışmalarına anlam veremiyordu. Acaba Adar 16 yaşına girerse gerçekten ne yapacaktı? Okulda şimdi olduğu gibi iyi olacak mıydı, yoksa “Getto” gençlerine takılıp hırsızlık, haylazlık, yankesicilik mi yapacaktı, merak ediyordu. Sonra düşündü; Dilan 16 yaşında meslek lisesine gidiyordu, Adar da 12 yaşında lisenin 6. sınıfındaydı. İkisi de çok çalışkandı, dersleri çok iyiydi ve Batı toplumuna çok iyi entegre olmuşlardı. Birçok Müslüman Kürd gibi din engelleri yoktu ve yaşama bağlı, yaşamayı seviyorlardı. İnsan bir çocuğun büyüyünce ne olacağı üzerine çok spekülasyon yapabilirdi ama Kürd “Raa Haq” mensupları çok ilerici, okumuş, bilgili olarak tanınırlardı.

Al Jazeera Türk’ün verdiği bir habere göre Dersim, liselere yerleştirme için kullanılan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavlarında Türkiye birincisiydi. Üniversiteye girişin ilk aşaması Yükseköğretime Giriş Sınavı’nda da (YGS) altı yılda 64. sıradan ilk 10’a kadar yükselmişti. Kentin başarısını sadece sınav sonuçları göstermiyordu. Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) İllerde Yaşam Endeksi Araştırması’na göre de eğitimde en başarılı il

Dersim'di. Eğer sömürgecilik olmasaydı Dersim bölgesi dünyanın belli başlı en gelişmiş bölgeleri arasında olacaktı. Dersimlilerin dine önem vermemeleri bu başarının nedenlerinden biriydi. Türkler ise Dersim'in birçok yerinde okul yerine cami yapıyorlardı. Bunu Dersimlilerin Müslüman olmadığı, Raâ Haq olduklarını bildikleri hâlde bilinçli yapıyorlardı.

Azad, Adar ve Dilan'ın birer Alman, dahası artık Avrupalı olduğu kanısına vardı. Abisi makine mühendisiydi, Almanya'da okumuştı; evlenmeden önce genç yaşta Alman kız arkadaşları olmuştu. Ama evlendikten ve çocukları olduktan sonra onlarla bütün bağını kesmişti. Eğer şimdiki eşine âşık olup evlenmeseydi, bir Alman kadın ile evlenme olasılığı yüksekti.

Azad ise mesleğine âşık olmuş, evlenmek istememişti. Şimdi de oturup bazen bekârlığın tadını çıkarıyordu. Eğer evlenip iki üç çocuğu olsaydı hasta hâliyle ne yapacaktı? "Siktiri boktan bir dünya!" dedi ve yatağından kalktı, saate baktı. Saat sabah 6:30'a geliyordu. Gitti abisini uyandırdı ve "Adar saat 6:45'te uyanacak. Git sen uyandır ki, babasının dışarıda yattığının farkına varmasın," dedi. Abisi kalktı, elbiselerini giydi, kalan biraları ve boş şişeleri aldı ve rahatsız ettiği için Azad'dan özür diledi ve gitti.

Azad ne yapacaktı? Yatmaya gitti ama yatamıyordu. Kalktı kendisine bir Latte Macchiato yaptı, Dilan'a ve abisine güzel bir mail yazdı. Sonra saat 10:00'a doğru Elias'ı aradı ve Elias'a başından geçenleri anlattı. Elias "Üzülme," dedi, "elbette Kürdlerin de diğer dünyadaki halklar gibi iyisi ve kötüsü var. Programa ben de baktım. Ama bu tür olaylar Nazilerin Yahudilere yaptıkları, Türklerin Kürdlere yaptıklarının yanında çok az kalır. Bir aptal Kürd kadınıni

boğazlamış, çok mu? Arap, Fars ve Türklerde de diğer dünyadaki milletler gibi iyi ve kötü insanlar var. Ayırt etmek lazım. Biliyorum bu tür haberler Almanya’da önyargılı insanların önyargılarını tasdik ediyor ama önemli olan -yine kendimi tekrarlıyorum- ayırt etmek lazım. Almanya’da yaşayan 80 milyon Alman melek mi? Ya da bütün Almanlar Nazi’dir diyebilir miyiz?”

Azad, Elias’a “Haklısın!” dedikten sonra içi ferahladı. İyi ki böyle zeki bir arkadaşı vardı. Bıkmıştı artık Türk, Kürd, Fars, Alman ve Araplardan. Allah hepsinin belasını versin diyordu. Nedir bu yüzlerce milletler ve ülkeler, binlerce dinler ve töreler. “Allah’ım!” dedi, “Bize bir din, bir dil, bir ırk, bir peygamber ve kitap gönderseydin olmaz mıydı? Allah’ım varsan eğer neden bize bu kadar din, peygamber, dil, kitap gönderiyorsun ve sonra da bizi birbirimize karşı savaştırıyorsun? Böyle saçma bir test mi olur? Kimi zengin dünyada cennet gibi yaşıyor, kimi de Somali’de açlıktan öldüğü yetmezmiş gibi 9-10 çocuk yapıp sorumsuzca en kötü cehennemi yaşıyor. Allah aşkına bu nedir? Ben sana nasıl inanayım? Adalet dediğin bu mu?”

Akşama doğru Bejan, Azad’ı aradı ve Bejan Azad’a: “Abine söyle biraz sabırlı olsun!” dedi ve ekledi: “Kız çocuklara dikkat etmek lazım, çünkü o yaşlarda erkek çocukların tek istediği kızı kandırıp yatmaktır. Erkek çocuklar kızı kandırıp yattıktan sonra terk ediyorlar; kızı hayal kırıklığına, travmaya sürüklüyorlar. Dilan’ın şimdi erkek arkadaşı var mı bilmiyorum ama çok dikkatli olması lazım. Ortalık soytarı çocuklarla dolu!”

Azad biraz düşündükten sonra: “Aslında cinsel ilişki kötü bir şey değil. Diyelim ki Dilan bir çocuğa âşık oldu ve onunla yattı. Ama sonra farkına vardı ki bu çocuk evlenmek istediği

bir çocuk değil. Onunla yattı diye ömür boyu onunla yaşamak zorunda mı? Kadının da kendi yaşamı ve istekleri yok mu? Diyelim ki Dilan okulunu, mesleğini bitirdi ve ondan sonra birisine açık oldu. O açık olduğu kişinin iyi ve kötü olduğunu onunla yaşamadığı sürece nereden bilebilir? Ve diyelim ki onunla yaşadı ve anladı ki bu çocuk onun istediği biri değil. Ne yapacak? şimdi onunla yattı ve bir süre beraber kaldı diye ömür boyu onunla yaşamak zorunda mı?”

Bejan: “Yok Azad! Sen beni anlamadın. Ben kendimden biliyorum. Ben o yaşlardayken birçok kızın peşine düştüm. Elbette amaç onlarla evlenmek, yuva kurmak değildi. Asıl amaç onları kandırıp onlarla sadece yatmaktır. Dilan’ın yaşlarındaki çocukların hemen hepsi böyle. Onu demek istiyorum.”

Azad: “Valla ben hayatımda çok kadına açık oldum ve onlarla elbette yattım. Seks kötü bir şey değil ki? Seks olmadan insan dünyaya gelmez. Diğer yandan seks sadece ocuk doğurmak için değil, aynı zamanda zevk için yapılır. Kadın da erkek gibi seksten zevk almıyor mu? Ben her açık olduğum kadınla ciddiye dim ve ömür boyu yaşamayı planladım ama olmadı. Kimi kadınla iki, üç ay, kimiyle bir sene, Vanessa ile 5 sene beraber kaldım. şimdi de Maya hayatıma girdi. Aslında ben bekâr yaşamımdan çok mutluyum. İnşallah Maya ile diğer kadınlar gibi olmaz. Eğer Maya ile de olmazsa ondan sonra tövbe ediyorum ki hiçbir ilişkiye girmem! Ve ben bu kadar çok ilişkilere girdiğim için kimse kalkıp ‘Sen neden bu kadar kadın değiştiriyorsun?’ demedi, çünkü ben erkektim. Sadece kız kardeşim Leyla bir seferinde bana ‘Sen erkek bir orospusun!’ demişti, biz de glmştk.”

Bejan sesli güldü: “Öyle kesin konuşma Azad. ‘Biz yüz bin kere tövbe ederiz, yine şarap içeriz,’ diye bir özdeyiş var. Evet, ilişkiye girmek, bir insanı sevmek basit değil.”

Azad biraz düşündükten sonra: “Peki Almanlara ne diyeceğiz? Almanlarda çocuklar 12 yaşlarında cinsel ilişkiye giriyorlar, evlenene kadar birçok kişiyle yatıp kalkıyorlar. Bunlardan bazıları gerçekten evlenip yuva kuruyorlar, bazıları da benim gibi ömür boyu bekâr kalıyorlar. Aslında cinsel ilişkiyi kötü görmemek lazım! Kız hamile kalmadıktan sonra bir şey olmaz. Hatta ben Vanessa ile beraberken, koruma yapmamıza rağmen Vanessa hamile kaldı; ben çocuk istemediğim için çocuğu aldirttik. Zaten Vanessa’nın beni terk etmesinin nedenlerinden biri de buydu. O çocuk istiyordu, ben ise istemiyordum.”

Bejan: “Anladım! Ama yine de dediğim gibi genç kızların çok dikkat etmeleri, soytarı erkeklere karşı kendilerini korumaları lazım.”

Azad: “Evet, maalesef bu dünya erkekler dünyası ve erkekler ne yaparlarsa hoş görülüyor. Hele bizim toplumda bu yaşlarda bir kız bir erkekle yatmışsa kıyamet kopuyor. Ama inan bana, Adar Dilan gibi 16 yaşına girsin, isterse on kadın değiştirsin, kimse bir şey demez; hatta onunla bir Kazanova olduğu için gurur duyarlar.”

Bejan: “Evet, maalesef öyle! Bana göre kim Avrupa’da Avrupalılara ayak uydurmuyorsa çeksin ülkesine gitsin! Kürdler çocuklarını Avrupa’da, Amerika’da okutmak ama kendilerini hiç değiştirmemek istiyorlar. Oysa Avrupa’da okuyan bir Kürd elbette kendini değiştirecek, onların değerlerini kabul edip savunacak ve onlar gibi yaşayacak, belki de onlar gibi olacaktır. Bu bence çok normaldir.”

Azad: “Bence de! İstatistiklere göre Almanya’da ilk çocuğunu yapan kadınlar 30 yaşından sonradır. Bilmem sizin orada da var mı? Almanya’da, RTL II kanalında haftada bir kez “Çocuklar çocuk doğurursa!” adlı bir program var. Bu programda çocuk yaşta hamile kalmış genç kızların sorunlarını yansıtıyor. Gerçekten de mesleksiz, parasız çocuk doğurmak hiç de kolay değil ama bazı kızlar, erkek arkadaşı sahip çıkmasa da çocuğu aldirtmak istemiyorlar ve her türlü zorluklara katlanıyorlar...”

Bejan: “Anlıyorum. Bizde böyle bir şey olsa kıyamet kopar, yer yerinden oynar!”

Azad: “Oldu Keke! Benim çıkmam lazım. Zaten çok geç oldu.”

Bejan: “Tamam Keke! Artık başka zaman görüşürüz. Bye!”

Azad derin bir nefes aldıktan sonra sırt üstü yatağına uzandı, odanın tavanına baktı, içi kan ağlıyordu ama yapacak hiçbir şeyi yoktu.

Sonra derin düşünmeye başladı.

Şu an dünyada yaşayan 7,5 milyar insanın 100 yıl içinde öleceklerini bilince çıkardı ve yüzünde bir tebessüm belirdi. İnsanlar doğumdan ya zengin ya da fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelebilirlerdi. Dünyada zengin insanlar cennetteymiş gibi mutlu, fakirler cehennemdeymiş gibi mutsuz olabilirlerdi ama sonuçta bütün mal mülk, şan şöhrat ölümle bitecekti. Allah’ın yaptığı en iyi şey belki de ölümün herkese eşit derecede var olmasıydı. Hiçbir kimse ölümden kendini kurtaramazdı!

Peki, ölümden sonra ne olacaktı? Onu bilmiyordu, bilmesi de gerekmiyordu; nasıl olsa öldükten sonra öğrenecekti. Gerçek olan 100 sene sonra dünyada şimdi yaşayan 7,5 milyar insanın yok olacağı, onun yerini diğerlerinin almasıydı. 100 yıl sonra bu dünyada “Azad” diye birinin yaşadığı kimin umurundaydı? Kariyer yapmış, dünyaca tanınmış bir mimar olsaydı, Marx, Hz. İsa gibi anılsaydı da ne olacaktı? Sonuçta onlar da ölmüştü. Ölüp yok olduktan sonra birilerinin seni anması önemli miydi?

Azad yaşamı çok anlamsız buluyordu ama yine de severek yaşıyordu. Varsın sonumuz ölümle sonuçlansın! Bütün zorluklara ve acılara rağmen yaşam çok güzeldi.

Sonra Orta Doğu’daki savaşı düşündü. İnsanlar orada çok acı ve eziyet çekerek yaşıyorlardı. Bir an kendisini onların yerine koydu ve düşündü. Üç dört çocuk babası olsaydı, en kötü şartlar altında evi barkı yıkılmış, iltica kamplarında parasız pulsuz kışın tam ortasında yaşamak zorunda kalsaydı ne olurdu? Ama değildi. Hannover’deki iki odalı evinde rahatı yerindeydi ve yaşamı için ihtiyaç duyduğu her şeyi vardı. Şanslıydı...

Hayat çok haksız ve acımasızdı, bu gerçeği kabul etmek zorundaydı.

Yapacağı hiçbir şey yoktu.

Çaresizdi!

Çaresizlik belki de dünyada var olan en kötü duyguydu. Savaşlar tahribat, acı ve yıkımdı ama maalesef oluyordu. Bir birey olarak savaşlara karşı hiçbir şey yapamamaktan rahatsızdı!

Ama savaşı karşı biri olarak vicdanı rahattı.

Ne acı ki, evinde bunları düşünüp dururken dünyanın çeşitli bölgelerinde savaş tüm şiddetiyle can almayı sürdürüyordu.

©ALAN LEZAN ...16.01.2017